



Αστυνόμηση
Εγκλημάτων Μίσους
εναντίον των

ΛΟΑΔΜ

ατόμων

σεμινάριο για μια επαγγελματική
αστυνομική ανταπόκριση

Συγγραφή
Joanna Perry και Paul Franey



Αστυνόμηση
Εγκλημάτων Μίσους
εναντίον των
ΛΟΑΔΜ
ατόμων

σεμινάριο για μια επαγγελματική
αστυνομική ανταπόκριση

Συγγραφή
Joanna Perry και Paul Franey

Συγγραφή

Joanna Perry και Paul Franey



Αστυνόμηση Εγκλημάτων Μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ ατόμων: σεμινάριο για μια επαγγελματική αστυνομική ανταπόκριση.

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή και επισκόπηση 8

Επισκόπηση

Σημείωμα για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ)

Πώς να χρησιμοποιήσετε το παρόν εγχειρίδιο:
προσαρμοσμένη προσέγγιση

Πρώτη Ενότητα: Γιατί είμαστε εδώ;13

Πλαίσιο και σκεπτικό

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1.1:

Συμβολή επικεφαλής αστυνομικού για να οριοθετήσει το σεμινάριο

Δραστηριότητα 1.2:

Εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ από τη σκοπιά του θύματος

Δραστηριότητα 1.3:

Εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ - το περιεχόμενο

Ενημερωτικό Έντυπο 1.3:

Εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ - περιεχόμενο

Ενημερωτικό Έντυπο 1.4:

Προσωπικές εμπειρίες

Ενημερωτικό Έντυπο 1.5:

Παραπομπές, πρόσθετο βιβλιογραφικό υλικό και συμβουλές έρευνας

Δεύτερη Ενότητα: Βασικές έννοιες32

Ενότητα 2 (α): Βασικές έννοιες και ορισμοί - η ΛΟΑΔΜ κοινότητα -
Ομοφοβία, Τρανσφοβία, Στερεότυπα και Διακρίσεις

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Επισκόπηση δραστηριοτήτων και χρονικά όρια

Δραστηριότητα 2.1: Κατανοώντας τη βασική ορολογία αναφορικά με τη ΛΟΑΔΜ κοινότητα - Ομαδική παρουσίαση από διαμεσολαβητές(30 λεπτά)

Βασικές έννοιες: Ομοφοβία, Τρανσφοβία, Στερεότυπα και Διακρίσεις

Ενημερωτικό Έντυπο 2.1: Κρατήστε σημειώσεις!

Ενημερωτικό Έντυπο 2.1 (β): Ενημερωτικό έντυπο με βασικές έννοιες

Δραστηριότητα 2.2: Κατανοώντας τα Στερεότυπα 1. Ομαδική εργασία, ομαδική παρουσίαση και συζήτηση (20 λεπτά)

Δραστηριότητα 2.3 (α): Κατανοώντας τα Στερεότυπα 2. Προσωπική εργασία και συζήτηση (20 λεπτά)

Δραστηριότητα 2.4: Τι είναι τα εγκλήματα μίσους; Παρουσίαση και συζήτηση (30 λεπτά)

Ενημερωτικό Έντυπο 2.4 (α): ενημερωτικό δελτίο για τα εγκλήματα μίσους

Ενημερωτικό Έντυπο 2.4 (β): σύντομο τεστ για τα εγκλήματα μίσους

Δραστηριότητα 2.5: Κουίζ ορισμών (5 λεπτά)

Ενημερωτικό Έντυπο 2.5 (α): Κουίζ ορισμών

Ενημερωτικό Έντυπο 2.5 (β): Κουίζ ορισμών - απαντήσεις

Δραστηριότητα 2.6: χαρτογραφώντας το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο για τα εγκλήματα μίσους (30 λεπτά)

Τρίτη Ενότητα:

Αστυνομεύοντας τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ - προσέγγιση από τη σκοπιά των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της αρχής κατά των διακρίσεων61

Εισαγωγή και πλαίσιο

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Επισκόπηση δραστηριοτήτων και χρονικά όρια

Δραστηριότητα 3.1: Κατανοώντας το ευρύτερο πλαίσιο των προκαταλήψεων και διακρίσεων που βιώνουν τα άτομα και οι κοινότητες των ΛΟΑΔΜ

Ενημερωτικό Έντυπο 3.1: Κατανοώντας το ευρύτερο πλαίσιο των προκαταλήψεων και διακρίσεων που βιώνουν τα άτομα και οι κοινότητες των ΛΟΑΔΜ

Δραστηριότητα 3.2: Αναγνωρίζοντας συγκεκριμένα εμπόδια στην καταγγελία των εγκλημάτων μίσους από τις ΛΟΑΔΜ κοινότητες – ανάγνωση έκθεσης του FRA Τι σημαίνει αυτό για τη δουλειά σας;

Δραστηριότητα 3.3: Κατανοώντας βασικούς κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης, άλλους κανόνες ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι εθνικούς κανόνες σχετικά με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ

Ενημερωτικό Έντυπο 3.3 (α): επισκόπηση της υπόθεσης Identoba κατά Γεωργίας στο ΕΔΔΑ

Ενημερωτικό Έντυπο 3.3 (β): σχετικοί διεθνείς κανόνες και πρότυπα συμπεριλαμβανομένων του Συμβουλίου της Ευρώπης

Τέταρτη Ενότητα:

Ερευνώντας τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ82

Εισαγωγή και πλαίσιο

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Επισκόπηση δραστηριοτήτων και χρονικά όρια

Δραστηριότητα 4.1: Συλλέγοντας αποδείξεις: εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ – δράση στη σκηνή του εγκλήματος και επακόλουθη ποινική έρευνα (30 λεπτά)

Ενημερωτικό Έντυπο 4.1 (α)

Ενημερωτικό Έντυπο 4.1 (β): Έρευνα εγκλήματος μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ –άφιξη στη σκηνή του εγκλήματος, συλλογή τεχνικών στοιχείων και μαρτυριών, περαιτέρω έρευνες

Ενημερωτικό Έντυπο 4.2 (α): Έρευνα εγκλήματος μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: θυματοκεντρική προσέγγιση (30 λεπτά)

Ενημερωτικό Έντυπο 4.2 (β): Έρευνα εγκλήματος μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: θυματοκεντρική προσέγγιση

Ενημερωτικό Έντυπο 4.3 (α): Συλλέγοντας αποδείξεις: θύματα εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ –ζητήματα διαφυλικών

Ενημερωτικό Έντυπο 4.3: ερωτήματα που πρέπει να τεθούν

Δραστηριότητα 4.4: Συλλέγοντας αποδείξεις: ενδείξεις προκατάληψης – αποδεικνύοντας την επιλογή/κίνητρο της προκατάληψης (30 λεπτά)

Ενημερωτικό Έντυπο 4.4 (α): άσκηση για τις ενδείξεις προκατάληψης

Ενημερωτικό Έντυπο 4.4 (β): ενδείξεις προκατάληψης: ομοφοβικοί και τρανσφοβικοί

Δραστηριότητα 4.5: Συλλέγοντας αποδείξεις: ενδείξεις προκατάληψης – αναγνωρίζοντας τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ (30 λεπτά)

Ενημερωτικό Έντυπο 4.5 (α): Αναγνωρίζοντας τις ενδείξεις προκατάληψης (30 λεπτά)

Ενημερωτικό Έντυπο 4.5 (β): Αναγνωρίζοντας τις ενδείξεις προκατάληψης (30 λεπτά)

Δραστηριότητα 4.6 (α): Η σημασία της εμπιστοσύνης: ανταπόκριση της αστυνομίας και η κοινότητα των ΛΟΑΔΜ (30 λεπτά)

Ενημερωτικό Έντυπο 4.6: Η σημασία της εμπιστοσύνης - ανταπόκριση της αστυνομίας και η κοινότητα των ΛΟΑΔΜ

Δραστηριότητα 4.7: Ενισχύοντας τις κοινότητες των ΛΟΑΔΜ: αποτελεσματική ανταπόκριση της αστυνομίας (15 λεπτά ανά παράδειγμα)

Ενημερωτικό Έντυπο 4.7: περιπτωσιολογικές μελέτες

Περίπτωση 1 – ομοφυλοφιλική επίθεση σε μπαρ

Περίπτωση 2 (α) –σεξ σε δημόσιο χώρο

Περίπτωση 3 – σεξ σε δημόσιο χώρο –επίθεση

Περίπτωση 4 – σχολείο – εκφοβισμός και επίθεση

Περίπτωση 5 – κλοπή κατόπιν διαδικτυακού ραντεβού

Περίπτωση 6 – εκβιασμός

Βιβλιογραφία Τέταρτης Ενότητας

Πέμπτη Ενότητα:

Δουλεύοντας με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ)132

Πλαίσιο και σκεπτικό

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 5.1: Τι είναι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και πώς μπορούν να βοηθήσουν;

Ενημερωτικό Έντυπο 5.1: Διεθνείς, περιφερειακές και εθνικές οργανώσεις που ασχολούνται με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΔΑ

Διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις που ασχολούνται με τα εγκλήματα μίσους

Εθνικές οργανώσεις που ασχολούνται με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ

Δραστηριότητα 5.2: «Μπαίνοντας στη θέση τους: τι χρειάζεται και τι μπορώ να κάνω;»

Δραστηριότητα 5.3: Οικοδομώντας αποτελεσματικές σχέσεις με τις κοινότητες (1 ώρα)

Ενημερωτικό Έντυπο 5.3 (α): Επισκόπηση της υπόθεσης M.C. και A.C. κατά Ρουμανίας στο ΕΔΔΑ

Ερωτήσεις:

Ενημερωτικό Έντυπο 5.3 (β): Οικοδομώντας σχέσεις μεταξύ της αστυνομίας και των ΛΟΑΔΜ κοινοτήτων: μερικά πιθανά πρακτικά βήματα

Περαιτέρω βήματα:

χαρτογραφώντας τις έρευνες για τα εγκλήματα μίσους στο δικό σας χώρο: πλαίσιο πολιτικής

Πλαίσιο και σκεπτικό

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Επισκόπηση δραστηριοτήτων

6.1: Χαρτογραφώντας τα κενά

6.2: Λαμβάνοντας δράση

Ενημερωτικά Έντυπα

Αξιολόγηση

Πρώτο Παράρτημα:

παραδείγματα μονοήμερου ή διήμερου σεμιναρίου

Αστυνόμηση εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ ατόμων: σεμινάριο για επαγγελματική αστυνομική ανταπόκριση

Διήμερο πρόγραμμα

Αστυνόμηση εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ ατόμων: σεμινάριο για επαγγελματική αστυνομική ανταπόκριση

Μονοήμερο πρόγραμμα

Εισαγωγή και επισκόπηση

Η αστυνομία είναι στην πρώτη γραμμή του ποινικού δικονομικού συστήματος και το πρώτο σημείο επαφής για πολλά θύματα εγκλημάτων μίσους.¹ Χωρίς τις ουσιώδεις δεξιότητες αναγνώρισης και έρευνας των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, η αστυνομία δεν μπορεί να εγγυηθεί δικαιοσύνη και προστασία για τα θύματα, να κερδίσει την εμπιστοσύνη των κοινοτήτων ή να συμβάλει στη δίκαιη και διαφανή εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας για τα εγκλήματα μίσους.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης εργάζεται εδώ και καιρό προκειμένου να ευαισθητοποιήσει την κοινή γνώμη σχετικά με τη στοχευόμενη βία, συμπεριλαμβανομένων ρατσιστικών, θρησκευτικών, ομοφοβικών και τρανσφοβικών εγκλημάτων αλλά κι εγκλημάτων με βάση το φύλο. Τα βασικά ψηφίσματα του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως επίσης οι συστάσεις της Επιτροπής των Υπουργών και της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης, αναγνωρίζουν το ιδιαίτερο πλήγμα και τις επιπτώσεις των διακρίσεων και των εγκλημάτων εναντίον των ΛΟΑΔΜ, αλλά και τη σημασία της υποστήριξης των θυμάτων, της συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών, και της κατάρτισης των λειτουργών επιβολής του νόμου και της ποινικής δικαιοσύνης.² Η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είναι σαφής για τη σημασία της αποκάλυψης του κινήτρου μίσους και του ομοφοβικού κινήτρου, ενώ προειδοποιεί για τις επιπτώσεις μη συμμόρφωσης: «εγκλήματα υποκινούμενα από προκαταλήψεις αντιμετωπίζονται αναπόφευκτα σε ισότιμη βάση με κοινές υποθέσεις χωρίς τέτοια χαρακτηριστικά, ενώ η επακόλουθη αδιαφορία ισοδυναμεί με επίσημη συναίνεση ή ακόμη και συγκάλυψη τέτοιων εγκλημάτων μίσους».³

¹ Το Συμβούλιο της Ευρώπης αναγνωρίζει ότι ο όρος «θύμα» δεν είναι αποδεκτός από πολλά άτομα που έχουν στοχοποιηθεί στο πλαίσιο εγκλημάτων μίσους. Αναγνωρίζουμε ότι σε πολλές περιπτώσεις, τα άτομα αυτά προτιμούν τον όρο «επιβιώσας» καθώς αντικατοπτρίζει καλύτερα την εμπειρία τους. Στο παρόν εγχειρίδιο χρησιμοποιείται ο όρος «θύμα» διότι ταιριάζει καλύτερα με το νομικό και τεχνικό καθεστώς ενός ατόμου που έχει στοχοποιηθεί στο πλαίσιο εγκλημάτων μίσους και είναι σε επαφή με την αστυνομία και τις γενικότερες υπηρεσίες ποινικής δικαιοσύνης. Όπως τονίζεται παντού στο εγχειρίδιο, η αστυνομία πρέπει να έχει θυματοκεντρική προσέγγιση ρωτώντας το κάθε άτομο πώς θα ήθελε να αποκαλείται, και αν δυνατόν, να ακολουθεί αυτή την επιθυμία.

² Βλέπε κυρίως τη Σύσταση CM/Rec(2010)5 της Επιτροπής Υπουργών των κρατών μελών σχετικά με μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου, και το Ψήφισμα 2048 (2015) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τις διακρίσεις εις βάρος διαφυλικών προσώπων στην Ευρώπη.

³ Βλέπε Identoba κατά Γεωργιάς.

Το παρόν εγχειρίδιο έχει σχεδιαστεί για εκπαιδευτές της αστυνομίας, ερευνητές, διευθυντές, προσωπικό υπεύθυνο για θέματα εγκλημάτων μίσους και αστυνομικούς της πρώτης γραμμής που δουλεύουν στις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης. Στόχος είναι η παροχή βοήθειας, πληροφόρησης και κατάλληλων εργαλείων για τη διεξαγωγή σεμιναρίων σε θέματα εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Στηρίζεται στους κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης, κυρίως στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και τη σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όπως επίσης σε άλλους διεθνείς κανόνες για τα δικαιώματα του ανθρώπου και ήδη υπάρχον εκπαιδευτικό υλικό για αξιωματικούς επιβολής του νόμου.

Αυτό το εγχειρίδιο βασίζεται σε μια προσέγγιση υπέρ της απόλαυσης των δικαιωμάτων του ανθρώπου και στη συνεισφορά εμπειρογνομόνων. Πάνω απ' όλα επικεντρώνεται στα θύματα και την κοινότητα, αναγνωρίζοντας ότι η εμπιστοσύνη τους στην επιβολή του νόμου και τη συνεργασία αποτελούν το κλειδί της επιτυχίας στην εξερεύνηση τέτοιων εγκλημάτων.

Η εκπαίδευση της αστυνομίας αποτελεί μία μόνο πτυχή της συνολικής προσέγγισης στην αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους. Τα συστήματα καταγραφής της αστυνομίας θα πρέπει να επιτρέπουν την καταγραφή όλων των παραμέτρων των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, ενώ η καλή ερευνητική πρακτική πρέπει να υποστηρίζεται από επίσημα πρωτόκολλα και κατευθυντήριες οδηγίες. Ως βασικός εταίρος της αστυνομίας, η εισαγγελία πρέπει επίσης να παρακολουθήσει εκπαιδευτικά σεμινάρια προκειμένου να εξασφαλιστούν επιτυχείς και δίκαιες διώξεις των εγκλημάτων μίσους. Τέλος, απαραίτητη είναι η πολιτική ηγεσία που θα αναγνωρίσει το ιδιαίτερο πλήγμα που επιφέρουν τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ και θα δεσμευτεί να χρηματοδοτήσει τη διεξαγωγή αυτών των σεμιναρίων.

Το παρόν εγχειρίδιο στηρίζεται στους κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους και των διακρίσεων, καθώς επίσης στη δουλειά και την εμπειρογνομοσύνη του Τμήματος Σεξουαλικού Προσανατολισμού και Ταυτότητας Φύλου στο να επικουρεί τα κράτη μέλη στην εφαρμογή των αποτελεσματικών πολιτικών, της νομοθεσίας και των πρακτικών μέτρων για την αναγνώριση, την έρευνα και τη δίωξη των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ αλλά και να προστατεύει τα θύματα τέτοιων εγκλημάτων.

Επισκόπηση

Το παρόν εγχειρίδιο απαρτίζεται από πέντε ενότητες κι ένα κεφάλαιο με «περαιτέρω βήματα». Οι ενότητες αποτελούνται από ποικίλες, πρακτικές δραστηριότητες οι οποίες κατανέμονται σε ξεκάθαρα βήματα, συμπεριλαμβανομένων χρονικών ενδείξεων και οδηγιών για οποιαδήποτε προπαρασκευαστική δουλειά που χρειάζεται να γίνει.

Η Πρώτη Ενότητα επικεντρώνεται στη σημασία της αστυνομικής ηγεσίας και τη δέσμευση για επιτυχή κατάρτιση των αστυνομικών σε ζητήματα εγκλημάτων μίσους, μεριμνά για την έγκαιρη εξέταση του αντίκτυπου των εγκλημάτων μίσους σε ΛΟΑΔΜ, και δίνει στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να ενημερωθούν για το ευρύτερο περιεχόμενο των διακρίσεων και προκαταλήψεων που βιώνει η κοινότητα των ΛΟΑΔΜ στις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η Δεύτερη Ενότητα βοηθάει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν βασικές έννοιες, όπως: «σεξουαλικός προσανατολισμός», «ταυτότητα φύλου» και «χαρακτηριστικά φύλου», «έγκλημα μίσους», και τις ευρύτερες έννοιες της «ομοφοβίας», «τρανσφοβίας», «στερεότυπα» και «διάκριση». Αποτελεί τη βάση για την πιο τεχνική εξέταση των εγκλημάτων μίσους που συναντάται στην Τέταρτη Ενότητα.

Η Τρίτη Ενότητα περιλαμβάνει ασκήσεις που ενισχύουν την εμπιστοσύνη των λειτουργών επιβολής του νόμου σε κανόνες και αρχές των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην προσπάθειά τους να εξετάσουν αποτελεσματικά τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΔΑ. Το σχετικό υλικό περιλαμβάνει μία ολοκληρωμένη επισκόπηση και πρακτικές εφαρμογές των πιο σχετικών διεθνών κανόνων που πρέπει να πλαισιώνουν την αποτελεσματική αστυνόμευση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΔΑ.

Η Τέταρτη Ενότητα εστιάζει σε μία θυματοκεντρική προσέγγιση για την εξέταση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ και τις απαραίτητες δεξιότητες για τη συλλογή αποδείξεων του κινήτρου της προκατάληψης, το βασικό στοιχείο που διαφοροποιεί τα εγκλήματα μίσους από τα κοινά εγκλήματα. Διερευνώνται ιδιαίτερα οι ξεχωριστές ανάγκες των διαφυλικών θυμάτων. Τέλος, οι συμμετέχοντες καλούνται να έρθουν σε επαφή με την τοπική κοινότητα των ΛΟΑΔΜ.

Η Πέμπτη Ενότητα βοηθάει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν το έργο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και πώς η αστυνομία θα μπορούσε να συνεργαστεί καλύτερα για να βελτιωθούν οι δράσεις υποστήριξης των θυμάτων. Υπάρχει παρέμβαση των οργανώσεων αυτών που εξηγούν τις υπηρεσίες τους, τα δεδομένα που έχουν συλλέξει, και τι έχουν μάθει για τις ανάγκες των ΛΟΑΔΜ θυμάτων. Θα δοθεί η δυνατότητα στους συμμετέχοντες

να συνεργαστούν με τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών προκειμένου να εντοπίσουν τομείς που χρειάζονται βελτίωση και ευκαιρίες για συνεργασία.

Τα «παιριτέρω βήματα» είναι ένα τελευταίο, προαιρετικό κεφάλαιο που έχει ως στόχο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδέχεται να εμποδίσουν την εφαρμογή του σεμιναρίου σε εθνικό επίπεδο, και να επιλέξουν μία προσέγγιση προσανατολισμένη προς την εξεύρεση λύσεων. Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να επαναπροσδιορίσουν το δικό τους εθνικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων ελλείψεων και ευκαιριών, βασιζόμενοι στα απαραίτητα βασικά στοιχεία για μία ολοκληρωμένη προσέγγιση των εγκλημάτων μίσους, όπως το νομικό πλαίσιο, τα συστήματα καταγραφής των εγκλημάτων μίσους, την ύπαρξη ή έλλειψη κατεύθυνσης και κατευθυντήριων γραμμών, τα εκπαιδευτικά σεμινάρια και τις εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων.

Σημείωμα για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ)

Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) είναι σημαντικός εταίρος της αστυνομίας στην προσπάθεια κατανόησης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Αναγνωρίζοντας τον πρωταρχικό τους ρόλο στην παρακολούθηση των εγκλημάτων μίσους και την υποστήριξη των θυμάτων, το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει εμπλέξει βασικές ΟΚΠ στο σχεδιασμό και την πραγματοποίηση του παρόντος εγχειριδίου, ενώ εκφράζει την ευγνωμοσύνη του για τη βοήθειά τους.

Οι ΟΚΠ είναι πολύτιμος βοηθός της αστυνομίας ως προς τα εξής: ως υπηρεσία υποστήριξης των θυμάτων, ως εκπαιδευτικός εταίρος της αστυνομίας, αλλά και ως κρίσιμη πηγή δεδομένων και πληροφοριών για την κατάσταση και τον αντίκτυπο των εγκλημάτων μίσους. Για το σκοπό αυτό, κάθε ενότητα περιλαμβάνει οδηγίες για το πώς η αστυνομία μπορεί να αξιοποιήσει την εμπειρογνωμοσύνη και την υποστήριξη των εξειδικευμένων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Η πέμπτη ενότητα είναι αφιερωμένη στον τρόπο επίτευξης καλύτερης συνεργασίας με τις ΟΚΠ προκειμένου να υπάρχει αποτελεσματικότερος εντοπισμός και διερεύνηση των εγκλημάτων μίσους αλλά και υποστήριξη των θυμάτων.

Οι ΟΚΠ είναι επίσης σημαντικό κοινό-στόχος του παρόντος εγχειριδίου καθώς θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τις αστυνομικές δυνάμεις – τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο – προκειμένου να παρακολουθούν εκπαιδευτικά σεμινάρια για την αντιμετώπιση και τη διερεύνηση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ.

Πώς να χρησιμοποιήσετε το παρόν εγχειρίδιο: προσαρμοσμένη προσέγγιση

Το παρόν εγχειρίδιο έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέπει τη μεγαλύτερη δυνατή ευελιξία στους εκπαιδευτές. Οι δραστηριότητες και οι ενότητες πρέπει να επιλέγονται σύμφωνα με τη σύνθεση των συμμετεχόντων, τις ανάγκες του φιλοξενούντος οργανισμού και άλλες συγκεκριμένες συγκυριακές απαιτήσεις όπως οι χρονικοί περιορισμοί. Προτείνεται στον εκπαιδευτή να διαβάσει προσεκτικά την παραπάνω επισκόπηση του εγχειριδίου καθώς επίσης τις συγκεκριμένες ενότητες, δραστηριότητες και σημειώσεις για τον εκπαιδευτή προκειμένου να κρίνει ποιες ενότητες και δραστηριότητες είναι καταλληλότερες.

Για ευκολία αναφοράς, το Πρώτο Παράρτημα έχει παραδείγματα μονοήμερου ή διήμερου σεμιναρίου. Συνιστάται θερμά η επιλογή του διήμερου σεμιναρίου προκειμένου να εξασφαλιστεί επαρκής χρόνος για να επιτευχθούν τα μαθησιακά αποτελέσματα. Προτείνεται επίσης στους εκπαιδευτές να διαβάσουν όλο το εγχειρίδιο πριν οριστικοποιήσουν το πρόγραμμα έτσι ώστε να βεβαιωθούν ότι έχουν επιλέξει τις ενότητες και τις δραστηριότητες που ταιριάζουν καλύτερα στην εκάστοτε περίπτωση.

Πρώτη Ενότητα: Γιατί είμαστε εδώ;

Πλαίσιο και σκεπτικό

Η παρούσα ενότητα προσφέρει μία επισκόπηση του σεμιναρίου, εξηγεί τους λόγους για τους οποίους το σεμινάριο είναι σημαντικό και τι θα αποκομίσουν οι συμμετέχοντες αστυνομικοί από αυτό. Η ενότητα περιστρέφεται γύρω από την παρουσίαση ενός επικεφαλής αστυνομικού που θα αναγνωρίσει τους λόγους για τους οποίους είναι σημαντική η κατανόηση αλλά και η αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, ενώ θα εκφράσει την προσδοκία ότι οι συμμετέχοντες θα δεσμευτούν ως προς το σεμινάριο και την επακόλουθη προσπάθεια μάθησης. Αποσκοπώντας στη μακροχρόνια εφαρμογή όσων θα μάθουν στο σεμινάριο, είναι σημαντικό για τους επικεφαλής της αστυνομίας να δεσμευτούν ότι θα παράσχουν κάθε δυνατή βοήθεια έτσι ώστε να διερευνώνται αποτελεσματικά τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Είναι εξίσου σημαντικό για τους συμμετέχοντες να ακούσουν το μήνυμα αυτό απευθείας από τους ανωτέρους τους. Είναι μεγάλη η διαφορά να ακούς τη σημασία του ζητήματος αυτού από έναν εκπαιδευτή και από το προϊστάμενο σου!

Το δεύτερο σημαντικό μέρος της ενότητας επικεντρώνεται στη συμβολή μίας οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών, η οποία θα μιλήσει από τη σκοπιά του θύματος και θα θίξει το μεγάλο αντίκτυπο των εγκλημάτων μίσους σε μεμονωμένα άτομα και τις κοινότητές τους. Τέλος, οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να μάθουν για το γενικότερο πλαίσιο των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ και να συνειδητοποιήσουν ότι τα εγκλήματα μίσους είναι μία μόνο παράμετρος των διακρίσεων και των προκαταλήψεων που βιώνουν οι ΛΟΑΔΜ σε όλες τις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες θα:

- κατανοήσουν γιατί τα εγκλήματα μίσους και η γενικότερη βία εναντίον των ΛΟΑΔΜ απαιτούν συγκεκριμένη και ειδική προσέγγιση,
- αναγνωρίσουν ότι η ηγεσία της αστυνομίας πρέπει να αναλάβει τις βελτιώσεις στον τομέα αυτό,
- κατανοήσουν το συνήθη χαρακτήρα και τον αντίκτυπο των εγκλημάτων μίσους και της βίας, συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας, εναντίον των ΛΟΑΔΜ,
- αναγνωρίσουν το βασικό καθήκον της αστυνομίας να προστατεύει, να διερευνά τα εγκλήματα και να παράσχει ισότιμες υπηρεσίες με πλήρη σεβασμό.

Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1.1: Συμβολή επικεφαλής αστυνομικού για να οριοθετήσει το σεμινάριο

Δραστηριότητα 1.2: Αφήγηση εγκλήματος μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΔΑ

Δραστηριότητα 1.3: Επισκόπηση στατιστικών στοιχείων σχετικά με βία και διακρίσεις εναντίον των ΛΟΑΔΜ

Δραστηριότητα 1.1: Συμβολή επικεφαλής αστυνομικού για να οριοθετήσει το σεμινάριο

Πριν από τη συνάντηση, προσπαθήστε να συναντηθείτε με τον/την εκπρόσωπο της αστυνομίας ή να συζητήσετε τηλεφωνικώς ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προκειμένου να καλύψετε τα βασικά σημεία της παρέμβασής τους. Θα έχουν βεβαίως τις δικές τους απόψεις ως προς τι πρέπει να πουν. Μπορείτε όμως να προτείνετε τα εξής.

- Να επισημάνετε ότι η αστυνομία πρέπει να παράσχει ισότιμες υπηρεσίες σε όλες τις κοινότητες, να μεταχειρίζεται όλα τα θύματα με αξιοπρέπεια και σεβασμό ανεξάρτητα από το υπόβαθρό τους. Να τονίσετε ότι πρόκειται για βασική αρχή της αστυνομίας που προτίθεστε να υποστηρίξετε.
- Να αναγνωρίσετε τον καταστροφικό αντίκτυπο των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ και την ανάγκη να διερευνήσετε αποτελεσματικά τις αποδείξεις προκατάληψης, να συνεργαστείτε με την εισαγγελία για την αποτελεσματική δίωξη αυτών των εγκλημάτων και να εφαρμόσετε τη σχετική νομοθεσία για τα εγκλήματα μίσους.
- Να συζητήσετε για όσα πρέπει να αποκομίσουν οι συμμετέχοντες από το σεμινάριο, π.χ. τις δεξιότητες να διερευνούν αποτελεσματικά τα εγκλήματα μίσους, τις δεξιότητες και τη γνώση να συνεργάζονται με τις ενδιαφερόμενες κοινότητες (σε συνεργασία όπου είναι δυνατόν) και τέλος την ικανότητα να βελτιώσουν την καταγραφή των εγκλημάτων και την εμπιστοσύνη των θυμάτων να συνεργάζονται με την αστυνομία για τέτοια δύσκολα και ευαίσθητα ζητήματα.
- Να αναγνωρίσετε ότι όταν υπάρχουν ισχυρισμοί για αστυνομική κακομεταχείριση των ΛΟΑΔΜ, αυτοί θα διερευνώνται πλήρως και θα αντιμετωπίζονται σύμφωνα με ξεκάθαρες διαδικασίες.
- Να εξηγήσετε πως η ηγεσία της αστυνομίας θα παρακολουθεί τα αποτελέσματα του σεμιναρίου και να επιβεβαιωθείτε ότι θα εφαρμοστεί παντού στην υπηρεσία.

Δραστηριότητα 1.2: Εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ από τη σκοπιά του θύματος

Σημειώσατε: αν δεν μπορεί καμία οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) να συμμετάσχει στο σεμινάριο, τότε ξεκαθαρίσετε από την αρχή ότι διαδραμάτισαν καίριο ρόλο στην προετοιμασία του εγχειριδίου/σεμιναρίου. Το σημαντικό μήνυμα είναι: «συνεργαστήκαμε με την κοινωνία των πολιτών στην προετοιμασία αυτής της παρουσίασης, πρέπει να συνεργαστείτε με την κοινωνία των πολιτών στην εφαρμογή».

1. Πριν από τη συνάντηση, βρείτε χρόνο να εντοπίσετε τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με την παρακολούθηση των εγκλημάτων μίσους και/ή την άμεση υποστήριξη των θυμάτων σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο. Είναι σημαντικό να έρθετε σε επαφή με ΟΚΠ που συνεργάζονται με όλες τις ομάδες της κοινότητας των ΛΟΑΔΜ. Ο σύνδεσμός σας στην αστυνομία πρέπει να γνωρίζει ποιες ΟΚΠ δραστηριοποιούνται στο χώρο αυτό. Μπορείτε επίσης να επισκεφτείτε τον ιστότοπο hatecrime.osce.org και να ψάξετε τις ενότητες με τις ΟΚΠ σε κάθε χώρα, βρίσκοντας έτσι τις ΟΚΠ στην περιοχή σας.⁴ Μπορείτε επίσης να ρωτήσετε κάποιον συνάδελφο από το ILGA-Europe⁵, το TGEU⁶ ή το Τμήμα Σεξουαλικού Προσανατολισμού και Ταυτότητας Φύλου του Συμβουλίου της Ευρώπης για την κατάλληλη επαφή. Προσπαθήστε να συναντηθείτε με τους εκπροσώπους της ΟΚΠ ή να συζητήσετε τηλεφωνικά ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προκειμένου να καλύψετε τα βασικά σημεία της παρέμβασής τους. Δώστε τους μία γενική εικόνα του σεμιναρίου και επισημάνετε ότι η συνεργασία μεταξύ της αστυνομίας και των ΟΚΠ συζητείτε διεξοδικά στην Πέμπτη Ενότητα.

Ενθαρρύνετε τους εκπροσώπους να δώσουν στοιχεία των οργανώσεών τους και πώς η αστυνομία μπορεί να έρθει σε επαφή και να συνεργαστεί μαζί τους. Θα έχουν το πιο πιθανό τις δικές τους απόψεις ως προς τι πρέπει να πουν. Μπορείτε όμως να προτείνετε τα εξής.

⁴ Για παράδειγμα, οι ΟΚΠ που δραστηριοποιούνται στην παρακολούθηση των εγκλημάτων μίσους στην Ισπανία βρίσκονται μεταβαίνοντας στην ενότητα «Πληροφορίες για την Κοινωνία των Πολιτών» στον ιστότοπο: <http://hatecrime.osce.org/spain?year=2015>

⁵ <http://www.ilga-europe.org/who-we-are/contact-us>

⁶ <http://tgeu.org/about>: μεταβείτε στο κάτω μέρος της σελίδας για κατάλογο οργανισμών μελών ανά χώρα, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων επικοινωνίας.

- Να δώσετε στους συμμετέχοντες την άποψη του θύματος μέσω συγκεκριμένης ιστορίας εγκλήματος μίσους εναντίον ΛΟΑΔΜ ή να δώσετε μία γενική εικόνα του αντίκτυπου των εγκλημάτων μίσους όπως φαίνεται από τη δουλειά σας.
- Να υπογραμμίσετε τις ανάγκες των θυμάτων εγκλημάτων μίσους και το λόγο που δυσκολεύονται να αναφέρουν τα περιστατικά στην αστυνομία.
- Να καλωσορίσετε το σεμινάριο και τη συμβολή των ΟΚΠ, και να τονίσετε το γεγονός ότι η εμπλοκή των ΟΚΠ έχει ενσωματωθεί σε όλο το σεμινάριο, και κυρίως στην Πέμπτη Ενότητα.
- Να κάνετε συγκεκριμένες και ρεαλιστικές προτάσεις (ακόμη κι αν πρόκειται για μικρά βήματα!) για το πώς η αστυνομία μπορεί να βελτιώσει τη σχέση της με τις ΟΚΠ και τις εμπλεκόμενες κοινότητες.

Δραστηριότητα 1.3:

Εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ - το περιεχόμενο

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να παρουσιάσει κανείς στατιστικές σχετικά με εγκλήματα μίσους, βία και διακρίσεις εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα δεδομένα στην ενότητα αυτή για να ετοιμάσετε παρουσίαση PowerPoint ή να χρησιμοποιήσετε τα ενημερωτικά έντυπα 1.3 και 1.4 ως αφετηρία για ομαδική συζήτηση.

Η ενότητα αυτή πρέπει να διαρκέσει περίπου 10 λεπτά. Μπορεί να συνδυαστεί με την δραστηριότητα 1.2.

1. Πριν από τη συνάντηση, βρείτε χρόνο να διαβάσετε τα ενημερωτικά έντυπα 1.3 και 1.4, τα οποία περιλαμβάνουν στατιστικές και πληροφορίες από σημαντικές διεθνείς εκθέσεις. Μπορείτε να προσθέσετε περαιτέρω πληροφορίες για το εθνικό ή τοπικό πλαίσιο βάσει διαθέσιμων σε εσάς πληροφοριών; Χρησιμοποιήστε τις δημοσιεύσεις που θα βρείτε στο τέλος αυτής της ενότητας για επιπλέον πηγές πληροφόρησης και συγκεκριμένες περιπτώσιολογικές μελέτες. Υπάρχουν στατιστικές για εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ σε εθνικό επίπεδο; Από πού προέρχονται; Επίσημες πηγές όπως εκθέσεις της αστυνομίας; Εθνικές και τοπικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ); Διεθνείς εκθέσεις; Είναι σημαντικό να διευκρινίσετε τις πηγές πληροφόρησης που έχετε βρει προκειμένου να είστε έτοιμοι για οποιαδήποτε πρόκληση σχετικά με την εξακρίβωσή τους. Για παράδειγμα, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε δεδομένα των ΟΚΠ αλλά να γνωρίζετε ότι η αστυνομία ενδέχεται να μη δεχθεί αυτά τα δεδομένα ως επίσημη εικόνα των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Αν συμβεί κάτι τέτοιο κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, πρέπει να αποφύγετε την άμεση αντιπαράθεση με την αστυνομία εξηγώντας όμως ότι:

- τα δεδομένα για τα εγκλήματα μίσους μπορούν να προέρχονται από ποικίλες πηγές,
- ενώ τέτοια δεδομένα των ΟΚΠ μπορεί να μην έχουν ακόμη σταλεί στην αστυνομία, αποτελούν καλή βάση για να ξεκινήσει κάποιος να κατανοεί τα εμπειρίες των ΛΟΑΔΜ,
- το σεμινάριο θα χρησιμεύσει για να βρεθούν άλλες πηγές πληροφόρησης για τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ και να βρεθούν τρόποι βελτίωσης των επίσημων πηγών πληροφόρησης στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Όταν αναζητείτε πληροφορίες και στατιστικές που αφορούν το εθνικό πλαίσιο, να αναφέρεστε στις πηγές που αναγράφονται στο ενημερωτικό έντυπο 1.5.

2. Ανοίξτε τη συνάντηση εξηγώντας ότι όσον αφορά τις στατιστικές για τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, πρέπει να έχουμε κατά νου δύο σημαντικά σημεία: πρώτον, τα ΛΟΑΔΜ άτομα διατρέχουν περισσότερο κίνδυνο βίας και διακρίσεων από,τι ο γενικότερος πληθυσμός, και δεύτερον, είναι λιγότερο πιθανό να καταγγείλουν στην αστυνομία ότι υπήρξαν θύμα εγκλήματος μίσους. Στη συνέχεια, τονίστε ότι η δουλειά του αστυνομικού έχει διάφορες προκλήσεις: πρέπει να καθησυχάσουν τους ΛΟΑΔΜ εξηγώντας τους ότι πρέπει να καταγγείλουν τα εγκλήματα και πρέπει να τους ενθαρρύνουν να δώσουν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για το συμβάν, με τον ασφαλέστερο δυνατό τρόπο. Κατόπιν τούτου, οι αστυνομικοί πρέπει να εξασφαλίσουν ότι θα ληφθεί η απαραίτητη δράση.
3. Πείτε στους συμμετέχοντες ότι ενώ θα μοιραστείτε αριθμούς και στατιστικές, κάθε υπόθεση εμπλέκει μεμονωμένα άτομα, όπως στην περίπτωση που αναφέρεται η προηγούμενη συνάντηση. Είναι σημαντικό να κατανοήσει κανείς τα νούμερα πίσω από τα εγκλήματα μίσους έχοντας επίσης κατά νου τον αντίκτυπό τους.
4. Προχωρήστε με τα σημαντικά σημεία σχετικά με την κατάσταση και τον αντίκτυπο των εγκλημάτων μίσους αλλά και το γενικότερο πλαίσιο των διακρίσεων, χρησιμοποιώντας τα ενημερωτικά έντυπα 1.3 και 1.4 ως βάση για συζήτηση. Εναλλακτικά, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα ενημερωτικά έντυπα για να ετοιμάσετε παρουσίαση PowerPoint.
5. Τέλος, μοιράστε το ενημερωτικό έντυπο 1.5. Εξηγήστε ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί από συμμετέχοντες για να ετοιμάσουν το δικό τους σεμινάριο για συναδέλφους.

Ενημερωτικό Έντυπο 1.3:

Εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΔΑ – το περιεχόμενο

Υπάρχουν πολύ περιορισμένες πληροφορίες και στατιστικές για τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ στις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά σημαντικά στοιχεία αποδεικνύουν ότι μεγάλο ποσοστό των ΛΟΑΔΜ έχουν υπάρξει θύματα εγκλημάτων μίσους. Τα ακόλουθα αποσπάσματα από σημαντικές διεθνείς εκθέσεις παρέχουν σχετικές πληροφορίες για εγκλήματα μίσους και διακρίσεις που έχουν βιώσει ΛΟΑΔΜ άτομα, ενώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αποκτήσετε εικόνα της κατάστασης και του αντίκτυπου αυτών των συμβάντων στο δικό σας πλαίσιο. Είναι σημαντικό να τονιστούν οι μεγάλες διαφορές ανάμεσα στις χώρες, κάτι που πρέπει να λάβετε σοβαρά υπόψη.

Ενώ πολλές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) συλλέγουν δεδομένα για τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ σε όλες τις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης, είναι σχετικά μικρός ο αριθμός των επίσημων εκθέσεων. Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει ότι ΟΚΠ σε 24 κράτη ανέφεραν περιστατικά μίσους στο Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ(ΓΔΘΑΔ) για την επίσημη έκθεση του 2015 σχετικά με τα εγκλήματα μίσους, ενώ μόλις 12 κράτη έδωσαν επίσημα στοιχεία στο ΓΔΘΑΔ.

ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΕΤΟΣ 2015

Κράτη που δίνουν στοιχεία

12 κράτη

Κροατία	Δανία	Φινλανδία	Γερμανία
Ιταλία	Λιθουανία	Ολλανδία	Ισπανία
Σουηδία	Ουκρανία	Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής	
Ηνωμένο Βασίλειο			

Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών έδωσαν στοιχεία για τα ακόλουθα κράτη

24 κράτη

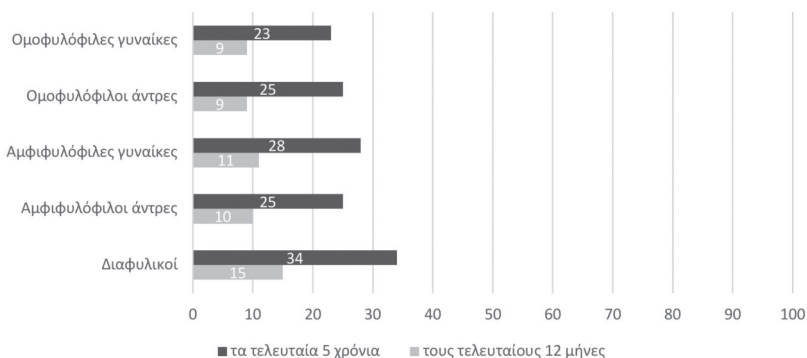
Αρμενία	Αζερμπαϊτζάν	Βέλγιο	Βοσνία και Ερζεγοβίνη
Τσεχία	Γεωργία	Γερμανία	Ελλάδα
Ουγγαρία	Ιρλανδία	Ιταλία	Κιργιστάν
Λιθουανία	Μολδαβία	Ολλανδία	Πολωνία
Πορτογαλία	Ρωσία	Σερβία	Ισπανία
Σουηδία	Τουρκία	Ουκρανία	Ηνωμένο Βασίλειο

Αν έχετε πρόσβαση στο διαδίκτυο, βρείτε το χρόνο να ανακαλύψετε τις εκατοντάδες αναφορές για μεμονωμένες επιθέσεις εναντίον των ΛΟΑΔΔΑ και των κοινοτήτων τους στον ακόλουθο ιστότοπο:

<http://hatecrime.osce.org/what-hate-crime/bias-against-lgbt-persons>.
Θα βρείτε επίσης επίσημα δεδομένα και δεδομένα των ΟΚΠ καταγεγραμμένα σε επισκοπήσεις κάθε χώρας χωριστά.

Οι ακόλουθοι πίνακες είναι από την έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) σχετικά με την μεγαλύτερη έρευνα που έγινε ποτέ για ΛΟΑΔΜ άτομα και τις εμπειρίες τους όσον αφορά διακρίσεις, βία, εγκλήματα μίσους κι άλλα ζητήματα, με τίτλο **«ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα – έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διαφυλικούς – Κύρια αποτελέσματα»**. Ενώ η έκθεση δεν περιλαμβάνει χώρες εκτός της ΕΕ, παρέχει ιδιαίτερα λεπτομερή εικόνα μεμονωμένων εμπειριών και συνεπώς μπορούν να γίνουν συγκρίσεις με χώρες εκτός της ΕΕ. Σας καλούμε να προσέξετε μερικά βασικά σημεία σε κάθε γράφημα που ακολουθεί. Σκεφτείτε τι άλλα συμπεράσματα μπορούν να βγουν από τα δεδομένα.

Διάγραμμα 32: επικράτηση της βίας τα τελευταία πέντε χρόνια και τους τελευταίους 12 μήνες, ΛΟΑΔΔΑ ομάδα (%)



Ερωτήσεις: F1_A. Η επόμενη ερώτηση αφορά οποιοδήποτε περιστατικό βίας που έχετε βιώσει τα τελευταία πέντε χρόνια. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να συμβεί για οποιοδήποτε λόγο σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ ή την Κροατία.

FA1_2. Τα τελευταία πέντε χρόνια έχετε υποστεί σωματική / σεξουαλική βία ή έχετε δεχθεί βίαιη απειλή στο σπίτι σας ή άλλου (δρόμος, δημόσια μέσα μεταφοράς, εργασιακό περιβάλλον, κλπ) για οποιοδήποτε λόγο; Ναι.

Πότε σημειώθηκε η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ σωματική/σεξουαλική επίθεση ή βίαιη απειλή; Τους τελευταίους 12 μήνες.

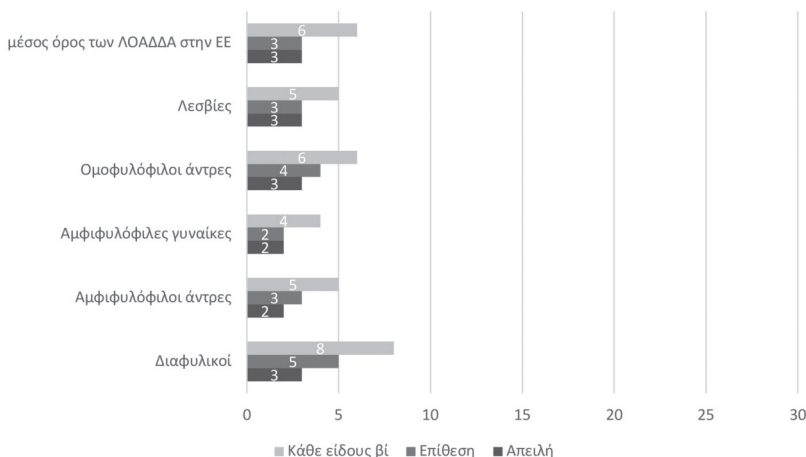
Βάση: Όλοι οι ερωτηθέντες της έρευνας ΕΕ ΛΟΑΔΜ.

Πηγή: FRA, ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα, 2012

FRA, σελ. 57, «ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα - έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διαφυλικούς - Κύρια αποτελέσματα»

Από αυτόν τον πίνακα μπορεί κανείς να διαπιστώσει ότι τα διαφυλικά άτομα είναι πιο πιθανό να υποστούν βία.

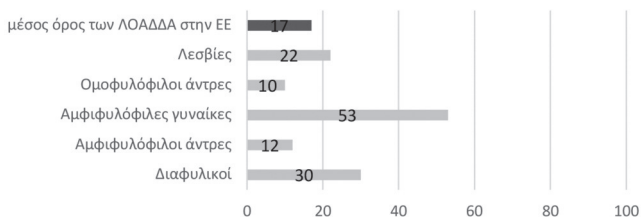
Επικράτηση της υποκινούμενης από μίσος βίας τους τελευταίους 12 μήνες, ανά τύπο βίας και ΛΟΑΔΔΑ ομάδα (%)



FRA, σελ. 57, «ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα – έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διαφυλικούς - Κύρια αποτελέσματα»

Σημειώστε ότι τα διαφυλικά άτομα διατρέχουν περισσότερους κινδύνους να υποστούν βία από άλλες ομάδες.

Διάγραμμα 40: περιστατικά σεξουαλικών επιθέσεων υποκινούμενων από μίσος σε ποσοστό του συνόλου των περιστατικών βίας υποκινούμενων από μίσος, ανά ΛΟΑΔΔΑ ομάδα (%)



Ερωτήσεις: FA1_5. Πιστεύετε ότι το ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ περιστατικό σωματικής/σεξουαλικής επίθεσης ή απειλής επίθεσης τους τελευταίους 12 μήνες συνέβη, εν μέρει ή πλήρως, διότι θεωρήθηκε ότι είσαστε [κατηγορία βάσει του A3 ή A4]; ΝΑΙ

FA1_4. Σκεπτόμενοι το ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ περιστατικό σωματικής / σεξουαλικής επίθεσης ή απειλής επίθεσης, τι σας συνέβη; 2. Σεξουαλική επίθεση, 3. Σωματική και σεξουαλική επίθεση.

Σημείωση: Οι κατηγορίες για αυτοπροσδιορισμό στα A3 και A4 συμπεριλαμβάνουν διαφυλικούς, τρανσεξουαλ, γυναίκες με τρανσεξουαλ παρελθόν, άντρες με τρανσεξουαλ παρελθόν, άτομα με διαφορετική έμφυλη έκφραση, άτομα με παρενδυσία, κουίρ, λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και άλλους.

Βάση: Ερωτηθέντες της έρευνας ΕΕ ΛΟΑΔΜ του FRA που υπέστησαν σωματική/σεξουαλική επίθεση ή απειλή επίθεσης τους τελευταίους 12 μήνες, εν μέρει ή πλήρως, διότι θεωρήθηκε ότι ανήκουν στη ΛΟΑΔΜ κοινότητα.

Πηγή: FRA, ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα, 2012

FRA, σελ. 62, «ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα – έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διαφυλικούς – Κύρια αποτελέσματα»

Σημειώστε ότι η σεξουαλική βία αποτελεί μία ιδιαίτερη κατηγορία βίας για τους ΛΟΑΔΜ. Σημειώστε επίσης ότι οι αμφιφυλόφιλες γυναίκες διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο.

	Τελευταίο	Πιο σοβαρό
Ο δράστης ήταν μόνος;		
Μόνος	36	36
Περισσότεροι δράστες	64	64
Ποιο ήταν το φύλο του/των δράστη/ων;		
Άντρας	84	86
Γυναίκα	4	4
Και άντρας και γυναίκα	12	10
Δεν γνωρίζω	0	0
Πιστεύετε ότι ο/οι δράστης/ες ήταν...;		
Ομοφυλόφιλος	3	3
Λεσβία	0	1
Αμφιφυλόφιλος	1	2
Ετεροφυλόφιλος	72	69
Μικτός σεξουαλικός προσανατολισμός	4	4
Δεν γνωρίζω	20	21

	Τελευταίο	Πιο σοβαρό
Ποιος ήταν ο/οι δράστης/ες;		
Συγγενής/μέλος του νοικοκυριού	7	7
Γείτονας	6	5
Συνάδελφος	5	4
Κάποιος από το σχολείο, το κολλέγιο ή το πανεπιστήμιο	12	14
Πελάτης ή ασθενής	4	3
Κάποιος άλλος που γνωρίζετε	12	11
Μέλος εξτρεμιστικής/ρατσιστικής ομάδας	15	14
Έφηβος ή ομάδα εφήβων	36	33
Αστυνομικός	4	3
Υπάλληλος ασφάλειας/μπράβος	4	3
Άλλος δημόσιος λειτουργός (π.χ. συνοριοφύλακας, δημόσιος υπάλληλος)	3	2
Κάποιος άλλος που δεν γνωρίζετε	45	42
Άλλο/α άτομο/α	3	3

FRA, σελ. 64, «ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα – έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διαφυλικούς - Κύρια αποτελέσματα»

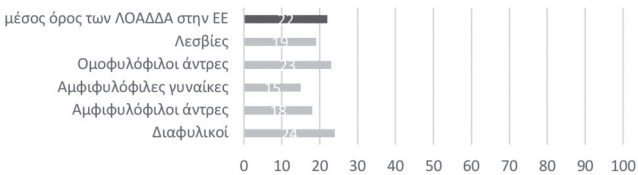
Σημειώστε ότι στο μεγαλύτερο ποσοστό των επιθέσεων, ο δράστης ήταν έφηβος ή ομάδα εφήβων (εκτός από επιθέσεις όπου ο δράστης παραμένει άγνωστος).

	Τελευταίο	Πιο σοβαρό
Στο σπίτι μου	8	8
Σε άλλη κατοικία, διαμέρισμα	2	2
Στο σχολείο, πανεπιστήμιο	5	7
Στο χώρο εργασίας	4	3
Σε καφέ, εστιατόριο, pub, club	11	9
Σε αυτοκίνητο	1	1
Σε δημόσιο μέσο μεταφοράς	8	7
Σε αθλητικό όμιλο	1	0
Αλλού σε εσωτερικό χώρο	3	2
Στο δρόμο, πλατεία, πάρκινγκ αυτοκινήτων ή άλλο δημόσιο χώρο	44	43
Σε πάρκο, δάσος	4	6
Σε συγκεκριμένο χώρο (π.χ. club, bar) ή δραστηριότητα των ΛΟΑΔΜ (π.χ. παρέλαση περφηάνειας)	3	4
Αλλού σε εξωτερικό χώρο	5	6
Αλλού	2	2

FRA, σελ. 65, «ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα – έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διαφυλικούς – Κύρια αποτελέσματα»

Σημειώστε ότι τα πιο συνήθη μέρη που κατεγράφησαν επιθέσεις ήταν δρόμοι, πλατείες, πάρκινγκ αυτοκινήτων ή δημόσιοι χώροι.

Διάγραμμα 42: το πιο σοβαρό περιστατικό βίας υποκινούμενο από μίσος που καταγγέλθηκε στην αστυνομία, ανά ΛΟΑΔΜ ομάδα (%)



Ερωτήσεις: FA2_5. Πιστεύετε ότι αυτό το περιστατικό σωματικής/σεξουαλικής επίθεσης ή απειλής συνέβη, εν μέρει ή πλήρως, διότι θεωρήθηκε ότι είσαστε [κατηγορία βάσει του A3 ή A4]; ΝΑΙ

FA2_11. Εσείς ή κάποιος άλλος το κατήγγειλε στην αστυνομία;

Σημείωση: Οι κατηγορίες για αυτοπροσδιορισμό στα A3 και A4 συμπεριλαμβάνουν διαφυλικούς, τρανσεξουαλ, γυναίκες με τρανσεξουαλ παρελθόν, άντρες με τρανσεξουαλ παρελθόν, άτομα με διαφορετική έμφυλη έκφραση, άτομα με παρενδυσία, κούιρ, λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και άλλους.

Βάση: Ερωτηθέντες της έρευνας ΕΕ ΛΟΑΔΔΑ του FRA που υπέστησαν σωματική/σεξουαλική επίθεση ή απειλή επίθεσης τα τελευταία πέντε χρόνια, εν μέρει ή πλήρως, διότι θεωρήθηκε ότι ανήκουν στη ΛΟΑΔΔΑ κοινότητα.

Πηγή: FRA, ΕΕ ΛΟΑΔΔΑ έρευνα, 2012

FRA, σελ. 66, «ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα – έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διαφυλικούς – Κύρια αποτελέσματα»

Σημειώστε ότι μόνο ένα μικρό ποσοστό των συμβάντων έχουν καταγγεληθεί στην αστυνομία.

Τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ λαμβάνουν χώρα σε πλαίσιο ενδοοικογενειακής βίας, διακρίσεων και προκαταλήψεων.

Για παράδειγμα, ένα σημαντικό ποσοστό των ΛΟΑΔΜ υπόκεινται σε διακρίσεις στο χώρο εργασίας και στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών. Η έρευνα του FRA

έδειξε ότι 19% των ΛΟΑΔΜ ένωσαν διακρίσεις στη δουλειά τους. Τα διαφυλικά άτομα έχουν βιώσει τα μεγαλύτερα ποσοστά διακρίσεων (30%). Η έρευνα επίσης έδειξε ότι 32% των ΛΟΑΔΜ ένωσαν διακρίσεις σε εστιατόρια και καφέ, ψάχνοντας για σπίτι, στο πλαίσιο της υγειονομικής περιθάλψης, αναζητώντας τραπεζικές ή ασφαλιστικές υπηρεσίες, σε αθλητικές ομάδες και γυμναστήρια.

Αποδείξεις διατομεακών διαφορών στις εμπειρίες των ΛΟΑΔΜ όσον αφορά εγκλήματα μίσους και άλλες μορφές διακρίσεων.

Είναι αυτονόητο ότι τα ΛΟΑΔΜ άτομα έχουν άλλες ταυτότητες όπως φύλο, ηλικία, εθνότητα και θρησκεία που μπορεί να διασταυρωθούν προκαλώντας συγκεκριμένες εμπειρίες και ανάγκες. Κάτι τέτοιο πρέπει να κατανοηθεί επαρκώς και να ληφθεί υπόψη από την αστυνομία και άλλες υπηρεσίες.

Φύλο: Σύμφωνα με την έρευνα του FRA, 55% των λεσβιών βίωσαν διάκριση ή παρενόχληση λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού, συγκριτικά με 45% των ομοφυλόφιλων ανδρών. Όπως επισημαίνεται στους παραπάνω πίνακες, τα διαφυλικά άτομα διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να υποστούν βίαια εγκλήματα μίσους ή διακρίσεις.

Ηλικία: Σύμφωνα με την έρευνα του FRA, τα νεότερα ΛΟΑΔΜ άτομα είναι πιο πιθανό να υποστούν διακρίσεις ή παρενόχληση λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού, συγκριτικά με μεγαλύτερης ηλικίας ΛΟΑΔΜ: 57% των ερωτηθέντων ηλικίας 18-24 βίωσαν διακρίσεις σε σύγκριση με 45% των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39.

Εθνότητα: Σύμφωνα με την έκθεση της μητροπολιτικής αστυνομίας του Λονδίνου με τίτλο «Η ομοφοβική και τρανσοφοβική εμπειρία των γυναικών», γυναίκες με καταγωγή από Αφρική και Καραϊβική είναι πιο πιθανό να αλλάξουν τη συμπεριφορά ή την εμφάνισή τους απ'ό,τι άλλες γυναίκες μετά από μία ομοφοβική ή τρανσοφοβική επίθεση (ΜΑΛ, 2008).

Άλλες μελέτες:

«Προς υπόμνηση: Βία εναντίον διαφυλικών, εμπειρίες από το Προ-Διαφυλικό πρόγραμμα 'Προστατεύοντας τα Διαφυλικά Άτομα από τη Βία'»⁷

Αυτή η έκθεση συγκεντρώνει συμπεράσματα από ένα πρόγραμμα που υποστήριξε οργανώσεις οι οποίες παρακολουθούν τις διακρίσεις και τα εγκλήματα μίσους εναντίον διαφυλικών ατόμων σε διάφορα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, τα διαφυλικά άτομα διατρέχουν ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο βίαιων επιθέσεων και ευρύτερων διακρίσεων. Η έκθεση αποτελεί καλή πηγή σύντομων περιπτωσιολογικών μελετών από διάφορες χώρες.

⁷ http://tgeu.org/wp-content/uploads/2013/11/TGEU_protrans_publication_1_Nov.pdf

«Προς υπόμνηση: Καταγράφοντας τη βία εναντίον διαφυλικών ατόμων, εμπειρίες από την Αρμενία, τη Γεωργία, τη Γερμανία, τη Μολδαβία, τη Ρωσία και την Ουκρανία» (προσεχώς)

Αυτή η έκθεση επεκτείνει το προαναφερθέν έργο παρακολούθησης σε περισσότερες χώρες (όπως αναφέρονται στον τίτλο). Καταγράφει επίσης τη διαρθρωτική βία, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων, την ιδιαίτερα σοβαρή διαπροσωπική βία και την αστυνομική βία.

«Ενισχύοντας την καταγγελία της ομοφοβικής και τρανσφοβικής βίας», έκθεση του Ευρωπαϊκού Τομέα της Διεθνούς Ένωσης Λεσβιών, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Διαφυλικών και Μεσόφυλων (ILGA-Europe) (προσεχώς).

Αυτή η έκθεση συγκεντρώνει συμπεράσματα από ένα πρόγραμμα που υποστήριξε οργανώσεις οι οποίες παρακολουθούν τα εγκλήματα μίσους και περιστατικά σε 12 χώρες, συμπεριλαμβανομένων χωρών που δεν ανήκουν στην ΕΕ (Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Μολδαβία, Τουρκία και Ουκρανία). Αντικατοπτρίζει τα σημαντικά συμπεράσματα της έκθεσης του FRA, όπως τη διαπίστωση ότι μεγάλος αριθμός εγκλημάτων μίσους διαπράττονται σε δημόσιους χώρους, ότι τα διαφυλικά άτομα διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο σοβαρής σωματικής βίας, και ότι τα εγκλήματα μίσους αποκρύπτονται σε σημαντικό βαθμό από την αστυνομία.

Ενημερωτικό Έντυπο 1.4: Προσωπικές εμπειρίες

Στο παρόν ενημερωτικό έντυπο θα βρείτε μερικές προσωπικές ιστορίες πίσω από τα στατιστικά στοιχεία.



“More than a year after I am still afraid... After the attack I could not walk in the street without repeatedly turning back to check if someone was coming from behind to attack me... I am still traumatized, sometimes I have nightmares.”

Michelle, who was attacked in Catania, Italy

«Έχει περάσει πάνω από χρόνος κι ακόμα φοβάμαι... Μετά την επίθεση περπατούσα στο δρόμο γιγνώοντας συνεχώς για να ελέγξω ότι δεν με ακολουθεί κανείς για να μου επιτεθεί... Φέρνω ακόμη τραύματα, μερικές δε φορές έχω εφιάλτες.»

Michelle, δέχθηκε επίθεση στην Κατάνια, Ιταλία

Από «Εξαπίας αυτού που είμαι: Ομοφοβία, Τρανσφοβία και εγκλήματα μίσους στην Ευρώπη», σελίδα 7.

Βοσνία - Ερζεγοβίνη: περιστατικό σωματικής επίθεσης

Για περίοδο τριών χρόνων, νεαρός άνδρας κακοποιούταν από ομάδα νεαρών ανδρών στη γειτονιά του. Πετούσαν πέτρες και άλλα αντικείμενα στο σπίτι του, τον έβριζαν, τον απειλούσαν και τον εκφρόβιζαν επειδή ήταν ομοφυλόφιλος. Ενώ το θύμα είχε καταγγείλει πολλά από αυτά τα περιστατικά στην αστυνομία, αρνούνταν - από φόβο - να αναγνωρίσει τους δράστες από φωτογραφίες της αστυνομίας. Η κατάσταση επιδεινώθηκε. Μία μέρα οι ίδιοι δράστες περικύκλωσαν το θύμα ενώ περπατούσε προς την πόλη, και μέρα μεσημέρι, του επιτέθηκαν τραυματίζοντάς τον στο μηρό σε βαθμό που χρειάστηκε επείγουσα χειρουργική επέμβαση. Οι αστυνομικοί που είχαν αναλάβει την υπόθεση ειδοποιήθηκαν αμέσως. Κατόπιν μίας ακόμη συνάντησης με το θύμα και ενδελεχούς έρευνας, αναγνώρισαν και συνέλαβαν τους δράστες. Δυστυχώς, η εθνική νομοθεσία για τα εγκλήματα μίσους δεν περιλαμβάνει το σεξουαλικό προσανατολισμός. Συνεπώς, η υπόθεση αυτή δεν θα μπορέσει ποτέ να καταγραφεί ή να εξεταστεί ως έγκλημα μίσους.

Από ILGA-Europe, «Ενισχύοντας την καταγγελία της ομοφοβικής και τρανσφοβικής βίας», (προσεχώς).

Ουκρανία: οργανωμένες ομάδες παρακολουθούν μέλη της ΛΟΑΔΜ κοινότητας με σκοπό να τους επιτεθούν

ΛΟΑΔΜ ακτιβιστής στην πόλη Λβιβ που παρακολουθούσε ακροδεξιές ομάδες, έμαθε ότι «μαχητές» μίας τέτοιας ομάδας είχαν ενημερωθεί για πάρτυ ομοφυλόφιλων που θα λάμβανε χώρα λίγες μέρες αργότερα. Κατά τη διάρκεια των προσεχών δύο ημερών, μια διαδικτυακή πηγή ανέβαζε στοιχεία για τις προετοιμασίες των μελών της ομάδας αλλά και το σχέδιο οπαδών της τοπικής ομάδας ποδοσφαίρου να επιτεθούν στο πάρτυ, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών οδηγιών για το ποιον θα έπρεπε να χτυπήσουν, πώς και με τι εργαλεία. Για παράδειγμα, οι διοργανωτές είχαν «προσλάβει» γυναίκες φίλες των «μαχητών», οργανώνοντάς τες σε «εκστρατεία εκφοβισμού» προκειμένου να δείρουν γυναίκες, καθώς οι άντρες της ομάδας δεν επιθυμούσαν να χτυπήσουν οι ίδιοι τις γυναίκες. Την ημέρα του πάρτυ, ΛΟΑΔΜ ακτιβιστές έφτασαν στο σημείο που είχαν συμφωνήσει να συναντηθούν τα μέλη της ακροδεξιής ομάδας βλέποντας καμιά 60αρια άντρες και γυναίκες, ντυμένοι όλοι στα μαύρα. Πολλοί φορούσαν σακίδια από τα οποία εξείχαν μπαστούνια μπίτζμπολ. Πήγαιναν κατά ομάδες στο μέρος του πάρτυ. Οι ακτιβιστές τους ακολούθησαν ενώ τηλεφώνησαν στους διοργανωτές του πάρτυ περιγράφοντας τις κινήσεις των «μαχητών». Οι «μαχητές» αντελήφθησαν τους ακτιβιστές κι επιχείρησαν να τους χτυπήσουν. Οι ακτιβιστές κατάφεραν να κρυφτούν σε ένα McDonald's εστιατόριο, ενώ οι «μαχητές» συνέχισαν να βαδίζουν προς το πάρτυ. Οι διοργανωτές του ΛΟΑΔΜ πάρτυ είχαν προσλάβει ιδιωτικό

φύλακα εκ των προτέρων και είχαν ζητήσει αστυνομική προστασία. Αστυνομικοί περίμεναν στο πάρτυ αλλά δεν προχώρησαν σε καμία σύλληψη.

Από ILGA-Europe, «Ενισχύοντας την καταγγελία της ομοφοβικής και τρανσφοβικής βίας», (προσεχώς).

Μολδαβία: ομοφυλόφιλοι άντρες στοχοποιούνται μέσω διαδικτυακών ραντεβού

Μία ανησυχητική τάση που ξεκίνησε στη Ρωσία είναι η συνάντηση «πρόσωπο - με - πρόσωπο» μεταξύ δραστών και θυμάτων μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας για γνωριμίες ομοφυλόφιλων. Σε ένα τέτοιο περιστατικό, ένας ομοφυλόφιλος άνδρας στη Μολδαβία έκλεισε ραντεβού με άλλον άντρα σε καφέ νωρίς το βράδυ. Όταν αποφάσισαν να κάνουν βόλτα σε απόμερο πάρκο, ο δράστης λήστεψε και χτύπησε βάνουσα το θύμα με αποτέλεσμα να του σπάσει το σαγόνι. Το θύμα δήλωσε ότι αν δεν είχε δραπετεύσει εγκαίρως, θα είχε τραυματιστεί χειρότερα, ενώ τα κίνητρα του δράστη ήταν εύκολα αναγνωρίσιμα καθώς χρησιμοποιούσε ομοφοβικές βρισιές κατά την επίθεση. Παρόμοια περιστατικά έχουν αναφερθεί στη Βοσνία – Ερζεγοβίνη, όπου ομοφυλόφιλοι άντρες έπεσαν θύματα ληστείας και σωματικής βίας κατά τη διάρκεια συναντήσεων μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας γνωριμιών.

Από ILGA-Europe, «Ενισχύοντας την καταγγελία της ομοφοβικής και τρανσφοβικής βίας», (προσεχώς).

Τουρκία: ψυχολογικό αντίκτυπο

Σύμφωνα με την έκθεση, τα περισσότερα θύματα υποφέρουν από σοβαρό ψυχολογικό τραύμα αμέσως μετά το συμβάν, με μακροχρόνιο αντίκτυπο σε πολλές παραμέτρους της ζωής τους. Ελάχιστα θύματα αναζήτησαν επαγγελματική βοήθεια για να ξεπεράσουν μετατραυματικές αγχώδεις διαταραχές, κατάθλιψη, άγχος, θυμό ή παράνοια. Περισσότερα από τα μισά θύματα που έλαβαν ψυχολογική υποστήριξη δήλωσαν ότι δεν αντιμετώπιστηκαν σωστά.

Από ILGA-Europe, «Ενισχύοντας την καταγγελία της ομοφοβικής και τρανσφοβικής βίας», (προσεχώς).

Ενημερωτικό Έντυπο 1.5: Παραπομπές, πρόσθετο βιβλιογραφικό υλικό και συμβουλές έρευνας

Πηγές του Συμβουλίου της Ευρώπης

Θεματικές μελέτες ανά χώρα για την ομοφοβία, την τρανσφοβία και τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου, Συμβούλιο της Ευρώπης (2011)

Αυτός ο ιστότοπος περιέχει παραπομπές σε εμπεριστατωμένες εκθέσεις που συντάχθηκαν κατ'εντολή του Συμβουλίου της Ευρώπης για το νομικό και

κοινωνικό καθεστώς σχετικά με την ομοφοβία, την τρανσφοβία και τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου σε κάθε κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης.⁸

Μελετήστε το κεφάλαιο για τα εγκλήματα μίσους στις νομικές μελέτες για να κατανοήσετε τις ισχύουσες νομοθεσίες για τα εγκλήματα μίσους και οδηγίες σε εθνικό επίπεδο.

Μελετήστε τις κοινωνικές εκθέσεις για να βρείτε στοιχεία σχετικά με περιστατικά εγκλήματος μίσους, συμπεριλαμβανομένων περιστατικών που διέπραξε η αστυνομία.

Διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου στην Ευρώπη, Συμβούλιο της Ευρώπης (2011)

Αυτή η έκθεση συγκεντρώνει δεδομένα της παραπάνω μελέτης προκειμένου να προσφέρει μια ολοκληρωμένη επισκόπηση της νομοθεσίας και του τρόπου αντιμετώπισης των εγκλημάτων μίσους στα 47 κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.⁹ Διαβάστε συγκεκριμένα το κεφάλαιο 3.2 «Βία εναντίον των ΛΟΑΔΜ».

Θεματικές μελέτες ανά χώρα για την ομοφοβία, την τρανσφοβία και τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου – επικαιροποίηση του 2010, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) (2010)¹⁰

Αυτή η έκθεση συλλέγει δεδομένα και πληροφορίες σχετικά με περιστατικά, νομοθεσίες αλλά και τρόπους αντιμετώπισης των εγκλημάτων μίσους σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία συνέλεξε το Συμβούλιο της Ευρώπης για την προαναφερθείσα θεματική μελέτη.

ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα – Έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διαφυλικούς – Κύρια αποτελέσματα, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) (2014)¹¹

Αυτή η έκθεση αφορά τα συμπεράσματα της μεγαλύτερης έρευνας για τα ΛΟΑΔΜ άτομα στην Ευρώπη που κατέγραψε επισήμως τις εμπειρίες τους σχετικά με διακρίσεις, βία και παρενόχληση. Το παρόν εγχειρίδιο βασίζεται στα συμπεράσματα αυτής της έκθεσης για την Πρώτη και Τρίτη Ενότητα. Προετοιμάζοντας το σεμινάριο, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτήν την έκθεση για να διενεργήσετε περιπτωσιολογικές μελέτες ανά χώρα καθώς

⁸ <http://www.coe.int/en/web/commissioner/thematic-work/lgbti-country-studies>.

⁹ http://www.europewatchdog.info/wp-content/uploads/2016/11/LGBTStudy2011_en.pdf

¹⁰ <http://fra.europa.eu/en/national-contribution/2012/country-thematic-studies-homophobia-transphobia-and-discrimination>

¹¹ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/eu-lgbt-survey-european-union-lesbian-gay-bisexual-and-transgender-survey-main>, διαθέσιμο στις 7 Οκτωβρίου 2016.

επίσης να εξετάσετε το πλαίσιο της κάθε χώρας. Βλέπετε συγκεκριμένα το κεφάλαιο 2.5, Βία και Παρενόχληση.

Εκθέσεις ανά χώρα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) ¹²

Οι τακτικές επισκέψεις της ECRI σε κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που πραγματοποιούν εμπειρογνώμονες από όλη την περιοχή, καλύπτουν λεπτομερή εξέταση ζητημάτων που αφορούν ΛΟΑΔΜ άτομα, με έμφαση στα εγκλήματα μίσους. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν λεπτομερή επισκόπηση δεδομένων για τα εγκλήματα μίσους τόσο από τα κράτη όσο και από τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, κριτική αξιολόγηση της νομοθεσίας και πολιτικής για τα εγκλήματα μίσους, αλλά και συγκεκριμένες συστάσεις για βελτίωση. Κάθε έκθεση περιλαμβάνει επίσης την επίσημη απάντηση του εκάστοτε κράτους στις παρατηρήσεις και συστάσεις της ECRI. Αυτές οι εκθέσεις αποτελούν χρήσιμο υλικό ανάγνωσης κατά την προετοιμασία σεμιναρίων προκειμένου να υπάρξει εμβάθυνση για την κατάσταση στην κάθε χώρα, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων που επηρεάζουν τους ΛΟΑΔΜ και το βαθμό προτεραιότητας που δίνει η κάθε χώρα στα εγκλήματα μίσους εναντίον τους.

Ανθρώπινα δικαιώματα και μεσόφυλικά άτομα. Θεματικό Έγγραφο του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.¹³

Αυτό το έγγραφο παρουσιάζει μία σπάνια μελέτη ζητημάτων που αφορούν τα μεσόφυλικά άτομα στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης αλλά και εκτός, δίνοντας παραδείγματα των διακρίσεων που βιώνουν.

Θεματικές εργασίες και εκθέσεις ανά χώρα από τον Επίτροπο του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Ο Επίτροπος πραγματοποίησε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων – εστιάζοντας είτε σε κάποιο θέμα είτε σε μία χώρα – για να μπορέσει να κατανοήσει και να δώσει απάντηση σε ζητήματα που επηρεάζουν τα ΛΟΑΔΜ άτομα. Η θεματική εργασία περιλαμβάνει έκθεση για διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου, όπως επίσης καινοτόμα έκθεση για τρέχοντα ζητήματα που επηρεάζουν τα μεσόφυλικά άτομα (εκδόθηκε το 2015)¹⁴.

Ο Επίτροπος επισκέπτεται συχνά τα κράτη μέλη προκειμένου να εξετάσει την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ευάλωτων ομάδων σε εθνικό επίπεδο. Τα ζητήματα των ΛΟΑΔΜ δεν καλύπτονται σε κάθε επίσκεψη. Αξίζει να κοιτάξετε την έκθεση στη χώρα όπου προγραμματίζετε το σεμινάριο για να δείτε αν έχετε τα ζητούμενα στοιχεία¹⁵.

¹² http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/activities/countrybycountry_en.asp

¹³ <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=2933521&SecMode=1&DocId=2367288&Usage=2>

¹⁴ <http://www.coe.int/en/web/commissioner/thematic-work/lgbti>

¹⁵ www.coe.int/en/web/commissioner/country-report

Άλλες Πηγές

Εξαπίας αυτού που είμαι: Ομοφοβία, Τρανσφοβία και εγκλήματα μίσους στην Ευρώπη, Διεθνής Αμνηστία (2013)¹⁶

Αυτή η έκθεση συμπληρώνει την προαναφερθείσα ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα με περιπτωσιολογικές μελέτες εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπάρχει κριτική αξιολόγηση του υπάρχοντος νομικού πλαισίου και πολιτικής, ενώ δίνονται συστάσεις για βελτίωση σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτή η έκθεση χρησιμεύει ως πηγή εθνικών περιπτωσιολογικών μελετών ενώ προσφέρει επίσης μία εικόνα του νομικού πλαισίου και των πολιτικών που εφαρμόζονται σε ορισμένες Ευρωπαϊκές χώρες.

Ετήσια Έκθεση του ΟΑΣΕ για τα Εγκλήματα Μίσους

Το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) παρακολουθεί και δίνει αναφορές για τα εγκλήματα και περιστατικά μίσους στην περιοχή του ΟΑΣΕ από το 2008. Ο ιστότοπος του Οργανισμού για τα εγκλήματα μίσους δίνει λεπτομέρειες σχετικά με επίσημα δεδομένα αλλά και δεδομένα που έχουν συλλέξει οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, πληροφορίες για σχετικές πολιτικές και οδηγίες για υπηρεσίες ποινικής δικαιοσύνης, ισχύουσες νομοθεσίες για τα εγκλήματα μίσους, σχετικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Επίσης, συνοψίζει σχετικές συστάσεις διεθνών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας του Συμβουλίου της Ευρώπης αλλά και του Γραφείου του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι και μέλη του ΟΑΣΕ. Συνεπώς, αυτός ο ιστότοπος μπορεί να σας φανεί χρήσιμος εάν αναζητείται μία επισκόπηση της κατάστασης στη χώρα που σκοπεύετε να οργανώσετε το σεμινάριο. Αυτός ο ιστότοπος χρησιμοποιείται ως αναφορά για την Πρώτη Ενότητα του παρόντος χειριδίου.

ILGA-Europe (προσεχώς), «Ενισχύοντας την καταγγελία της ομοφοβικής και τρανσφοβικής βίας» (πηγή διαθέσιμη από τον ιστότοπο της ILGA-Europe κατόπιν δημοσίευσης)¹⁷.

¹⁶ <https://www.amnesty.org/en/documents/eur01/014/2013/en/>, διαθέσιμο στις 7 Οκτωβρίου 2016.

¹⁷ Ευρωπαϊκός Τομέας της Διεθνούς Ένωσης Λεσβιών, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Διαφυλικών και Μεσόφυλων (ILGA-Europe)

«Προς υπόμνηση: Βία εναντίον διαφυλικών, εμπειρίες από το Προ-Διαφυλικό πρόγραμμα ‘Προστατεύοντας τα Διαφυλικά Άτομα από τη Βία’»¹⁸

Αυτή η έκθεση συλλέγει συμπεράσματα από ένα πρόγραμμα που υποστηρίζει οργανώσεις με αντικείμενο την παρακολούθηση διακρίσεων και εγκλημάτων μίσους εναντίον διαφυλικών σε διάφορα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, τα διαφυλικά άτομα διατρέχουν ιδιαίτερα μεγάλο κίνδυνο βίαιων επιθέσεων και ευρύτερων διακρίσεων. Η έκθεση είναι επίσης καλή πηγή σύντομων περιπτωσιολογικών μελετών από ποικίλες χώρες.

«Προς υπόμνηση: Καταγράφοντας τη βία εναντίον διαφυλικών ατόμων, εμπειρίες από την Αρμενία, τη Γεωργία, τη Γερμανία, τη Μολδαβία, τη Ρωσία και την Ουκρανία» (προσεχώς)

¹⁸ http://tgeu.org/wp-content/uploads/2013/11/TGEU_protrans_publication_1_Nov.pdf

Δεύτερη Ενότητα: Βασικές έννοιες

Εισαγωγή και Πλαίσιο

Όπως τονίστηκε στην Πρώτη Ενότητα και θα γίνει πιο αντιληπτό στη συνέχεια του σεμιναρίου, οι δράστες εγκλημάτων μίσους συλλέγουν συχνότερα ΛΟΑΔΜ άτομα για θύματά τους. Τα ΛΟΑΔΜ άτομα διστάζουν να καταγγείλουν τις επιθέσεις αυτές στην αστυνομία. Ακόμη όμως κι όταν το κάνουν, η αστυνομία συχνά δεν καταγράφει σωστά τα περιστατικά ενώ σε μερικές περιπτώσεις δεν τα καταγράφει καθόλου.

Προκειμένου να μπορεί η αστυνομία να ανταποκριθεί επαρκώς στις ανάγκες των ΛΟΑΔΜ θυμάτων εγκλημάτων μίσους, είναι απαραίτητο να μπορεί να αναγνωρίσει τα ΛΟΑΔΜ άτομα, τα χαρακτηριστικά μεροληπτικής συμπεριφοράς και σε τι συνίσταται ένα έγκλημα μίσους.

Στο (α) μέρος αυτής της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα μπορέσουν να κατανοήσουν ποια είναι τα μέλη της ΛΟΑΔΜ κοινότητας, ενώ θα γίνει μία εισαγωγή στις έννοιες του σεξουαλικού προσανατολισμού (LGB), ταυτότητας φύλου (T) και χαρακτηριστικών φύλου (I).

Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες θα γνωρίσουν τις έννοιες που συνδέονται με αρνητική ή μεροληπτική σκέψη και συμπεριφορά προς τους ΛΟΑΔΜ. Η ομοφοβία, η τρανσφοβία, τα στερεότυπα και οι διακρίσεις εναντίον των ΛΟΑΔΜ αποτελούν τη βάση των περισσότερων εγκλημάτων μίσους εναντίον αυτής της κοινότητας.

Στο (β) μέρος αυτής της ενότητας, θα προσδιοριστεί το έγκλημα και τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Θα παρουσιαστούν μερικά βασικά χαρακτηριστικά των εγκλημάτων μίσους. Οι έννοιες αυτές θα αποτελέσουν τον κορμό της Τέταρτης Ενότητας που θα αναλύσει τα εγκλήματα μίσους από μία πρακτική αστυνομική πλευρά.

Τα δύο αυτά μέρη μαζί θα δώσουν στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να κατανοήσουν συγκεκριμένα ζητήματα που εξετάζονται στο παρόν σεμινάριο.

Ενότητα 2 (α): Βασικές έννοιες και ορισμοί – η ΛΟΑΔΜ κοινότητα – Ομοφοβία, Τρανσφοβία, Στερεότυπα και Διακρίσεις

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες θα:

- κατανοήσουν τις βασικές έννοιες του σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, έκφρασης φύλου, όπως επίσης τους παράγοντες του ακρωνυμίου ΛΟΑΔΜ,
- κατανοήσουν τις έννοιες της ομοφοβίας, τρανσφοβίας, στερεότυπων και διακρίσεων, αλλά και πώς αυτές συσχετίζονται με το ρόλο του αστυνομικού,
- μπορέσουν να εφαρμόσουν την ορολογία τόσο κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου όσο και στην εργασία τους.

Επισκόπηση δραστηριοτήτων και χρονικά όρια

Δραστηριότητα 2.1: Κατανοώντας τη βασική ορολογία αναφορικά με τη ΛΟΑΔΜ κοινότητα – Ομαδική παρουσίαση από διαμεσολαβητές (30 λεπτά)

Δραστηριότητα 2.2: Κατανοώντας τα Στερεότυπα: Ομαδική εργασία, ομαδική παρουσίαση και συζήτηση (20 λεπτά)

Δραστηριότητα 2.3 Κατανοώντας τα Στερεότυπα: Προσωπική εργασία και συζήτηση (20 λεπτά)

Δραστηριότητα 2.1: Κατανοώντας τη βασική ορολογία αναφορικά με τη ΛΟΑΔΜ κοινότητα – Ομαδική παρουσίαση από διαμεσολαβητές (30 λεπτά)

Βασικές έννοιες και ορισμοί - Παρουσίαση

Απαιτούμενο υλικό:

Πίνακας παρουσιάσεων, μολύβια

Ενημερωτικά Έντυπα 2.1α & 2.1 β

Σε αυτήν την ενότητα, ο εκπαιδευτής θα κάνει μια εισαγωγή στις ακόλουθες βασικές έννοιες στο πλαίσιο ομαδικής παρουσίασης:

- σεξουαλικός προσανατολισμός (LGB), ταυτότητα φύλου (T) και χαρακτηριστικά φύλου (I)
- ομοφοβία, τρανσοφοβία, στερεότυπα και διακρίσεις

Θα ζητηθεί από τους συμμετέχοντες να κρατήσουν σημειώσεις για όσα καταλαβαίνουν από την παρουσίαση και για τις βασικές έννοιες. Προς διευκόλυνσή τους, μπορούν να χρησιμοποιήσουν το φύλλο εργασίας στο ενημερωτικό έντυπο 2.1 για να σημειώνουν όσα μαθαίνουν. Το ενημερωτικό έντυπο 2.1β μπορεί να χρησιμοποιηθεί για περαιτέρω διευκόλυνση στην κατανόηση αυτής της ενότητας.

Μπορεί να εξεταστεί η ύλη αυτή αργότερα, και πιο συγκεκριμένα κατά τη δραστηριότητα 2.6, χρησιμοποιώντας το ενημερωτικό έντυπο 2.6.

Σημείωμα για τους Εκπαιδευτές:

Οι ακόλουθες σελίδες παρέχουν πληροφορίες που μπορούν να προσαρμοστούν σε τοπικά σεμινάρια. Οι προσαρμογές πρέπει να βασίζονται στις ήδη υπάρχουσες γνώσεις του κοινού και το απαιτούμενο επίπεδο λεπτομέρειας, σύμφωνα με τα χρονικά περιθώρια και τον εκάστοτε βαθμό εμπάθουσας. Επανεξετάστε το υλικό κι επιλέξτε τα μέρη εκείνα που είναι καταλληλότερα για καλύτερη κατανόηση των αστυνομικών υπαλλήλων.

Παρακαλείστε όπως λάβετε υπόψη ότι αυτή η άσκηση δεν ενδείκνυται για συζητήσεις σχετικά με μεσόφυλικά άτομα καθώς δεν καλύπτει την ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών αυτής της ομάδας. Όταν συζητάτε για ζητήματα περί μεσοφυλικών, παρακαλείστε όπως ανατρέχετε στη γλώσσα της δραστηριότητας 2.1 και του ενημερωτικού εντύπου 2.1 α

Σεξουαλικός προσανατολισμός: ο παράγοντας «LGB»

Ο σεξουαλικός προσανατολισμός αναφέρεται στην ικανότητα κάθε ατόμου για βαθιά συναισθηματική, στοργική και σεξουαλική έλξη, στενές και σεξουαλικές σχέσεις με άτομα διαφορετικού φύλου (ετερόφυλος), ίδιου φύλου (ομοφυλόφιλος, λεσβία) ή και των δύο φύλων (αμφιφυλόφιλος)¹⁹.

Οι ακόλουθοι ορισμοί σχετικά με το σεξουαλικό προσανατολισμό χρησιμοποιούνται σε αυτό το σεμινάριο:

Λεσβία: γυναίκα της οποίας η πρωταρχική ρομαντική, συναισθηματική, σωματική και σεξουαλική έλξη είναι προς άλλες γυναίκες.

Ομοφυλόφιλος: άντρας του οποίου η πρωταρχική ρομαντική, συναισθηματική, σωματική και σεξουαλική έλξη είναι προς άλλους άντρες. Ο όρος αυτός μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για λεσβίες, αμφιφυλόφιλους, αλλά και ενίοτε, ως γενικότερος όρος για όλα τα ΛΟΑΔΜ άτομα.

Αμφιφυλόφιλος: κάποιος που νιώθει σημαντική ρομαντική, συναισθηματική, σωματική και σεξουαλική έλξη είναι προς μέλη και των δύο φύλων. Η συχνότητα, ένταση ή ποιότητα αυτής της έλξης δεν είναι απαραίτητα ίση προς τα δύο φύλα.

Ετερόφυλος: κάποιος που νιώθει συναισθηματική, ρομαντική ή σεξουαλική έλξη ή δέσμευση σε μέλη του αντίθετου φύλου²⁰.

Ο καθένας από εμάς έχει σεξουαλικό προσανατολισμό. Δεν είναι ξεκάθαρο το ακριβές ποσοστό του πληθυσμού που είναι λεσβίες, ομοφυλόφιλοι ή αμφιφυλόφιλοι. Τα ποσοστά ποικίλουν από μελέτη σε μελέτη, ενώ το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι έχουν επαφές με άτομα του ίδιου φύλου είναι αρκετά υψηλότερο από το ποσοστό όσων αναπροσδιορίζονται ως λεσβίες, ομοφυλόφιλοι ή αμφιφυλόφιλοι. Τα στοιχεία ποικίλουν ανάλογα με τα πολιτιστικά πρότυπα, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις και τα γενικότερα επίπεδα κοινωνικής αποδοχής. Η Stonewall, μία Βρετανική φιλανθρωπική οργάνωση για τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων, εκτιμάει ότι μεταξύ 5 και 7% του πληθυσμού στη Μ. Βρετανία είναι ομοφυλόφιλοι, λεσβίες και αμφιφυλόφιλοι.²¹ Το Ινστιτούτο Williamsυπολόγισε ότι 3,5% του ενήλικου πληθυσμού στις ΗΠΑ είναι λεσβίες, ομοφυλόφιλοι ή αμφιφυλόφιλοι, ενώ την ίδια στιγμή 8,2% είχαν δηλώσει ότι είχαν σεξουαλικές επαφές με άτομα του ίδιου φύλου.²² Ενώ δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία, γνωρίζουμε ότι ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού είναι λεσβίες, ομοφυλόφιλοι ή αμφιφυλόφιλοι. Ακόμα και στην περίπτωση που το ποσοστό αυτό υπολογίζεται στο 3%, αντιστοιχεί σε παραπάνω από 200.000.000 άτομα.²³ Σε όλες τις ηπείρους, οι λεσβίες, οι ομοφυλόφιλοι και οι αμφιφυλόφιλοι αντιπροσωπεύουν μία αρκετά υπολογίσιμη μειονοτική ομάδα.

¹⁹ <http://www.coe.int/en/web/sogidatabase/glossary>

²⁰ <http://rainbowcenter.uconn.edu/terms/>

²¹ https://www.staffs.ac.uk/assets/Stonewall%20-%20Employment%20regulations%20-%20guidelines%20for%20employers_tcm44-21515.pdf

²² <http://williamsinstitute.law.ucla.edu/research/census-lgbt-demographics-studies/how-many-people-are-lesbian-gay-bisexual-and-transgender/>

²³ <https://www.census.gov/popclock/> 29 Σεπτεμβρίου 2016

Ταυτότητα φύλου: ο παράγοντας «Τ»

Διαφυλικά είναι τα άτομα που έχουν ταυτότητα φύλου διαφορετική από το φύλο που έχει αποδοθεί κατά την γέννησή τους και εκείνα τα άτομα που επιθυμούν να καταγράφεται η ταυτότητα φύλου τους με διαφορετικό τρόπο από εκείνο που έχει αναγραφεί κατά την γέννησή τους. Περιλαμβάνει τα άτομα που αισθάνονται, προτιμούν, επιλέγουν, δια της ενδυμασίας, των αξεσουάρ, της επιτηδευμένης συμπεριφοράς, του στερεότυπου λόγου, των καλλυντικών ή των σωματικών μεταβολών, να παρουσιάζουν τους εαυτούς τους διαφορετικούς από τις προσδοκίες του ρόλου του φύλου που τους αποδόθηκε κατά την γέννησή τους. Τούτο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, άτομα που δεν ταυτοποιούνται με πινακίδες, όπως ‘αρσενικό’ και ‘γυναικείο’, τρανσεξουαλικά άτομα, τραβεστί και άτομα με παρενδυσία.

Διαφυλικός άντρας είναι το άτομο που του αποδόθηκε ο χαρακτηρισμός «θήλυ» στη γέννα αλλά έχει «αρσενική» ταυτότητα φύλου ή στο φάσμα της αρσενικής ταυτότητας φύλου. Διαφυλική γυναίκα είναι το άτομο που του αποδόθηκε ο χαρακτηρισμός «άρρεν» στη γέννα αλλά έχει «θηλυκή» ταυτότητα φύλου ή στο φάσμα της θηλυκής ταυτότητας φύλου.

Μερικά διαφυλικά άτομα ισχυρίζονται ότι δεν είναι ούτε άντρες ούτε γυναίκες, ή ότι είναι και τα δύο φύλα. Αυτοπροσδιορίζονται συνεπώς ως **μη - δυαδικά** διαφυλικά άτομα.

Ανάλογοι χαρακτηρισμοί του σεξουαλικού προσανατολισμού των διαφυλικών ατόμων χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την ταυτότητα φύλου και όχι το φύλο που τους είχε αποδοθεί κατά τη γέννα. Για παράδειγμα, ένας ετερόφυλος διαφυλικός άντρας είναι ένας διαφυλικός άντρας που ελκύεται από τις γυναίκες. Μία λεσβία διαφυλική γυναίκα ελκύεται από γυναίκες. Η λέξη διαφυλικότητα αναφέρεται στο γεγονός της κατοχής διαφυλικής ταυτότητας ή έκφρασης.

Η διαφυλική ταυτότητα αναφέρεται στην ενδιάθετη ατομική διαφυλική εμπειρία, η οποία μπορεί να αντιστοιχεί ή και να μην αντιστοιχεί με το προσδιορισθέν κατά τη γέννηση φύλο, και περιλαμβάνει την προσωπική αίσθηση του σώματος και άλλες εκφράσεις του φύλου (που σημαίνει «διαφυλική έκφραση»), όπως η αμφίεση, η ομιλία και η επιτηδευμένη συμπεριφορά.

Το φύλο ενός προσώπου συνήθως προσδιορίζεται κατά τη γέννηση και γίνεται κοινωνικό και νομικό γεγονός έκτοτε. Ωστόσο, μερικά άτομα αντιμετωπίζουν προβλήματα συμπεριφοράς που εντοπίζονται στο φύλο που τους προσδιορίστηκε κατά την γέννησή τους – αυτά τα άτομα αναφέρονται ως “**διαφυλικά**” ή “**τρανς**”. Η διαφυλική ταυτότητα δεν είναι η ίδια όπως ο σεξουαλικός προσανατολισμός, ενώ τα διαφυλικά άτομα μπορούν να προσδιοριστούν ως ετερόφυλα, αμφιφυλόφιλα ή ομοφυλόφιλα/λεσβιακά.²⁴

²⁴ <http://www.coe.int/en/web/sogidatabase/glossary>

Ένας εναλλακτικός ορισμός της **διαφυλικής ταυτότητας** είναι «Η ενδιάθετη αίσθηση ενός ατόμου ότι είναι αρσενικό, θηλυκό ή άλλου φύλου (όχι απαραίτητα αντιληπτό από τους άλλους).»²⁵

Στην Ευρώπη είναι συνηθισμένο να χρησιμοποιείται ο γενικός όρος 'διαφυλικός' ή 'τρανς' προκειμένου να καλύψει την ποικιλία των διάφορων τρόπων με τους οποίους τα άτομα δύνανται να προσδιορίσουν το φύλο τους κατά τρόπο διαφορετικό από τον κύριο πληθυσμό.

Πάλι, όπως συμβαίνει και με το σεξουαλικό προσανατολισμό, ο αριθμός των προσώπων που εντοπίζονται ότι παρουσιάζουν έλλειψη αντιστοιχίας μεταξύ της ταυτότητας φύλου τους και του φύλου που τους προσδιορίστηκε κατά τη γέννηση τους, είναι πολύ δύσκολο να μετρηθεί. Μερικές εκτιμήσεις το υπολογίζουν μεταξύ 0,3 τοις εκατό και 3 τοις εκατό του πληθυσμού.²⁶ Δεδομένου του κοινωνικού στίγματος και της διάχυτης διάκρισης ενάντια στα διαφυλικά πρόσωπα, ο υπολογισμός του πληθυσμού είναι δύσκολος.

Όπως συμβαίνει με το σεξουαλικό προσανατολισμό, καθένας από εμάς έχει μια διαφυλική ταυτότητα. Για την πλειοψηφία του πληθυσμού υπάρχει μια μαθηματική αναλογία μεταξύ του σωματικού μας φύλου και της αίσθησης της διαφυλικής μας ταυτότητας. Για όσους δεν έχουν τέτοια αναλογία, ο προσδιορισμός της διαφυλικής τους ταυτότητας μπορεί να είναι ένα οδυνηρό και σύνθετο ταξίδι και συχνά έχει σημαντικές επιπτώσεις στη ζωή τους.

Η διαφυλική έκφραση αναφέρεται στην έκφραση των προσώπων αναφορικά με το φύλο τους διαμέσου της αμφίεσης, της περιποίησης, του λόγου, του στυλ των μαλλιών, της γλώσσας του σώματος, των κοινωνικών συναναστροφών και άλλων συμπεριφορών.²⁷ Σε αντίθεση με τη διαφυλική ταυτότητα, η διαφυλική έκφραση είναι ό,τι εξωτερικεύεται.

Ενώ η διαφυλική ταυτότητα συνδέεται με το πώς αισθανόμαστε, η διαφυλική έκφραση συνδέεται με την πολλαπλότητα των επιλογών που κάνουμε σε καθημερινή βάση αναφορικά με το τι φοράμε και πώς ντυνόμαστε και συμπεριφερόμαστε. Οι περισσότεροι από εμάς εκλαμβάνουμε αυτά τα πράγματα ως δεδομένα, αλλά όταν η διαφυλική μας ταυτότητα δεν συμφωνεί με το φύλο μας που προσδιορίζεται κατά τη γέννησή μας, το να αποφασίζει κάποιος πώς εκφράζεται σωματικά μπορεί να είναι μία σύνθετη και συχνά ριζική αλλαγή για τη ζωή μας απόφαση.

²⁵ Γραφείο για τα Θύματα Εγκλημάτων (2014) Αντιμετωπίζοντας Διαφυλικά Θύματα Σεξουαλικής Επίθεσης

²⁶ ibid

²⁷ Σκωτσέζικη Συμμαχία Διαφυλικών, Ταυτότητα Φύλου, Εισαγωγικός Οδηγός για την Υποστήριξη των Διαφυλικών

Μετάβαση

Η διαδικασία αλλαγής φύλου καλείται συχνά μετάβαση. Πρόκειται για τη διαδικασία δια της οποίας ένα άτομο μεταβαίνει από ένα κυρίαρχο φύλο σε ένα άλλο κυρίαρχο φύλο και το χρόνο που αυτό παίρνει. Μπορεί να υπάρχουν κοινωνικές, νομικές και/ή ιατρικές όψεις της μετάβασης ενός προσώπου.

Μετάβαση μπορεί να είναι μια κοινωνική αλλαγή που εμπλέκει αλλαγές, μεταξύ άλλων, σε πράγματα, σωματική εμφάνιση, αμφίεση και κοινωνικές σχέσεις. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει σημαντική σωματική μετάβαση με τη χρήση ορμονικής θεραπείας και, για κάποιο κόσμο, χειρουργική επέμβαση αλλαγής φύλου.

Τα πρόσωπα που έχουν ολοκληρώσει τη μετάβαση, δεν μπορούν να θεωρούν πλέον τους εαυτούς τους μέρος της διαφυλικής ομάδας.

Σημάδια φύλου

Τα σημάδια φύλου είναι κάτι που οι αστυνομικοί συναντούν κάθε ημέρα. Πρόκειται για στοιχεία προσδιοριστικά του φύλου, συχνά εμφανιζόμενα σε έγγραφα όπως οι εθνικές αστυνομικές ταυτότητες, οι άδειες οδήγησης και τα διαβατήρια. Το πιο προφανές προσδιοριστικό στοιχείο του φύλου είναι οι ονομασίες όπως άνδρας/γυναίκα ή Κ./Κα.. Μπορούν να είναι επίσης επαγγελματικοί τίτλοι, προσωπικές αντωνυμίες ή κωδικοί αριθμοί, όπως αριθμοί κοινωνικής ασφάλισης ή φορολογικού μητρώου, οι οποίοι μπορεί να χρησιμοποιούν συγκεκριμένους συνδυασμούς για άνδρες και γυναίκες.²⁸

Αλλάζοντας τα σημάδια φύλου στα έγγραφα των ταυτοτήτων μπορεί να είναι δύσκολο, αν όχι αδύνατο, σε μερικές χώρες. Αυτό γεννά προκλήσεις για τα διαφυλικά πρόσωπα στις περιπτώσεις που απαιτούνται έγγραφα για την επαφή με τις δημόσιες αρχές, όπως η αστυνομία. Αυτό θα αναπτυχθεί περαιτέρω στην Τέταρτη Ενότητα.

Αντωνυμίες

Οι αντωνυμίες είναι λέξεις που αναφέρονται σε ένα άτομο, αντικαθιστώντας το όνομά του. Οι κοινές αντωνυμίες περιλαμβάνουν τα αυτός/αυτή, αυτόν/αυτήν, αυτού/αυτής. Μερικά διαφυλικά άτομα χρησιμοποιούν ουδέτερες αντωνυμίες ή χρησιμοποιούν το «αυτοί/αυτών» αντί για αντωνυμίες με βάση το φύλο. Αυτό θα αναπτυχθεί περαιτέρω στην Τέταρτη Ενότητα.

Μερικοί περαιτέρω ορισμοί της διαφυλικής ομάδας

Υπάρχει πληθώρα τρόπων με τους οποίους τα πρόσωπα που εμπίπτουν στη διαφυλική ομάδα μπορούν να ορίσουν τη δική τους διαφυλική έκφραση και ταυτότητα. Ένας αριθμός αυτών σταχυολογείται παρακάτω. Ωστόσο, αν υπάρχει ανασφάλεια για το ποιον όρο να χρησιμοποιήσετε, σημειώστε ότι ο

²⁸ <http://www.coe.int/en/web/sogidatabase/glossary>

όρος «διαφυλικός» θεωρείται γενικώς ενδεικτικώς και σεβαστός. Όταν συνδιαλέγεστε με ένα άτομο, είναι συχνά αποδοτικό να του μιλάτε με καλοσυνάτο τρόπο. Και πάλι, θα ανακαλύψουμε πόσο αποδοτικό είναι να συνδιαλέγεται κανείς επαγγελματικά με τα διαφυλικά πρόσωπα στην Τέταρτη Ενότητα.

Οι διαφυλικοί είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται για άτομα που έχουν μια ταυτότητα φύλου, η οποία δεν αντιστοιχεί στο φύλο που τους προσδιορίστηκε κατά τη γέννηση και οι οποίοι, ακολούθως, διόρθωσαν αυτό το φύλο αλλάζοντας τη σωματική τους εμφάνιση ή τις λειτουργίες του σώματός τους δια της υποβολής σε εγχείρηση αλλαγής φύλου.

Ένας **θηλυκός-σε-αρσενικός** διαφυλικός άνδρας είναι κάποιος που τον προσδιόρισαν ως θηλυκό κατά τη γέννηση αλλά έχει αρσενική ταυτότητα φύλου και αλλαγές που του επιτρέπουν να ζήσει μόνιμα ως άνδρας.

Μία **αρσενική-σε-θηλυκή** διαφυλική γυναίκα είναι κάποια που την προσδιόρισαν ως αρσενικό κατά τη γέννηση αλλά έχει θηλυκή ταυτότητα φύλου και αλλαγές που της επιτρέπουν να ζήσει μόνιμα ως γυναίκα.

Τα άτομα με παρενδυσία είναι ένας όρος για να περιγράψει τα άτομα που επιλέγουν να φορούν ρούχα που γενικώς συνάδουν με το αντίθετο φύλο. Το κάνουν διότι αισθάνονται ότι εκπληρώνουν έτσι τους αισθηματικούς και σεξουαλικούς τρόπους. Η λέξη «τραβεστί» δεν χρησιμοποιείται πλέον και μπορεί να είναι προσβλητική σε μερικούς ανθρώπους.²⁹

DragQueen είναι ένας όρος που ιστορικά χρησιμοποιείται για ομοφυλόφιλους άνδρες που ντύνονται με ρούχα που παραπέμπουν σε γυναίκες με σκοπό τη διασκέδαση ή την προσωπική εκπλήρωση. Υπάρχουν επίσης dragkings, οι οποίοι είναι βιολογικά θηλυκά όντα και ντύνονται ως άνδρες.³⁰

Cisgender είναι ο όρος για την περιγραφή αυτών που δεν είναι διαφυλικοί – δηλαδή όσοι έχουν ταυτότητα φύλου ή παίζουν ένα ρόλο φύλου που η κοινωνία θεωρεί κατάλληλο για το φύλο τους.³¹

Φυλοεπαναστάτης είναι ο όρος που χρησιμοποιείται για την απόρριψη του δυαδικού φύλου (αρσενικό/θηλυκό) υπέρ μιας περισσότερης ρευστής, μη παραδοσιακής ταυτότητας.³²

Το δυαδικό φύλο είναι μια κοινωνικά κατασκευασμένη έννοια σύμφωνα με την οποία υπάρχουν δύο μόνο φύλα: το αρσενικό και το θηλυκό.

Το μη-δυαδικό περιγράφει την ταυτότητα φύλου, η οποία δεν είναι θηλυκή, ούτε αρσενική ή τις ταυτότητες φύλου που είναι εκτός ή πέραν από τις δύο παραδοσιακές έννοιες του αρσενικού και του θηλυκού.³³

²⁹ <http://www.transequality.org/issues/resources/teaching-transgender-guide-leading-effective-trainings>

³⁰ <http://www.transequality.org/issues/resources/teaching-transgender-guide-leading-effective-trainings>

³¹ <http://rainbowcenter.uconn.edu/terms/>

³² <http://rainbowcenter.uconn.edu/terms/>

³³ https://lgbt.wisc.edu/documents/Trans_and_queer_glossary.pdf

Μεσοφυλικά: ο παράγοντας «I»

Τα μεσοφυλικά άτομα είναι εκείνα που δεν συνάδουν με ιατρικούς ή κοινωνικούς κανόνες των θηλυκών και αρσενικών σωμάτων αναφορικά με το χρωμόσωμα, το γεννητικό, το ενδοκρινικό ή το ανατομικό φύλο.

Το τελευταίο γίνεται ορατό, για παράδειγμα, στα δευτερεύοντα χαρακτηριστικά του φύλου όπως στη μυϊκή μάζα, στην κατανομή μαλλιών και στο ανάστημα ή στα πρωτεύοντα χαρακτηριστικά του φύλου, όπως στο εσωτερικό και στο εξωτερικό των γεννητικών οργάνων και/ή στη χρωμοσωματική και στην ορμονική δομή.

Ένας απλούστερος ορισμός εργασίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί: τα μεσοφυλικά άτομα είναι μεσοφυλικά διότι τα έμφυτα χαρακτηριστικά του φύλου τους είναι, είτε θηλυκά και αρσενικά τον ίδιο χρόνο ή όχι επαρκώς θηλυκά ή αρσενικά ή ούτε θηλυκά ή αρσενικά.

Υπάρχουν πολλοί τύποι μεσοφυλικά: πρόκειται για ένα γενικό όρο παρά μια ξεχωριστή κατηγορία. Η λέξη [μεσοφυλικός] αντικατέστησε τον όρο «ερμαφρόδιτος», ο οποίος ευρέως χρησιμοποιούνταν από ασκούντες την ιατρική κατά τη διάρκεια του 18ου και του 19ου αιώνα. Σήμερα η χρήση του όρου ερμαφρόδιτος θεωρείται πολύ προσβλητική.

Ένας μεσοφυλικός γεννιέται μεσοφυλικά. Οι διαφορές για τους μεσοφυλικούς μπορεί να ορατές κατά τη γέννηση. Ορισμένα μεσοφυλικά χαρακτηριστικά εμφανίζονται στην εφηβεία ή όταν προσπαθούν να συλλάβουν ή με τυχαία ευκαιρία. Άλλες περιπτώσεις μπορεί να ανακαλυφθούν μόνον κατά τη διάρκεια αυτοψίας.

Μια σημαντική διαφορά μεταξύ των μεσοφυλικών και των διαφυλικών ατόμων είναι ότι οι μεσοφυλικά προσδιορίζονται έτσι από τους γιατρούς, όταν είναι νέα παιδιά ή κατά την εφηβεία τους. Συχνά χειρουργούν τα γεννητικά τους όργανα ή απομακρύνουν τα αναπαραγωγικά όργανά τους, πριν ενηλικιωθούν αρκετά ώστε να είναι σε θέση να δώσουν ή να αρνηθούν τη συγκατάθεσή τους.

Τα χαμηλότερα στατιστικά που παρουσιάζονται όταν αναφέρονται σε μεσοφυλικά άτομα είναι 1 στα 200 (0,5 τοις εκατό στις γεννήσεις). Συχνά, ακόμη και χαμηλότερα στατιστικά των 1 στα 2.000 μπορούν να αναφερθούν, αλλά αυτά τα στατιστικά καλύπτουν μόνο μερικά μεσοφυλικά που έχουν χειρουργηθεί κατά τη βρεφική ηλικία. Διάφοροι οργανισμοί, όπως ο ΟΗΕ, αναφέρονται σε στατιστικά μέχρι 1,7%.

Τούτο καθιστά τις διαφορές των μεσοφυλικά πιο κοινές από τους γεννηθέντες κωφούς και ακόμη πιο κοινές από τους γεννηθέντες με κόκκινα μαλλιά.³⁴

³⁴ <http://www.ilga-europe.org/what-we-do/our-advocacy-work/trans-and-intersex/intersex>

Είναι προφανές ότι τα μεσοφυλικά άτομα υπήρξαν και παραμένουν ιδιαίτερα ευάλωτα στις διακρίσεις και στις παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Μικρός αριθμός χωρών έχουν ρητώς αναγνωρίσει τους μεσοφυλικούς ως ιδιαίτερη προστατευόμενη κατηγορία σχετικά με τα εγκλήματα μίσους (π.χ. Σκοτία και Μάλτα εντός του Συμβουλίου της Ευρώπης). Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει από μόνο του επισημάνει τη σημασία της συμπερίληψης των σεξουαλικών χαρακτηριστικών ως προστατευόμενα αγαθά για τους σκοπούς του εγκλήματος μίσους.

Σύνθετες κοινότητες και κοινές εμπειρίες

Η ανωτέρω πληροφόρηση αποκαλύπτει τις σύνθετες κοινότητες που εμπíπτουν στην κάλυψη των ΛΟΑΔΜ.

Οι ΛΟΑΔΜ κοινότητες πέφτουν εκτός αυτού που θεωρούμε δυαδικό σεξ και κανόνες φύλου. Σε πολλές υποθέσεις, ωστόσο, τα άτομα εντός μιας υπο-ομάδας δεν αντιλαμβάνονται ότι έχουν κοινές εμπειρίες με πρόσωπα εντός άλλων υπο-ομάδων. Πολλά ΛΟΑ πρόσωπα δεν διαβλέπουν φυσικό δεσμό μεταξύ της κοινότητάς τους και των διαφυλικών προσώπων. Πολλοί διαφυλικοί βλέπουν το ζήτημα της ταυτότητας του φύλου τους διακριτά από το σεξουαλικό τους προσανατολισμό και συνηγορούν για διαφορετικές προσεγγίσεις στην εκστρατεία για την αναγνώριση. Ένα άτομο μπορεί, επίσης, να είναι μέλος περισσότερων του ενός υπο-ομάδων (π.χ. τα διαφυλικά άτομα που θεωρούν τους εαυτούς τους λεσβίες).

Υπάρχουν λεπτές διαφορές μεταξύ των ΛΟΑ ατόμων (σεξουαλικός προσανατολισμός), των διαφυλικών (ταυτότητα φύλου και έκφραση φύλου) και των μεσόφυλων (σεξουαλικά χαρακτηριστικά). Ενώ οι εμπειρίες ζωής των εμπλεκόμενων ατόμων μπορεί να είναι διαφορετικές, οι ομάδες συχνά συγκλίνουν υπό έναν και μοναδικό γενικό όρο για την επίτευξη της κατανόησης του πώς οι ομάδες υποφέρουν από παρόμοιες συμπεριφορές διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των εγκλημάτων μίσους κατά των ΛΟΑΔΜ.

Η πληροφόρηση για τα μεσοφυλικά άτομα ως θύματα των εγκλημάτων μίσους είναι περιορισμένη ενώ οι οργανώσεις για την επιβολή του νόμου και οι ΜΚΟ μόλις εκκίνησαν να χαρτογραφούν αυτές τις εμπειρίες.

Η **διατομεακότητα** αναφέρεται στα προστιθέμενα στρώματα διακρίσεων που κάποιος μπορεί να γνωρίσει, όντας μέλος περισσότερων του ενός μειονοτικών ομάδων. Τα διατομεακά ζητήματα μπορούν να περιέχουν και τις προκλήσεις που υπάρχουν στις ζωές των ΛΟΑΔΜ. Μια μαύρη ομοφυλόφιλη γυναίκα, για παράδειγμα, μπορεί να έχει να αντιμετωπίσει το ρατσισμό, την ομοφοβία και το σεξισμό. Η μεροληπτική συμπεριφορά μπορεί να μην προέρχεται από το κυρίαρχο ρεύμα της κοινωνίας. Ο ρατσισμός συναντάται εντός των ΛΟΑΔΜ κοινότητων και η ομοφοβία εντός των φυλετικών μειονοτήτων.

Ένας μουσουλμάνος διαφυλικός μπορεί να έχει να αντιμετωπίσει ταυτόχρονα τις θρησκευτικές διακρίσεις και την τρανσφοβία, προερχόμενες από τη θρησκευτική κοινότητα και εκτός αυτής.

Ορισμοί των όρων -

Ομοφοβία, τρανσφοβία, στερεότυπα και διακρίσεις

Η **ομοφοβία** ορίζεται ως ο παράλογος φόβος και η αποστροφή της ομοφυλοφιλίας, των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων και των αμφιφυλόφιλων βασισμένες στην προκατάληψη.

Ένας λιτός ορισμός θα ήταν 'φόβος ή αντιπάθεια των ΛΟΑ ατόμων'.

Η ομοφοβία και η τρανσφοβία μπορεί να εκδηλωθεί κοινωνικά ως αποστροφή, κοινωνικός αποκλεισμός, διακρίσεις, καταχρηστική συμπεριφορά, βία, ακόμη και φόνος.

Η ομοφοβία και η τρανσφοβία εμφανίζονται ως αποτέλεσμα συμπεριφορών και πεποιθήσεων που αποκτούμε από τους γονείς μας, τους φίλους μας, τα σχολεία μας, τις κοινότητές μας, τους θρησκευτικούς μας ηγέτες και από τους διαμορφωτές της κοινής γνώμης (πολιτικούς/δίασημόπτες). Η ομοφοβία και η τρανσφοβία εμφανίζονται σε διαφορετικό βαθμό σε όλες τις χώρες.

Το στερεότυπο είναι μια συμπεριφορά ή πεποίθηση για ένα άτομο ή άτομα βασισμένες σε τάσεις ή χαρακτηριστικά που έχουν τα ίδια ή οι ομάδες στις οποίες ανήκουν.³⁵

Ένας εναλλακτικός ορισμός του **στερεότυπου** είναι:

Μια προδικασμένη ή υπεραπλουστευμένη γενίκευση για μια ολόκληρη ομάδα ατόμων χωρίς έμφαση στις ατομικές διαφοροποιήσεις τους.

Παραδείγματα στερεότυπων είναι:

- Όλες οι λεσβίες είναι αρσενικά.
- Όλοι οι Αφρικανοί μετανάστες είναι εγκληματίες.
- Όλοι οι αστυνομικοί αυθαιρετούν.
- Όλοι οι μουσουλμάνοι είναι θρησκευτικοί εξτρεμιστές.

Τα στερεότυπα είναι προκαθορισμένα και καρικατούρες αντιλήψεων, οι οποίες προκύπτουν από την απόδοση των ίδιων γενικών χαρακτηριστικών σε όλα τα μέλη ορισμένων ομάδων, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τα ατομικά τους χαρακτηριστικά. Τα στερεότυπα μπορεί να οδηγήσουν σε προκαταλήψεις ενάντια σε άλλες ομάδες και, σε τελευταίο στάδιο, να προκαλέσουν συμπεριφορές και δράσεις.

Αν και συχνά αρνητικά, τα στερεότυπα μπορεί να είναι επίσης συμπληρωματικά. Τα θετικά στερεότυπα μπορούν ακόμη να έχουν αρνητικό αντίκτυπο, για τον κύριο λόγο ότι εμπλέκουν ευρύτερες γενικεύσεις που αγνοούν την εξατομικευμένη πραγματικότητα.³⁶

³⁵ OSCE (2014) ΤΑΗCΛΕ Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο για Εγκλήματα Μίσους, για αρχές επιβολής του νόμου, Πρόγραμμα για Εκπαιδευτές

³⁶ <https://lgbtrc.usc.edu/education/terminology/>

Η έννοια της προκατάληψης σχετίζεται με την έννοια του στερεότυπου.

Η προκατάληψη είναι μια εκ των προτέρων κρίση και προκαθορισμένη ιδέα ή συμπεριφορά έναντι άλλων προσώπων ή ομάδων. Οι προκαταλήψεις είναι συχνά αρνητικές και τυπικά βασίζονται σε φήμες, παραδοχές, αισθήματα και πεποιθήσεις, παρά σε γνώση και γεγονότα. Οι προκαταλήψεις επηρεάζουν τόσο τις δράσεις μας όσο και τις ερμηνείες επί των πράξεων των άλλων.

Σημείωμα για τους εκπαιδευτές

Η εθνική νομοθεσία και οι σχετικοί με αυτήν ορισμοί των διακρίσεων πρέπει να εξεταστούν πριν από το εκπαιδευτικό σεμινάριο και να ενσωματωθούν όπου αρμόζει. Οι συμμετέχοντες πρέπει να εφοδιασθούν με τον ορισμό των διακρίσεων και με τα ονόματα των προστατευόμενων ομάδων που καλύπτονται από τη νομοθεσία.

Διάκριση: Οι περισσότερες χώρες έχουν υιοθετήσει νομικούς ορισμούς των διακρίσεων. Οι διακρίσεις καλύπτουν τόσο τις άμεσες όσο και τις άμεσες διακρίσεις. Ο ακόλουθος ορισμός των διακρίσεων είναι ευρύτερος και αντανακλά τις εμπειρίες των ΛΟΑΔΜ και άλλων μειονοτικών ομάδων σε πολλές χώρες:

“Διάκριση υφίσταται όταν μέλη μιας πιο ισχυρής κοινωνικής ομάδας συμπεριφέρεται άδικα ή σκληρά στα μέλη μιας λιγότερο ισχυρής κοινωνικής ομάδας. Η διάκριση μπορεί να λάβει πολλές μορφές, συμπεριλαμβανομένων τόσο των ατομικών πράξεων μίσους ή αδικίας όσο και θεσμικών αρνήσεων των προνομίων που χορηγήθηκαν σε άλλες ομάδες.”

<https://lgbtrc.usc.edu/education/terminology/>

Νομικός ορισμός της διάκρισης

Η **Διάκριση** ορίζεται νομικά ως αδικαιολόγητη, άνιση μεταχείριση:

1. *Η άμεση διάκριση συντρέχει όταν, για ένα λόγο σχετιζόμενο με ένα ή περισσότερα απαγορευμένα πεδία, ένα άτομο ή ομάδα ατόμων αντιμετωπίζεται λιγότερο ευνοϊκά από άλλο άτομο ή ομάδα ατόμων σε σύγκριση με το πώς αντιμετωπίζεται, πώς αντιμετωπίστηκε και πώς θα αντιμετωπιζόταν σε όμοια κατάσταση, ή όταν, για λόγο σχετιζόμενο με ένα ή περισσότερα απαγορευμένα πεδία, ένα άτομο ή ομάδα ατόμων υπόκειται σε βλάβη.*

Σε απλούστερους όρους: Άμεση διάκριση υφίσταται όταν ένα άτομο ή ομάδα ατόμων γίνεται αντικείμενο μεταχείρισης λιγότερο ευνοϊκής από την πλειοψηφία του πληθυσμού εξαιτίας της συμμετοχής σε μειονοτική ομάδα.

Παράδειγμα θα ήταν η άρνηση του αστυνομικού να καταχωρήσει καταγγελία για εγκληματική πράξη διότι το θύμα είναι διαφυλικό, Ρομά ή προέρχεται από μειονοτική θρησκευτική κοινότητα.

2. Έμμεση διάκριση συντρέχει όταν, μια διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θέτει άτομα που έχουν καθεστώς ή ένα χαρακτηριστικό συνδεδεμένο με ένα ή περισσότερα πεδία (συμπεριλαμβανομένου του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλου) σε συγκεκριμένη μειονεκτική θέση σε σύγκριση με άλλα άτομα, εκτός αν αυτή η διάταξη, το κριτήριο ή η πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από ένα θεμιτό σκοπό, και τα μέσα επίτευξης αυτού του σκοπού είναι κατάλληλα και αναγκαία.

Με απλά λόγια: **Έμμεση διάκριση** υφίσταται όταν ορισμένες πρακτικές, κανόνες ή πολιτικές θέτουν ένα άτομο ή ομάδα ατόμων σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τα μέλη της πλειονότητας. Η έμμεση διάκριση είναι μερικές φορές δυσχερέστερη από την άμεση διάκριση να εντοπιστεί.

Παράδειγμα θα ήταν η χορήγηση ειδικών ετήσιων αδειών σε παντρεμένους αστυνομικούς όταν η πολιτική και/ή νομοθεσία δεν αναγνωρίζει τις ομοφυλοφιλικές σχέσεις.

Άλλο παράδειγμα θα ήταν η άρνηση αναγνώρισης εκπαιδευτικών προσόντων που αποκτήθηκαν εκτός της χώρας από την οποία επιχειρεί η αστυνομική δύναμη, ακόμη κι αν είναι τόσο καλά όσο τα εθνικά εκπαιδευτικά προσόντα. Αυτή η έμμεση διάκριση θα απέκλειε από την απασχόληση στην αστυνομία τα άτομα από διαφορετικές εθνότητες.

Ενημερωτικό Έντυπο 2.1: Κρατήστε σημειώσεις!

Τι συγκροτεί την κοινότητα των ΛΟΑΔΜ; – Βασικές έννοιες και ορισμοί

Σεξουαλικός προσανατολισμός

ΛΟΔ	Λ -
	Ο -
	Δ -

Ταυτότητα φύλου

Έκφραση φύλου

Διαφυλικός ή Τ

Μεσόφυλος

Βλαπτική κοινωνική συμπεριφορά – Βασικές έννοιες και ορισμοί

Ομοφοβία

Τρανσφοβία

Στερεότυπο

Διάκριση

Άμεση -

Έμμεση -

Ενημερωτικό Έντυπο 2.1β:

Ενημερωτικό έντυπο με βασικές έννοιες

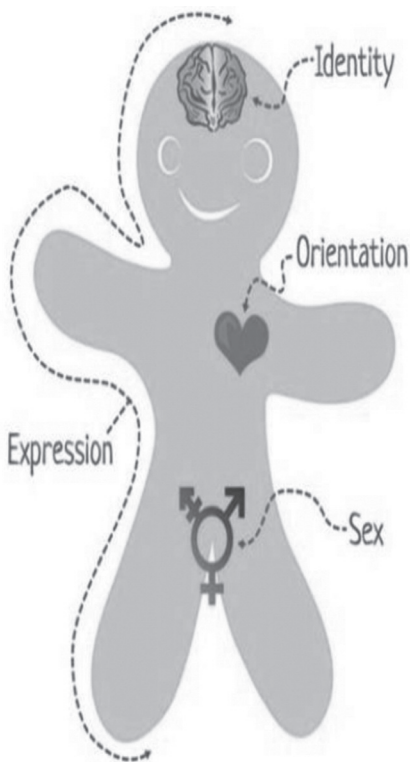
Το Gingerbread Ανθρωπάκι βοηθάει στον εντοπισμό και την κατανόηση των βασικών ΛΟΑΔΜ εννοιών που συζητήθηκαν στην ενότητα. Παρακαλούμε, σημειώστε ότι αυτή η άσκηση δεν είναι κατάλληλη για συζήτηση σχετικά με μεσοφυλικά άτομα. Τούτο ισχύει διότι η εικόνα δεν ανταποκρίνεται στα σεξουαλικά χαρακτηριστικά που εμπίπτουν στον ορισμό των μεσοφυλικών. Όταν συζητούνται τα ζητήματα των μεσοφυλικών, παρακαλούμε αναφερθείτε στην ορολογία της δραστηριότητας 2.1 και του ενημερωτικού εντύπου 2.1α.³⁷

Σεξουαλικός προσανατολισμός: Πώς αισθανόμαστε για τους άλλους, οι οποίοι είναι ελκυστικοί αισθηματικά και σωματικά, τι είναι στις καρδιές μας. Το να είσαι ομοφυλόφιλος, λεσβία, αμφιφυλόφιλος ή ετερόφυλος.

Ταυτότητα φύλου: Πώς σκεφτόμαστε και πώς αισθανόμαστε το φύλο μας. Τι βρίσκεται στο μυαλό μας (π.χ. αισθάνομαι θηλυκό ή αρσενικό ή μία σύζευξη αυτών).

Έκφραση φύλου: Πώς εκφραζόμαστε μέσα από τη συμπεριφορά μας και τη φυσική μας εμφάνιση. Η ενδυμασία μας, τα μαλλιά, τα κοσμήματα, οι τρόποι συμπεριφοράς, κλπ. Το να είσαι διαφυλικός, cisgender ή άτομο με παρενδυσία, μεταξύ άλλων ομάδων.

³⁷ <http://itspronouncedmetrosexual.com/2012/03/the-genderbread-person-v2-0/>



Το φύλο μας: Η βιολογική σύνθεση χρωμοσωμάτων και φυσικών οργάνων. Τι μας κάνει αρσενικά, θηλυκά, και τα δύο ή τίποτα.

Λεσβία: μια γυναίκα της οποίας οι κύριες ρομαντικές, αισθηματικές, σωματικές και σεξουαλικές έλξεις είναι προς άλλες γυναίκες.

Ομοφυλόφιλος: ένας άνδρας τους οποίου οι κύριες ρομαντικές, αισθηματικές, σωματικές και σεξουαλικές έλξεις είναι προς άλλους άνδρες.

Αμφιφυλόφιλος: ένα άτομο που έχει αξιοσημείωτες ρομαντικές, αισθηματικές, σωματικές και σεξουαλικές έλξεις και προς τα δύο φύλα.

Ετερόφυλος: ένα άτομο που αισθηματικά, ρομαντικά ή σεξουαλικά έλκεται ή δεσμεύεται από όσους ανήκουν στο αντίθετο φύλο.

Διαφυλικός: τα άτομα που έχουν ταυτότητα φύλου η οποία είναι διαφορετική από το φύλο που τους προσέδωσαν κατά τη γέννηση και εκείνα τα άτομα που επιθυμούν να παρουσιάζουν την ταυτότητα φύλου τους με διαφορετικό τρόπο από το φύλο που τους προσέδωσαν κατά τη γέννηση.

Δραστηριότητα 2.2:

Κατανοώντας τα Στερεότυπα 1.

Ομαδική εργασία, ομαδική παρουσίαση και συζήτηση (20 λεπτά)

Σημείωμα για τους εκπαιδευτές:

Αυτή η άσκηση πρέπει να γίνει προσεκτικά για να εξασφαλιστεί ότι τα αρνητικά στερεότυπα κατά των ΛΟΑΔΜ δεν χρησιμοποιούνται ως ευκαιρία για ομοφοβία/τρανσοφοβία. Ίσως δεν αρμόζει σε εργασιακά περιβάλλοντα με πολλές προκλήσεις ή όταν ο εκπαιδευτής δεν είναι έμπειρος στη διαχείριση αντικρουόμενων συζητήσεων.

Απαιτούμενο υλικό:

Πίνακας παρουσιάσεων, μολύβια

Χώροι για διάλειμμα ή χώρος εντός της αίθουσας άσκησης

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε τέσσερις ομάδες.
2. Αναθέστε σε κάθε ομάδα τη συλλογή όσων το δυνατόν περισσότερων στερεοτύπων στα ακόλουθα πλαίσια:
 - από την πρώτη ομάδα θα ζητηθεί η συλλογή αρνητικών στερεοτύπων για τους ΛΟΑΔΜ,
 - από τη δεύτερη ομάδα θα ζητηθεί η συλλογή αρνητικών στερεοτύπων για την αστυνομία,
 - από την τρίτη ομάδα θα ζητηθεί η συλλογή θετικών στερεοτύπων για τους ΛΟΑΔΔΑ,
 - από την τέταρτη ομάδα θα ζητηθεί η συλλογή θετικών στερεοτύπων για την αστυνομία.
3. Δώστε στις ομάδες πέντε λεπτά να εντοπίσουν τα σχετικά στερεότυπα. Στη συνέχεια, φέρτε τους συμμετέχοντες όλους μαζί και ζητήστε από τις ομάδες να σταχυολογήσουν τα συμπεράσματά τους. Τοποθετήστε τα συμπεράσματα σε τέσσερα φύλλα χαρτιού.
4. Μέσα από γενική συζήτηση, ρωτήστε τα ακόλουθα:
 - Προβάλλουν τα στερεότυπα μία ακριβή περιγραφή των επί μέρους ομάδων;
 - Ποια βλάβη μπορούν τα στερεότυπα να προκαλέσουν στα μέλη των δύο εμπλεκόμενων ομάδων;

Η άσκηση πρέπει να εκθέτει τις προκαταλήψεις και να δείχνει ότι όλες οι ομάδες υποφέρουν από στερεότυπα. Η παράλληλη εξέταση των ΛΟΑΔΜ και της αστυνομίας πρέπει να οικοδομήσει μια σχέση μεταξύ της αστυνομίας και της ΛΟΑΔΜ κοινότητας.

[Πηγή: Polack, R. and LeDeroff, J. (2010) ILGA Europe Toolkit for training police officers on tackling homophobic crime, ILGA Europe.]

Δραστηριότητα 2.3 (α):

Κατανόώντας τα Στερεότυπα 2.

Προσωπική εργασία και συζήτηση (20 λεπτά)

Απαιτούμενο υλικό:

Πίνακας παρουσιάσεων, Χαρτιά, Μολύβια

1. Δουλεύοντας ο κάθε συμμετέχων μόνος του, ζητάτε τους να σκεφτούν μία φορά που οι ίδιοι ή οι οικογένειές τους έγιναν θύματα στερεότυπων. Ζητήστε τους να καταγράψουν ποια ήταν η συνέπεια του στερεότυπου.
2. Μετά από μερικά λεπτά, ζητήστε από μερικούς εκ των συμμετεχόντων να συνοψίσουν την εμπειρία τους.

Δραστηριότητα 2.3β: Κατανόώντας τα στερεότυπα 2.

Ομαδική συζήτηση (15 λεπτά)

Βασιζόμενοι στην παραπάνω συζήτηση, ρωτήστε την ομάδα τις ακόλουθες ερωτήσεις, θέτοντας τις ιδέες της επί του πίνακα παρουσιάσεων:

- Δεδομένης της αντίληψής σας για τα στερεότυπα, ποιο είναι το ρίσκο για τα μεμονωμένα άτομα, τις οικογένειες και τις κοινότητες αν τα στερεότυπα δεν αμφισβητούνται;
- Ποιο είναι το ρίσκο όταν οι αστυνομικοί εμπλέκονται σε τέτοια στερεότυπα;

Ενότητα 2 (β): Βασικές έννοιες και ορισμοί – Εγκλήματα μίσους

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες:

- Θα κατανοήσουν σαφώς τον ορισμό του εγκλήματος μίσους,
- Θα είναι ικανοί να διαφοροποιήσουν το έγκλημα μίσους από το περιστατικό μίσους,
- Θα κατανοήσουν μερικά από τα κύρια χαρακτηριστικά των εγκλημάτων μίσους, όπως αυτά σχετίζονται με την αστυνόμευση,
- Θα εξετάσουν το τοπικό/εθνικό πλαίσιο αστυνόμευσης,
- Θα είναι ικανοί να εφαρμόσουν την ορολογία δια της άσκησης και στην εργασία τους,
- Θα αντιληφθούν ότι, ακόμη κι αν δεν υπάρχει νομοθεσία για τα εγκλήματα μίσους, το έγκλημα μίσους συνεχίζει να υφίσταται ως πρακτική αστυνόμευσης και κοινωνικής αντίληψης.

Σύνοψη των δραστηριοτήτων και χρόνοι

Δραστηριότητα 2.4: Τι είναι το έγκλημα μίσους; Παρουσίαση και συζήτηση (20 λεπτά)

Δραστηριότητα 2.5: Κουίζ ορισμών (10 λεπτά)

Δραστηριότητα 2.6: Σχεδίασε το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο του εγκλήματος μίσους (10 λεπτά)

Δραστηριότητα 2.4: Τι είναι τα εγκλήματα μίσους; Παρουσίαση και συζήτηση (30 λεπτά)

Σημείωμα για τους εκπαιδευτές

Η εθνική νομοθεσία και οι νομικοί ορισμοί του Εγκλήματος Μίσους / Περιστατικού Μίσους/Λόγου Μίσους πρέπει να εξεταστούν πριν την άσκηση και να ενταχθούν καταλλήλως. Οι συμμετέχοντες πρέπει να εφοδιασθούν με τους ορισμούς και με τις προστατευόμενες από τη νομοθεσία ομάδες.

Απαιτούμενο υλικό:

Πίνακας παρουσίασης, μολύβια, χαρτί

Ενημερωτικό Έντυπο 2.4α

Ενημερωτικό Έντυπο 2.4β

Σε αυτή την δράση, ο εκπαιδευτής θα προβάλλει τον ορισμό του εγκλήματος μίσους και μερικές βασικές έννοιες σε όλη την ομάδα. Το ενημερωτικό έντυπο 2.4α μπορεί να μοιρασθεί στους συμμετέχοντες (αφού τροποποιηθεί καταλλήλως για τοπική χρήση). Το ενημερωτικό έντυπο 2.4β μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους συμμετέχοντες για να δοκιμάσουν την κατανόσή τους για τις βασικές έννοιες.

Βασικοί ορισμοί

Ορισμός

Έγκλημα μίσους: Μία εγκληματική πράξη με κίνητρο προκατάληψης

Τα εγκλήματα μίσους περιέχουν εκφοβισμό, απειλές, υλικές ζημιές, επίθεση, δολοφονία ή οποιοδήποτε άλλο ποινικό αδίκημα στο οποίο το θύμα, οι εγκαταστάσεις ή ο στόχος του αδικήματος επελέγησαν εξαιτίας της πραγματικής ή της εικαζόμενης σύνδεσής τους, προσκόλλησής τους, υπαγωγής τους, υποστήριξής τους ή συμμετοχής τους σε προστατευόμενη ομάδα.

Τα δύο βασικά συστατικά του εγκλήματος μίσους είναι:

- α) η διαπραχθείσα εγκληματική πράξη και
- β) το κίνητρο προκατάληψης του δράστη.

Χωρίς τα δύο παραπάνω συστατικά, ένα περιστατικό δεν μπορεί να θεωρηθεί έγκλημα μίσους.

Τα εγκλήματα μίσους κατά των ΛΟΑΔΜ είναι εγκληματικές πράξεις με κίνητρο την προκατάληψη. Πρόκειται για εγκλήματα μίσους όπου το θύμα, οι εγκαταστάσεις ή ο στόχος του αδικήματος επελέγησαν εξαιτίας της πραγματικής ή της εικαζόμενης σύνδεσής τους, προσκόλλησής τους, υπαγωγής τους, υποστήριξής τους ή συμμετοχής τους στη ΛΟΑΔΜ ομάδα. Πρέπει να υφίσταται μια εύλογη υπόνοια ότι το κίνητρο του δράστη είναι ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η ταυτότητα φύλου, η έκφραση φύλου ή τα σεξουαλικά χαρακτηριστικά του θύματος.³⁸

Τα περιστατικά μίσους είναι περιστατικά, πράξεις ή εκφράσεις μη ανοχής με το κίνητρο προκατάληψης, το οποίο δεν μπορεί να φθάσει το όριο των εγκλημάτων μίσους, διότι απουσιάζουν επαρκείς αποδείξεις, ενώπιον δικαστηρίου, για τη θεμελίωση του ποινικού αδικήματος ή του κινήτρου της προκατάληψης, ή διότι η ίδια η πράξη δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα υπό την εθνική νομοθεσία.

Το να απευθύνεις φωναχτά σε κάποιον στον δρόμο μια τρανσφοβική παρατήρηση μπορεί να είναι περιστατικό μίσους εάν η κραυγή και η συσχετιζόμενη συμπεριφορά δεν είναι επαρκείς να δικαιολογήσουν το ποινικό αδίκημα.

Ο λόγος μίσους αναφέρεται στις δημόσιες εκφράσεις οι οποίες διαδίδουν, υποκινούν, προωθούν ή δικαιολογούν την έχθρα, τις διακρίσεις ή τη βία προς μια μειονοτική ομάδα – για παράδειγμα, οι δηλώσεις από πολιτικούς ή θρησκευτικούς ηγέτες ή άλλους ηγέτες γνώμης, οι οποίες κυκλοφορούν από τον τύπο ή το διαδίκτυο και στοχεύουν στην υποκίνηση μίσους.

Ο λόγος μίσους μπορεί ή δεν μπορεί να είναι αδίκημα υπό την εθνική νομοθεσία.

Η γενοκτονία αφορά διεθνή συμπεριφορά η οποία αποσκοπεί στην εξαφάνιση, συνολικά ή εν μέρει, μιας εθνικής, εθνοτικής, φυλετικής, θρησκευτικής ή κοινωνικής ομάδας. Τα εγκλήματα μίσους μπορεί να είναι τμήματα της διαδικασίας που οδηγούν στη γενοκτονία. Απομονωμένες πράξεις γενοκτονίας μπορεί να θεωρηθούν εγκλήματα μίσους.

Ένα βασικό χαρακτηριστικό των εγκλημάτων μίσους είναι ότι μπορούν να **κλιμακωθούν** εάν δεν αντιμετωπισθούν. Ο λόγος μίσους, που δεν αντιμετωπίζεται, μπορεί να οδηγήσει τα άτομα να εμπλακούν σε εγκληματικές βλάβες και/ή πράξεις βίας. Οι συνέπειες μπορούν να κλιμακωθούν από το άτομο στην οικογένειά του, στα μέλη της τοπικής κοινότητας και σε όλη την κοινωνία.

Είναι, συνεπώς, σημαντικό τα σχολεία, οι κοινότητες, οι κυβερνήσεις και η αστυνομία να επεμβαίνουν, όπου πρέπει, με τον ορθό τρόπο για να προλάβουν την κλιμάκωση της διακριτικής συμπεριφοράς.

³⁸ <http://www.coe.int/en/web/sogidatabase/glossary>

Προστατευόμενο χαρακτηριστικό είναι ένα θεμελιώδες χαρακτηριστικό της ομάδας, όπως η φυλή, η θρησκεία, η εθνότητα, η ιθαγένεια, το φύλο, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, τα σεξουαλικά χαρακτηριστικά ή ένας παρόμοιος κοινός παράγοντας, ο οποίος είναι θεμελιώδης για την ταυτότητά της. Τα προστατευόμενα χαρακτηριστικά αντιπροσωπεύουν τμήματα του παρουσιαστικού μας τα οποία εμείς δεν μπορούμε εύκολα να αλλάξουμε. Τείνουν να είναι χαρακτηριστικά εκεί που είναι ορατό ένα πρότυπο διακρίσεων με την πάροδο του χρόνου και τον πολιτισμό.

Ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η ταυτότητα φύλου συχνά αναφέρονται ως προστατευόμενα χαρακτηριστικά στη νομοθεσία, διότι είναι προσωπικά χαρακτηριστικά που δεν μπορούν να μεταβληθούν. Τα σαφή πρότυπα διακρίσεων κατά των ΛΟΑΔΜ είναι αναγνωρίσιμα μεταξύ των πολιτισμών ανά τους αιώνες. Αυτά τα πρότυπα περιλαμβάνουν ποινικοποίηση, κατάχρηση και κοινωνικό στιγματισμό κατά των ΛΟΑΔΜ.

Το έγκλημα μίσους συχνά καλείται **έγκλημα μηνύματος**, διότι ο στόχος του δράστη είναι να στέλνει συχνά μήνυμα σε ομάδα ή στην κοινότητα ότι δεν είναι ασφαλείς. Είναι ευθύνη της ποινικής δικαστικής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένης και της αστυνομίας, να στείλει ένα **μήνυμα** στους δράστες ότι η κοινωνία δεν θα ανεχθεί τέτοια εγκλήματα.

Γράφοντας “θάνατος σε όλους τους ομοφυλόφιλους” στον τοίχο του κέντρου ή των εγκαταστάσεων της ΛΟΑΔΜ κοινότητας τελείται ένα έγκλημα μηνύματος. Ένα μήνυμα στέλνεται δια της πράξης αυτής σε όλη τη ΛΟΑΔΜ κοινότητα ότι δεν είναι ασφαλείς.

Σημειώστε ότι **δεν είναι απαραίτητο να αποδειχθεί** ότι ο δράστης **μισεί** την επιλεγείσα ομάδα. Είναι επαρκές να αποδειχθεί ότι το θύμα επιλέχθηκε λόγω της συμμετοχής του στην προστατευόμενη ομάδα (**επιλογή κινήτρου**). Ο δράστης του εγκλήματος μίσους μπορεί να είναι επίσης μέλος της ίδια ομάδας.

Για παράδειγμα, οι εγκληματίες συχνά επιλέγουν ομοφυλόφιλους άνδρες ως στόχους εκβίασης διότι ελπίζουν να χρηματιστούν από αυτούς προκειμένου να αποφευχθεί ο φόβος τους. Οι εγκληματίες μπορεί να μη μισούν τους εμπλεκόμενους ομοφυλόφιλους άνδρες, αλλά απλώς να επιθυμούν να πλουτίσουν με τον ευκολότερο τρόπο.

Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν έχουν όλες οι χώρες νομοθεσία για τα εγκλήματα μίσους. Σε αυτές τις χώρες θα είναι χρήσιμο να αναφέρεται κανείς, όσον αφορά τέτοια επεισόδια στο αστυνομικό χώρο, **σε εγκλήματα υποκινούμενα από το μίσος**.

Δεν απαιτείται το θύμα να ανήκει στην προστατευόμενη ομάδα. Το θύμα μπορεί να είναι κάποιος που επελέγη εξαιτίας της **υποστήριξης** που συνέφερε σε αυτή την ομάδα ή ο οποίος **λανθασμένα θεωρήθηκε** μέρος αυτής της ομάδας.

Για παράδειγμα, το θύμα μπορεί να είναι ετερόφυλος που απλώς βάδιζε μπροστά από ένα μπαρ ομοφυλόφιλων και λανθασμένα θεωρήθηκε πελάτης και στη συνέχεια ξυλοκοπήθηκε από skinheads. Το θύμα μπορεί ακόμη να είναι ένα τηλεοπτικό πρόσωπο που υποστηρίζει τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων και στοχοποιήθηκε από δεξιές ομάδες εξαιτίας της υποστήριξης αυτής.

Το θύμα μπορεί να μη γνωρίζει ότι υπήρξε **θύμα** εγκλήματος μίσους ή **μπορεί να μην αντιλαμβάνεται την έννοια**. Τούτο δεν αντιφάσκει με το γεγονός ότι το περιστατικό μπορεί να είναι ένα στιγμιαίο έγκλημα μίσους.

Μπορούν ή δεν μπορούν να γνωρίζουν ότι στοχοποιήθηκαν ως μέλη μειονοτικής ομάδας. Εναπόκειται στην αστυνομία να επιβεβαιώσει εάν το κίνητρο προκατάληψης υφίσταται και να το εξηγήσει στο θύμα, όπου γίνεται. Η αντίληψη του θύματος είναι μόνο μία από τις συνιστώσες που θα ληφθούν υπόψη εδώ (βλέπε Τέταρτη Ενότητα “Ενδείξεις προκατάληψης”).

Ενημερωτικό Έντυπο 2.4 (α): ενημερωτικό δελτίο για τα εγκλήματα μίσους

Ορισμός:

Έγκλημα μίσους: μία εγκληματική πράξη με κίνητρο προκατάληψης. Τα εγκλήματα μίσους περιλαμβάνουν εκφοβισμό, απειλές, ζημιά στην περιουσία, ύβρεις, φόνο ή κάθε άλλο ποινικό αδίκημα όπου το θύμα, οι εγκαταστάσεις ή ο στόχος του αδικήματος επιλέγονται εξαιτίας της πραγματικής ή εικαζόμενης σύνδεσης, προσκόλλησης ή πρόσδεσης στην προστατευόμενη ομάδα ή την υποστήριξή τους ή τη συμμετοχή τους σε αυτήν.

Έγκλημα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: ποινικές πράξεις με κίνητρο προκατάληψης. Εγκλήματα μίσους όπου το θύμα, οι εγκαταστάσεις ή ο στόχος του αδικήματος επιλέγονται εξαιτίας της πραγματικής ή εικαζόμενης σύνδεσης, προσκόλλησης ή πρόσδεσης στη ΛΟΑΔΜ ομάδα ή την υποστήριξή τους ή τη συμμετοχή τους σε αυτήν. Πρέπει να υπάρχει μία εύλογη υπόνοια ότι το κίνητρο του δράστη είναι ο σεξουαλικός προσανατολισμός ή η ταυτότητα φύλου του θύματος.

Τα δύο βασικά συστατικά του εγκλήματος μίσους είναι:

- a) η διαπραχθείσα **εγκληματική πράξη** και
- β) το **κίνητρο προκατάληψης** του δράστη.

Τα περιστατικά μίσους είναι περιστατικά, πράξεις ή εκφράσεις μη ανοχής με το κίνητρο προκατάληψης, το οποίο δεν μπορεί να φθάσει το όριο των εγκλημάτων μίσους, διότι απουσιάζουν επαρκείς αποδείξεις, ενώπιον δικαστηρίου, για τη θεμελίωση του ποινικού αδικήματος ή του κινήτρου της προκατάληψης, ή διότι η ίδια η πράξη δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα υπό την εθνική νομοθεσία.

Ο λόγος μίσους σε βάρος των ΛΟΑΔΔΑ αφορά τις δημόσιες εκφράσεις οι οποίες διαδίδουν, υποκινούν, προωθούν ή δικαιολογούν την έχθρα, τις διακρίσεις ή τη βία προς τους ΛΟΑΔΔΑ – για παράδειγμα, οι δηλώσεις από πολιτικούς ή θρησκευτικούς ή άλλους ηγέτες γνώμης, οι οποίες κυκλοφορούν από τον τύπο ή το διαδίκτυο και στοχεύουν στην υποκίνηση μίσους.

Η γενοκτονία αφορά διεθνή συμπεριφορά η οποία αποσκοπεί στην εξαφάνιση, συνολικά ή εν μέρει, μίας εθνικής, εθνοτικής, φυλετικής, θρησκευτικής ή κοινωνικής ομάδας. Τα εγκλήματα μίσους μπορεί να είναι τμήματα της διαδικασίας που οδηγούν στη γενοκτονία. Απομονωμένες πράξεις γενοκτονίας μπορεί να θεωρηθούν εγκλήματα μίσους.

Ένα βασικό χαρακτηριστικό των εγκλημάτων μίσους είναι ότι μπορούν να **κλιμακωθούν** εάν δεν αντιμετωπισθούν. Ο λόγος μίσους, που δεν αντιμετωπίζεται, μπορεί να οδηγήσει τα άτομα να εμπλακούν σε εγκληματικές

βλάβες και/ή πράξεις βίας. Οι συνέπειες μπορούν να κλιμακωθούν από το άτομο στην οικογένειά του, στα μέλη της τοπικής κοινότητας και σε όλη την κοινωνία.

Προστατευόμενο χαρακτηριστικό είναι ένα θεμελιώδες χαρακτηριστικό της ομάδας, όπως η φυλή, η θρησκεία, η εθνότητα, η ιθαγένεια, το φύλο, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, τα σεξουαλικά χαρακτηριστικά ή ένας παρόμοιος κοινός παράγοντας, ο οποίος είναι θεμελιώδης για την ταυτότητά της. Τα προστατευόμενα χαρακτηριστικά αντιπροσωπεύουν τμήματα του παρουσιαστικού μας τα οποία εμείς δεν μπορούμε εύκολα να αλλάξουμε. Τείνουν να είναι χαρακτηριστικά εκεί που είναι ορατό ένα πρότυπο διακρίσεων με την πάροδο του χρόνου και τον πολιτισμό.

Το έγκλημα μίσους συχνά καλείται **έγκλημα μνηύματος** διότι ο στόχος του δράστη είναι να στέλνει συχνά μήνυμα σε ομάδα ή στην κοινότητα ότι δεν είναι ασφαλείς. Είναι ευθύνη της ποινικής δικαστικής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένης και της αστυνομίας, να στείλει ένα μήνυμα στους δράστες ότι η κοινωνία δεν θα ανεχθεί τέτοια εγκλήματα.

Σημειώστε ότι **δεν είναι απαραίτητο να αποδειχθεί** πως ο δράστης **μισεί** την επιλεγείσα ομάδα. Είναι επαρκές να αποδειχθεί ότι το θύμα επιλέχθηκε λόγω της συμμετοχής του στην προστατευόμενη ομάδα (**επιλογή κινήτρου**). Ο δράστης του εγκλήματος μίσους μπορεί να είναι επίσης μέλος της ίδια ομάδας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν έχουν όλες οι χώρες νομοθεσία για τα εγκλήματα μίσους. Σε αυτές τις χώρες θα είναι χρήσιμο να αναφέρεται κανείς, όσον αφορά τέτοια επεισόδια στο αστυνομικό χώρο, **σε εγκλήματα υποκινούμενα από το μίσος**.

Δεν απαιτείται το θύμα να ανήκει στην προστατευόμενη ομάδα. Το θύμα μπορεί να είναι κάποιος που επελέγη εξαιτίας της **υποστήριξης** που συνέφερε σε αυτή την ομάδα **ή** ο οποίος **λανθασμένα θεωρήθηκε** μέρος αυτής της ομάδας.

Το θύμα μπορεί να μη γνωρίζει ότι υπήρξε **θύμα** εγκλήματος μίσους ή **μπορεί να μην αντιλαμβάνεται την έννοια**. Τούτο δεν αντιφάσκει με το γεγονός ότι το περιστατικό μπορεί να είναι ένα στιγμιαίο έγκλημα μίσους.

Ενημερωτικό Έντυπο 2.4 (β): σύνομο τεστ για τα εγκλήματα μίσους

- 1 Συμπληρώστε τα κενά (ίδια απάντηση και για τα δύο)
Το έγκλημα μίσους καλείται συχνά _____ έγκλημα.
Και τούτο διότι οι δράστες επιθυμούν να στείλουν ένα
_____ στην κοινότητα της οποίας τα μέλη δεν
είναι ασφαλή.
- 2 Υποχρεούται το θύμα να καταγράψει το έγκλημα ως έγκλημα μίσους
προκειμένου η αστυνομία να το διερευνήσει ως τέτοιο;
Εξηγήστε συντόμως την απάντησή σας.
- 3 Ποιο είναι το πρόβλημα που θα προκύψει εάν τα εγκλήματα μίσους
δεν αντιμετωπιστούν σε πρώιμο στάδιο;
- 4 Ποια είναι τα δύο κύρια χαρακτηριστικά που πρέπει να συνυπάρχουν
σε κάθε έγκλημα μίσους;
1) _____
2) _____
- 5 Πρέπει το θύμα να είναι ΛΟΑΔΜ για να υπάρξει θύμα εγκλήματος
μίσους κατά των ΛΟΑΔΜ; Συντόμως εξηγήστε την απάντησή σας.
- 6 Είναι απαραίτητο να αποδειχθεί ότι ο δράστης μισεί το θύμα όταν
διεξάγεται μία ποινική έρευνα για εγκλήματα μίσους κατά των ΛΟΑΔΜ;

- 7 Είναι ο λόγος μίσους ένα έγκλημα μίσους;
- 8 Παραθέστε τα προστατευόμενα χαρακτηριστικά όπως εμφανίζονται στην εθνική σας νομοθεσία για το έγκλημα μίσους.
- 9 Παραθέστε δύο κοινά στοιχεία ενός προστατευόμενου χαρακτηριστικού:
- 1) _____
- 2) _____

Δραστηριότητα 2.5: Κουίζ ορισμών (5 λεπτά)

Απαιτούμενο υλικό:

Μολύβια

Ενημερωτικό Έντυπο 2.5α (κουίζ) και 2.5β (απαντήσεις)

Μοιράστε ένα ενημερωτικό έντυπο σε κάθε συμμετέχοντα. Πληροφορείστε τους συμμετέχοντες ότι σκοπός της άσκησης είναι να ταιριάξουν τη βασική έννοια στον προβαλλόμενο ορισμό. Αφού τελειώσουν τα πέντε λεπτά, δώστε τις απαντήσεις και ζητείστε από τους συμμετέχοντες να προσθέσουν το σκορ τους. Σκεφτείτε να δώσετε ένα μικρό βραβείο στο συμμετέχοντα με το μεγαλύτερο σκορ.

Ενημερωτικό Έντυπο 2.5α – Κουίζ ορισμών

Βασική Έννοια Εισάγετε Γράμμα

Ορισμός

Διάκριση	A Λέξεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αναφερόμενες σε ένα πρόσωπο αντί για τη χρήση τους ονόματος του προσώπου, π.χ. αυτός/αυτή, αυτού/αυτής, αυτοί
Ομοφοβία	B Ικανότητα ενός προσώπου για βαθιά συναισθηματική, στοργική και σεξουαλική έλξη για οικείες και σεξουαλικές σχέσεις με άλλους
Τρανς	Γ Ένας παράλογος φόβος/αποστροφή προς την ομοφυλοφιλία και προς ΛΟΔ άτομα με βάση τις προκαταλήψεις
Μεσόφυλο	Δ Άτομα που έχουν ταυτότητα φύλου η οποία δεν αντιστοιχεί στο προσδιορισθέν κατά τη γέννηση φύλο και οι οποίοι τροποποιούν τη σωματική τους εμφάνιση ή τις σωματικές τους λειτουργίες, υποβαλλόμενοι σε χειρουργική επέμβαση αλλαγής φύλου
Μετάβαση	E Ένας άντρας του οποίου οι βασικές ρομαντικές, αισθηματικές, φυσικές και σεξουαλικές έλξεις είναι προς τους άντρες
Στερεότυπο	ΣΤ Οι επιλογές που κάνουμε σε ημερήσια βάση αναφορικά με το ρουχισμό μας και το πώς ντυνόμαστε και συμπεριφερόμαστε και οι οποίες υποδεικνύουν το φύλο μας.
Ταυτότητα φύλου	Z Μία διαδικασία κοινωνικής, νομικής και/ή ιατρικής αλλαγής που εμπλέκει φυσική εμφάνιση, ενδυμασία και κοινωνικές σχέσεις, μεταξύ άλλων πραγμάτων
Αμφιφυλόφιλοι	H Αδικοιολόγητη, άνιση μεταχείριση
Λεσβίες	Θ Άτομα που αισθηματικά, ρομαντικά ή σεξουαλικά έλκονται/δεσμεύονται από το αντίθετο φύλο

Βασική Έννοια	Εισάγετε Γράμμα	Ορισμός
Αντωνυμίες	I	Ένας παράλογος φόβος/αποστροφή για τη μη κανονικότητα του φύλου των διαφυλικών, βασιζόμενη στην προκατάληψη
Διαφυλικοί	K	Ένας γενικός όρος που χρησιμοποιείται για να καλύψει την πολλαπλότητα των διαφόρων τρόπων με τους οποίους τα άτομα μπορούν να ταυτοποιήσουν το φύλο τους ως διαφορετικό από τον κύριο πληθυσμό
Σεξουαλικός προσανατολισμός	Λ	Η εσωτερική αίσθηση ενός ατόμου ότι είναι αρσενικό, θηλυκό ή άλλου φύλου
Ετερόφυλος	M	Ένα άτομο το οποίο έχει σημαντικές ρομαντικές, αισθηματικές, φυσικές και σεξουαλικές έλξεις και με τα δύο φύλα
Τρανσφοβία	N	Μία προκατειλημμένη ή υπεραπλουστευμένη γενίκευση για το σύνολο μίας ομάδας προσώπων, χωρίς έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους
Έκφραση φύλου	Ξ	Μία γυναίκα της οποίας οι βασικές ρομαντικές, αισθηματικές, φυσικές και σεξουαλικές έλξεις είναι προς τις γυναίκες
Ομοφυλόφιλος	O	Ονομασίες όπως αρσενικό/θηλυκό ή Κορ/Κα οι οποίες συχνά εμφανίζονται στα έγγραφα της ταυτότητας
Σημάδια φύλου	Π	Ένα πρόσωπο που γεννήθηκε με φυσικά, ορμονικά ή γενετικά χαρακτηριστικά που δεν είναι ούτε όλα θηλυκά, ούτε όλα αρσενικά, μία σύζευξη θηλυκών και αρσενικών ή ούτε θηλυκών, ούτε αρσενικών

Ενημερωτικό Έντυπο 2.5β - Κουίζ ορισμών - Απαντήσεις

Βασική Έννοια	Εισάγετε Γράμμα	Ορισμός
Διάκριση	Η	Α Λέξεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αναφερόμενες σε ένα πρόσωπο αντί για τη χρήση τους ονόματος του προσώπου, π.χ. αυτός/αυτή, αυτού/αυτής, αυτοί
Ομοφοβία	Γ	Β Ικανότητα ενός προσώπου για βαθιά συναισθηματική, στοργική και σεξουαλική έλξη για οικείες και σεξουαλικές σχέσεις με άλλους
Τρανς	Κ	Γ Ένας παράλογος φόβος/αποστροφή προς την ομοφυλοφιλία και προς ΛΟΔ άτομα με βάση τις προκαταλήψεις
Μεσόφυλοι	Π	Δ Άτομα που έχουν ταυτότητα φύλου η οποία δεν αντιστοιχεί στο προσδιορισθέν κατά τη γέννηση φύλο και οι οποίοι τροποποιούν τη σωματική τους εμφάνιση ή τις σωματικές τους λειτουργίες, υποβαλλόμενοι σε χειρουργική επέμβαση αλλαγής φύλου
Μετάβαση	Ζ	Ε Ένας άντρας του οποίου οι βασικές ρομαντικές, αισθηματικές, φυσικές και σεξουαλικές έλξεις είναι προς τους άντρες
Στερεότυπο	Ν	ΣΤ Οι επιλογές που κάνουμε σε ημερήσια βάση αναφορικά με το ρουχισμό μας και το πώς ντυνόμαστε και συμπεριφερόμαστε και οι οποίες υποδεικνύουν το φύλο μας.
Ταυτότητα φύλου	Λ	Ζ Μία διαδικασία κοινωνικής, νομικής και/ή ιατρικής αλλαγής που εμπλέκει φυσική εμφάνιση, ενδυμασία και κοινωνικές σχέσεις, μεταξύ άλλων πραγμάτων
Αμφιφυλόφιλοι	Δ	Η Αδικαιολόγητη, άνιση μεταχείριση
Λεσβίες	Ξ	Θ Άτομα που αισθηματικά, ρομαντικά ή σεξουαλικά έλκονται / δεσμεύονται από το αντίθετο φύλο

Βασική Έννοια	Εισάγετε Γράμμα	Ορισμός
Αντωνυμίες	A	I Ένας παράλογος φόβος/αποστροφή για τη μη κανονικότητα του φύλου των διαφυλικών, βασιζόμενη στην προκατάληψη
Διαφυλικοί	Δ	K Ένας γενικός όρος που χρησιμοποιείται για να καλύψει την πολλαπλότητα των διαφόρων τρόπων με τους οποίους τα άτομα μπορούν να ταυτοποιήσουν το φύλο τους ως διαφορετικό από τον κύριο πληθυσμό
Σεξουαλικός προσανατολισμός	B	Λ Η εσωτερική αίσθηση ενός ατόμου ότι είναι αρσενικό, θηλυκό ή άλλου φύλου
Ετερόφυλος	Θ	M Ένα άτομο το οποίο έχει σημαντικές ρομαντικές, αισθηματικές, φυσικές και σεξουαλικές έλξεις και με τα δύο φύλα
Τρανσφοβία	I	N Μία προκατειλημμένη ή υπεραπλουστευμένη γενίκευση για το σύνολο μίας ομάδας προσώπων, χωρίς έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους
Έκφραση φύλου	ΣΤ	Ξ Μία γυναίκα της οποίας οι βασικές ρομαντικές, αισθηματικές, φυσικές και σεξουαλικές έλξεις είναι προς τις γυναίκες
Ομοφυλόφιλος	E	O Ονομασίες όπως αρσενικό/θηλυκό ή Κορς/Κα οι οποίες συχνά εμφανίζονται στα έγγραφα της ταυτότητας
Σημάδια φύλου	O	Π Ένα πρόσωπο που γεννήθηκε με φυσικά, ορμονικά ή γενετικά χαρακτηριστικά που δεν είναι ούτε όλα θηλυκά, ούτε όλα αρσενικά, μία σύζευξη θηλυκών και αρσενικών ή ούτε θηλυκών, ούτε αρσενικών

Δραστηριότητα 2.6: **χαρτογραφώντας το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο** **για τα εγκλήματα μίσους (30 λεπτά)**

Απαιτούμενο υλικό:

Χαρτί και μολύβια

Σε αυτή τη δράση, ανατίθεται στην ομάδα η συζήτηση της εθνικής νομοθεσίας για τα εγκλήματα μίσους και η επισήμανση της κατανόησής τους για το τι προβλέπει η νομοθεσία. Οι συμμετέχοντες θα ερωτηθούν εάν έχουν εμπειρία από την έρευνα εγκλημάτων μίσους και πώς η έρευνα και η δίωξη λειτουργούν στην πράξη. Τα ακόλουθα πεδία πρέπει να εξεταστούν:

- Τι τύπος νόμου (ειδική ποινή, γενική ποινή, ιδιώνυμο αδίκημα);
- Ποια είναι τα προστατευόμενα χαρακτηριστικά;
- Ποια είναι η πολιτική της αστυνομίας στην έρευνα των εγκλημάτων μίσους;
- Ποιος είναι ο ρόλος σας ως όργανο της δίωξης;
- Ποιος είναι ο ρόλος του εισαγγελέα σύμφωνα με την αντίληψή σας;
- Ποιος είναι ο ρόλος των δικαστών σύμφωνα με την αντίληψή σας;
- Ποια είναι η εμπειρία σας από τη νομοθεσία μέχρι σήμερα;
- Την θεωρείτε αποτελεσματική;

Τρίτη Ενότητα:

Αστυνομεύοντας τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ – προσέγγιση από τη σκοπιά των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της αρχής κατά των διακρίσεων

Εισαγωγή και πλαίσιο

Πολλές φορές δίνεται η εντύπωση ότι τα δικαιώματα του ανθρώπου απέχουν από τα καθήκοντα «πραγματικής αστυνόμευσης». Στην πραγματικότητα, όμως, αφορούν όλες τις βασικές αρμοδιότητες κάθε αστυνομικού, από το να εξασφαλίσει την ασφάλεια και προστασία του θύματος μέχρι να διερευνήσει αποτελεσματικά τις υποθέσεις. Η μη τήρηση αυτών των κανόνων μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις. Τα θύματα μπορεί να χάσουν την εμπιστοσύνη τους στην αστυνομία πιστεύοντας ότι δεν είναι σε θέση να τα προστατεύσει, οι δράστες δεν υπόκεινται σε έλεγχο και είναι ελεύθεροι να παρανομήσουν και πάλι, ενώ οι αστυνομικές υπηρεσίες μπορεί να κατηγορηθούν για διάκριση, συμπεριλαμβανομένης παραβίασης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ λαμβάνουν χώρα καθημερινά σε πλαίσιο προκαταλήψεων και διακρίσεων. Σύμφωνα με μελέτες, οι ΛΟΑΔΜ βιώνουν εκθρότητα και παρενόχληση δημοσίως, υπόκεινται σε διακρίσεις στο εργασιακό τους περιβάλλον, στο σχολείο, στην αναζήτηση στέγασης αλλά και στις υπηρεσίες υγείας. Μερικοί ΛΟΑΔΜ βιώνουν παρενόχληση, ακόμη και βία, στα χέρια της αστυνομίας. Οι εμπειρίες αυτές οδηγούν τους ΛΟΑΔΜ να μην καταγγείλουν τα εγκλήματα μίσους στην αστυνομία ή να μη συνεργαστούν στο πλαίσιο των ερευνών και των πιθανών δικαστικών διαδικασιών. Οι συνήθεις λόγοι για τους οποίους δεν προβαίνουν σε καταγγελία είναι οι ακόλουθοι: τα θύματα δεν πιστεύουν ότι η αστυνομία θα λάβει σοβαρά την καταγγελία τους, νιώθουν ότι τέτοια συμβάντα συμβαίνουν αρκετά συχνά για να καταγγέλλονται, ή φοβούνται τα αντίποινα των δραστών.

Συνεπώς, κατά την εξέταση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, οι αστυνομικοί πρέπει να προσέχουν ιδιαίτερα για να αποφύγουν την επανα-θυματοποίησή τους. Όπως είδαμε στη Δεύτερη Ενότητα, τα απλά βήματα που εξασφαλίζουν ότι οι αστυνομικοί και οι υπάλληλοι είναι φιλικοί προς τους ΛΟΑΔΜ, μπορούν να αυξήσουν σημαντικά τις πιθανότητες τα θύματα να αισθανθούν αρκετά ασφαλείς για να συνεργαστούν κατά τη διάρκεια της έρευνας ή σε πιθανές δικαστικές διαδικασίες.

Η παρούσα ενότητα περιγράφει τους κανόνες δικαιωμάτων του ανθρώπου που σχετίζονται με την αστυνομία στο πλαίσιο των εγκλημάτων μίσους

εναντίον των ΛΟΑΔΜ, ενώ περιλαμβάνει ασκήσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ενθαρρύνουν τους αστυνομικούς να βασιστούν στους κανόνες και τις αξίες των δικαιωμάτων του ανθρώπου στις προσπάθειές τους να διερευνήσουν αποτελεσματικά τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Το ενημερωτικό έντυπο 3.3β προσφέρει μία συνολική επισκόπηση των πιο σχετικών διεθνών κανόνων για την αποτελεσματική αστυνόμευση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ.

Κατά περίπτωση και κατά το δυνατόν, τοπικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μπορούν να κάνουν παρουσίαση και να επιδοθούν σε εποικοδομητικό διάλογο με τους συμμετέχοντες σχετικά με τις διακρίσεις που βιώνουν οι ΛΟΑΔΔΑ σε εθνικό επίπεδο. Καθ' όλη την ενότητα τονίζονται οι ευκαιρίες για τη συμβολή των ΟΚΠ.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες θα:

- ενημερωθούν για το γενικότερο πλαίσιο προκαταλήψεων, εχθρότητας και διακρίσεων που βιώνουν τα άτομα και οι κοινότητες των ΛΟΑΔΜ (γνώση), θα μάθουν να αναγνωρίζουν συγκεκριμένα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες των ΛΟΑΔΜ στην καταγγελία των εγκλημάτων μίσους και θα κατανοήσουν τις αντίστοιχες ευθύνες της αστυνομίας (δεξιότητα),
- κατανοήσουν βασικούς κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλους κανόνες ανθρωπίνων δικαιωμάτων που σχετίζονται με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, συμπεριλαμβανομένων βασικών αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, και τη σημασία αυτών για το ρόλο τους (γνώση),
- μάθουν να αναγνωρίζουν συγκεκριμένες παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου που διαπράττονται από την αστυνομία (δεξιότητα),
- εξοικειωθούν με βασικούς διεθνείς κανόνες και πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Επισκόπηση δραστηριοτήτων και χρονικά όρια

Δραστηριότητα 3.1: Κατανοώντας το ευρύτερο πλαίσιο των προκαταλήψεων και διακρίσεων που βιώνουν τα άτομα και οι κοινότητες των ΛΟΑΔΜ (30 λεπτά)

Δραστηριότητα 3.2: Αναγνωρίζοντας συγκεκριμένα εμπόδια στην καταγγελία των εγκλημάτων μίσους από τις ΛΟΑΔΜ κοινότητες – ανάγνωση έκθεσης του FRA (30 λεπτά)

Δραστηριότητα 3.3: Κατανοώντας βασικούς κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης, άλλους κανόνες ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι εθνικούς κανόνες σχετικά με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Κατανοώντας βασικές αποφάσεις του ΕΔΔΑ και τη σημασία αυτών για το ρόλο του αστυνομικού (γνώση) (60 λεπτά)

Δραστηριότητα 3.1: Κατανοώντας το ευρύτερο πλαίσιο των προκαταλήψεων και διακρίσεων που βιώνουν τα άτομα και οι κοινότητες των ΛΟΑΔΔΑ

Απαιτούμενο υλικό:

Πίνακας παρουσιάσεων, μολύβια

Ενημερωτικό Έντυπο 3.1

1. Πριν από την παρουσίαση, ετοιμάστε δύο σελίδες παρουσίασης:

- μία σελίδα με τίτλο: «εμπειρίες προκατάληψης και διακρίσεων των ΛΟΑΔΜ» σε έναν πίνακα με τέσσερις στήλες: δημόσιοι χώροι, δημόσιες υπηρεσίες (στέγαση, εκπαίδευση), ιδιωτική ζωή, εργασιακό περιβάλλον. Μπορείτε επίσης να περιγράψετε τις κατηγορίες σε ένα χάρτη μυαλού. Οι τέσσερις κατηγορίες πρέπει να είναι εύκολα ορατές με αρκετό χώρο για να προστεθούν λέξεις.
- μία σελίδα με τίτλο «εμπειρίες των ΛΟΑΔΜ με την αστυνομία».

«Εμπειρίες προκατάληψης και διακρίσεων των ΛΟΑΔΔΑ»

Δημόσιος χώρος (στο δρόμο, στα εστιατόρια/pubs)

Δημόσιες υπηρεσίες (υγεία, στέγαση, εκπαίδευση)

Ιδιωτική ζωή (οικογενειακή ζωή)

Εργασιακό περιβάλλον

2. Πριν από το σεμινάριο, αναζητείστε παραδείγματα προκαταλήψεων και εχθρότητας που έχουν βιώσει ΛΟΑΔΜ άτομα στο πλαίσιο/τη χώρα που πραγματοποιείτε το εκπαιδευτικό σεμινάριο. Για παράδειγμα, μπορείτε να βρείτε στοιχεία στους ιστότοπους των TGEUκαιLGA-Europe. Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με τοπικές ΟΚΠ για σχετικές πληροφορίες (βλέπε 3.2ακατωτέρω).
3. 5 λεπτά: Ξεκινήστε τη δραστηριότητα εξηγώντας ότι οι ΛΟΑΔΔΑ αντιμετωπίζουν προκαταλήψεις, εχθρότητα και διακρίσεις σε πολλούς τομείς της ζωής τους. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι θα μελετήσουν παραδείγματα αυτών των εμπειριών στη συνέχεια της δραστηριότητας. Εξηγήστε ότι για την ώρα θα τους ζητήσετε να μοιραστούν τις ιδέες τους για τα είδη εχθρότητας και διακρίσεων που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΔΜ. Καθώς οι συμμετέχοντες θα δίνουν παραδείγματα, σημειώστε τα στη σωστή στήλη. Αν κανείς δεν προτείνει τίποτα, ξεκινήστε εσείς κάνοντας μία ή δύο προτάσεις, αναφέροντας προηγούμενες συζητήσεις όπου απαιτείται. Ακολουθούν μερικά παραδείγματα που θα μπορούσατε να προσθέσετε:

Δημόσιος χώρος (στο δρόμο, στα εστιατόρια/pubs)
αποδοκιμασίες, επίμονο βλέμμα

Δημόσιες υπηρεσίες (υγεία, στέγαση, εκπαίδευση)
σχολικός εκφοβισμός,
ανάρμοστη συμπεριφορά από επαγγελματίες υγείας,
άδικη έξωση από ιδιοκτήτη σπιτιού

Ιδιωτική ζωή (οικογενειακή ζωή)
απειλές ότι θα εκδιωχθούν από την οικογενειακή εστία,
σωματική επίθεση και παρενόχληση από μέλη της οικογένειας

Εργασιακό περιβάλλον
αστεία, ανάρμοστα σχόλια, καμία προαγωγή

4. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες των τεσσάρων ή πέντε ατόμων. Βεβαιωθείτε ότι χωρίζετε άτομα που συνεργάζονται συχνά και προσπαθήστε, εάν είναι δυνατόν, να έχετε καλή ισορροπία των δύο φύλων.
5. Δώστε στην κάθε ομάδα το ενημερωτικό έντυπο 3.1, ζητήστε τους να το διαβάσουν και να το συζητήσουν για λίγα λεπτά. Υπενθυμίστε τους να έρθουν προετοιμασμένοι για να προσθέσουν στον πίνακα.
6. Δώστε στις ομάδες 10-15 λεπτά για να διαβάσουν το ενημερωτικό έντυπο και να συμφωνήσουν για όσα θέλουν να προσθέσουν στον πίνακα. Ελέγξτε τις ομάδες για να βεβαιωθείτε ότι ακολουθούν σωστά τις οδηγίες.
7. Φέρτε όλες τις ομάδες μαζί και ζητήστε τους να σκωθούν και να προσθέσουν τις προτάσεις τους στο τραπέζι. Ενθαρρύνετέ τους να

ζωγραφίσουν εικόνες ή να αναπαραστήσουν τις προτάσεις με άλλους τρόπους. Ανάλογα με τις προτάσεις των συμμετεχόντων, ρωτήστε τους υπόλοιπους παρευρισκόμενους ποια είναι η γνώμη τους για αυτές τις ιδέες.

8. Συνοψίστε τα ακόλουθα βασικά σημεία: οι ΛΟΑΔΜ βιώνουν προκαταλήψεις και διακρίσεις σε όλους τους τομείς της ζωής τους.
9. Στη συνέχεια αναρτήστε τη δεύτερη σελίδα παρουσίασης με τίτλο «εμπειρίες των ΛΟΑΔΜ με την αστυνομία». Αν δεν υπάρχει καμία πρόταση, μπορείτε να αναφέρετε τα ακόλουθα:
 - Έλλειψη παρακολούθησης σε δηλωθέντα συμβάντα
 - Εμπειρίες παρενόχλησης από την αστυνομία
 - εμπειρίες διακρίσεων στην αντιμετώπιση από τους αστυνομικούς
 - εμπειρίες βίας, συμπεριλαμβανομένων σωματικών επιθέσεων
10. Τελειώστε τη δραστηριότητα επισημαίνοντας μερικά βασικά σημεία και εξηγώντας ότι αυτά τα ζητήματα θα εξεταστούν περαιτέρω στην επόμενη δραστηριότητα.

Ενημερωτικό Έντυπο 3.1:

Κατανώντας το ευρύτερο πλαίσιο των προκαταλήψεων και διακρίσεων που βιώνουν τα άτομα και οι κοινότητες των ΛΟΑΔΜ

Οι ΛΟΑΔΜ βιώνουν εκθρότητα και διακρίσεις σε πολλούς τομείς της ζωής τους. Τα ομοφοβικά και τρανσφοβικά αστεία είναι ιδιαίτερα συνήθη, ενώ ο κόσμος συχνά κοιτάζει επίμονα τους ΛΟΑΔΜ στο δρόμο. Αυτή η πραγματικότητα καθορίζει το γενικό πλαίσιο των εμπειριών τους όσον αφορά τα εγκλήματα μίσους και τα περιστατικά μίσους, εμπειρίες που επηρεάζουν την εμπιστοσύνη τους στη σωστή αστυνομική αντιμετώπιση.

Κοιτάξτε την ακόλουθη γραφική απεικόνιση που ετοίμασε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στη μεγαλύτερη έρευνα για τους ΛΟΑΔΜ που έχει γίνει ποτέ στην ΕΕ.

https://www.dropbox.com/s/erlrz3fo114ppsa/eu-lgbt-survey_infographic_en.jpg?dl=0

Τι σκέφτεστε βλέποντας αυτήν την απεικόνιση για τις εμπειρίες εκθρότητας και προκαταλήψεων που βιώνουν οι ΛΟΑΔΜ; Διαβάστε τώρα αποκόμματα από τις συνεντεύξεις ατόμων που πήραν μέρος στην έρευνα. Πώς νομίζετε ότι αυτές οι εμπειρίες επηρεάζουν τα αισθήματα ασφάλειας των ΛΟΑΔΜ σε δημόσιους χώρους και την προθυμία τους να καταγγείλουν εγκλήματα μίσους και άλλα συμβάντα εναντίον τους;

«Δήλωσα ότι είμαι λεσβία στην ηλικία των 18. Τα αρνητικά σχόλια και αστεία ήταν ο κανόνας, ενώ οποιοσδήποτε εκφραζόταν υπέρ των δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΜ (ή έδειχνε απλά σεβασμό) βρισκόταν στο περιθώριο και παρενοχλείτο. Δεν υπήρξα ποτέ θύμα βίαιης σωματικής επίθεσης. Για μένα διάκριση ήταν τα κουτσομπολιά, ο αποκλεισμός, τα αστεία, η ψυχολογική βία, το αίσθημα ότι είμαι ανεπαρκής, ο φόβος για εμένα και τα άτομα γύρω μου: η σύντροφός μου, η οικογένεια και οι φίλοι μου.»

(Ιταλία, λεσβία, 30)

«Είναι δύσκολο να κρατήσεις τη δουλειά σου στη Γαλλία από τη στιγμή που ο εργοδότης σου μάθει ότι είσαι ομοφυλόφιλος. Θεωρείσαι αυτόματα ευάλωτος.»

(Γαλλία, ομοφυλόφιλος, 33)

«Εργάστηκα σε τράπεζα για 24 χρόνια όπου υπήρχε πάντα διακριτική μεταχείριση από τους διευθυντές, οι οποίοι νόμιζαν ότι, καθώς ήμουν ειλικρινής για τη σεξουαλικότητά μου, δεν θα έπρεπε να πάρω προαγωγή γιατί δεν θα μπορούσα να εμπνεύσω εμπιστοσύνη. Μία φορά ένας υπάλληλος ζήτησε να τοποθετήσει το γραφείο του σε 'λογική απόσταση' από εμένα φοβούμενος μήπως του επιτεθώ σεξουαλικά. Το αίτημά του θεωρήθηκε λογικό και απομάκρυναν το γραφείο μου. Όταν τελικά πήρα προαγωγή, μου ζητήθηκε να κρατήσω μυστική τη σεξουαλικότητά μου.»

(Ελλάδα, ομοφυλόφιλος, 53)

«[Η γυναίκα σύντροφός μου κι εγώ] δεν πάμε σε βραδινά κέντρα διασκέδασης γιατί αισθανόμαστε ότι είναι πολύ επικίνδυνα αν δεν είναι φιλικά προς τους ΛΟΑΔΜ, ιδίως αν είμαστε οι δυο μας μόνες. Δεν μιλάμε ανοικτά για τη σχέση μας με τον σπιτονοικοκύρη ή τους γείτονες.»

(Σλοβενία, λεσβία, 28)

Προσαρμογή στο εθνικό πλαίσιο

Συμπεριλάβετε αποσπάσματα από δεδομένα και περιπτώσιολογικές μελέτες από οποιαδήποτε σχετική εθνική έκθεση για τα εγκλήματα μίσους, εάν υπάρχει. Αναφέρετε με σαφήνεια την πηγή, με λεπτομέρειες για πρόσβαση στη σχετική έκδοση.

Δραστηριότητα 3.2: Αναγνωρίζοντας συγκεκριμένα εμπόδια στην καταγγελία των εγκλημάτων μίσους από τις ΛΟΑΔΔΑ κοινότητες - ανάγνωση έκθεσης του FRA

Αυτή η δραστηριότητα περιλαμβάνει ανάγνωση, συζήτηση σε μικρές ομάδες και καθοδηγούμενη ομαδική συζήτηση.

Απαιτούμενο υλικό:

Πίνακας παρουσιάσεων, μολύβια

Ενημερωτικό Έντυπο 3.2

1. Ετοιμάστε δύο σελίδες παρουσίασης. Η πρώτη θα ονομαστεί: «Λόγοι μη καταγγελίας στην αστυνομία». Η δεύτερη: «Τι σημαίνει αυτό για την αστυνομία; Τι μπορεί να γίνει;»
2. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες των 4-5 ατόμων. Βεβαιωθείτε ότι χωρίζετε άτομα που συνεργάζονται συχνά και προσπαθήστε, εάν είναι δυνατόν, να έχετε καλή ισορροπία των δύο φύλων
3. Μοιράστε τους το ενημερωτικό έντυπο 3.3 και ζητήστε να ακολουθήσουν τις οδηγίες. Δώστε στην ομάδα 10 με 15 λεπτά για να διαβάσει καλά το κείμενο και να μοιραστούν τις ιδέες τους σχετικά με τις ερωτήσεις στο ενημερωτικό έντυπο.
4. Φέρτε τις μικρές ομάδες στη μεγαλύτερη ομάδα. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις ιδέες τους σχετικά με την έκθεση του FRA. Εξεπλάγησαν από το ποσοστό των ατόμων που δεν καταγγέλλουν εγκλήματα στην αστυνομία; Τι σκέφτηκαν για τους λόγους που δεν καταγγέλλονται τα εγκλήματα; Πιστεύουν ότι αυτοί αντικατοπτρίζουν το δικό τους πλαίσιο; Σημειώστε βασικά σημεία στον πίνακα παρουσίασης.
5. Όταν εξετάσετε με την ομάδα αυτές τις ερωτήσεις, υπενθυμίστε τους ότι η έκθεση FRA βασίζεται σε ενδελεχή έρευνα που μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλα πλαίσια. Σε περίπτωση που οι συμμετέχοντες αμφισβητήσουν τα συμπεράσματα, παραδεχθείτε ότι η έρευνα ενδέχεται να έχει κάποια λάθη τονίζοντας ωστόσο ότι αποκαλύπτει σημαντικά ζητήματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την κατανόηση μη καταγγελίας των εγκλημάτων μίσους από μέλη της ΛΟΑΔΜ κοινότητας. Αν έχετε πληροφορίες από τοπική ΟΚΠ, χρησιμοποιήστε τις για να επισημάνετε τα παραδείγματα εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ σε τοπικό επίπεδο και τους λόγους για τους οποίους δεν καταγγέλλονται.
6. Συνεχίστε τώρα με τη δεύτερη σελίδα παρουσίασης και ζητήστε από την ομάδα να σας πει τι σημαίνει αυτό για την αστυνομία και της πρακτική της.
7. Τελειώστε τη δραστηριότητα συνοψίζοντας τα βασικά σημεία στον πίνακα παρουσίασης. Αυτά μπορούν να συζητηθούν κι αργότερα κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού σεμιναρίου.

3.2α Συμμετοχή τοπικών ΟΚΠ στις δραστηριότητες 3.1 και 3.2 (προαιρετικό)

Η συμμετοχή τοπικών και εθνικών ΟΚΠ στην παρουσίαση των δραστηριοτήτων 3.1 και 3.2 θα εμπλουτίσει περαιτέρω την εμπειρία των συμμετεχόντων. Σκεφτείτε να ζητήσετε από ΟΚΠ να κάνουν μία παρουσίαση για το γενικότερο πλαίσιο προκαταλήψεων και διακρίσεων που βιώνουν τα άτομα και οι κοινότητες των ΛΟΑΔΔΑ, αλλά και για τα συγκεκριμένα εμπόδια στην καταγγελία των εγκλημάτων μίσους. Οι εκπρόσωποι των ΟΚΠ θα μπορούσαν επίσης να διευκολύνουν τις ομαδικές συζητήσεις και να προσθέσουν τα δικά τους συγκεκριμένα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τη συζήτηση. Τα ζητήματα αυτά συζητούνται πιο ενδελεχώς στην Πέμπτη Ενότητα.

Ενημερωτικό Έντυπο 3.2: Αναγνωρίζοντας συγκεκριμένα εμπόδια στην καταγγελία των εγκλημάτων μίσους από τις ΛΟΑΔΔΑ κοινότητες – ανάγνωση έκθεσης του FRA

1. Αφιερώστε λίγα λεπτά για να διαβάσετε την παράγραφο 2.3 της έκθεσης «ΕΕ ΛΟΑΔΜ έρευνα – έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διαφυλικούς, Κύρια αποτελέσματα» που εξέδωσε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2013.

Εξηγεί το ποσοστό των θυμάτων που καταγγέλλουν εγκλήματα μίσους στην αστυνομία και εκθέτει τους λόγους για τους οποίους τα θύματα δεν καταγγέλλουν τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΔΑ στην αστυνομία.

2. Τώρα διαβάστε

http://www.ilgaeurope.org/sites/default/files/womens_experience_of_homophobia_and_transphobia.pdf

Επισημαίνει τον αντίκτυπο των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ – ιδίως εναντίον των γυναικών – καταλήγοντας ότι είναι λιγότερο πιθανό για τις γυναίκες ΛΟΑΔΜ να καταγγείλουν εγκλήματα μίσους. Αποδεικνύει επίσης ότι γυναίκες από μειονοτικές ομάδες βιώνουν συχνότερα βίαια εγκλήματα.

3. Αφού ολοκληρώσετε αυτή τη δραστηριότητα, συζητήστε τις σκέψεις σας με την ομάδα.
4. Στην έκθεση του FRA, ποιο είναι το ποσοστό των θυμάτων που κατήγγειλαν εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ στην αστυνομία;
5. Ποιοι ήταν οι βασικοί λόγοι για τους οποίους τα θύματα δεν κατήγγειλαν τις επιθέσεις στην αστυνομία;

Τι σημαίνει αυτό για τη δουλειά σας;

Μεταξύ των μελών της ομάδας, συμφωνείτε σε μία περίληψη των ιδεών σας που θα μπορούσατε να μοιραστείτε με τους υπόλοιπους όταν βρεθείτε όλοι μαζί.

Δραστηριότητα 3.3: Κατανοώντας βασικούς κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης, άλλους κανόνες ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι εθνικούς κανόνες σχετικά με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ

Αυτή η δραστηριότητα επισημαίνει τον κεντρικό ρόλο των υποχρεώσεων σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου στην πρακτική της αστυνομίας. Ξεκινάει με λέξεις κλειδιά που εξηγούνται περαιτέρω στην ανάγνωση της απόφασης *Identoba* κατά Γεωργίας.

Απαιτούμενο υλικό:

Κάρτα/ χαρτί A4

Πίνακας παρουσιάσεων, χαρτιά, μολύβια

Ενημερωτικά Έντυπα 3.3α & 3.3β

Σημείωμα για τους Εκπαιδευτές: Προετοιμάζοντας αυτό το κεφάλαιο, διαβάστε προσεκτικά το ενημερωτικό έντυπο 3.3β που περιέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με συναφείς αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλους διεθνείς κανόνες. Οι αποφάσεις του ΕΔΔΑ είναι ιδιαίτερα σημαντικές κατά την προετοιμασία αυτού του κεφαλαίου.

1. Πριν από την παρουσίαση, γράψτε τους ακόλουθους όρους και φράσεις σε χαρτιά ή κάρτες:
Άρθρο 3, Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
Άρθρο 14, Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
Θετική υποχρέωση
Διαδικαστική υποχρέωση
Αποκαλύπτοντας το ομοφοβικό κίνητρο
Στη συνέχεια γράψτε κάθε όρο σε ένα κομμάτι χαρτί και κυκλοφορήστε το παντού στην αίθουσα.
2. Στην αρχή της δραστηριότητας, μοιράστε τα χαρτιά με τους περιγραφόμενους όρους. Εξηγήστε ότι αυτοί οι όροι και οι φράσεις έχουν κεντρική σημασία στην πρακτική υπέρ των δικαιωμάτων του ανθρώπου κατά την αστυνόμευση.
3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να διαβάσουν δυνατά τους όρους δίνοντας μία ιδέα για το τι μπορεί να σημαίνουν. Εξηγήστε ότι στο σημείο αυτό δεν ψάχνετε για την τέλεια απάντηση αλλά μόνο για ιδέες. Ζητήστε από ένα συμμετέχοντα να γράψει όσα ειπώθηκαν στον πίνακα παρουσίασης. Πραγματοποιήστε μία σύντομη συζήτηση για κάθε όρο χωρίς ωστόσο να δώσετε τον ορισμό. Εξηγήστε ότι θα επανέλθετε στο τέλος αυτής της ενότητας.
4. Τώρα μοιράστε το ενημερωτικό έντυπο 3.3 που δίνει μια επισκόπηση της υπόθεσης Identoba κατά Γεωργίας. Ξεκινήστε λέγοντας ότι ενώ δεν υπάρχει καμία ανακρίβεια στην περίληψη, στόχος δεν είναι να δοθεί μια εξαντλητική περιγραφή των γεγονότων της υπόθεσης, της νομοθεσίας της Γεωργίας ή του/των νόμου/ων που έλαβε υπόψη το Δικαστήριο. Το θέμα είναι να μελετηθεί ένα παράδειγμα – που έτυχε να συμβεί στη Γεωργία – και να αναγνωριστούν οι κοινές αξίες που σχετίζονται με τα δικαιώματα του ανθρώπου και αφορούν όλους τους αστυνομικούς.
5. Δώστε στους συμμετέχοντες 5-7 λεπτά προκειμένου να διαβάσουν το ενημερωτικό έντυπο 3.3. Ζητήστε τους να ψάξουν τους όρους που είχατε συζητήσει στην ομάδα και κοιτάξτε για μια ακόμη φορά τους ορισμούς.

6. Φέρτε τους συμμετέχοντες σε μια μεγαλύτερη ομάδα και ξεκινήστε μια καθοδηγούμενη συζήτηση. Συζητήστε και πάλι τους ορισμούς και τους όρους που είχατε εισαγάγει στην αρχή του σεμιναρίου. Ξεκινήστε με το Άρθρο 3 της Σύμβασης. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες εάν συμφωνούν με τον ορισμό που έχει δοθεί και κατά πόσον επιθυμούν να προσθέσουν κάτι. Ρωτήστε τους τι σημαίνει αυτό για την άσκηση του επαγγέλματός τους.
7. Τώρα συζητήστε για τον όρο «θετική υποχρέωση». Ρωτήστε την ομάδα τι σημαίνει και κατά πόσον επιθυμούν να προσθέσουν κάτι. Αξιοποιήστε την ακόλουθη γνώμη εμπειρογνώμονα για την έννοια του Άρθρου 3 σε αυτή τη συζήτηση.

Η θετική υποχρέωση που επιβάλλει το Άρθρο 3 σημαίνει ότι τα κράτη οφείλουν να λαμβάνουν προληπτική και διερευνητική δράση για κάθε κακομεταχείριση. Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη οφείλουν να προσφέρουν αποτελεσματική προστασία σε άτομο ή άτομα από τις ποινικές πράξεις ενός τρίτου, και να λαμβάνουν εύλογα βήματα για την αποτροπή κακομεταχειρίσεων που οι αρχές γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν. Επιπλέον, τα κράτη οφείλουν να διεξαγάγουν αποτελεσματικές επίσημες έρευνες για φερόμενη κακομεταχείριση ακόμη και στην περίπτωση που μια τέτοια μεταχείριση έχει προκληθεί από ιδιώτες.

Εξηγήστε ότι αυτές οι υποχρεώσεις υφίστανται ήδη για λόγους φυλής, εθνότητας και θρησκείας.

8. Τώρα συζητήστε για το **Άρθρο 14**. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες εάν επιθυμούν να προσθέσουν κάτι στον ορισμό τους. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, χρησιμοποιήστε τον ακόλουθο ορισμό: Η απόλαυση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζει η Σύμβαση θα εξασφαλίζονται ασχέτως διακρίσεως φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης, συμμετοχής σε εθνικά μειονόπια, περιουσίας, γέννησης ή άλλης κατάστασης.
9. Συνεχίστε με τον όρο «αποκαλύπτοντας το κίνητρο προκατάληψης» και τι σημαίνει για την πρακτική της αστυνομίας. Υπενθυμίστε στους συμμετέχοντες ότι θα επανέλθετε κατά την εξέταση των δεικτών προκατάληψης. Εξηγήστε τι σημαίνει αυτό για την πρακτική, τα πρωτόκολλα και την εκπαίδευση της αστυνομίας και τονίστε ότι αποτελεί έναν από τους κύριους λόγους που διεξάγετε αυτό το εκπαιδευτικό σεμινάριο. Αξιοποιήστε τη γνώμη του εμπειρογνώμονα στη συζήτηση.

Χρησιμοποιήστε αυτή τη γνώμη εμπειρογνώμονα κατά τη συζήτηση του θέματος και των σχετικών παραμέτρων.

Αστυνομική πρακτική: «ήταν σημαντικό για τις σχετικές εγχώριες αρχές να διεξαγάγουν την έρευνα [...], λαμβάνοντας όλα τα εύλογα βήματα με σκοπό να αποκαλυφθεί ο ρόλος των πιθανών ομοφοβικών κινήτρων για τα εν λόγω

περιστατικά. Η αναγκαιότητα διεξαγωγής ουσιαστικής έρευνας για τη διάκριση πίσω από την επίθεση [...] ήταν επιτακτική δεδομένης, αφενός, της εκθρόνισης εναντίον της ΛΟΑΔΜ κοινότητας, κι αφετέρου, υπό το πρίσμα του εμφανούς ομοφοβικού λόγου μίσους των δραστών κατά το συμβάν. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι χωρίς μια τέτοια αυστηρή προσέγγιση των αρχών επιβολής του νόμου, τα εγκλήματα υποκινούμενα από προκαταλήψεις θα είχαν αναπόφευκτα την ίδια μεταχείριση με κοινές υποθέσεις χωρίς τέτοια χαρακτηριστικά, ενώ η συνεπαγόμενη αδιαφορία θα ισοδυναμούσε με επίσημη συναίνεση ή ακόμη και συγγάλυση των εγκλημάτων μίσους» (παράγραφος 77).

10. Τέλος, συζητήστε για τις διαδικαστικές υποχρεώσεις. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες τι σημαίνει αυτό για την πρακτική τους. Καταστήστε σαφές ότι όταν υπάρχει απόδειξη ομοφοβίας στην κοινωνία και κάποιος γίνεται θύμα λόγω του σεξουαλικού του/της προσανατολισμού, η αστυνομία οφείλει να το διερευνά. Αυτό είναι το διαδικαστικό στοιχείο των υποχρεώσεων της όσον αφορά τα δικαιώματα του ανθρώπου. Χρησιμοποιήστε την ακόλουθη γνώμη εμπειρογνώμονα καθώς καθοδηγείτε τη συζήτηση.

«Η γλώσσα του Δικαστηρίου είναι εξαιρετικά σαφής ενώ στέλνει ένα δυνατό και ισχυρό μήνυμα προς όλα τα συμβαλλόμενα κράτη: όταν υπάρχουν αρνητικές συμπεριφορές προς τις σεξουαλικές μειονότητες στην κοινωνία και είναι γνωστό το ενδεχόμενο ομοφοβικής παρενόχλησης, τότε οι αρχές επιβολής του νόμου φέρουν την 'επιτακτική θετική υποχρέωση' (παράγραφος 80) να προστατεύσουν τα ΛΟΑΔΜ άτομα. Επιπλέον, τα κράτη φέρουν τη διαδικαστική υποχρέωση να διερευνούν το ομοφοβικό μίσος 'με ιδιαίτερη έμφαση στην αποκάλυψη του κινήτρου προκατάληψης' (παράγραφος 80). Όπως δήλωσε το Δικαστήριο, εάν τα κράτη δεν λάμβαναν τέτοια δράση τότε 'θα ήταν δύσκολο [...] να εφαρμοστούν μέτρα που στοχεύουν στη βελτίωση της αστυνόμευσης των [...] ειρηνικών διαδηλώσεων στο μέλλον' (παράγραφος 80).»

<http://echrso.blogspot.co.uk/2015/05/the-judgment-in-identoba-and-others-v.htm>

11. Τέλος, μοιράστε το ενημερωτικό έντυπο 3.3β και επιστήσατε την προσοχή των συμμετεχόντων στις λεπτομερείς πληροφορίες των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και άλλων σχετικών διεθνών κανόνων. Τονίστε ότι πρόκειται για σημαντικές πηγές στη δουλειά τους.

Ενημερωτικό Έντυπο 3.3 (α): επισκόπηση της υπόθεσης Identoba κατά Γεωργίας στο ΕΔΔΑ

Αυτό το ενημερωτικό έντυπο προσφέρει μια επισκόπηση της υπόθεσης Identoba κατά Γεωργίας για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Για τα πλήρη στοιχεία της υπόθεσης, παρακαλείστε να επισκεφτείτε τον ιστότοπο του ΕΔΔΑ goo.gl/ddlwPG.

Πλαίσιο

Τι συνέβη;

Η ΜΚΟ Identoba έλαβε άδεια από τις γεωργιανές αρχές να οργανώσει ειρηνική πορεία στις 17 Μαΐου 2012 στο κέντρο της Τιφλίδας για να γιορτάσει την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ομοφοβίας. Οι αρχές επιβεβαίωσαν ότι «αστυνομικές δυνάμεις θα ήταν παρούσες για να εξασφαλίσουν την ειρηνική διεξαγωγή της πορείας».

Εκείνη την ημέρα, ΛΟΑΔΜ διαδηλωτές αντιμετώπισαν «καμιά εκατοστή ή και παραπάνω αντι-διαδηλωτές που ήταν ιδιαίτερα εχθρικοί και προσβλητικοί.» Η επιθετική αυτή συμπεριφορά κλιμακώθηκε καθώς τους άρπαξαν και κατέστρεψαν τα πανό, τους έσπρωξαν και τους γρονθοκόπησαν ενώ κλώτσησαν και χτύπησαν τουλάχιστον ένα ΛΟΑΔΜ διαδηλωτή. Αρκετοί διαδηλωτές έφεραν σωματικούς τραυματισμούς. Υπήρξαν μάλιστα συγκεκριμένες απειλές ότι θα «έκαιγαν μέχρι θανάτου και θα έλιωναν» τους διαδηλωτές.

Όταν οι διαδηλωτές αντιμετώπισαν τους αντι-διαδηλωτές, η αστυνομία «ξαφνικά αποχώρησε». Κάποιοι άλλοι αστυνομικοί που παρέμειναν στο χώρο, ενημέρωσαν τους ΛΟΑΔΜ διαδηλωτές ότι δεν είχαν καθήκον να επέμβουν γιατί δεν ανήκαν στην αστυνομική περιπολία. Κατόπιν τηλεφωνημάτων που έκαναν οι διαδηλωτές, άλλοι αστυνομικοί έφτασαν και παρενέβησαν για να σταματήσουν τους ξυλοδαρμούς. Ωστόσο, οι απειλές συνεχίστηκαν. Αρκετοί από τους ΛΟΑΔΜ διαδηλωτές συνελήφθησαν από την αστυνομία. Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου, αυτό συνέβη «για να τους αποτρέψει από το να διαπράξουν διοικητική παράβαση – να παρεμποδίσουν την κυκλοφορία των οχημάτων – και να τους προστατεύσει από την επίθεση των αντι-διαδηλωτών.»

Μετά το συμβάν

Οι προσφεύγοντες κατέθεσαν διάφορες λεπτομερείς προσφυγές σχετικά με τη βία εναντίον τους και την έλλειψη αστυνομικής προστασίας (βλέπε παραγράφους 20-28).

Η απόφαση του ΕΔΔΑ

Το περιεχόμενο της ομοφοβίας και της εχθρότητας

Το Δικαστήριο ενήργησε βάσει στοιχείων ομοφοβίας και αρνητικών συμπεριφορών εναντίον ΛΟΑΔΜ ατόμων στη Γεωργία για να καταλήξει στην απόφασή του υπέρ των εναγόντων. Τα αποδεικτικά αυτά στοιχεία βασίστηκαν στην επίσκεψη του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη Γεωργία αλλά και σε δεδομένα του Ευρωπαϊκού Τομέα της Διεθνούς Ένωσης Λεσβίων, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Διαφυλικών και Μεσοφυλικών (ILGA-Europe). Το Δικαστήριο κατέληξε ότι το πλαίσιο αρνητικών συμπεριφορών σε «μερικές τάξεις της Γεωργιανής κοινωνίας» καθιστούσε τα «μεροληπτικά χαρακτηριστικά του συμβάντος της 17ης Μαΐου

2012 και το επίπεδο ευαλότητας των εναγόντων, οι οποίοι ταυτίστηκαν δημοσίως με την ομάδα-στόχο της σεξουαλικής προκατάληψης... ιδιαίτερος εμφανή» (παράγραφος 68). Αυτό, σε συνδυασμό με την έλλειψη αστυνομικής υποστήριξης κατά τη διάρκεια της πορείας, οδήγησαν το Δικαστήριο να καταλήξει ότι «η μεταχείριση των εναγόντων τους προκάλεσε συναισθήματα **φόβου, αγωνίας και ανασφάλειας**, τα οποία **δεν είναι συμβατά** με το σεβασμό για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, **ενώ έφτασε το όριο βαρύτητας κατά την έννοια του Άρθρου 3 σε συνδυασμό με το Άρθρο 14 της Σύμβασης.**»

Η αστυνομία δεν προστάτησε

Κατά δεύτερον, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι εγχώριες αρχές γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν τους κινδύνους που συνδέονται με αυτό το συμβάν, «και ήταν συνεπώς υποχρεωμένες να προσφέρουν **αυξημένη** κρατική προστασία» (παράγραφος 72). Ωστόσο, κατέληξε ότι η αστυνομία «απέτυχε να παράσχει επαρκή προστασία στους δεκατρείς μεμονωμένους ενάγοντες από τις υποκινούμενες από μεροληψία επιθέσεις ιδιωτών κατά την πορεία της 17ης Μαΐου 2012» (παράγραφος 74).

Απουσία αποτελεσματικής έρευνας

Ενώ τους δρόστες τους είχε καταγράψει η κάμερα και τα θύματα είχαν υποστεί τραυματισμούς, οι αρχές «συρρίκνωσαν - κατά τρόπο ανεξήγητο - το πεδίο έρευνας και κίνησαν δύο χωριστές διαδικασίες για τους σωματικούς τραυματισμούς που υπέστησαν μόνο δύο μεμονωμένοι ενάγοντες» (παράγραφος 75). Επιπλέον, η έρευνα διήρκεσε παραπάνω από δύο χρόνια και οι δρόστες έλαβαν μόνο μικρά διοικητικά πρόστιμα με την έκδοση της απόφασης.

Οι αρχές δεν κίνησαν **έρευνα για έγκλημα μίσους** αλλά ούτε κι εφάρμοσαν την ισχύουσα νομοθεσία της Γεωργίας σχετικά με τα εγκλήματα μίσους. Λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης και το γεγονός ότι η Γεωργία έχει νόμους για τα εγκλήματα μίσους, το Δικαστήριο κατέληξε ότι:

«Ήταν σημαντικό για τις σχετικές εγχώριες αρχές να διεξαγάγουν την έρευνα σε εκείνο το συγκεκριμένο πλαίσιο, λαμβάνοντας όλα τα εύλογα μέτρα με σκοπό να αποκαλύψουν το ρόλο των πιθανών ομοφοβικών κινήτρων για τα εν λόγω περιστατικά. Η αναγκαιότητα διεξαγωγής ουσιαστικής έρευνας για την επίθεση που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της πορείας της 17ης Μαΐου 2012 ήταν επιτακτική δεδομένης, αφενός, της εκθρότητας εναντίον της ΛΟΑΔΜ κοινότητας, κι αφετέρου, υπό το πρίσμα του εμφανούς ομοφοβικού λόγου μίσους των δραστών κατά το συμβάν. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι χωρίς μια τέτοια αυστηρή προσέγγιση των αρχών επιβολής του νόμου, τα εγκλήματα υποκινούμενα από προκαταλήψεις θα είχαν αναπόφευκτα την ίδια μεταχείριση με κοινές υποθέσεις χωρίς τέτοια χαρακτηριστικά, ενώ η συνεπαγόμενη αδιαφορία θα ισοδυναμούσε με επίσημη συναίνεση ή ακόμη και συγκάλυψη των εγκλημάτων μίσους.»

Ενημερωτικό Έντυπο 3.3β: σχετικοί κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλοι διεθνείς κανόνες και πρότυπα

Κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης

Ενημερωτικά Δελτία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
Αυτά τα δελτία συγκεντρώνουν υποθέσεις και αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου καλύπτοντας όλες τις πτυχές της Σύμβασης. Τα πιο σχετικά δελτία συνοψίζονται παρακάτω.

«Ζητήματα σεξουαλικού προσανατολισμού»³⁹

Αυτό το δελτίο προσφέρει μια επικαιροποιημένη επισκόπηση όλων των υποθέσεων που εξετάζουν την ανταπόκριση της ποινικής δικαιοσύνης σε περιστατικά εγκλημάτων μίσους και λόγου μίσους εναντίον ΛΟΑΔΜ κοινοτήτων στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Δίνονται περαιτέρω πληροφορίες για τις υποθέσεις *Identoba* κατά Γεωργίας και *M.C. και C.A.* κατά Ρουμανίας που εξετάζονται στο παρόν εγχειρίδιο στις Ενότητες Τρία και Πέντε. Περιγράφονται επίσης τα περιστατικά δύο εκκρεμών υποθέσεων κατά της Γεωργίας και της Κροατίας.

«Ομοφυλοφιλία: ποινικές διαστάσεις»⁴⁰

Αυτό το δελτίο περιγράφει την έκβαση υποθέσεων όπου οι καταγγέλλοντες ισχυρίζονται ότι υπέστησαν διακριτική μεταχείριση σχετικά με το πώς τα κράτη αντιμετωπίζουν τις σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ ομοφυλόφιλων σε σύγκριση με ετερόφυλους. Αυτές οι υποθέσεις αποτυπώνουν τις εμπειρίες των ΛΟΑΔΜ, οι οποίοι συχνά αντιμετωπίζονται ως ύποπτοι και παραβάτες αντί να θεωρηθούν πιθανά θύματα εγκλημάτων μίσους ή άλλων παραβάσεων.

«Ζητήματα ταυτότητας φύλου»⁴¹

Αυτό το δελτίο δεν αναφέρεται σε υποθέσεις εγκλημάτων μίσους ή τη συμπεριφορά της αστυνομίας έναντι των ΛΟΑΔΜ. Ωστόσο, με τις αποφάσεις που συνοψίζονται, τονίζονται οι αγώνες των διαφυλικών ατόμων να αναγνωρίσουν νομικά και κοινωνικά την ταυτότητα φύλου τους. Όπως διαφαίνεται σε αυτήν την ενότητα, είναι σημαντικό να κατανοηθεί το πλαίσιο των διακρίσεων που βιώνουν οι ΛΟΑΔΜ διότι μπορεί να κλονιστεί η εμπιστοσύνη τους στην καταγγελία των συμβάντων στην αστυνομία αλλά και η πεποίθησή τους ότι τα περιστατικά εναντίον τους θα διερευνηθούν αποτελεσματικά.

*Σύσταση REC(2001) 10 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Αστυνομικής Δεοντολογίας,*⁴² *Περίληψη βασικών αποσπασμάτων*

³⁹ http://www.echr.coe.int/documents/fs_sexual_orientation_eng.pdf

⁴⁰ http://www.echr.coe.int/Documents/FS_Homosexuality_ENG.pdf

⁴¹ http://www.echr.coe.int/Documents/FS_Gender_identity_ENG.pdf

Ακόμη και με την ποικιλομορφία των αστυνομικών υπηρεσιών και θεσμών στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, το Συμβούλιο των Υπουργών αναγνωρίζει ότι υπάρχει μια κοινή δεοντολογία που πρέπει να διέπει όλες τις υπηρεσίες. Ο Κώδικας προβλέπει λεπτομερείς κανόνες που πρέπει να ακολουθεί η αστυνομία στην προσπάθειά της να εκτελεί τα βασικά της καθήκοντα, όπως περιγράφονται παρακάτω

1. Οι κύριοι σκοποί της αστυνομίας σε μια δημοκρατική κοινωνία που διέπεται από το κράτος δικαίου είναι:

- να μεριμνά για τη διατήρηση της δημόσιας ηρεμίας και την τήρηση του νόμου και της τάξης στην κοινωνία,
- να προστατεύει και να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες των ατόμων όπως αυτές κατοχυρώνονται, κυρίως, στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου,
- να προλαμβάνει και να καταπολεμά τα εγκλήματα,
- να ανιχνεύει τα εγκλήματα,
- να παρέχει βοήθεια και υπηρεσίες στο κοινό.

Στο πλαίσιο της αστυνομικής εκπαίδευσης, υπάρχει σαφής σχέση μεταξύ καθενός από τους σκοπούς αυτούς και της αποτελεσματικής, δίκαιης και ασφαλούς αστυνόμευσης των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Οι υποχρεώσεις της αστυνομίας να «εκτελούν τα καθήκοντά τους με δίκαιο τρόπο καθοδηγούμενο κατά βάση από τις αρχές της αμεροληψίας και απαγόρευσης των διακρίσεων» τονίζονται παντού στον Κώδικα, συμπεριλαμβανομένων των τομέων υποστήριξης και βοήθειας προς τα θύματα, της ανάπτυξης ενός κλίματος μη διακρίσεων και σεβασμού των ατομικών δικαιωμάτων στις αστυνομικές υπηρεσίες, και ειδικά σε σχέση με την τήρηση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και της γενικής απαγόρευσης των διακρίσεων όσον αφορά τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στη Σύμβαση.

Συσταση CM/Rec(2010)5 της Επιτροπής Υπουργών των κρατων μελων σχετικα με μετρα για την καταπολεμηση των διακρισεων λογω σεξουαλικου προσανατολισμου η ταυτοτητας φυλου.⁴³

Αυτή η σύσταση υπογραμμίζει τα πιο σημαντικά άρθρα της Σύμβασης και τα κύρια πορίσματα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου καθώς σχετίζονται με ζητήματα που αφορούν τους ΛΟΑΔΜ. Αυτά περιλαμβάνουν τη σημασία αποτελεσματικών ερευνών εγκλημάτων μίσους εναντίον ΛΟΑΔΜ, σχετικούς και αποτελεσματικούς νόμους που επιτρέπουν στο Δικαστήριο να συνυπολογίσει το κίνητρο προκατάληψης εναντίον των ΛΟΑΔΜ, και τη διασφάλιση του δικαιώματος ελευθερίας της έκφρασης και του συνέρχεσθαι, κυρίως το δικαίωμα για προστασία κατά την άσκηση του δικαιώματος ελευθερίας του συνέρχεσθαι.

⁴² http://www.echr.coe.int/documents/fs_sexual_orientation_eng.pdf

⁴³ http://www.echr.coe.int/documents/fs_sexual_orientation_eng.pdf

Παρακάτω θα βρείτε τα σχετικά άρθρα.

«1. Τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίσουν αποτελεσματικές, αμεσες και αμεροληπτες ερευνες για τις φερομενες υποθεσεις εγκλημάτων και άλλων αδικημάτων, όπου υπάρχει ευλογη υποψια οτι ο σεξουαλικος προσανατολισμος η η ταυτοτητα φυλου του θυματος αποτελεσαν κινητρο για το δραστη. Οφείλουν περαιτερω να διασφαλίσουν οτι δινεται ιδιαίτερη προσοχη στη διερευνηση αυτων των εγκλημάτων και αδικημάτων οταν φερονται οτι τελεστηκαν απο οργανα καταστολης η αλλα προσωπα που δρουν με επισημη ιδιοτητα, και οτι οι υπευθυνοι αυτων των πραξεων οδηγουνται στη δικαιοσυνη και, οταν απαιτειται, τιμωρουνται προκειμενου να αποφευχθει η ατιμωρησια.

2. Τα κρατη μελη οφείλουν να διασφαλίσουν οτι κατα την επιμετρηση της ποινης, η προκαταληψη εναντι του σεξουαλικου προσανατολισμου η της ταυτοτητας φυλου, ως κινητρο, θα πρεπει να λαμβανεται υποψη ως επιβαρυντικη περισταση.

13. Τα κρατη μελη οφείλουν να λαβουν τα απαιρητα μετρα για να διασφαλίσουν οτι, συμφωνα με το Αρθρο 10 της Συμβασης, το δικαιομα της ελευθεριας της εκφρασης ασκειται αποτελεσματικα χωρις διακρισεις λογω σεξουαλικου προσανατολισμου η ταυτοτητας φυλου, συμπεριλαμβανομενης της ελευθεριας της ληψης και μεταδοσης ενημερωσης για θεματα που σχετιζονται με το σεξουαλικο προσανατολισμο και την ταυτοτητα φυλου.

14. Τα κρατη μελη οφείλουν να λαβουν τα απαιρητα μετρα σε εθνικο, περιφερειακο και τοπικο επιπεδο για να διασφαλίσουν οτι το δικαιομα στην ελευθερια ειρηνικης συναθροισης που προβλεπεται απο το Αρθρο 11 της Συμβασης θα ασκειται αποτελεσματικα, χωρις διακρισεις λογω σεξουαλικου προσανατολισμου η ταυτοτητας φυλου.

15. Τα κρατη μελη οφείλουν να διασφαλίσουν οτι οι αρχες επιβολης του νομου λαμβανουν τα απαιρητα μετρα για να προστατευσουν τους συμμετεχοντες σε ειρηνικες διαδηλωσεις υπερ των δικαιωμάτων των λεσβιων, των ομοφυλοφιλων, των αμφιφυλοφιλων και των διαφυλικων απο καθε παρανομη αποπειρα διαταραξης η παρεμποδισης της αποτελεσματικης απολαυσης του δικαιωματος στην ελευθερια της εκφρασης και στην ειρηνικη συναθροιση.

17. Οι δημοσιες αρχες σε καθε επιπεδο οφείλουν να ενθαρρυνονται να καταδικαζουν δημοσια, και κυριως στα μεσα ενημερωσης, καθε παρανομη παρεμβαση στο δικαιομα των ατομων και ομαδων ατομων να ασκουν την ελευθερια της εκφρασης και της ειρηνικης συναθροισης, ιδιως οταν αφορα τα δικαιωματα των λεσβιων, των ομοφυλοφιλων, των αμφιφυλοφιλων και των διαφυλικων.»

*Ψήφισμα 1728 (2010) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου*⁴⁴

Αυτό το ψήφισμα περιγράφει και αναγνωρίζει το φάσμα των διακρίσεων που βιώνουν οι ΛΟΑΔΜ, συμπεριλαμβανομένων των εγκλημάτων μίσους και του

λόγου μίσους. Είναι σημαντικό συμπλήρωμα της Συστάσης CM/Rec(2010)5 της Επιτροπής Υπουργών των κρατών μελών σχετικά με μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού η ταυτότητας φύλου που αναφέρθηκε παραπάνω. Το ψήφισμα καλεί τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης να «διασφαλίσουν ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα των ΛΟΑΔΜ ατόμων, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας έκφρασης και της ελευθερίας του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι, τηρούνται σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες των δικαιωμάτων του ανθρώπου» και να «προσφέρουν ένδικο μέσα στα θύματα αλλά και να βάλουν ένα τέλος στην ατιμωρησία όσων παραβιάζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των ΛΟΑΔΜ, ιδίως το δικαίωμα στη ζωή και την ασφάλεια.»

Το ψήφισμα καλεί επίσης τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης να «καταδικάσουν τη ρητορική μίσους και τις μεροληπτικές δηλώσεις, και να προστατεύσουν ουσιαστικά τα ΛΟΑΔΜ άτομα από τέτοιες δηλώσεις, με σεβασμό της ελευθερίας έκφρασης, και σύμφωνα τόσο με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου όσο και με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου» αλλά και να «υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν νομοθεσία κατά των διακρίσεων που περιλαμβάνει το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου μεταξύ των απαγορευμένων λόγων διάκρισης, όπως επίσης κυρώσεις για παραβάσεις.»

Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Βία Κατά των Γυναικών και την Ενδοοικογενειακή Βία⁴⁵

Γνωστή κι ως Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, αυτό το κείμενο εισάγει νομικά δεσμευτικές υποχρεώσεις σχετικά με την πρόληψη, την προστασία, την έρευνα και την καταδίκη. Ενώ η βία κατά των γυναικών και η ενδοοικογενειακή βία είναι εκτός του πεδίου του παρόντος εγχειριδίου, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι οι ΛΟΑΔΜ μπορεί να υπάρχουν επίσης θύματα αυτού του είδους βίας. Επιπλέον, ορισμένες περιπτώσεις στοχευμένης βίας εναντίον των ΛΟΑΔΜ εντός οικίας μπορούν να θεωρηθούν και να αντιμετωπιστούν ως έγκλημα μίσους και ενδοοικογενειακή βία. Για τους εκπαιδευτές, είναι χρήσιμο να εξεταστεί αυτή η παράμετρος κατά τη διάρκεια ομαδικών συζητήσεων ενώ μπορεί να ζητηθεί από τους συμμετέχοντες να μιλήσουν για τα ζητήματα που προκύπτουν όταν σκέφτονται πώς η ενδοοικογενειακή βία και η έμφυλη βία συνδέονται με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΔΑ.

Η Σύμβαση περιέχει μια διάταξη κατά των διακρίσεων που προβλέπει ότι τα θύματα δεν πρέπει να υπόκεινται σε διακριτική μεταχείριση λόγω ταυτότητας φύλου ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Για περισσότερα στοιχεία και πληροφορίες, βλέπετε τις επεξηγηματικές σημειώσεις⁴⁶ και μια χρήσιμη ανάλυση του οργανισμού Transgender Europe.⁴⁷

⁴⁴ <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-EN.asp?fileid=17853&lang=en>

⁴⁵ <http://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/about-the-convention>

⁴⁶ <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/210>

⁴⁷ <http://tgeu.org/protection-of-trans-people-under-the-istanbul-convention/>

Άλλοι διεθνείς κανόνες των δικαιωμάτων του ανθρώπου

*Ψήφισμα του Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου 32/2 της 30ης Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία κατά της βίας και των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου*⁴⁸

Αυτό το ψήφισμα «καταδικάζει σθεναρά πράξεις βίας και διακρίσεων σε όλες τις περιοχές του κόσμου, οι οποίες έχουν διαπραχθεί εναντίον ατόμων λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού τους ή της ταυτότητας φύλου.» Με αυτό το ψήφισμα, τα μέλη του ΟΗΕ που υπέγραψαν το ψήφισμα διόρισαν επίσης – για μία περίοδο τριών ετών - έναν ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα για την προστασία κατά της βίας και των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου. Ο εμπειρογνώμονας έχει διάφορους ρόλους, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της εφαρμογής σχετικών κανόνων των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την προσφορά τεχνικής βοήθειας στα κράτη μέλη, την έναρξη διαλόγου με δημόσιες αρχές και την αναφορά προόδου στο Συμβούλιο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Για περισσότερους κανόνες του ΟΗΕ σχετικά με το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου, εξετάστε τη Βάση Δεδομένων SOGI (ΣΠΤΦ) του ΟΗΕ.⁴⁹

*Οδηγία 2012/29/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας*⁵⁰

Αυτή η Οδηγία υιοθετήθηκε την 25η Οκτωβρίου 2012 και τέθηκε σε ισχύ την 15η Νοεμβρίου 2012. Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχαν προθεσμία μέχρι τη 16η Νοεμβρίου 2015 προκειμένου να ενσωματώσουν τις διατάξεις στο εθνικό τους δίκαιο. Η Οδηγία ισχύει για όλα τα θύματα εγκλημάτων ενώ αναφέρεται συγκεκριμένα στα θύματα των εγκλημάτων μίσους, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Επιβάλλει συγκεκριμένα καθήκοντα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποχρεώνοντάς τα να μεταχειρίζονται τα θύματα εγκλημάτων μίσους ως μια κατηγορία που απαιτεί ειδική προστασία, και να διασφαλίζουν ότι οι επαγγελματίες της ποινικής δικαιοσύνης που είναι πιθανό να έρθουν σε επαφή με τα θύματα, συμπεριλαμβανομένης της αστυνομίας, των εισαγγελέων και των δικαστών, είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι τα θύματα αντιμετωπίζονται με σεβασμό και χωρίς διακρίσεις.

Ακολουθούν αποσπάσματα από τα πιο σχετικά άρθρα.

Άρθρο 3: Δικαίωμα των θυμάτων να κατανοούν και να γίνονται κατανοητά

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να βοηθούν τα θύματα

⁴⁸ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/HRC/RES/32/2

⁴⁹ <https://www.icj.org/sogi-un-database>

⁵⁰ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1421925131614&uri=CELEX:32012L0029>

να κατανοούν και να γίνονται κατανοητά, από την πρώτη επαφή και σε κάθε περαιτέρω αναγκαία επικοινωνία τους με αρμόδια αρχή στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, καθώς και να κατανοούν τις πληροφορίες που παρέχονται από την εν λόγω αρχή.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε στην επικοινωνία με τα θύματα να χρησιμοποιείται γλώσσα απλή και κατανοητή, προφορικά ή γραπτά. Στις επικοινωνίες αυτές λαμβάνονται υπόψη τα προσωπικά χαρακτηριστικά του θύματος, συμπεριλαμβανομένης τυχόν αναπηρίας η οποία ενδεχομένως θίγει την ικανότητα να κατανοεί ή να γίνεται κατανοητό.

3. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στα θύματα να συνοδεύονται από πρόσωπο της επιλογής τους κατά την πρώτη επαφή με αρμόδια αρχή, όταν, λόγω του αντίκτυπου του εγκλήματος, το θύμα χρειάζεται βοήθεια για να κατανοήσει ή για να γίνει κατανοητό, εκτός αν αυτό αντιβαίνει στα συμφέροντα του θύματος ή εκτός αν βλάπτει την πορεία της διαδικασίας.

Άρθρο 8: Δικαίωμα πρόσβασης σε υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα θύματα ανάλογα με τις ανάγκες τους να έχουν πρόσβαση σε δωρεάν και εμπιστευτικές υπηρεσίες υποστήριξης οι οποίες ενεργούν προς το συμφέρον των θυμάτων πριν, κατά και, για εύλογο χρονικό διάστημα, μετά την ποινική διαδικασία. Τα μέλη της οικογένειας έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων, ανάλογα με τις ανάγκες τους και με τη βαρύτητα της βλάβης που υπέστησαν λόγω της αξιόποινης πράξης που διεπράχθη εις βάρος του θύματος.

2. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την παραπομπή των θυμάτων, από την αρμόδια αρχή στην οποία κατατέθηκε η καταγγελία και από άλλες σχετικές οντότητες, σε υπηρεσίες υποστήριξης.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την πρόβλεψη δωρεάν και εμπιστευτικών υπηρεσιών ειδικής υποστήριξης πέραν των υπηρεσιών γενικής υποστήριξης των θυμάτων ή ως αναπόσπαστο τμήμα τους ή επιτρέποντας στις οργανώσεις υποστήριξης των θυμάτων να απευθύνονται σε υπάρχουσες εξειδικευμένες οντότητες που παρέχουν ειδική υποστήριξη. Τα θύματα και τα μέλη της οικογένειάς τους έχουν πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες ανάλογα με τις ειδικές τους ανάγκες, όσον αφορά δε τα μέλη της οικογένειας, ανάλογα και με τη βαρύτητα της βλάβης που υπέστησαν λόγω της εγκληματικής πράξης που διαπράχθηκε εις βάρος του θύματος.

4. Οι υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων και οι υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης μπορούν να συγκροτούνται ως δημόσιες ή μη κυβερνητικές οργανώσεις και να οργανώνονται σε επαγγελματική ή σε εθελοντική βάση.

5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων να μην εξαρτάται από την επίσημη καταγγελία αξιόποινης πράξης σε αρμόδια αρχή από το θύμα.

Άρθρο 20: Δικαίωμα προστασίας των θυμάτων κατά την ποινική έρευνα

Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης και σύμφωνα με τους κανόνες της διακριτικής ευχέρειας του δικαστηρίου, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι κατά τη διάρκεια της ποινικής έρευνας:

- α) η εξέταση των θυμάτων πραγματοποιείται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την καταγγελία της αξιόποινης πράξης στην αρμόδια αρχή
- β) ο αριθμός των εξετάσεων των θυμάτων περιορίζεται στο ελάχιστο και οι εξετάσεις διεξάγονται μόνο όταν είναι αυστηρά αναγκαίο για τους σκοπούς της ποινικής έρευνας
- γ) τα θύματα μπορούν να συνοδεύονται από τον νόμιμο εκπρόσωπό τους και από πρόσωπο της επιλογής τους, εκτός αν έχει ληφθεί αιτιολογημένη απόφαση για το αντίθετο σχετικά με ένα ή και τα δύο αυτά πρόσωπα
- δ) οι ιατρικές εξετάσεις περιορίζονται στο ελάχιστο και διενεργούνται μόνο όταν είναι αυστηρά αναγκαίο για τους σκοπούς της ποινικής διαδικασίας.

Άρθρο 22: Ατομική αξιολόγηση των θυμάτων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διενεργείται εγκαίρως ατομική αξιολόγηση των θυμάτων, σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες, για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας και για να αποφασίζεται αν και σε ποιο βαθμό τα θύματα θα μπορούσαν να επωφεληθούν από ειδικά μέτρα κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, όπως προβλέπεται στα άρθρα 23 και 24, λόγω ιδιαίτερου κινδύνου να υποστούν δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντεκδίκηση.

2. Στην ατομική αξιολόγηση λαμβάνονται κυρίως υπόψη:

- α) τα προσωπικά χαρακτηριστικά του θύματος
- β) το είδος ή η φύση του εγκλήματος και
- γ) οι περιστάσεις του εγκλήματος.

3. Στο πλαίσιο της ατομικής αξιολόγησης τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα θύματα που υπέστησαν σημαντική βλάβη λόγω της σοβαρότητας του εγκλήματος, στα θύματα εγκλήματος που οφείλεται σε προκαταλήψεις ή διακρίσεις, που θα μπορούσε, ιδίως, να σχετίζεται με τα προσωπικά χαρακτηριστικά τους, και στα θύματα τα οποία είναι ιδιαίτερα ευάλωτα λόγω της σχέσης τους με τον δράστη ή της εξάρτησής τους από αυτόν, ιδίως τα θύματα τρομοκρατίας, οργανωμένου εγκλήματος, εμπορίας ανθρώπων, βίας λόγω φύλου, βίας στο πλαίσιο στενής σχέσης, σεξουαλικής βίας ή εκμετάλλευσης ή εγκλήματος μίσους και στα θύματα με αναπηρίες.

4. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τεκμαίρεται ότι τα παιδιά θύματα έχουν ειδικές ανάγκες προστασίας λόγω ιδιαίτερου κινδύνου να υποστούν δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντεκδίκηση. Για να καθορισθεί αν και σε ποιο βαθμό θα επωφελούνταν από

τα ειδικά μέτρα των άρθρων 23 και 24, τα παιδιά θύματα υποβάλλονται σε ατομική αξιολόγηση κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

5. Η έκταση της ατομικής αξιολόγησης μπορεί να προσαρμοσθεί ανάλογα με τη σοβαρότητα του εγκλήματος και τον βαθμό της προφανούς βλάβης που υπέστη το θύμα.

6. Η εν λόγω ατομική αξιολόγηση διενεργείται με τη στενή συμμετοχή των θυμάτων και λαμβάνει υπόψη τις επιθυμίες τους, μεταξύ άλλων στην περίπτωση που δεν επιθυμούν τη λήψη των ειδικών μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 23 και 24.

7. Αν οι περιστάσεις που αποτελούν την βάση μιας ατομικής αξιολόγησης έχουν μεταβληθεί σημαντικά, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να επικαιροποιείται καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.

Άρθρο 25: Εκπαίδευση των επαγγελματιών του κλάδου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπάλληλοι που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με θύματα, όπως το προσωπικό της αστυνομίας και το προσωπικό των δικαστηρίων, να λαμβάνουν γενική και ειδική εκπαίδευση, επιπέδου ανάλογου με τις επαφές που έχουν με τα θύματα, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν ως προς τις ανάγκες των θυμάτων και να μπορούν να αντιμετωπίζουν τα θύματα με αμεροληψία, σεβασμό και επαγγελματισμό.

2. Με την επιφύλαξη της δικαστικής ανεξαρτησίας και των διαφορών στην οργάνωση των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης στην Ένωση, τα κράτη μέλη ζητούν από τους αρμοδίους για την εκπαίδευση των δικαστών και εισαγγελέων που ασχολούνται με ποινικές διαδικασίες να παρέχουν γενική και ειδική εκπαίδευση, ώστε να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση των δικαστών και των εισαγγελέων ως προς τις ανάγκες των θυμάτων.

3. Με τη δέουσα επιφύλαξη της ανεξαρτησίας του νομικού επαγγέλματος, τα κράτη μέλη προτείνουν να παρέχεται γενική και ειδική εκπαίδευση στους δικηγόρους από τους αρμόδιους φορείς εκπαίδευσης των δικηγόρων για να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση των δικηγόρων ως προς τις ανάγκες των θυμάτων.

4. Μέσω των δημόσιων υπηρεσιών ή της χρηματοδότησης οργανώσεων υποστήριξης των θυμάτων, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν πρωτοβουλίες ούτως ώστε όσοι παρέχουν υποστήριξη στα θύματα και οι υπηρεσίες απομονωμένης δικαιοσύνης να λαμβάνουν κατάλληλη εκπαίδευση επιπέδου ανάλογου με τις επαφές τους με τα θύματα και να τηρούν τα επαγγελματικά πρότυπα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με αμεροληψία, σεβασμό και επαγγελματικό τρόπο.

5. Ανάλογα με τα προβλεπόμενα καθήκοντα και τη φύση και το επίπεδο της επαφής του επαγγελματία του κλάδου με τα θύματα, σκοπός της εκπαίδευσης είναι να αποκτήσει ο επαγγελματίας του κλάδου τη δυνατότητα να αναγνωρίζει τα θύματα και να τα αντιμετωπίζει με σεβασμό, επαγγελματισμό και χωρίς διακρίσεις.

Τέταρτη ενότητα: **Διερευνώντας τα εγκλήματα μίσους** **σε βάρος των ΛΟΑΔΜ ατόμων.**

Εισαγωγή και πλαίσιο

Κύρια ευθύνη των αστυνομικών είναι η πρόληψη του εγκλήματος και, όταν τούτο συμβεί, η διερεύνηση και ανίχνευση της εγκληματικής συμπεριφοράς. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο πεδίο των εγκλημάτων μίσους, εξαιτίας της ψυχολογικής συνέπειας που αυτό επιφέρει στο θύμα,⁵¹ την τάση των εγκλημάτων μίσους για κλιμάκωση και την ενδεχόμενη επίπτωση στην ευρύτερη ΛΟΑΔΜ κοινότητα. Η πρόληψη της δευτερογενούς θυματοποίησης είναι επίσης ένας σημαντικός παράγοντας. Εάν δεν αντιμετωπιστούν, τα εγκλήματα μίσους μπορεί να οδηγήσουν σε περαιτέρω και πιο σοβαρή εγκληματική συμπεριφορά. Η αποτυχία αποτελεσματικής αντίδρασης εκ μέρους της αστυνομίας μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές αμφισβητήσεις αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της αστυνομίας αλλά και να βλάψει τις σχέσεις της με την κοινότητα.

Όπως συζητήθηκε σε προηγούμενα κεφάλαια, η αστυνομία έχει μία θετική υποχρέωση να κάνει την δουλειά της με τρόπο επαγγελματικό και ενδεδειχτό. Αυτή η ενότητα σχεδιάστηκε με σκοπό να εφοδιάσει τους αστυνομικούς με γνώση και προσόντα προκειμένου να διερευνήσουν επαγγελματικά τα εγκλήματα μίσους.

Η διερεύνηση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ αποτελεί πρόκληση διότι απαιτεί από την αστυνομία να συλλέξει αποδείξεις από τα ευάλωτα θύματα, πολλές φορές υπό αγχώδεις προσωπικές καταστάσεις. Απαιτεί επίσης από τα θύματα να αποκαλύψουν πληροφορίες για τις οποίες δεν νιώθουν άνετα να συζητούν.

Κοινότητες και θύματα αναμένουν άμεση και επαγγελματική αστυνομική αντιμετώπιση. Εάν κάτι τέτοιο αποτύχει, η εμπιστοσύνη κλονίζεται ενώ οι κοινότητες λαμβάνουν το μήνυμα ότι η αστυνομία δεν λαμβάνει υπόψη σοβαρά τα εγκλήματα μίσους, ή στη χειρότερη περίπτωση, ότι εγκρίνουν τα εγκλήματα μίσους.

⁵¹ Το Συμβούλιο της Ευρώπης αναγνωρίζει ότι ο όρος «θύμα» δεν είναι αποδεκτός από πολλά άτομα που έχουν στοχοποιηθεί στο πλαίσιο εγκλημάτων μίσους. Αναγνωρίζουμε ότι σε πολλές περιπτώσεις, τα άτομα αυτά προτιμούν τον όρο «επιβιώσας» καθώς αντικατοπτρίζει καλύτερα την εμπειρία τους. Στο παρόν εγχειρίδιο χρησιμοποιείται ο όρος «θύμα» διότι ταιριάζει καλύτερα με το νομικό και τεχνικό καθεστώς ενός ατόμου που έχει στοχοποιηθεί στο πλαίσιο εγκλημάτων μίσους και είναι σε επαφή με την αστυνομία και τις γενικότερες υπηρεσίες ποινικής δικαιοσύνης. Όπως τονίζεται παντού στο εγχειρίδιο, η αστυνομία πρέπει να έχει θυματοκεντρική προσέγγιση ρωτώντας το κάθε άτομο πώς θα ήθελε να αποκαλείται, και αν δυνατόν, να ακολουθεί αυτή την επιθυμία.

Η ενότητα ξεκινά με μια άσκηση ενίσχυσης της κατανόησης των αστυνομικών της πρώτης γραμμής για την εκδήλωση των πρώτων απαραίτητων ενεργειών σε περιστατικά εγκλημάτων μίσους. Τούτο περιλαμβάνει τη λήψη πληροφοριών από το θύμα, τη συλλογή αποδείξεων για σωματική παρενόχληση και την επίσημη καταγραφή του εγκλήματος.

Αυτή η ενότητα εξετάζει τη διερεύνηση του εγκλήματος μίσους από τη σκοπιά του θύματος. Τούτο περιλαμβάνει την υποστήριξη του θύματος στη σκηνή του εγκλήματος, στο τηλέφωνο και στο αστυνομικό τμήμα. Εξερευνά τον ιδανικό τρόπο με τον οποίο μία κατάθεση μπορεί να ληφθεί και εξετάζει περαιτέρω λεπτομέρειες για την παροχή υποστήριξης στο θύμα μετά την λήψη λεπτομερούς κατάθεσης.

Οι ιδιαίτερες ανάγκες των διεμφυλικών θυμάτων του εγκλήματος ερευνώνται, επίσης, με λεπτομέρεια. Τούτο είναι σημαντικό δεδομένης της περιορισμένης γνώσης που συνήθως έχουν τα διεμφυλικά άτομα και τα υψηλά ποσοστά της θυματοποίησης τα οποία υφίσταται αυτή η ομάδα.

Η ενότητα εξετάζει τους δείκτες προκατάληψης, τα αποδεικτικά δομικά στοιχεία που αποδεικνύουν τα εγκλήματα μίσους. Πρακτικά παραδείγματα χρησιμοποιούνται, επίσης, για να επικεντρωθεί η προσοχή των συμμετεχόντων σε ό,τι απαιτείται για τον εντοπισμό και την απόδειξη του εγκλήματος μίσους από την πρώτη γραμμή αστυνόμευσης.

Τελικά, οι συμμετέχοντες θα έχουν την πρόκληση να εξετάσουν την σχέση που υπάρχει μεταξύ της αστυνομικής υπηρεσίας και της τοπικής ΛΟΑΔΜ κοινότητας. Η τελευταία ενότητα θα επικεντρωθεί στη σημασία της εμπιστοσύνης, ενός βασικού παράγοντα, τόσο στην προτροπή της καταγραφής, όσο και στη βοήθεια για τη διασφάλιση των απαιτούμενων αποδείξεων για την θεμελίωση των ποινικών διώξεων.

Αποτελέσματα μάθησης

Οι συμμετέχοντες θα:

- εντοπίσουν τις καλές πρακτικές στη διερεύνηση των εγκλημάτων μίσους κατά των ΛΟΑΔΜ. Τούτο θα γίνει από τη τεχνική σκοπιά της αστυνομικής έρευνας και από την σκοπιά του θύματος,
- αναπτύξουν μία καλύτερη κατανόηση των ειδικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η κοινότητα των διεμφυλικών και πόσο καλά, από την αστυνομική σκοπιά, θα υποστηρίζουν τα διεμφυλικά πρόσωπα όταν είναι θύματα εγκλήματος,
- κατανοήσουν και θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τους δείκτες προκατάληψης, τα δομικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για να αποδείξουν το αναγκαίο κίνητρο της προκατάληψης για την επιτυχή έρευνα και δίωξη των εγκλημάτων μίσους,
- είναι ικανοί να εντοπίσουν τα εγκλήματα μίσους,
- αντιληφθούν το ρόλο της προληπτικής αστυνόμευσης στην οικοδόμηση της εμπιστοσύνης, ένα στοιχείο κλειδί για να εξασφαλιστεί ότι η αστυνόμευση είναι αποτελεσματική.

Επισκόπηση δραστηριοτήτων και χρονικά όρια

Δράση 4.1: Συλλέγοντας αποδείξεις: εγκλήματα μίσους σε βάρος των ΛΟΑΔΜ – δράση στη σκηνή του εγκλήματος κι επακόλουθη ποινική έρευνα (30 λεπτά)

Δράση 4.2: Συλλέγοντας αποδείξεις: εγκλήματα μίσους σε βάρος των ΛΟΑΔΜ – θυματοκεντρική προσέγγιση (30 λεπτά)

Δράση 4.3: Συλλέγοντας αποδείξεις: θύματα εγκλημάτων μίσους σε βάρος των ΛΟΑΔΜ – διαστάσεις σχετικά με διεμφυλικούς (60 λεπτά)

Δράση 4.4: Συλλέγοντας αποδείξεις: ενδείξεις προκατάληψης – αποδεικνύοντας την επιλογή/κίνητρο (30 λεπτά)

Δράση 4.5: Συλλέγοντας αποδείξεις: ενδείξεις προκατάληψης – αναγνωρίζοντας τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ (30 λεπτά)

Δράση 4.6α: Η σημασία της εμπιστοσύνης: ανταπόκριση της αστυνομίας και η κοινότητα των ΛΟΑΔΜ (30 λεπτά)

Δραστηριότητα 4.1: Συλλέγοντας αποδείξεις: εγκλήματα μίσους σε βάρος ΛΟΑΔΜ – ενέργειες στη σκηνή του εγκλήματος κι επακόλουθη ποινική έρευνα (30 λεπτά).

Αυτή η δράση περιλαμβάνει ανάγνωση, συζητήσεις σε μικρές ομάδες και καθοδηγούμενη ομαδική συζήτηση.

Απαιτούμενο υλικό:

Πίνακας παρουσιάσεων, μολύβια

Χώροι για διάλειμμα ή χώρος εντός της αίθουσας άσκησης

Ενημερωτικά Έντυπα 4.1α and 4.1β

1. Ετοιμάστε τέσσερις σελίδες παρουσίασης.

- Τιτλοφορείστε την πρώτη σελίδα:
“Συλλέγοντας προφορικές μαρτυρίες: Θύμα και καταθέσεις μαρτύρων”
- Τιτλοφορείστε τη δεύτερη σελίδα:
“Τι να συλλέξετε: Ανακριτικά και τεχνικά στοιχεία”
- Τιτλοφορείστε την τρίτη σελίδα:
“Στο αστυνομικό τμήμα: Αρχική επίσημη καταγραφή”
- Τιτλοφορείστε την τέταρτη σελίδα:
“Περαιτέρω έρευνα: Διερευνώντας όλες τις προοπτικές.”

2. Μοιράστε τους συμμετέχοντες σε τέσσερις ομάδες. Προσπαθήστε να σιγουρευτείτε ότι διαιρέσατε άτομα που συχνά συνεργάζονται και κρατείστε μία καλή ισορροπία φύλου αν είναι δυνατόν.

3. Μοιράστε το ενημερωτικό έντυπο 4.1α και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ακολουθήσουν τις οδηγίες. Δώστε στην ομάδα 10-15 λεπτά να διαβάσουν το σενάριο και, χρησιμοποιώντας τους ανωτέρω τίτλους, κάντε αναστοχασμό όλων των ζητημάτων που πρέπει να λαμβάνει υπόψη ο αστυνομικός όταν διερευνά ένα έγκλημα. Ένα μέλος της ομάδας πρέπει να τα καταγράφει αυτά.

4. Συγκεντρώστε τις μικρές ομάδες σε μια μεγαλύτερη. Ζητήστε από έναν εκπρόσωπο από κάθε ομάδα να παρουσιάσει τα βασικά σημεία που εντόπισε κάθε ομάδα. Τότε ζητήστε από τους συμμετέχοντες εάν μπορούν να σκεφτούν τα σημεία που λείπουν.

5. Όταν εξετάζετε τα ζητήματα, αναφερθείτε στον οδηγό καλής πρακτικής στο 4.1β, επισημαίνοντας τα βασικά σημεία και κάθε τι άλλο που πιθανόν απουσιάζει.

Ενημερωτικό Έντυπο 4.1α

Συλλέγοντας αποδείξεις: εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ – Δράση στη σκηνή του εγκλήματος κι επακόλουθη ποινική έρευνα

Αυτή η δράση περιλαμβάνει διάβασμα, συζητήσεις σε μικρές ομάδες και ομαδική συζήτηση

- Ένας συμμετέχων πρέπει να επιφορτισθεί με την ευθύνη να διαβάσει το ακόλουθο σενάριο στην ομάδα.
- Ένας συμμετέχων πρέπει να επιφορτισθεί με την ευθύνη να κρατά σημειώσεις.

Σενάριο:

Επίθεση στο κέντρο της πόλης:

Δύο λεσβίες γυναίκες φεύγουν από χώρο ΛΟΑΔΜ στο κέντρο της πόλης. 100 μέτρα από το χώρο οι γυναίκες δέχονται επίθεση από μία ομάδα ανδρών, οι οποίοι είναι εφοδιασμένοι με βέργες.

Βαράνε τις γυναίκες με τις βέργες, τις χτυπούν και τις κλωτσάνε.

Οι δράστες φωνάζουν ομοφοβικές απειλές εναντίον των γυναικών πριν και κατά το ξυλοδαρμό. Ένας περαστικός τηλεφωνεί στην αστυνομία και φθάνετε στο χώρο τους συμβάντος.

Έχοντας διαβάσει το παραπάνω σενάριο, διαβάστε την περιγραφή της ακόλουθης αποστολής της ομάδας σας. Αναστοχαστείτε ιδέες για 10-15 λεπτά, κρατήστε σημειώσεις για να βοηθηθείτε να παρουσιάσετε τα συμπεράσματά σας στην κύρια ομάδα.

Ομάδα 1 αποστολή:

Συλλέγετε προφορικές μαρτυρίες: προφορικές αποδείξεις από θύματα και μάρτυρες

Ποια είναι τα βασικά σημεία που πρέπει να λάβετε υπόψη σας όταν συγκεντρώνετε λεπτομέρειες από τα θύματα και τους μάρτυρες από το συμβάν;

Ομάδα 2 αποστολή:

Τι να συλλέξετε: ανακριτικά και τεχνικά στοιχεία

Ποιες είναι οι βασικές ευθύνες σας αναφορικά με τη συλλογή των ανακριτικών και τεχνικών αποδεικτικών στοιχείων;

Ομάδα 3 αποστολή:

Στο αστυνομικό τμήμα: αρχική επίσημη καταγραφή των συμβάντων

Ποια είναι τα βασικά συμπεράσματα που η αστυνομία πρέπει να λάβει υπόψη της όταν επιστρέφει στο τμήμα και ετοιμάζει την έκθεση; Τι υπαγορεύει ο αστυνομικός κανονισμός στον αστυνομικό να πράξει και γιατί;

Ομάδα 4 αποστολή:

Περαιτέρω έρευνα: Διερευνώντας όλες τις πιθανότητες

Περιγράψτε την ανακριτική διαδικασία μετά την αρχική επιτόπια έρευνα και την ολοκλήρωση της επίσημης έκθεσης στο αστυνομικό τμήμα. Χωρίς έναν κατ' αρχήν ύποπτο με ονοματεπώνυμο, ποιες καλές ανακριτικές πρακτικές μπορείτε να εφαρμόσετε;

Ενημερωτικό Έντυπο 4.1β: Έρευνα εγκλήματος μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ άφιξη στη σκηνή του εγκλήματος, συλλογή τεχνικών στοιχείων και μαρτυριών, περαιτέρω έρευνες.

Οι αρχικές ενέργειες στη σκηνή του εγκλήματος μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την επιτυχία της εγκληματολογικής έρευνας. Η αποτυχία καταγραφής της γραπτής μαρτυρίας, της καταγραφής των κινήσεων που κάνατε ως αστυνομικός ή της συλλογής των αποδείξεων σωματικής παρενόχλησης, μπορεί να οδηγήσει στην αποτυχία της ποινικής υπόθεσης.

Είναι ιδιαίτερα συχνό στα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ η αρχική αστυνομική αλληλεπίδραση με το θύμα και/ή τους μάρτυρες να συντελέσει στην παροχή ή στην απόκρυψη κρίσιμης πληροφορίας, η οποία επίσης μπορεί να ολοκληρώσει ή να διακόψει τη δίωξη για κάποιο σοβαρό έγκλημα.

Αυτό το ενημερωτικό έντυπο δίνει οδηγίες στους αστυνομικούς αναφορικά με τις κινήσεις που πρέπει να κάνουν στη σκηνή του εγκλήματος, τη συλλογή ανακριτικών και τεχνικών στοιχείων. Στην συνέχεια διερευνά την καταγραφή του εγκλήματος μέσω επισήμων αστυνομικών καναλιών και δίνει μερικές ιδέες για την παρακολούθηση της έρευνας.

Συμβουλή στον εκπαιδευτή: ο ακόλουθος οδηγός δεν είναι εξαντλητικός ενώ ο οδηγός των τοπικών καλών πρακτικών και κανόνων πρέπει να ληφθούν υπόψη πριν την περαιτέρω διερεύνηση του πεδίου.

- A Συλλέγοντας προφορικές μαρτυρίες: Θύμα, μάρτυρας και αποδείξεις υπόπτων. Ποια είναι τα βασικά σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη όταν λαμβάνονται λεπτομερείς καταθέσεις στη σκηνή από τα θύματα και τους μάρτυρες;
- B Τι να συλλεχθεί: ανακριτικές και τεχνικές αποδείξεις.
Ποια είναι τα βασικά καθήκοντα που αφορούν τις ανακριτικές και τεχνικές αποδείξεις;
- Γ Στο αστυνομικό τμήμα: Καταγράφοντας μια αρχική επίσημη έκθεση
Ποια είναι τα βασικά συμπεράσματα κλειδιά που η αστυνομία πρέπει να έχει υπόψη της όταν επιστρέψει στο τμήμα και ετοιμάσει την επίσημη έκθεση - αναφορά. Τι ζητά ο εσωτερικός κανονισμός από τον αστυνομικό να κάνει και γιατί;
- Δ Η συνέχεια στην έρευνα: Διερευνώντας όλες τις οδούς
Περιγράψτε την διαδικασία διερεύνησης μετά την αρχική, επί της σκηνής, έρευνα και αφού έχετε κάνει την επίσημη έκθεσή σας στο αστυνομικό τμήμα. Ποιες καλές πρακτικές έρευνας χρησιμοποιείτε;

A) Συλλέγοντας προφορικές αποδείξεις μαρτύρων στη σκηνή του συμβάντος

Βασικά σημεία για να ληφθούν υπόψη όταν συλλέγετε πληροφορίες από τα θύματα και τους μάρτυρες στη σκηνή του συμβάντος.

Όταν λάβετε προκαταρκτικές σημειώσεις στη σκηνή, αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη διερεύνηση και στο στάδιο της δίωξης. Είναι λοιπόν κρίσιμο να καταγραφούν όσες το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες και πληροφορίες.

Οι σημειώσεις πρέπει να είναι αρκούντως λεπτομερείς και να επιτρέπουν σε ένα δεύτερο ανακριτικό υπάλληλο να συνεχίσει τη διερεύνηση, χωρίς να χρειάζεται να ξανά-ανατεθεί η υπόθεση σε άλλον ντετέκτιβ/ ερευνητή για εγκλήματα μίσους.

- Διευκρινίστε εάν οι μάρτυρες χρειάζονται μεταφραστές ή άλλη υποστήριξη κατά τη συλλογή των αποδείξεων. Τα μέλη της οικογένειας/ οι φίλοι μπορούν αρχικά να χρησιμοποιηθούν αν δεν υπάρχει διαθέσιμος μεταφραστής στη σκηνή. Τα παιδιά δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ποτέ εκτός κι αν είναι κατάσταση ανάγκης.
- Οι αστυνομικοί πρέπει να χρησιμοποιούν γλώσσα η οποία είναι φιλική και κατανοητή, όπως:
 - ο “Έχεις σύντροφο;” αντί του “Είστε παντρεμένοι;”
 - ο “Έχεις σχέση;” αντί “Έχεις φίλο ή φίλη;..”
- Στα θύματα πρέπει να επιτραπεί να εξηγήσουν τι συμβαίνει με τα δικά τους λόγια και με το χρόνο τους. Η υπομονετική προσέγγιση μπορεί να οδηγήσει στην αποκάλυψη βασικών αποδείξεων, αποδείξεων που διαφορετικά θα είχαν χαθεί..
- Αν τα θύματα είναι πολύ αγχωμένα και έχουν τραυματιστεί, αναβάλλετε τις λεπτομερείς ερωτήσεις μέχρι να είναι σε καλύτερη θέση να μιλήσουν (και φροντίστε ιατρική φροντίδα όπου χρειάζεται).
- Τα θύματα πρέπει να χρησιμοποιούν τη δική τους γλώσσα και όχι εκείνη της αστυνομίας. Οι διευκρινίσεις είναι αναγκαίες όπου υπάρχει αμφιβολία.
- Καταχωρήστε λέξη προς λέξη κάθε τι που είπαν οι ύποπτοι στους μάρτυρες.
- Εάν ο ύποπτος είναι στην σκηνή, καταγράψτε κάθε προσαγωγή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία/κανονισμό της αστυνομίας, προσέχοντας όπου χρειάζεται. Χρησιμοποιήστε τις ακριβείς λέξεις τους.

B) Συλλογή ανακριτικών και τεχνικών αποδείξεων στην σκηνή

Βασικά καθήκοντα αναφορικά με τη συλλογή των ανακριτικών και τεχνικών αποδείξεων στη σκηνή εναντίον των ΛΟΑΔΜ.

Συμβουλή στον εκπαιδευτή: ο ακόλουθος οδηγός δεν είναι εξαντλητικός, και τοπική καθοδήγηση από τεχνικούς εμπειρογνώμονες και εγχειρίδια πρέπει να ληφθεί u.. όψη.

- Ασφαλίστε τη σκηνή στην άφιξη, αποσυνδέοντας τη θέση του επεισοδίου από τις άλλες περιοχές που οι δράστες είχαν βρεθεί ή βρέθηκαν μετά τη σκηνή.
- Φυλάξτε κάθε πιθανή απόδειξη και λάβετε φωτογραφίες από όλες τις σχετικές περιοχές και ευρήματα. Εξετάστε μήπως πάρετε βίντεο της σκηνής αν οι πόροι είναι επαρκείς και αν είναι χρήσιμο. Εξασφαλίστε ότι οι φυσικές αποδείξεις που αποδεικνύουν κίνητρο συλλέγονται (π.χ. φωτογραφικό ομοφοβικό γκράφιτι).
- Διατηρήστε κάθε στοιχείο ανίχνευσης επί του θύματος. Θυμηθείτε ότι κάθε επαφή αφήνει ίχνη και στοιχεία των δραστών τα οποία μπορεί να υπάρχουν ακόμη στο δέρμα και στα ρούχα του θύματος (αίμα, σάλιο, ίνες ρούχων, μαλλιά, DNA, κλπ.).
- Έχετε υπόψη σας να πάρετε επιχρίσματα όπου χρειάζεται και να πάρετε και ρουχισμό όταν καταστεί δυνατή η αλλαγή των ρούχων.
- Φωτογραφήστε τα τραύματα του θύματος, πάρετε τη συναίνεση του θύματος, όπου χρειάζεται. Μπορεί να πρέπει να πάρετε φωτογραφίες μετά από ένα διάστημα που θα γίνουν ορατοί οι μώλωπες.
- Κανονίστε για ερευνητές της σκηνής του εγκλήματος ή ειδικούς δικαστικούς εμπειρογνώμονες, όπου χρειάζεται.
- Συγκεντρώστε και πακετάρετε κάθε φυσικό αποδεικτικό στοιχείο σύμφωνα με τον κανονισμό και τις καλές πρακτικές.
- Εντοπίστε ευκαιρίες για να λάβετε DNA αποδεικτικό υλικό από την σκηνή. Πηγές περιλαμβάνουν όπλα/χρησιμοποιημένα εργαλεία, κάθε τι που μπορεί να έχουν ακουμπήσει ή πει από αυτό, αίμα, σάλιο, μαλλιά ή άλλα υγρά του σώματος. Όπως σημειώθηκε ανωτέρω, το DNA του υπόπτου μπορεί να είναι ακόμη πάνω στο θύμα.
- Αν το επεισόδιο αναφέρθηκε από το τηλέφωνο, συμβουλευστε το θύμα/μάρτυρα να συγκρατήσει και διατηρήσει κάθε απόδειξη.
- Αναζητήστε τη βοήθεια εκπαιδευμένων - εξειδικευμένων ερευνητών αν είναι διαθέσιμη.
- Συγκεντρώστε το CCTV πλάνο από τα άμεσα και γειτονικά πεδία, δίνοντας μεγάλη προσοχή στην πρόσβαση και στην εξαγωγή στοιχείων από τη σκηνή.
- Αν ο ύποπτος εντοπιστεί και συλληφθεί, προσπαθήστε να εξασφαλίσετε το ρουχισμό και τα υποδήματα που έχουν αποδεικτικά στοιχεία και λάβετε δείγμα DNA καθώς και αποτυπώματα και φωτογραφίες. Τατουάζ που

αποδεικνύουν συμμετοχή, για παράδειγμα, σε δεξιές ομάδες, μπορούν να φωτογραφηθούν.

- Κανονίστε ιατρική εξέταση και ζητήστε τη συναίνεση για να λάβετε την ιατρική έκθεση.
- Θεωρείστε ότι η υπόθεση θα οδηγηθεί στο δικαστήριο και συγκεντρώστε, καταλλήλως, κάθε αποδεικτικό στοιχείο.

Γ) Πίσω στο αστυνομικό τμήμα: Καταστρώνοντας μία επίσημη καταγραφή

Όταν καταγράφετε και αναφέρετε αιτήματα στο τμήμα αμέσως μετά το περιστατικό, θυμηθείτε ότι η ακριβής καταγραφή του εγκλήματος μίσους είναι καίρια για να εξασφαλιστεί ότι τα μέτρα της παράνομης συμπεριφοράς εφαρμόζονται. Αυτό το κομμάτι μπορεί να συμπληρωθεί προκειμένου να υποστηρίξει τις τοπικές πρακτικές και διαδικασίες.

- Δημιουργήστε ένα μπρώο εγκλημάτων στη βάση δεδομένων της αστυνομίας (έγγραφο ή ηλεκτρονικό, ανάλογα με τη χώρα).
- Καταγράψτε κάθε αρχική παρατήρηση που κατατάσσει το επεισόδιο ως έγκλημα μίσους.
- Κοιτάξτε τις αρχικές έρευνες για να διαπιστώσετε αν έχουν γίνει όμοια εγκλήματα προηγουμένως. Μπορεί να υφίστανται μοντέλα ίδιας συμπεριφοράς. Ανατρέψτε τα αρχεία των εγκλημάτων μίσους με στόχο να εντοπίσετε πρότυπα θυματοποίησης.
- Εξετάστε τα αρχεία για να δείτε αν το θύμα υπήρξε και προηγουμένως θύμα. Αυτό είναι σημαντικό για τον εντοπισμό πιθανής επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης.
- Αναφέρετε το περιστατικό στο σχετικό διευθυντή, όπως επιβάλλεται από την εθνική νομοθεσία/κανονισμούς.
- Αναφέρετε το περιστατικό στην τοπική/εθνική μονάδα εγκλημάτων μίσους σε συμφωνία με την ακολουθούμενη πολιτική/κανόνες.
- Αν η διερεύνηση αναληφθεί από άλλον ανακριτικό υπάλληλο/μονάδα, εξασφαλίστε ότι έχουν επίγνωση ότι πρόκειται για έγκλημα μίσους.
- Εξασφαλίστε όπου απαιτείται ότι ο σχετικός διοικητής/ εκπρόσωπος τύπου έχει ενημερωθεί για το περιστατικό.
- Αν εντοπιστεί το είδος του εγκλήματος μίσους, να το αναφέρετε ώστε να ενεργοποιηθεί η κατάλληλη αντίδραση/παρέμβαση.
- Φροντίστε για διερμηνείς για μελλοντικά θύματα/μάρτυρες/υπόπτους, όπου απαιτείται.
- Κανονίστε για την παράδοση των δειγμάτων σε κάθε ανακριτικό υπάλληλο/ομάδα.

Δ) Περαιτέρω έρευνα: Ερευνώντας όλες τις πιθανότητες.

Μετά την αρχική έρευνα επί του πεδίου και έχοντας υποβάλει την επίσημη έκθεση στο αστυνομικό τμήμα, η υπόθεση θα απαιτεί συχνά σημαντική περαιτέρω διερεύνηση, ιδίως αν δεν υπάρχει όνομα υπόπου/ων. Οι καλές ανακριτικές μέθοδοι που αναφέρονται παρακάτω δεν είναι εξαντλητικές και πρέπει να αναπτυχθούν σε αρμονία με τις τοπικές πρακτικές/διαδικασίες. Η αποφασιστικότητα των αστυνομικών να εντοπίσουν τους δράστες των εγκλημάτων μίσους αποτελεί κλειδί για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ μειονοτικών κοινοτήτων. Όταν η εμπιστοσύνη στην αστυνομική υπηρεσία είναι χαμηλή, οι ΛΟΑΔΜ μάρτυρες μπορεί να μη νιώθουν έτοιμοι να μιλήσουν στην αστυνομία. Μία παραπάνω προσπάθεια θα απαιτηθεί σε αυτές τις υποθέσεις για να ενθαρρύνει τους μάρτυρες να προχωρήσουν ένα βήμα παραπάνω.

Οι αστυνομικοί πρέπει:

- να κάνουν εκκλήσεις για μάρτυρες χρησιμοποιώντας τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, τα κοινωνικά δίκτυα, κλπ.
- να κοιτάξουν για όμοια περιστατικά σε άλλα πεδία/αστυνομικές διευθύνσεις
- να δουν για μάρτυρες που κανονικά θα επισκέπτονται το πεδίο/σκηνή (εργαζόμενοι στα ταχυδρομεία, κοινό στις γραμμές λεωφορείου). Οι τοπικοί αστυνομικοί / οι κοινοτικοί αστυνομικοί μπορούν να συνεισφέρουν.
- να έχουν έναν έμπειρο αστυνομικό να επανεξετάσει τα μέχρι τότε στοιχεία και να υποδείξει νέους δρόμους έρευνας
- να εξετάσουν τις καταγραφές στο τηλεφωνικό κέντρο επειγόντων περιστατικών
- να χρησιμοποιήσουν έναν ιατροδικαστή για την υπόθεση εάν απαιτείται.
- να καθοδηγήσουν τις πόρτα-πόρτα έρευνες στο πεδίο.
- να καθοδηγήσουν την έρευνα ενός CCTV πλάνου
- να εξετάσουν όλα τα διαθέσιμα αρχεία για τα εγκλήματα μίσους και την ποινική μυστική πληροφορία και να εντοπίσουν κοινά στοιχεία
- να εξετάσουν τη τριγωνική χρήση των κινητών τηλεφώνων και τα δεδομένα των κινητών τηλεφώνων όπου χρειάζεται
- να χρησιμοποιήσουν ειδικές αστυνομικές μονάδες εάν χρειάζεται
- να ζητήσουν τις υπηρεσίες της μονάδας καταγραφής τους εγκλήματος (αν υπάρχει τέτοιο) για να επανεξετάσουν τις αποδείξεις και έρευνες αφού έχουν περάσει 28 ημέρες για τις σοβαρές υποθέσεις
- να καλύψουν τους εργαζόμενους στην ασφάλεια και στην υπηρεσία των εγκαταστάσεων των ΛΟΑΔΜ και να δουν εάν έχουν κάποια υποβοηθητική πληροφορία. Τα άτομα μπορεί να έχουν επικοινωνίες εντός των κοινοτήτων που δεν έχουν με την αστυνομία. Ακόμη και «άγουρη» κατασκοπεία μπορεί να βοηθήσει.
- να ζητήσουν τη βοήθεια των ΛΟΑΔΜ οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για να κάνουν περαιτέρω εκκλήσεις για συγκέντρωση πληροφοριών
- να χρησιμοποιήσουν πληροφορίες από καταγραφές τρίτων στο διαδίκτυο όπου είναι δυνατό.

Δράση 4.2: Συλλέγοντας τις αποδείξεις: Έγκλημα μίσους – θυματοκεντρική προσέγγιση (30 λεπτά)

Αυτή η δράση περιλαμβάνει διάβασμα, συζητήσεις σε μικρές ομάδες και ομαδική συζήτηση

Απαιτούμενο υλικό:

Χαρτιά παρουσίασης, μολύβια

Χώροι για διάλειμμα ή χώρος εντός της αίθουσας άσκησης

Ενημερωτικά Έντυπα 4.2α and 4.2α

1. Ετοιμάστε τρεις σελίδες παρουσίασης.

- Τιτλοφορείστε την πρώτη σελίδα:
“Αρχική έκθεση: Υποστηρίξτε το θύμα στη σκηνή του εγκλήματος / τηλεφώνου/ σταθμού υποδοχής”
- Τιτλοφορείστε τη δεύτερη σελίδα:
“Λάβετε αναλυτική κατάθεση από το θύμα ”
- Τιτλοφορείστε την τρίτη σελίδα:
“Συνεχής υποστήριξη και μείωση κινδύνου”

2. Μοιράστε τους συμμετέχοντες σε τρεις ομάδες. Προσπαθήστε να σιγουρευτείτε ότι χωρίσατε άτομα που συνήθως εργάζονται μαζί και κρατείστε μία καλή ισορροπία φύλου αν είναι δυνατόν.

3. Μοιράστε το ενημερωτικό έντυπο 4.2α και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ακολουθήσουν τις οδηγίες. Δώστε στην ομάδα 10-15 λεπτά να αναστοχαστούν ιδέες. Ένα μέλος της ομάδας πρέπει να τα καταγράψει αυτά.

4. Συγκεντρώστε τις μικρές ομάδες σε μια μεγάλη. Ζητήστε από έναν εκπρόσωπο κάθε ομάδας να παρουσιάσει τα βασικά στοιχεία που εντόπισε κάθε ομάδα. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες αν μπορούν να σκεφτούν τα σημεία που λείπουν.

5. Όταν εξετάζετε τα ζητήματα, αναφερθείτε στον οδηγό καλής πρακτικής στο 4.2β, επισημαίνοντας τα βασικά σημεία και κάθε τι άλλο που πιθανόν απουσιάζει.

Ενημερωτικό Έντυπο 4.2α: Έρευνα εγκλήματος μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: θυματοκεντρική προσέγγιση (30 λεπτά)

Ένας συμμετέχων πρέπει να επιφορτισθεί με την ευθύνη να κρατήσει σημειώσεις. Το ίδιο σενάριο όπως η δράση 4.1 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την άσκηση.

Σενάριο:

Επίθεση στο κέντρο της πόλης:

Δύο λεσβίες γυναίκες φεύγουν από χώρο ΛΟΑΔΜ στο κέντρο της πόλης.

100 μέτρα από το χώρο οι γυναίκες δέχονται επίθεση από μία ομάδα ανδρών, οι οποίοι είναι εφοδιασμένοι με βέργες.

Βαράνε τις γυναίκες με τις βέργες, τις χτυπούν και τις κλωτσάνε.

Οι δράστες φωνάζουν ομοφοβικές απειλές εναντίον των γυναικών πριν και κατά το ξυλοδαρμό.

Ένας περαστικός τηλεφωνεί στην αστυνομία και φθάνετε στο χώρο τους συμβάντος.

Έχοντας διαβάσει το παραπάνω σενάριο, διαβάστε την περιγραφή της ακόλουθης αποστολής της ομάδας σας. Αναστοχαστείτε ιδέες για 10-15 λεπτά και κρατήστε κατάλληλες σημειώσεις.

Ομάδα 1 - αποστολή:

Η αρχική αντίδραση: Υποστήριξη των θυμάτων στο πεδίο του εγκλήματος και αναφορά του εγκλήματος στο τηλέφωνο, ή μετά την άφιξη σε αστυνομικό τμήμα, για την καταγραφή του εγκλήματος μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Τι πρέπει η αστυνομία να λάβει υπόψη της;

Ομάδα 2 - αποστολή:

Λήψη της επίσημης κατάθεσης/έκθεσης: Συγκεντρώστε τις καλύτερες αποδείξεις και υποστηρίξτε το θύμα όταν λαμβάνετε αναλυτική κατάθεση από το θύμα.

Τι πρέπει η αστυνομία να λάβει υπόψη της;

Ομάδα 3 - αποστολή:

Μετά τη συγκέντρωση των αρχικών αποδείξεων: Προβάλλετε συνεχώς ενημέρωση στο θύμα και υποστήριξη. Μειώστε το ρίσκο της επαναθυματοποίησης.

Τι πρέπει η αστυνομία να λάβει υπόψη της;

Ενημερωτικό Έντυπο 4.2β: Έρευνα εγκλήματος μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: θυματοκεντρική προσέγγιση

Ποια είναι τα συμπεράσματα κλειδιά που η αστυνομία πρέπει να λάβει υπόψη της για την υποστήριξη των θυμάτων στη σκηνή, όταν λαμβάνει λεπτομερή κατάθεση του θύματος σε συνεχή βάση; Αυτό το ενημερωτικό έντυπο προβάλλει οδηγίες στα ακόλουθα πεδία:

- A) υποστήριξη των θυμάτων στα αρχικά στάδια της ποινική έρευνας.
- B) λήψη αναλυτικής κατάθεσης του θύματος/μάρτυρα και δημιουργία πλαισίου δεκτικού των βέλτιστων αποδείξεων
- Γ) συνεχής υποστήριξη του θύματος και ρίσκο μείωσης.

Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτές οι συστάσεις δεν είναι εξαντλητικές και πρέπει να προσαρμοστούν για να λάβουν υπόψη τους την εθνική νομοθεσία, πολιτικές και διαδικασίες.

A) Υποστηρίζοντας τα θύματα στα αρχικά στάδια της ποινικής έρευνας

Η αρχική επαφή με το θύμα θα είναι μία διαρκής εντύπωση του πώς βλέπουν την αστυνομία και τις προσδοκίες που θα έχουν υπό τους όρους της παροχής υπηρεσίας. Μία κακή αρχή θα εκμηδενίσει τις πιθανότητες να προσελκυστεί η συνδρομή του θύματος.

Τα βασικά σημεία που πρόκειται να ληφθούν υπόψη στα αρχικά στάδια της έρευνας συνοψίζονται κατωτέρω.

Στην σκηνή του εγκλήματος

- Καλέστε για ιατρική περίθαλψη αν απαιτείται, ως πρώτη προτεραιότητα.
- Εξασφαλίστε ότι τα θύματα είναι ασφαλή στη σκηνή. Μετακινήστε τα από τη σκηνή αν είναι σε κίνδυνο.
- Το θύμα πρέπει να μιλήσει με έναν αστυνομικό για να ελαττωθεί το τραύμα. Ένας δεύτερος αστυνομικός μπορεί να είναι παρών αν απαιτείται, αλλά δεν πρέπει να θέτει ερωτήσεις.
- Διασφάλιση στο θύμα ότι δεν κατηγορούν αυτό για όσα έγιναν.
- Οι αστυνομικοί πρέπει να χρησιμοποιούν γλώσσα η οποία είναι κατανοητή και ξεχωριστή, όπως:
 - ο “Έχετε ταίρι;” Αντί “Είστε παντρεμένος;”
 - ο “Έχετε σχέση;” Αντί “Έχετε σύντροφο;”
- Να είστε υπομονετικοί και να δώσετε στο θύμα το χώρο να εκφράσει πώς νιώθει.
- Προστατέψτε την ταυτότητα του θύματος από άχρηστη έκθεση. Συμβουλευτέτε το θύμα ότι η αστυνομία θα προστατέψει την ιδιωτικότητά του, όσον περισσότερο το επιτρέπει ο νόμος.

- Συμβουλευτέ το θύμα για τις ρεαλιστικές πιθανότητες το περιστατικό να γίνει γνωστό δημοσίως και να αναφερθεί στα ΜΜΕ. Εξασφαλίστε ότι αυτή η ενημέρωση δεν προκαλεί στο θύμα τη σκέψη ότι αυτό είναι η επιδίωξη της αστυνομίας για το ζήτημα.
- Συστήστε το θύμα σε ένα τοπικό σταθμό υποστήριξης θυμάτων (με τη συναίνεση του). Λεπτομέρειες των υπηρεσιών υποστήριξης θα πρέπει να δοθούν προφορικά και γραπτά.
- Λεπτομέρειες επικοινωνίας του ανακριτικού υπαλλήλου ή του χειριστή της υπόθεσης πρέπει να δοθούν στο θύμα αν επιθυμεί να επικοινωνήσει περαιτέρω. Πρέπει να ληφθεί πρόνοια για δεύτερο άτομο επαφής αν το πρώτο πρόσωπο πρόκειται να λείπει για παρατεταμένες περιόδους.
- Ρωτήστε το θύμα αν έχει φίλο/σύντροφο που θέλει να επικοινωνήσει μαζί του για υποστήριξη.
- Καταγράψτε τη ψυχολογική κατάσταση του θύματος (π.χ. είναι σε σοκ;)
- Βασιζόμενοι στην ανωτέρω πληροφόρηση, εκτιμήστε κάθε άμεσο ρίσκο για το θύμα ή τον σύντροφό του/την κοντινή του οικογένεια. Πρόσθετα στα ανωτέρω σημεία, τσεκάρετε αν το θύμα είχε γίνει δέκτης απειλών, αν εμπλέκονται όπλα, αν υπήρχαν προηγούμενα περιστατικά και κατά πόσο, ο δράστης αν είναι γνωστός – είχε τελέσει όμοια εγκλήματα προηγουμένως στο παρελθόν. Εκτιμώντας την κατάσταση, θέστε σε ισχύ αμέσως κάθε ενδεικνυόμενο μέτρο προστασίας. Για ένα παράδειγμα αναλυτικής εκτίμησης ρίσκου, κοιτάξτε ένα μοντέλο εκτίμησης περιστατικού μίσους που σχεδίασε η αστυνομία του Hampshire.⁵²

Αν η αρχική αναφορά έγινε τηλεφωνικά

- Ξεκαθαρίστε αν απαιτείται ιατρική περίθαλψη και φροντίστε για ασθενοφόρο αν απαιτείται.
- Ρωτήστε προκειμένου να διαπιστώσετε αν το θύμα είναι ασφαλές στην σκηνή, και συμβουλευτέ το θύμα να εγκαταλείψει τη σκηνή αν είναι σε κίνδυνο και αν μπορεί να το κάνει. Να κατευθύνετε τους επείγουσας ανάγκης αστυνομικούς στη σκηνή αν το θύμα είναι σε κίνδυνο και δεν μπορεί να αποχωρήσουν.
- Να είστε υπομονετικοί και δώστε στο θύμα χώρο για να εξηγήσει τι του συνέβη, ακούγοντας όσες το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες.

⁵² <http://www.hampshire.police.uk/internet/asset/de7ad9c0-8783-4cae-9cb9-2bc004ab0eal/hc-002299-15.%20additional%20information.pdf>

- Το θύμα πρέπει να γνωρίσει όλες τις λεπτομέρειες που θα του επιτρέψουν να κάνει την αρτιότερη επίσημη έκθεση. Το θύμα πρέπει να μάθει τις λεπτομέρειες σχετικά με ποιόν θα επικοινωνήσει, πότε και που. Συνενοήσεις πρέπει να γίνουν ώστε να επικοινωνήσει με το θύμα ένας ανακριτικός υπάλληλος σε συμφωνία με όσα ορίζει ο εθνικός κανονισμός της αστυνομίας.
- Συστήστε το θύμα σε ένα τοπικό σταθμό υποστήριξης θυμάτων (με τη συναίνεσή του). Λεπτομέρειες των υποστηρικτικών υπηρεσιών θα δοθούν προφορικά και γραπτά.
- Καταγράψτε το καθεστώς της ψυχολογικής κατάστασης του θύματος (π.χ. είναι σε σοκ;)
- Να εκτιμήσετε το ρίσκο για το θύμα και θέστε σε εφαρμογή κάθε μέτρο προστασίας που απαιτείται αμέσως. Δείτε την παραπάνω ενότητα για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά για την εκτίμηση ρίσκου.

Αν το θύμα πάει στο αστυνομικό τμήμα

- Καλέστε για ιατρική περίθαλψη αν απαιτείται.
- Το θύμα περιγράφει τα γεγονότα σε έναν αστυνομικό προκειμένου να ελαττωθεί το τραύμα, και αν απαιτείται είναι παρών και δεύτερος αστυνομικός.
- Καθησυχάστε το θύμα ότι δεν το κατηγορείτε για όσα συμβαίνουν.
- Λάβετε αρχικές λεπτομέρειες από το θύμα σε ιδιαίτερο χώρο και όχι σε δημόσια θέα.
- Οι αστυνομικοί πρέπει να χρησιμοποιούν γλώσσα η οποία είναι κατανοητή και ξεχωριστή, όπως:
 - ο “Έχετε ταίρι;” Αντί “Είστε παντρεμένος;”
 - ο “Έχετε σχέση;” Αντί “Έχετε σύντροφο;”
- Διασφαλίστε την ταυτότητα του θύματος από άχρηστη έκθεση. Συμβουλευτέτε το θύμα ότι η αστυνομία θα προστατέψει την ιδιωτικότητά του, όσον περισσότερο το επιτρέπει ο νόμος.
- Λεπτομέρειες επικοινωνίας του ανακριτικού υπαλλήλου ή του χειριστή της υπόθεσης πρέπει να δοθούν στο θύμα αν επιθυμεί να επικοινωνήσει περαιτέρω. Πρέπει να ληφθεί πρόνοια για δεύτερο άτομο επαφής αν το πρώτο πρόσωπο πρόκειται να λείπει για παρατεταμένες περιόδους.
- Συστήστε το θύμα σε ένα τοπικό σταθμό υποστήριξης θυμάτων (με τη συναίνεση του). Λεπτομέρειες των υπηρεσιών υποστήριξης θα πρέπει να δοθούν προφορικά και γραπτά.
- Συμβουλευτέτε το θύμα για τις ρεαλιστικές πιθανότητες το περιστατικό να γίνει γνωστό δημοσίως και να αναφερθεί – προβληθεί στα ΜΜΕ. Εξασφαλίστε ότι αυτή η ενημέρωση δεν προκαλεί στο θύμα την σκέψη ότι αυτό είναι η επιδίωξη της αστυνομίας για το ζήτημα.

- Να είστε υπομονετικοί και δώστε στο θύμα το χώρο να εκφράσει ότι αισθάνεται.
- Ρωτήστε το θύμα αν έχει φίλο/σύντροφο που θέλει να επικοινωνήσει μαζί του για υποστήριξη.
- Καταγράψτε την ψυχολογική κατάσταση του θύματος (π.χ. είναι σε σοκ;)
- Διενεργήστε μία εκτίμηση ρίσκου για το θύμα και θέστε σε ισχύ αμέσως κάθε ενδεικνυόμενο μέτρο προστασίας.

Β) Λαμβάνοντας μία λεπτομερή κατάθεση θύματος/μάρτυρα. Δημιουργώντας ένα πλαίσιο που συμβάλλει στην συγκέντρωση των βέλτιστων αποδείξεων.

Η συνέντευξη είναι συχνά το σημείο στην έρευνα που εμφανίζονται βασικές αποδείξεις. Αυτό μπορεί να ολοκληρώσει ή να καταστρέψει μία ποινική υπόθεση. Η αστυνομία πρέπει να ισορροπήσει την ανάγκη να πιέσει για την όσο το δυνατόν καλύτερη πληροφόρηση για τις ανάγκες του θύματος, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για ιδιωτικότητα.

- Εξασφαλίστε ότι το δωμάτιο της κατάθεσης είναι ήσυχο και ότι δεν θα σας διακόψουν όσο λαμβάνετε την κατάθεση.
- Τοποθετήστε ένα σήμα “μην ενοχλείτε” στην πόρτα.
- Κάντε τη χωροθέτηση όσο το δυνατόν άνετη.
- Κλείστε τα κινητά και προσπαθήστε να εξασφαλίσετε ότι δεν θα ενοχληθείτε κατά τον κρίσιμο χρόνο.
- Προγραμματίστε διαλείμματα όπου απαιτείται.
- Μη χρησιμοποιείτε κατηγορηματική γλώσσα ή μη δίνετε την προσωπική σας γνώμη για την προσωπική κατάσταση του θύματος.
- Αφήστε το θύμα να γνωρίζει ότι εκτιμάτε πως η κατάθεση που δίνει είναι δύσκολη.
- Χρησιμοποιείτε τόνο καθησυχαστικό.
- Να είστε προσεκτικοί με τη γλώσσα του σώματός σας, χρησιμοποιείτε όσο το δυνατόν ουδέτερες εκφράσεις.
- Να δείχνετε σεβασμό σε όλες τις περιπτώσεις, αναγνωρίζοντας τον πόνο/ταραχή.
- Μην πιέζετε το θύμα αν είναι σε ταραχή. Μπορεί να χρειαστεί να λάβετε δεύτερη κατάθεση σε μεταγενέστερο στάδιο. Αν παρουσιάζονται νομικές δυσκολίες, τούτο πρέπει να εξηγηθεί στο θύμα.
- Να είστε υπομονετικοί με το θύμα αν εισέλθετε σε λεπτομέρειες για το περιστατικό για το οποίο ζητάτε την κατάθεση.
- Αφήστε επαρκή χρόνο και μην πιέζετε τη διαδικασία.
- Αποφεύγετε την κριτική στη συμπεριφορά του θύματος.

- Αποφεύγετε να κάνετε παραδοχές για τη θρησκεία του θύματος, τον τρόπο ζωής, το σεξουαλικό προσανατολισμό, κλπ.
- Μην χρησιμοποιείτε ποτέ όρους διάκρισης.
- Μην υποτιμάτε ποτέ τη σημασία του εγκλήματος όταν τα θύματα είναι νέοι ή αν το αλκοόλ εμπλέκεται.
- Υπολογίστε να λάβετε την κατάθεση σε ουδέτερη εγκατάσταση ή στο σπίτι του θύματος αν αυτό είναι κατάλληλο δεδομένων των γεγονότων της υπόθεσης.

Γ) Συνεχής υποστήριξη των θυμάτων και ρίσκο μετριασμού

Μετά την αρχική επαφή και αφού ληφθεί η κατάθεση, ακολουθείστε τις παρακάτω συστάσεις.

- Η επαφή με το θύμα πρέπει να γίνει εντός 24 ωρών από τον ορισμό του ανακριτικού υπαλλήλου για να καθουσιαστεί το θύμα ότι λαμβάνεται σοβαρά υπόψη.
- Μετά την αρχική εκτίμηση ρίσκου, το ρίσκο για το θύμα πρέπει να επανεκτιμάται περιοδικά και η κατάλληλη δράση πρέπει να λαμβάνεται για να μειώσει τα εντοπισθέντα ρίσκα.
- Συμβουλευτείτε έναν συνεργάτη της τοπικής κοινότητας να καλέσει και να δει το θύμα και να το καθουσιαστεί όπου είναι αναγκαίο. Συζητήστε το προηγούμενως με το θύμα.
- Σε σοβαρές υποθέσεις, σκεφτείτε να τον φέρετε σε επαφή με έναν οικογενειακό σύμβουλο (εκπαιδευμένο αστυνομικό σύνδεσμο με το θύμα και την οικογένειά του σε μείζονες έρευνες) ή σε εκπαιδευμένο ΛΟΑΔΜ αστυνομικό σύνδεσμο.
- Το θύμα θα πρέπει να ενημερωθεί σε περίπτωση που ένας ύποπτος συλληφθεί, κατηγορηθεί ή απελευθερωθεί από κράτηση.
- Αν ο ύποπτος απελευθερωθεί από την κράτηση, το θύμα πρέπει να ενημερωθεί για τους λόγους της απελευθέρωσης.
- Το θύμα πρέπει να εφοδιασθεί με ένα μόνον σύνδεσμο επαφής και με ένα δεύτερο εφεδρικό πρόσωπο-σύνδεσμο αν το πρώτο πρόσωπο απουσιάζει για μεγάλα διαστήματα.
- Οι παραπομπές στην υποστήριξη των θυμάτων πρέπει να γίνονται αν αυτές δεν έχουν ήδη ολοκληρωθεί.
- Πρέπει να δοθούν συμβουλές για την πρόληψη του εγκλήματος και την προσωπική ασφάλεια.
- Το θύμα πρέπει να ενημερωθεί για κάθε αίτημα των ΜΜΕ για ενημέρωση.
- Για τη μείωση των ρίσκων, το θύμα πρέπει να εφοδιασθεί με οικιακό και προσωπικό εξοπλισμό (συναγερμός κλοπής, προσωπική ασφάλεια, κλπ.) όπου αναγκαίο.
- Νέα κατοίκηση πρέπει να υποστηριχθεί, όπου χρειάζεται.

- Οι λεπτομέρειες του θύματος πρέπει να διασωθούν σε χαρτί και σε ηλεκτρονική βάση, όπου απαιτείται.
- Τα θύματα μπορούν να χρειαστούν αλλαγή ονόματος ή νέα αστυνομική ταυτότητα στις σοβαρές υποθέσεις.
- Τα προγράμματα επανεγκατάστασης των θυμάτων πρέπει να διερευνηθούν σε αυτές τις περιστάσεις.
- Προβάλλετε κατάλληλη υποστήριξη για θύματα όταν πρέπει να παρουσιαστούν σε δικαστήριο, συμπεριλαμβανομένων:
 - ο της πρόσβασης του θύματος σε δωμάτια υποστήριξης / αναμονής μαρτύρων,
 - ο της συνεννόησης με το θύμα να επισκεφτεί και να δει το δικαστήριο πριν τη δίκη (σε συνδυασμό με τις δικαστικές διευκολύνσεις, αν υπάρχουν),
 - ο της συνεννόησης με τον ανακριτικό υπάλληλο ή ένα επιφορτισμένο υπάλληλο να συναντήσει και να συντροφεύσει το θύμα αν είναι δυνατόν. Αν είναι αδύνατο να γίνει, ένας “σύνδεσμος μαρτύρων” πρέπει να συναντήσει και να παραμείνει με το θύμα.
 - ο Αν κανένα από τα δύο δεν είναι δυνατό, ίσως αξίζει να προτείνετε το θύμα να συνοδεύεται από φίλο ή μέλος της οικογένειας, το οποίο δεν συνδέεται με την οικογένεια.

Δράση 4.3:

Συλλέγοντας αποδείξεις: θύματα εγκλημάτων μίσους σε βάρος ΛΟΑΔΜ – Εισηγήσεις σχετικές με διεμφυλικούς (60 λεπτά)

Απαιτούμενο υλικό:

Χαρτιά παρουσίασης, μολύβια

Ενημερωτικά Έντυπα 4.2α and 4.2β

Αυτή η δράση περιλαμβάνει μία παρουσίαση από τους εκπαιδευτές (πιθανότατα μαζί με την παρουσίαση μιας ΟΚΠ που επικεντρώνεται σε διεμφυλικά θέματα, ή στην παρουσίαση του κατάλληλου υλικού βίντεο για τη ζωή των διεμφυλικών), καλύπτοντας το τρανσφοβικό έγκλημα μίσους και τις καλές πρακτικές πολιτικής, τις συζητήσεις σε μικρές ομάδες και την ομαδική συζήτηση.

Στην αρχή της παρουσίασης, θα ζητηθεί από τους συμμετέχοντες να κρατήσουν σημειώσεις κατά την παρουσίαση αναφορικά με τα βασικά κλειδιά που ανέκυψαν και προκάλεσαν τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τι κάνουν τα διεμφυλικά άτομα ιδιαίτερα ευάλωτα στο έγκλημα;
2. Τι μπορεί να κάνει η αστυνομία για να υποστηρίξει τα διεμφυλικά θύματα του εγκλήματος;

Συμβουλή στον εκπαιδευτή: Όπου είναι δυνατόν, ένας τοπικός διεμφυλικός ή ΛΟΑΔΜ ΟΚΠ πρέπει να παρευρεθεί για να παρουσιάσει μία κατανοητή σύνοψη των εμπειριών των διεμφυλικών, την εμπειρία τους ως θύματα και να προσφέρει συμβουλή για τον καλύτερο τρόπο με τον οποίο οι δημόσιοι λειτουργοί μπορούν να δράσουν μεταξύ τους. Όπου αυτό δεν είναι δυνατό, η χρήση των βίντεο πρέπει να εξετασθεί.

Υφίσταται μία πλειάδα παραγόντων αναφορικά με την υποστήριξη των διεμφυλικών θυμάτων, και το ενημερωτικό έντυπο 4.3α προβλέπει μία λεπτομερή αλλά όχι εξαντλητική λίστα των ζητημάτων που οι αστυνομικοί πρέπει να λάβουν υπόψη τους όταν, υπό την επίσημη ιδιότητά τους, εμπλέκονται με διεμφυλικά άτομα. Το ενημερωτικό έντυπο 4.3β μπορεί να δοθεί στους συμμετέχοντες για να τους βοηθήσει, επικεντρώνοντας στις ερωτήσεις των βασικών δράσεων.

Ενημερωτικό Έντυπο 4.3α: Συλλέγοντας αποδείξεις: θύματα εγκλημάτων μίσους σε βάρος ΛΟΑΔΜ – Επισημάνσεις σχετικά με διεμφυλικούς

Οι παρακάτω πληροφορίες προβάλλουν κάποιες οδηγίες και καλές πρακτικές για επαγγελματικές και υποστηρικτικές αστυνομικές διαδράσεις με τα διεμφυλικά θύματα του εγκλήματος. Ένας αριθμός ζητημάτων είναι επίσης σχετικός με τους μεσοφυλικούς.

1) Ταυτότητα φύλου και εφαρμογή του νόμου

Όπως έχει επισημανθεί προηγουμένως, τα διεμφυλικά άτομα υποφέρουν σε υψηλό βαθμό από θυματοποίηση σε μεγάλη κλίμακα εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής κακοποίησης και της δολοφονίας. Οι δείκτες της θυματοποίησης είναι μεγαλύτεροι στην υπόθεση μερικών υπο-ομάδων, όπως η εθνοτική μειονότητα, τα διεμφυλικά άτομα και τα νεαρά διεμφυλικά άτομα. Δεδομένων των υψηλών επιπέδων του κοινωνικού στίγματος και της ποινικής θυματοποίησης, η εξαγωγή μίας επαγγελματικής απάντησης στα διεμφυλικά άτομα θα είναι προτεραιότητα για την εφαρμογή του νόμου.

Σε πολλές χώρες, τα διεμφυλικά άτομα, κυρίως εκείνα που εμπλέκονται σε σεξουαλική εργασία, αντιμετωπίζουν συχνά διακρίσεις από τους αστυνομικούς, οι οποίοι μπορούν να εξαεμίζουν την εμπιστοσύνη και να κάνουν δυσκολότερη την καταγγελία των εγκλημάτων μίσους των οποίων είναι θύματα. Η εμφάνιση επαγγελματισμού και ο σεβασμός της ταυτότητας ενός διεμφυλικού θύματος εγκλήματος είναι καθοριστικά για να μπορούν οι αστυνομικοί να υποστηρίζουν αποτελεσματικά και να υπηρετούν αυτήν την ευάλωτη μειονοτική κοινότητα.

2) Διαχείριση της περιέργειας

Οι αστυνομικοί μπορεί να μην είχαν καμία επαφή με διεμφυλικό πρόσωπο πριν την αλληλεπίδρασή τους με το διεμφυλικό-θύμα του εγκλήματος. Όπως οι αστυνομικοί είναι συχνά από φυσικότητα περιεργοί άνθρωποι, μπορεί να υπάρχουν ερωτήσεις που οι αστυνομικοί έχουν αναφορικά με τον τρόπο ζωής, τη φυσιολογία και τη ψυχολογία των διεμφυλικών. Είναι σημαντικό να θυμάστε ότι δεν είναι όλοι οι διεμφυλικοί εκπρόσωποι της κοινότητάς τους. Τα διεμφυλικά άτομα είναι υποκείμενα σε κανονικές ερωτήσεις και κρίσεις για τη ζωή τους. Δεν χρειάζονται την αστυνομία για να γεννά περισσότερο άγχος με το να θέτει ερωτήσεις που δεν είναι σχετικές με την επαγγελματική επαφή με το θύμα. Μία σημαντική ευθύνη για τους αστυνομικούς είναι να παραμείνουν στον επαγγελματικό τους ρόλο και να θέτουν μόνον ερωτήσεις που είναι σχετικές με την έρευνα υπό εξέλιξη.

Όταν διεξάγουν μία έρευνα, οι αστυνομικοί πρέπει να είναι συνειδητοποιημένοι του εγκληματικού βάρους το οποίο προσπαθούν να αποδείξουν και της πληροφόρησης που απαιτείται να παρουσιάσουν ως απόδειξη για το κίνητρο της προκατάληψης. Μπορεί να είναι σχετικό να αναφέρονται στο θύμα ως διεμφυλικό όταν πρόκειται να αποδείξουν ένα τρανοφοβικό περιστατικό. Δεν θα είναι, ωστόσο, αναγκαίο να παρουσιάσουν αποδείξεις σε σχέση με πιο προσωπικά στοιχεία της μεταβατικής περιόδου, συμπεριλαμβανομένων των ερωτήσεων για την προσωπική φυσική ιστορία/ανατομία. Αν η πληροφορία δεν είναι σχετική με το έγκλημα ή το κίνητρο της προκατάληψης, μην θέτετε αυτή την ερώτηση.

Τα διεμφυλικά άτομα συχνά αντιμετωπίζουν κρίσεις και αντιδράσεις από οικογένεια, φίλους και την ευρύτερη κοινότητα. Όταν φθάνουν στο αστυνομικό τμήμα, όντας θύματα εγκλήματος, είναι κρίσιμο να μην αντιμετωπίζουν περισσότερες κρίσεις από την αστυνομία. Χρησιμοποιείτε ουδέτερες φράσεις και παραμείνετε επαγγελματίες σε όλες τις περιπτώσεις. Η γλώσσα πρέπει να είναι ουδέτερη, τεχνική, και μη κατηγορηματική. Ο ρόλος του επαγγελματία αστυνομικού είναι να είναι υποστηρικτικός και ενθουσιώδης. Δευτερογενής θυματοποίηση υπάρχει όταν το θύμα αισθάνεται ότι περνά μία δεύτερη διαδικασία κρίσης/διακρίσεων όταν εμπλέκεται με το ποινικό σύστημα.

2β) Εμπιστευτικότητα

Οι αστυνομικοί έχουν επαγγελματική ευθύνη να τηρούν την εμπιστευτικότητα όταν διερευνούν ποινικά θέματα. Τα διεμφυλικά άτομα είναι συχνά μυστικοπαθή για το παρελθόν τους ή, για πολλούς λόγους, διάγουν τη ζωή τους χωρίς να αναφέρουν ότι είναι διεμφυλικά (π.χ. αρσενικά ή θηλυκά σε νέους ρόλους). Απελευθερώνοντας την πληροφορία αυτή σε τρίτα μέρη, τίθεται σε κίνδυνο η προσωπική ασφάλεια και η ψυχική τους υγεία. Θα

μπορούσε επίσης να τεθούν προβλήματα για τη σχέση τους με την οικογένεια και τους φίλους και το εργασιακό καθεστώς τους. Οι αστυνομικοί έχουν ευθύνη να κρατούν μυστική κάθε προσωπική πληροφορία. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όπου υπάρχει. Αυτό είναι ιδιαίτερα σχετικό στις μικρές πόλεις και πόλεις που η ανωνυμία δύσκολα συγκρατείται.

Ο ρόλος που περιγράφεται παραπάνω πρέπει να θεωρηθεί σε συνδυασμό με το ρίσκο των λεπτομερειών της ποινικής υπόθεσης που φθάνει στα ΜΜΕ μέσω της ακροαματικής διαδικασίας ή με άλλους τρόπους. Πρέπει να ειπωθεί στο θύμα ότι υπάρχουν αυτά τα ρίσκα ώστε να λάβει τις αποφάσεις του για το πώς θα προχωρήσει. Αυτή η πληροφόρηση δεν πρέπει ποτέ να μεταφερθεί με τέτοιο τρόπο ώστε το θύμα να αισθάνεται ότι αποθαρρύνεται για την έκφραση ενός παραπόνου. Τέλος, **ποτέ μη δίνετε υποσχέσεις που δεν μπορείτε να κρατήσετε αναφορικά με την εμπιστευτικότητα** προκειμένου να επηρεάσετε κάποιον να καταθέσει μία ποινική καταγγελία.

2γ) Υποστήριξη

Όταν το θύμα πιέζεται ιδιαίτερα, και κυρίως, όταν αμφισβητούνται οι σχέσεις του μεταξύ της διεμφυλικής κοινότητας και της αστυνομίας, θα ήταν χρήσιμο **να ζητηθεί από το διεμφυλικό θύμα του εγκλήματος αν θέλει να έχει παρών ένα φίλο ή μέλος της οικογένειάς του**. Αυτό το πρόσωπο δεν πρέπει να συνδέεται με τα πραγματικά γεγονότα της υπόθεσης. Θα μπορούσε δε να είναι χρήσιμο να λάβετε μία κατάθεση σε ουδέτερο χώρο, όπως ο χώρος της κοινότητας ή το σπίτι του θύματος. Η εθνική νομοθεσία και πολιτική μπορεί να επιδρά σε αυτό, και η σχετική πολιτική και νομοθεσία πρέπει να ληφθεί υπόψη όταν λαμβάνονται τέτοιες αποφάσεις.

3) Χρήση ανωνυμιών

Όπως συζητήθηκε στην Πρώτη Ενότητα, οι ανωνυμίες είναι οι τρόποι με τους οποίους αναφερόμαστε στον κόσμο – η χρήση των ονομάτων του προσώπου, και λέξεις όπως αυτός ή αυτή, αυτού ή αυτής. Οι ανωνυμίες είναι συνήθως συγκεκριμένου φύλου και όταν συνομιλείτε με διεμφυλικά πρόσωπα, πρέπει να χρησιμοποιούνται κατάλληλα.

Αν εμπλέκεστε σε σύντομη αλληλεπίδραση με διεμφυλικό, είναι καλύτερα, όπου μπορείτε, να αποφύγετε να χρησιμοποιείτε ανωνυμίες και να τις προσπεράσετε. Αν η δέσμευσή σας είναι μακρύτερη από μία σύντομη υποχρέωση, θα πρέπει να **ζητήσετε από το άτομο ποια ανωνυμία προτιμούν να χρησιμοποιούν/πώς προτιμούν να τους απευθύνονται**.

Αν αντιληφθείτε τον εαυτό σας να χρησιμοποιεί λάθος ανωνυμία είναι καλύτερα να απολογηθείτε γρήγορα και να κινηθείτε περαιτέρω. Τυχόν αργοπορία στο ζήτημα μπορεί να προκαλέσει ενόχληση σε όλους και μόνο η σύντομη αναγνώριση του λάθους είναι ό,τι χρειάζεται.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι μερικά διεμφυλικά άτομα δεν παρουσιάζονται ως αρσενικά ή θηλυκά. Παρουσιάζονται ως μη-δυσαδικοί. Για τους μη-δυσαδικούς, αντωνυμίες όπως αυτοί/αυτούς/αυτών (αντί για αυτή/αυτής/αυτών) είναι οι απαραίτητες αντωνυμίες για να χρησιμοποιηθούν για μη-δυσαδικά διεμφυλικά πρόσωπα.

Θεωρείται ύβρις να χρησιμοποιούνται συνειδητά λάθος αντωνυμίες και μπορούν να προκαλέσουν σημαντικό πόνο. Η χρήση των σωστών αντωνυμιών από τους αστυνομικούς και οι ευαίσθητες ερωτήσεις για τις προτεινόμενες αντωνυμίες δείχνουν πολιτιστική αρμοδιότητα και οικοδομούν εμπιστοσύνη.

4) Νομικό όνομα

Πολλές χώρες δεν έχουν νομοθετήσει ώστε να μπορούν πολλοί άνθρωποι να αλλάξουν το όνομά τους και να συμπίπτει αυτό με το προτιμητέο φύλο. Σε άλλες περιστάσεις, ένα διεμφυλικό άτομο μπορεί να μην είναι σε θέση να αλλάξει νομικά το όνομά του, ακόμη κι αν αυτό επιτρέπεται από το κράτος. Τούτο μπορεί να δημιουργήσει πολλαπλότητα προκλήσεων, ιδίως όταν έχει να κάνει με αστυνομικούς που εκπαιδεύονται και είναι έμπειροι στην εξέταση αστυνομικών ταυτοτήτων.

Μπορεί να είναι αναγκαίο για τους αστυνομικούς να χρησιμοποιήσουν το νομικό όνομα/αποκτηθέν κατά τη γέννηση το οποίο όμως δεν συμπίπτει με το προτιμητέο φύλο. Όπου υπάρχει αυτή η νομική υποχρέωση, **είναι σημαντικό να εξηγηθούν οι λόγοι γιατί και πότε και πού θα χρησιμοποιηθεί το όνομα** (φόρμες, καταθέσεις, δικαστήρια και ιατρικά έγγραφα κλπ.). Ο αστυνομικός πρέπει ακόμη να αναφέρεται στο προτιμητέο όνομα και φύλο τους όταν έρχεται σε επαφή, στο μέτρο του δυνατού.

Όταν λαμβάνετε κατάθεση σε μία καταγγελία, αναγνωρίστε την ταυτότητα του μάρτυρα και το προτιμητέο όνομα και αντωνυμία και χρησιμοποιήστε τα όταν έρχεστε σε επαφή μαζί τους. Στις καταθέσεις, αρχίστε αναφερόμενοι στο νόμιμο όνομα και φύλο του μάρτυρα και εντοπίστε το προτιμητέο όνομα και φύλο. Σημειώστε από αυτό το σημείο την θέλησή σας να αναφέρεστε τυπικά στους μάρτυρες με το νομικό όνομά τους και το προτιμητέο όνομά τους. Όταν αυτό διαλευκανθεί στην κατάθεση, θα πρέπει να συνεχίσετε να χρησιμοποιείτε την προτιμητέα ταυτότητα του προσώπου και τις αντωνυμίες διά της κατάθεσης/έκθεσης.

Έγγραφα που αποδεικνύουν την ταυτότητα/φύλο δεν πρέπει να ζητούνται εκτός κι αν είναι νομικά απαραίτητα για ειδικό λόγο.

5) Ευαισθησία σώματος

Η σεξουαλική επίθεση είναι ευαίσθητη και προσωπικά ευαίσθητο έγκλημα. Τούτο είναι ιδιαίτερα αληθές για τα πρόσωπα που μπορούν να έχουν την πρόσθετη πρόκληση των προβλημάτων στο σώμα τους. Πολλά διεμφυλικά άτομα μπορεί να είναι ανήσυχα για κομμάτια τους σώματός τους, που τα οδηγούν να είναι επιφυλακτικά να τα συζητήσουν. Τούτο κάνει την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης ακόμη περισσότερο σημαντική.

Όταν μία δικαστική εξέταση απαιτείται, οι διαδικασίες πρέπει να εξηγηθούν στο θύμα εκ των προτέρων ώστε να λάβει, περισσότερο ενημερωμένος, τις αποφάσεις του για το πώς θα προχωρήσει. Οι αποφάσεις των θυμάτων σε τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να γίνουν σεβαστές.

6) Οικιακή βία

Μερικές φορές, η εσωτερική τραυματοφοβία και ντροπή μπορεί να οδηγήσει σε χαμηλή αυτοεκτίμηση. Για μερικά διεμφυλικά άτομα, κάθε σχέση μπορεί να εκληφθεί ως καλύτερη επιλογή από την ανυπαρξία σχέσης. Τούτο γεννά ένα εύφορο έδαφος για ενδοοικογενειακή βία.

Οι αστυνομικοί πρέπει να είναι ενήμεροι ότι το πρόσωπο που συνοδεύει το θύμα της ενδο-οικογενειακής βίας μπορεί να είναι ο ίδιος ο δράστης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί να είναι χρήσιμο να διαχωρίζετε σύντομα το θύμα και τον σύντροφο και να θέτετε ερωτήσεις όπως: Αισθάνεστε ασφαλείς στο σπίτι; Υπάρχει κάποιος στην ζωή σου που σε χτυπά, σε πονάει ή σε απειλεί; Υπάρχει κανένας λόγος για να αισθανθείς άβολος ή αδύναμος να απαντήσεις ανοικτά όταν ο/η σύντροφός σου είναι παρών;

7) Οικογένεια

Η αστυνομία μπορεί να χρειαστεί να συνεργασθεί με την οικογένεια του θύματος, ιδίως όταν το θύμα απουσιάζει, ασθενεί ή δεν είναι διαθέσιμο. Προσπαθήστε να εντοπίσετε με ευαισθησία τα επίπεδα αποδοχής από την οικογένεια και να εντοπίσετε πόσο μακριά / αν θέλουν να εμπλακούν στην υποστήριξη της έρευνας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει το ερώτημα αν ενδιαφέρονται να μιλήσουν στα ΜΜΕ.

Η οικογένεια μπορεί να μη δεχτεί το νέο φύλο του μέλους της οικογένειας και μπορεί να βρεθείτε να χρησιμοποιήσετε τα προηγούμενα στοιχεία / αντωνυμίες όταν συνδιαλέγεστε με την οικογένεια. Μπορεί να είναι αναγκαίο να έχετε δύο ειδών συνομιλίες, μία με την οικογένεια και μία με το θύμα.

Η οικογένεια του θύματος μπορεί να μην έχει κατανόηση των διεμφυλικών ζητημάτων και μπορεί, σε ορισμένες υποθέσεις, να είναι ορθό να κανονίσετε για αυτήν να λάβει ενημέρωση για το ζήτημα και να προβάλλετε σε αυτήν υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων.

8) Κράτηση διεμφυλικών

Μόνον όταν καταστεί απαραίτητη η σύλληψη ενός διεμφυλικού προσώπου, η αστυνομία οφείλει να προσέξει τις λεπτομέρειες της κράτησης. Οι περισσότερες αστυνομικές δυνάμεις δεν έχουν πολιτική για τα διεμφυλικά άτομα που κρατούνται. Η κράτηση ενός διεμφυλικού ατόμου, χρησιμοποιώντας το νομικό όνομα της γέννησης κατά τις διαδικασίες της φυλακής, μπορεί να είναι επικίνδυνο. Τα διεμφυλικά άτομα έχουν υψηλό ρίσκο παρενόχλησης, ενόχλησης και σεξουαλικής βίας ενόσω κρατούνται.

Όπου είναι δυνατόν, τα διεμφυλικά άτομα πρέπει να κρατούνται μόνα τους, όταν πρόκειται για βραχεία κράτηση. Για μακρά κράτηση, ενδείκνυται να εγκλειστούν με τους κρατούμενους του προτιμπτέου φύλου. Η ασφάλεια του κρατούμενου πρέπει να είναι σημαντική θεώρηση.

Για οτιδήποτε άλλο από τη βραχεία κράτηση, η αστυνομία πρέπει να ρωτά για κάθε ιατρική μεταχείριση που θα εξασφαλίσει την υγεία του κρατούμενου κατά την κράτηση.

9) Μεσοφυλικά άτομα-ειδικά θέματα

Ακόμη και εντός μικρής διάρκειας χρόνου, όπως οι 24 ώρες, τα μεσοφυλικά άτομα μπορούν να έχουν ζητήματα υγείας. Για παράδειγμα, η διαχείριση της στερεοειδούς κορτιζόλης μπορεί να χρειαστεί για την πρόληψη της σπατάλης νερού, ή αποτελεσματικός εξαερισμός να απαιτηθεί για την πρόληψη της υπερθέρμανσης.

Τα περισσότερα πρόσωπα που βρίσκονται υπό ορμονική θεραπεία εξαιτίας των παιδικών γοναδοεκτομών μπορούν να αντέξουν έως 24 ώρες χωρίς ορμόνες. Δράση θα απαιτηθεί να ληφθεί αμέσως μετά από 24 ώρες, και σημασία πρέπει να δοθεί στο πόση ώρα πέρασε μεταξύ του πότε δόθηκε η τελευταία δόση και πόση ώρα κρατείται το πρόσωπο.

Τα μεσοφυλικά άτομα που είναι στο στάδιο των εμφυτευμάτων ή των ενέσεων, γενικώς δεν θα χρειαστούν πρόσβαση σε ορμόνες σε σύντομο χρόνο. Ωστόσο, μπορεί να χρειαστούν πρόσβαση σε εκπαιδευμένη νοσοκόμα για τις ενέσεις ή σε εκπαιδευμένο ιατρό για τα εμφυτεύματα.

Μεταξύ άλλων ομάδων εντός της κατηγορίας των μεσοφυλικών, υπάρχει ένα υψηλό ρίσκο οστεοπόρωσης ή οστεοπενία εξαιτίας της κακής διαχείρισης ορμονών τα προηγούμενα χρόνια. Σε ορισμένες υποθέσεις, τα άτομα μπορεί να είχαν υποφέρει από πολλαπλά κατάγματα, πράγμα που σημαίνει ότι τα κόκκαλά τους μπορεί να σπάσουν πολύ εύκολα. Είναι βασικό αυτά τα ζητήματα να συμπεριληφθούν σε μία υποστηρικτική και περιεκτική εκτίμηση των αναγκών.

Ενημερωτικό Έντυπο 4.3: Ερωτήσεις προς εξέταση

1. Τι κάνει τα διεμφυλικά άτομα ιδιαίτερα ευάλωτα στο έγκλημα;
2. Τι μπορεί να κάνει η αστυνομία για να στηρίξει τα διεμφυλικά θύματα του εγκλήματος;

Δραστηριότητα 4.4: Συλλέγοντας αποδείξεις: Ενδείξεις προκατάληψης – αποδεικνύοντας την επιλογή / κίνητρο της προκατάληψης (30 λεπτά)

Αυτή η δραστηριότητα περιλαμβάνει παρουσίαση της ομάδας, ατομική εργασία και συζήτηση σε ομάδες.

Απαιτούμενο υλικό:

Ενημερωτικά Έντυπα 4.4α και 4.4β

- 1) Το θέμα των κινήτρων προκατάληψης πρέπει να αναπτύσσεται με τη χρήση των πληροφοριών στην αρχή του ενημερωτικού εντύπου 4.4 α.
- 2) Κάθε μέλος της ομάδας πρέπει να έχει το ενημερωτικό έντυπο 4.4 α και να του ζητηθεί να γράψει μερικά παραδείγματα κινήτρων προκατάληψης που μπορεί να σκεφτεί κάθε από κάθε τίτλο.
- 3) Τα αποτελέσματα πρέπει να συγκριθούν στο πλαίσιο ομαδικής συζήτησης, χρησιμοποιώντας τα παραδείγματα που δίνονται στο 4.4β για να εντοπιστούν νέες ιδέες ή ενδείξεις που μπορεί να απουσιάζουν.

Ενημερωτικό Έντυπο 4.4α: Άσκηση ενδείξεων προκατάληψης

Ενδείξεις προκατάληψης

Όπως σημειώνεται σε προηγούμενες ενότητες, τα εγκλήματα μίσους ορίζονται σαν εγκληματικές πράξεις που περιβάλλονται από κίνητρο προκατάληψης.

Οι αστυνομικοί θα έχουν την εμπειρία να εντοπίσουν και να μαζέψουν αποδείξεις για τις εγκληματικές πράξεις. Για να στηρίξουν τη συλλογή των αποδείξεων σε σχέση με τα εγκλήματα, κάθε ποινικό αδίκημα ορίζεται από τον ποινικό κώδικα. Αυτοί οι ορισμοί περιλαμβάνουν “ενδείξεις”, οι οποίες πρέπει να υφίστανται για να προχωρήσει η σύλληψη/κατηγορία/δίωξη για να ένα αδίκημα.

Όταν ερευνώνται τα εγκλήματα μίσους, απαιτούνται αποδείξεις για τη στοιχειοθέτηση ενός πρόσθετου στοιχείου/απόδειξης: η ύπαρξη του κινήτρου προκατάληψης. Το κίνητρο είναι υποκειμενικό και μπορεί να είναι δυσχερέστερο να εντοπιστεί. Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό του κινήτρου προκατάληψης, μερικοί δε είναι ισχυρότεροι άλλων. Αυτοί οι παράγοντες μπορούν πρακτικά να κατηγοριοποιηθούν στις ακόλουθες επικεφαλίδες:

1. Η εκδοχή του θύματος ή του μάρτυρα
2. Σχόλια, γραπτές καταθέσεις και χειρονομίες
3. Εμπλοκή των ομάδων του οργανωμένου μίσους ή των μελών τους
4. Τόπος και χρόνος
5. Μοτίβα ή συχνότητα προηγούμενων εγκλημάτων ή περιστατικών
6. Φύση της βίας
7. Απουσία άλλων κινήτρων

Δεδομένης της υποκειμενικής φύσης των κινήτρων, και του γεγονότος ότι μερικοί δείκτες είναι ισχυρότεροι άλλων, θα είναι απαραίτητο να οικοδομηθεί μία υπόθεση με τη χρήση σύνθεσης ενδείξεων προκατάληψης. Σε μερικές υποθέσεις, όταν απαιτείται η ύπαρξη μιας ένδειξης, μπορεί να μην είναι δυνατόν να αποδειχθεί ότι το περιστατικό είναι ένα έγκλημα μίσους και, ακολούθως, το έγκλημα μπορεί να αντιμετωπισθεί ως συνήθης εγκληματική πράξη. Το αν η υπόθεση είναι πράγματι ένα έγκλημα μίσους θα το αποφασίσει ο εισαγγελέας, βασιζόμενος στα γεγονότα που συνέλεξε η αστυνομία. Γι'αυτό είναι κρίριο η αστυνομία να κρατεί και να παρουσιάζει κάθε διαθέσιμη απόδειξη στον εισαγγελέα και να μην αποφασίζει μόνη της αν το έγκλημα δεν είναι έγκλημα μίσους, εφόσον οι αποδείξεις τείνουν σε καταφατικό συμπέρασμα.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι, ακόμη κι αν το θύμα μπορεί να μην είναι ΛΟΑΔΜ, το γεγονός ότι οι επιτιθέμενοι επέλεξαν το θύμα κάνοντάς το να πιστεύει ότι είναι, καθιστά το αδίκημα έγκλημα μίσους. Σημαντικό είναι το κίνητρο του δράστη, όχι ο σεξουαλικός προσανατολισμός ή η ταυτότητα φύλου του θύματος.

Κάθε υπόθεση θα εξεταστεί σύμφωνα με τα διαθέσιμα γεγονότα. Φροντίδα θα πρέπει να ληφθεί για να παραμερισθούν τα παραπλανητικά γεγονότα ή οι περιπτώσεις όπου οι δράστες εσκεμμένα υποκρύπτουν το κίνητρο της προκατάληψης.

Για την καλύτερη κατανόηση των δεικτών προκατάληψης, διάβασε το ακόλουθο σενάριο και εξέτασε τις απαντήσεις στις ερωτήσεις α-δ.

Σενάριο:

Ένα ομοφυλόφιλο ζευγάρι φεύγει από ένα κλαμπ ομοφυλόφιλων από το κέντρο της πόλης στις 2 π.μ. Η έξοδος του κλαμπ είναι κάτω από ένα σκοτεινό δρόμο. Στο τέλος του δρόμου μία συμμορία νέων παραμονεύει. Όταν το ζευγάρι περνάει μπροστά από τη συμμορία, οι νέοι επιτίθενται και τους χτυπούν, σπρώχνοντάς τους και κλωτσώντας τους όπως κείτονται στον δρόμο. Η συμμορία τους φωνάζει «αδελφές» όσο επιτίθενται. Στη συνέχεια, η συμμορία αποχωρεί. Ένας μάρτυρας καλεί την αστυνομία.

α) Έλαβε χώρα ένα ποινικό αδίκημα;

Ναι, σοβαρή επίθεση ή εμπλοκή.

β) Παρουσιάστηκε το κίνητρο της προκατάληψης στο παραπάνω σενάριο;

Ναι, το κίνητρο προκατάληψης των ΛΟΑΔΜ παρουσιάστηκε με πολλούς τρόπους:

Τόπος: Το επεισόδιο συνέβη όταν ο άνδρας εξήλθε του χώρου ΛΟΑΔΜ (μπαρ ομοφυλοφίλων).

Ώρα: Συνέβη την ώρα που τα ΛΟΑΔΜ άτομα αναμένονταν να αποχωρήσουν από τον χώρο.

Σχόλια: Ομοφοβικά σχόλια έγιναν κατά την διάρκεια της εξύβρισης («αδελφές»).

Αντίληψη Θύματος/Μάρτυρα: Τα δύο θύματα ήταν ομοφυλόφιλοι άνδρες.

γ) Τι άλλες αποδείξεις πρέπει η αστυνομία να αναζητήσει;

Η ακόλουθη εκτίμηση βασίζεται στην περιορισμένη πληροφόρηση που υπάρχει στο παράδειγμα. Περισσότερες ανακρίσεις από την αστυνομία μπορεί να αποκαλύψουν πληροφόρηση όπως:

Αντίληψη Θύματος/Μάρτυρα: Τα θύματα μπορεί να εκλάβουν ότι στοχοποιήθηκαν διότι είναι ομοφυλόφιλοι. Οι μάρτυρες μπορεί να εξέλαβαν ότι η εξύβριση είναι εκ φύσεως ομοφοβική.

Απουσία άλλου κινήτρου: Μπορεί να απουσιάζουν άλλα κίνητρα (απρόκλητη επίθεση, δεν κλάπηκε τίποτα, κλπ.).

Συμμετοχή στις ομάδες μίσους: Οι ύποπτοι, αν εντοπιστούν, μπορεί να συνδεθούν με τις ομάδες μίσους. Μπορεί να υπάρχουν αναρτήσεις στα κοινωνικά δίκτυα σχετικά με την επίθεση.

Μοτίβα/Συχνότητα παρόμοιων εγκλημάτων: Έλαβαν χώρα παρόμοια εγκλήματα στην ίδια περιοχή ή σε διαφορετικούς χρόνους ή σε παρόμοιο modus operandi;

δ) Πρόκειται για έγκλημα μίσους;

Το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, διότι αποτελεί ποινικό αδίκημα με το κίνητρο της προκατάληψης.

Δείκτες ομοφοβικού και τρανσφοβικού εγκλήματος

Χρησιμοποιήστε τον εναπομείναντα διαθέσιμο χρόνο για να σημειώσετε κάποιους δείκτες προκατάληψης οι οποίοι προσφέρουν αποδείξεις στην έρευνα των αστυνομικών ότι το ομοφοβικό/τρανσφοβικό έγκλημα συνέβη:

Αντίληψη του θύματος και των μαρτύρων

Σχόλια, γραπτές καταθέσεις και χειρονομίες

Εμπλοκή από οργανωμένες ομάδες μίσους και τα μέλη τους

Τόπος και χρόνος

Μοτίβα ή επανάληψη προηγούμενων εγκλημάτων ή περιστατικών

Φύση της παραβίασης

Απουσία άλλων κινήτρων

Ενημερωτικό Έντυπο: Δείκτες προκατάληψης: Ομοφοβικοί και τρανσφοβικοί

Βασιζόμενοι στον ορισμό τους εγκλήματος μίσους, τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ είναι εγκλήματα που αιτιολογούνται από μεροληψία ή προκατάληψη έναντι των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφισεξουαλικών, των διεμφυλικών και των μεσοφυλικών. “Το κίνητρο προκατάληψης αντί-ΛΟΑΔΜ” σημαίνει ότι ο δράστης επέλεξε το στόχο του εγκλήματος βασιζόμενος στον πραγματικό ή νοητό σεξουαλικό προσανατολισμό ή στην ταυτότητα φύλου. Ο στόχος μπορεί να είναι το πρόσωπο, τα πρόσωπα ή η παρουσία ορθώς ή λανθασμένως συνδεόμενα με τη ΛΟΑΔΜ κοινότητα.

Είναι πολύ σημαντικό να εντοπιστούν οι ενδείξεις της προκατάληψης για τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, διότι τούτο βοηθά τις σχετικές αρχές να αποφασίσουν πότε η υπόθεση υπό συζήτηση θα ερευνηθεί ως πιθανό έγκλημα μίσους κατά των ΛΟΑΔΜ.

Μία μη εξαντλητική λίστα ενδείξεων προκατάληψης παρατίθεται παρακάτω:

Η αντίληψη του θύματος ή του μάρτυρα

- Έχει το θύμα ή ο μάρτυρας εκλάβει ότι η εγκληματική πράξη υπαγορεύτηκε από αντί-ΛΟΑΔΜ κίνητρα; (Σημειώστε ότι το θύμα μπορεί να μην έχει συνειδητοποιήσει ότι ήταν θύμα ενός εγκλήματος με κίνητρο προκατάληψης. Μπορεί επίσης να επιθυμεί να αρνηθεί ότι ήταν ένα έγκλημα με κίνητρο την προκατάληψη, δεδομένου ότι αρνείται τη συμμετοχή του στη ΛΟΑΔΜ ομάδα).
- Μία ουσιαστική μερίδα της κοινότητας όπου το έγκλημα συνέβη εξέλαβε ότι το έγκλημα είχε ως κίνητρο της προκατάληψη.
- Είχε το θύμα σύντροφο του ίδιου φύλου την ώρα του συμβάντος; Κρατιούνταν από το χέρι ή φιλιόντουσαν; Φορούσαν το σημάδι της υπερηφάνειας ή άλλες ΛΟΑΔΜ κονκάρδες/ κορδέλες/ ενδύματα (ουράνιο τόξο/ ροζ ή μαύρα τρίγωνα);
- Το θύμα ενεπλάκη σε δραστηριότητες προώθησης των ΛΟΑΔΜ δικαιωμάτων/ υπηρεσιών/ ζητημάτων κατά τον χρόνο του συμβάντος;
- Μπορούσε το θύμα να ταυτοποιηθεί ως ΛΟΔ ή Δ λόγω του ρουχισμού, συμπεριφοράς ή παρουσίας;
- Ήταν το θύμα δημόσιο πρόσωπο γνωστό ως ΛΟΑΔΜ ή συνηγορούσε υπέρ των δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΜ (το θύμα μπορεί να είναι ανοικτά ετερόφυλος αλλά να υποστηρίζει τους ΛΟΑΔΜ και να γίνει εξαιτίας αυτού θύμα εγκλήματος με κίνητρο την προκατάληψη);

Σχόλια, γραπτές καταθέσεις και χειρονομίες

- Χρησιμοποίησε ο δράστης ομοφοβική/τρανσφοβική γλώσσα ή ορολογία όταν διέπραττε το έγκλημα;
- Αναφέρθηκε ο δράστης στον προσλαμβάνοντα σεξουαλικό προσανατολισμό, το διεμφυλικό καθεστώς ή την ταυτότητα φύλου του θύματος;
- Έγραψε ο δράστης ομοφοβικές ή τρανσφοβικές δηλώσεις ή αναφέρθηκε γραπτώς σε προσλαμβάνοντα σεξουαλικό προσανατολισμό/ταυτότητα φύλου (πιθανότατα με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο/ γράμμα/ ή σε ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης);
- Χρησιμοποίησε ο δράστης χειρονομίες που θα μπορούσαν να φανερώσουν προσλαμβάνοντα σεξουαλικό προσανατολισμό;
- Αφέθηκε ομοφοβικό/τρανσφοβικό γκράφιτι στην σκηνή;

Εμπλοκή των οργανωμένων ομάδων μίσους ή των μελών τους

- Αναγνωρίστηκε ο δράστης ως τμήμα της οργανωμένης ομάδας μίσους;
- Φανέρωσε ο δράστης δια του ρουχισμού του ή των τατουάζ κάποιο σημείο συμμετοχής σε οργανωμένη ομάδα μίσους;
- Ταυτίστηκε ο δράστης με κάποιες από τις διαδικτυακές ομάδες μίσους, ή τα κοινωνικά δίκτυα, κλπ.;
- Είναι ο δράστης γνωστός για ρητορική μίσους ή τον ομοφοβικό/τρανσφοβικό λόγο ή σχόλια (γραπτά ή προφορικά);
- Ανέλαβε μία ομάδα μίσους την ευθύνη για την εξύβριση;

Τόπος και χρόνος

- Η επίθεση έλαβε χώρα κατά την διάρκεια ενός σημαντικού ΛΟΑΔΜ γεγονότος (π.χ. Φεστιβάλ Περηφάνειας);
- Η επίθεση έλαβε χώρα σε χρονικό σημείο πολιτικής σημασίας για τους ΛΟΑΔΜ στην περιοχή (ψηφίστηκαν νόμοι για την ισότητα των γάμων, άνοιξε για πρώτη φορά στην πόλη ένα μπαρ ΛΟΑΔΜ, ή διεξήχθη η πρώτη πορεία υπερηφάνειας);
- Η επίθεση συνέβη δίπλα στις ΛΟΑΔΜ εγκαταστάσεις/μπαρ/κέντρο;
- Η επίθεση συνέβη σε περιοχή που είναι γνωστή ως τόπος συνάντησης των ΛΟΑΔ ή Δ προσώπων;
- Η επίθεση συνέβη σε περιοχή που είναι γνωστή ως περιβάλλον δημοσίου σεξ/περιπάτου γνωριμίας;
- Η επίθεση συνέβη δίπλα σε περιοχή που χρησιμοποιούσαν οι εξτρεμιστές/ομάδες μίσους;
- Ήταν η περιοχή ιστορικά τόπος συνάντησης των ΛΟΑΔΜ, ακόμη κι αν δεν είναι τώρα;

Μοτίβα/συχνότητα των προηγούμενων εγκλημάτων ή περιστατικών

- Η επίθεση συνέβη σε τόπο όπου προηγούμενα συμβάντα έγιναν ή κατά τον ίδιο χρόνο;
- Υπάρχει μοτίβο υπό την μορφή εγκλήματος/γκράφιτι/βία έναντι μελών της μειονοτικής ομάδας;
- Ο δράστης έχει ιστορία τέλεσης τέτοιου είδους εγκλημάτων;

Φύση της βίας

- Υπήρχε ένα ασυνήθιστο επίπεδο βίας/κτηνωδίας ή σεξουαλικής βίας μαζί με επίθεση που φαίνεται ακατάλληλη δεδομένων των περιστατικών της υπόθεσης;
- Η βία επικεντρώθηκε σε γεννητικά ή σεξουαλικά όργανα;

Απουσία άλλων κινήτρων

- Ο δράστης απέτυχε να παρουσιάσει οικονομικό ή άλλο κίνητρο όταν τελούσε το αδίκημα (π.χ. μη κλοπή κατά την εξύβριση ή διάρρηξη του σπιτιού);

Δράση 4.5: Συλλέγοντας αποδείξεις: αποδείξεις προκατάληψης – αναγνωρίζοντας τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ (30 λεπτά)

Αυτή η δράση περιλαμβάνει διάβασμα, συζητήσεις σε μικρές ομάδες και ομαδική συζήτηση.

Απαιτούμενο υλικό:

Ενημερωτικά Έντυπα 4.5 α και 4.5 β

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες. Προσπαθήστε να σιγουρευτείτε ότι χωρίσατε άτομα που συχνά συνεργάζονται και κρατείστε μία καλή ισορροπία φύλου, αν είναι δυνατόν.
2. Μοιράστε το ενημερωτικό έντυπο 4.5 α και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ακολουθήσουν τις οδηγίες. Δώστε στην ομάδα 10-15 λεπτά να διατρέξουν τα σενάρια. Πρέπει τότε να απευθύνουν τα ακόλουθα σημεία:
 - α. Βεβαιωθείτε ότι έχει διαπραχθεί το έγκλημα
 - β. Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο γραπτό σενάριο
 - γ. Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;
 - δ. Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους
3. Συζητήστε τα ευρήματα της ομάδας σε σχέση με κάθε σενάριο σε συνδυασμό με το ενημερωτικό έντυπο 4.5β, Καταγράψτε περαιτέρω ενδείξεις προκαταλήψεων που εντοπίστηκαν από την ομάδα και δεν εμφανίζονται στο ενημερωτικό έντυπο.

Συμβουλή στον εκπαιδευτή: το Σενάριο 6 είναι ιδιαίτερη πρόκληση και πιέζει τους συμμετέχοντες να δουν από κοντά τον ορισμό και τη νομοθεσία του εγκλήματος μίσους. Θα είναι χρήσιμο να εξεταστεί το σενάριο στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας των νομικών κατωτάτων ορίων πριν αρχίσει η άσκηση.

Ενημερωτικό Έντυπο 4.5α: Εντοπίστε ενδείξεις προκατάληψης (30 λεπτά)

Σενάριο 1:

Το πρωί της πρώτης παρέλασης υπερηφάνειας στην πρωτεύουσα, μία ομάδα νέων ανθρώπων διασχίζει τους δρόμους προς ένα σημείο συνάντησης. Ο ένας άνδρας έχει μία σημαία-ουράνιο τόξο δεμένη στους ώμους του και ένα ζευγάρι στην ομάδα κρατιέται χέρι-χέρι. Η ομάδα δέχεται επίθεση από άλλη ομάδα, εκείνη των skin heads, οι οποίοι τους γρονθοκοπούν, κλωτσούν και φτύνουν.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί μία παράνομη τιμωρητέα πράξη (αδίκημα ή έγκλημα)
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο
- γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;
- δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους

Σενάριο 2:

Ένα γραφείο που ανήκει σε τοπικό πολιτικό, που είναι ευρύτερα γνωστός στα ΜΜΕ για την στήριξη των ΛΟΑΔΜ, καταστρέφεται. Το εσωτερικό του κτιρίου έχει καταστραφεί και ομοφοβικά συνθήματα με σπρέι έχουν γραφεί πάνω στις προεκλογικές αφίσες του πολιτικού. Ο πολιτικός είναι ετερόφυλος. Τίποτα δεν κλάπηκε.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο
- γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;
- δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο (α) και (β)

Σενάριο 3:

Μία διεμφυλική γυναίκα περπατάει στον δρόμο όταν την προσεγγίζει ένας άνδρας που την φτύνει και της φωνάζει ότι είναι ένα “γαμημένο βδέλυγμα” και ότι πρέπει να πέσει κάτω. Η γυναίκα δεν τον γνωρίζει και δεν τον έχει συναντήσει ποτέ πριν.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί αδίκημα
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο
- γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;
- δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο (α) και (β)

Σενάριο 4:

Μία συμμορία νέων επιτίθεται σε ένα άνδρα σε κεντρικό εμπορικό δρόμο, κλέβει το πορτοφόλι του, το τηλέφωνό του και την τσάντα του. Όπως τον κλέβουν, ένας από τους κλέφτες τον λέει πούστη και άλλες λέξεις. Ο άνδρας δεν είναι ομοφυλόφιλος.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο
- γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;
- δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο (α) και (β)

Σενάριο 5:

Ένας διεμφυλικός άνδρας βρίσκεται δολοφονημένος στο διαμέρισμά του. Ο άνδρας ξυλοκοπήθηκε και μαχαιρώθηκε μέχρι θανάτου. Το σώμα βρέθηκε ακρωτηριασμένο και ένα αντικείμενο είχε καρφωθεί στον πρωκτό του.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο
- γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;
- δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο (α) και (β)

Σενάριο 6:

Ένας 20 ετών άνδρας φλερτάρει ένα μεγαλύτερο άνδρα σε διαδικτυακή σελίδα για ραντεβού. Οι δύο άνδρες συναντώνται σε ξενοδοχείο και περνάνε την νύκτα μαζί. Ο νεαρός άνδρας κρυφά μαγνητοσκοπεί τη συνένευσή τους στο κινητό τηλέφωνο. Ο νεαρός άνδρας ξεκινά να εκβιάζει τον μεγαλύτερο, λέγοντάς του ότι θα τα φανερώσει όλα στην οικογένειά του και στους συναδέλφους του αν δεν του δώσει χρήματα.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο
- γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;
- δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο (α) και (β)

Σενάριο 7:

Ένα 17χρονο μεσοφυλικό άτομο που παρουσιάζει και προσδιορίζει τον εαυτό του ως άνδρα αποκαλύπτει το καθεστώς του σε έναν συμμαθητή του και του ζητά να μείνει μυστικό. Την επόμενη ημέρα στο ντουλάπι των ανδρών πριν το μάθημα της γυμναστικής, ο συμμαθητής μαζί με άλλους 5 μαθητές περικυκλώνουν το θύμα και του ζητούν να κατεβάσει τα παντελόνια του ώστε “να έχουν μία καλή ματιά εκεί”. Όταν αυτός αρνείται, η ομάδα του βγάζει τα παντελόνια, τον γρονθοκοπά και τον αποκαλεί “φρικιό” και “πούστη”. Τον εγκαταλείπουν στο έδαφος και του αφαιρούν το παντελόνι και τα εσώρουχα.

Το θύμα σπάει την μύτη του και ενοχλείται πολύ συναισθηματικά από το περιστατικό αρνούμενος να επιστρέψει στο σχολείο.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο
- γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;
- δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο (α) και (β)

Ενημερωτικό Έντυπο 4.5β:

Αναγνωρίζοντας τις ενδείξεις προκατάληψης (30 λεπτά)

Σενάριο 1:

Το πρωί της πρώτης παρέλασης υπερηφάνειας στην πρωτεύουσα, μία ομάδα νέων ανθρώπων διασχίζει τους δρόμους προς ένα σημείο συνάντησης. Ο ένας άνδρας έχει μία σημαία-ουράνιο τόξο δεμένη στους ώμους του και ένα ζευγάρι στην ομάδα κρατιέται χέρι-χέρι. Η ομάδα δέχεται επίθεση από άλλη ομάδα, εκείνη των skin heads, οι οποίοι τους γρονθοκοπούν, κλωτσούν και φτύνουν.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα – Ναι - Επίθεση
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο

Χρόνος: Είναι η ημέρα που η πρώτη παρέλαση υπερηφάνειας λαμβάνει χώρα στην πόλη.

Τόπος: Οι άνδρες ήταν στον δρόμο για τον τόπο συνάντησης της υπερηφάνειας.

Ανίληψη του θύματος/μαρτύρων: Τα θύματα όταν όλα ομοφυλόφιλοι άνδρες. Έφεραν μία σημαία ουρανού τόξου που τους ταυτοποιούσε ως ομοφυλόφιλους. Δύο από αυτούς κρατούσαν χέρια.

- γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;

Σχόλια: Χρησιμοποίησαν οι δράστες ομοφοβική γλώσσα κατά τη διάρκεια της εξέγερσης ή αναφέρθηκαν στο σεξουαλικό προσανατολισμό των θυμάτων;

Εμπλοκή των ομάδων μίσους: Αν εντοπιστούν, ήταν οι δράστες μέλη των ομάδων μίσους; Είχαν τατουάζ ή ρουχισμό που θα έδειχνε συμμετοχή σε τέτοιες ομάδες;

Μοτίβο εγκλήματος: Ελέγξτε τις εκθέσεις της αστυνομίας – μήπως την ίδια ημέρα συνέβησαν παρόμοιες επιθέσεις σε ΛΟΑΔΜ;

Φύση της βίας: Περιέργα επίπεδα χρήσης βίας/όπλων, κλπ.

Απουσία άλλων κινήτρων: Έπεσε θύμα κλοπής κατά την διάρκεια της εξέγερσης;

- δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο α και β.

Το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, διότι συνδυάζει ποινικό αδίκημα και κίνητρο προκατάληψης.

Σενάριο 2:

Ένα γραφείο που ανήκει σε τοπικό πολιτικό, που είναι ευρύτερα γνωστός στα ΜΜΕ για την στήριξη των ΛΟΑΔΜ, καταστρέφεται. Το εσωτερικό του κτιρίου έχει καταστραφεί και ομοφοβικά συνθήματα με σπρέι έχουν γραφεί πάνω στις προεκλογικές αφίσες του πολιτικού. Ο πολιτικός είναι ετερόφυλος. Τίποτα δεν κλάπηκε.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα – Ναι – Κλοπή και φθορά περιουσίας
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο

Αντίληψη του θύματος/μαρτύρων: Το θύμα είναι γνωστός υπερασπιστής των ΛΟΑΔΜ.

Σχόλια, γραπτές καταθέσεις: Τα ομοφοβικά σλόγκαν στις αφίσες.

Απουσία άλλου κινήτρου: Δεν κλάπηκαν άλλα αντικείμενα.

- γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;

Ανάμειξη των ομάδων μίσους: Διαδικτυακά/αναρτήσεις στα κοινωνικά δίκτυα, που λαμβάνουν την ευθύνη για το έγκλημα.

Χρόνος: Είχε εμπλακεί ο πολιτικός σε κάποια σημαντική εκστρατεία των ΛΟΑΔΜ κάποια στιγμή;

Σχέδια: Είχε συμβεί αυτό προηγουμένως ή συνέβησαν άλλα ομοφοβικά συμβάντα πρόσφατα στον πολιτικό, τις αφίσες του ή σε άλλους πολιτικούς που υποστηρίζουν τους ΛΟΑΔΜ;

- δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο α και β.
Το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, διότι συνδυάζει ποινικό αδίκημα και κίνητρο προκατάληψης.

Σενάριο 3:

Μία διεμφυλική γυναίκα περπατάει στον δρόμο όταν την προσεγγίζει ένας άνδρας που την φτύνει και της φωνάζει ότι είναι ένα “γαμημένο βδέλυγμα” και ότι πρέπει να πέσει κάτω. Η γυναίκα δεν τον γνωρίζει και δεν το έχει συναντήσει ποτέ πριν.

- α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα – Ναι – Επίθεση και πιθανόν αδικήματα κατά της δημόσιας τάξης
- β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο

Πρόσληψη από το θύμα/μάρτυρες: Το θύμα είναι διεμφυλικό – η ορατότητα της μετάβασης μπορεί να είναι σημαντική υπό τους όρους της εύκολης ταυτοποίησης του διεμφυλικού.

Σχόλια: Ο δράστης την αποκάλεσε βδέλυγμα, ο οποίος είναι ένα σπάνιος όρος, που μπορεί να έχει θρησκευτικές/βιολογικές επιπλοκές.

Απουσία άλλων κινήτρων: Ο δράστης και το θύμα δεν γνωρίζονταν.

Φύση της βίας: Η πράξη του φτυσίματος συνεπάγεται έντονα στοιχεία απδίας.

γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;

Αντίληψη του θύματος/μαρτύρων: Πιστεύει το θύμα ότι επρόκειτο για τρανσφοβική επίθεση; Υπάρχει οποιοσδήποτε αυτόπτης μάρτυρας που αντιλαμβάνεται ότι η επίθεση έχει παρακινηθεί από αντι-ΛΟΑΔΜ προκατάληψη;

Τόπος: Υπάρχουν εγκαταστάσεις ΛΟΑΔΜ σε περιοχές που το άτομο μπορεί να πηγαίνει ή να έρχεται; Είναι γνωστό αν οι ΛΟΑΔΜ συχνάζουν στην περιοχή;

Σχέδια: Έχει καταγράψει η αστυνομία παρόμοια συμβάντα στην περιοχή στο παρελθόν;

δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο α και β
Το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, διότι συνδυάζει ποινικό αδίκημα και κίνητρο προκατάληψης.

Σενάριο 4:

Μία συμμορία νέων επιτίθεται σε ένα άνδρα σε κεντρικό εμπορικό δρόμο, κλέβει το πορτοφόλι του, το τηλέφωνό του και την τσάντα του. Όπως τον κλέβουν, ένας από τους κλέφτες τον λέει πούστη και άλλες λέξεις. Ο άνδρας δεν είναι ομοφυλόφιλος.

α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα – Ναι – Κλοπή

β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο

Σχόλια: Η λέξη πούστης χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της εξύβρισης.

γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;

Αντίληψη του θύματος: Το θύμα θεώρησε ότι ήταν ένα ομοφοβικό έγκλημα;

Ανάμειξη των ομάδων μίσους: Υπάρχει καμία πειστική απόδειξη ότι οι ομάδες μίσους είχαν εμπλακεί;

δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο α και β
Δεν υπάρχει σαφής απόδειξη, εκτός από μία που χρησιμοποιήθηκε με καταφατικό τρόπο για να αποδείξει το ομοφοβικό κίνητρο. Οι ομοφοβικοί όροι συχνά χρησιμοποιούνται ως γενικός καταχρηστικός όρος και δεν απευθύνονται πάντοτε ευθέως εναντίον των ΛΟΑΔΜ.

Σενάριο 5:

Ένας διεμφυλικός άνδρας βρίσκεται δολοφονημένος στο διαμέρισμά του. Ο άνδρας ξυλοκοπήθηκε και μαχαιρώθηκε μέχρι θανάτου. Το σώμα βρέθηκε ακρωτηριασμένο και ένα αντικείμενο είχε καρφωθεί στον πρωκτό του.

α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα – Ναι – Φόνος/Αυτοκτονία

β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο

Αντίληψη του θύματος/μάρτυρα: Το θύμα είναι διεμφυλικός.

Φύση της βίας: Επίδειξη υπερβολικής βίας, ακρωτηριασμός των γεννητικών οργάνων, μαχαίρωμα του θύματος.

γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;

Σχόλια, γραπτές καταθέσεις: Κάθε γραπτή απόδειξη στο διαμέρισμα/σχόλια στα κοινωνικά δίκτυα.

Σχέδια: Απόδειξη παρόμοιου modus operandi σε άλλους φόνους/σοβαρές εξυβρίσεις.

Απουσία άλλων κινήτρων: Έπεσε θύμα κλοπής το θύμα; Υπήρχε κάποια ιστορία με τα εμπλεκόμενα πρόσωπα που μπορεί να εξηγήει την εξύβριση;

δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο α και β

Το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, διότι συνδυάζει ποινικό αδίκημα και κίνητρο προκατάληψης.

Σενάριο 6:

Ένας 20 ετών άνδρας φλερτάρει ένα μεγαλύτερο άνδρα σε διαδικτυακή σελίδα για ραντεβού. Οι δύο άνδρες συναντώνται σε ξενοδοχείο και περνάνε την νύκτα μαζί. Ο νεαρός άνδρας κρυφά μαγνητοσκοπεί τη συνεύρεσή τους στο κινητό τηλέφωνο. Ο νεαρός άνδρας ξεκινά να εκβιάζει τον μεγαλύτερο, λέγοντάς του ότι θα τα φανερώσει όλα στην οικογένειά του και στους συναδέλφους του αν δεν του δώσει χρήματα.

α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα – Ναι - Εκβιασμός

β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο

Αντίληψη του θύματος/μάρτυρα: Το θύμα είναι ομοφυλόφιλος. Ο δράστης μπορεί επίσης να είναι ομοφυλόφιλος.

Σχόλια: Ο δράστης απειλεί να εκθέσει τον άνδρα ως ομοφυλόφιλο σε εκείνους που θα αντιδράσουν αρνητικά.

γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;

Σχέδια: Αποδείξεις παρομοίων προσβολών από τον εκβιαστή.

δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο α και β

Το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους διότι συνδυάζει ποινικό αδίκημα και κίνητρο προκατάληψης. Αν και ο δράστης μπορεί να είναι επίσης ομοφυλόφιλος, επέλεξε το θύμα βάσει του σεξουαλικού του προσανατολισμού, έχοντας γνώση της μόχλευσης που μπορούσε να κινήσει λόγω της κοινωνικής προκατάληψης.

Σενάριο 7:

Ένα 17χρονο μεσοφυλικό άτομο που παρουσιάζει και προσδιορίζει τον εαυτό του ως άνδρα αποκαλύπτει το καθεστώς του σε έναν συμμαθητή του και του ζητά να μείνει μυστικό. Την επόμενη ημέρα στο ντουλάπι των ανδρών πριν το μάθημα της γυμναστικής, ο συμμαθητής μαζί με άλλους 5 μαθητές περικυκλώνουν το θύμα και του ζητούν να κατεβάσει τα παντελόνια του ώστε “να έχουν μία καλή ματιά εκεί”. Όταν αυτός αρνείται, η ομάδα του βγάζει τα παντελόνια, τον γρονθοκοπά και τον αποκαλεί “φρικιό” και “πούστη”. Τον εγκαταλείπουν στο έδαφος και του αφαιρούν το παντελόνι και τα εσώρουχα. Το θύμα σπάει την μύτη του και ενοχλείται πολύ συναισθηματικά από το περιστατικό αρνούμενος να επιστρέψει στο σχολείο.

α) Εκτιμήστε αν έχει τελεσθεί έγκλημα – Ναι – Φυσική εξύβριση.

β) Εντοπίστε αποδείξεις του κινήτρου της προκατάληψης στο σενάριο

Αντίληψη του θύματος/μάρτυρα: Το θύμα είναι μεσοφυλικό και αναστατώθηκε πολύ από το συμβάν, ζώντας την εμπειρία μίας ιδιαίτερης παραβίασης της εμπιστοσύνης.

Σχόλια: Οι δράστες χρησιμοποίησαν εχθρική γλώσσα για το σώμα του θύματος και τα γεννητικά όργανα. Ομοφοβική γλώσσα χρησιμοποιήθηκε επίσης.

Φύση της βίας: Η εξύβριση ήταν ιδιαίτερα μοχθηρή και στόχευε τα γεννητικά όργανα του θύματος, σχίζοντας τα παντελόνια του και το εσώρουχό του.

γ) Ποιες άλλες αποδείξεις μπορεί να αναζητήσει η αστυνομία;

δ) Αποφασίστε αν το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους, βασιζόμενοι στο α και β

Το περιστατικό είναι έγκλημα μίσους διότι συνδυάζει ποινικό αδίκημα και κίνητρο προκατάληψης. Θα υπάρχουν ερωτήσεις αναφορικά με τον εθνικό νόμο και την ηλικία του καταλογισμού (οι δράστες ήταν έφηβοι) και κατά πόσο το έγκλημα μίσους στην βάση των σεξουαλικών χαρακτηριστικών καλύπτεται από τον παρόν νομικό πλαίσιο.

Δραστηριότητα 4.6α: Η σημασία της εμπιστοσύνης: ανταπόκριση της αστυνομίας και η κοινότητα των ΛΟΑΔΜ (30 λεπτά)

Αυτή η δραστηριότητα περιλαμβάνει ανάγνωση και ομαδική συζήτηση.

Απαιτούμενο υλικό

Ενημερωτικό Έντυπο 4.6

1. Διαβάστε τα δύο παραδείγματα, όπως τίθενται στο ενημερωτικό έντυπο 4.6.
2. Ρωτήστε τους παρόντες αστυνομικούς αν έλαβαν υπόψη τα σημεία που εγείρονται στο ενημερωτικό έντυπο.
3. Ρωτήστε τους παρόντες αστυνομικούς τι πιστεύουν για το επίπεδο της εμπιστοσύνης που πρέπει να υπάρξει μεταξύ της κοινότητας των ΛΟΑΔΜ και της αστυνομίας στο χώρο της εργασίας.
4. Ρωτήστε τους παρόντες αστυνομικούς τι πιστεύουν ότι θα συμβεί αν τέτοια συμβάντα λάβουν χώρα στην πόλη την επόμενη βδομάδα.
5. Ρωτήστε τους παρόντες αστυνομικούς τι πιστεύουν ότι μπορούν να κάνουν ατομικά, και ως αστυνομική υπηρεσία, για να βελτιώσουν το επίπεδο της εμπιστοσύνης.

Συμβουλή στον εκπαιδευτή: Μπορεί να υπάρχουν πιο σχετικά τοπικά / πρόσφατα παραδείγματα που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αντί για τα παρατεθέντα παραδείγματα.

Ενημερωτικό Έντυπο 4.6: Η σημασία της εμπιστοσύνης – ανταπόκριση της αστυνομίας και η ΛΟΑΔΜ κοινότητα

Τα ακόλουθα παραδείγματα βασίζονται σε πραγματικά γεγονότα και αποδεικνύουν δύο διαφορετικές αστυνομικές αντιδράσεις στα εγκλήματα εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Συνοψίστηκαν για να επισημάνουν τα μαθησιακά βασικά σημεία. Ενώ συνέβησαν σε διαφορετικές χώρες και σε διάφορες περιόδους, οι εμπειρίες είναι σχετικές.

Το κλειδί εδώ είναι η διαπίστωση ότι η δυνατότητα για αποτελεσματική έρευνα των εγκλημάτων μίσους είναι σημαντικά ενισχυμένη όταν υφίσταται μία θετική σχέση μεταξύ των ΛΟΑΔΜ και της αστυνομίας.

Δράσεις της αστυνομίας για την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης σε συνεχή βάση υποστηρίζουν την καλή πολιτική σε δύο βασικές κατευθύνσεις.

- Πρώτον, μπορούν να δημιουργήσουν και να υποστηρίξουν τη ροή της πληροφόρησης και ενημέρωσης βάσει των οποίων οι αστυνομικοί μπορούν να δράσουν πρωτίτερα για να προλάβουν τα εγκλήματα μίσους που συμβαίνουν σε πρώτο πλάνο.
- Δεύτερον, μπορούν να δημιουργήσουν μία αίσθηση επιθυμίας στον κόσμο να προσέλθει στην αστυνομία μετά την τέλεση του εγκλήματος, είτε ως θύματα να αναφέρουν το έγκλημα, είτε ως μάρτυρες να προβάλλουν αποδείξεις.

Εξετάστε τις ακόλουθες υποθέσεις και συζητήστε τα σχετικά σημεία.

Υπόθεση Α) Φόνος ομοφυλόφιλου άνδρα

Ένας γνωστός ομοφυλόφιλος άνδρας περιδιάβαινε πολλά κεντρικά μπαρ της πόλης. Αφήνοντας το τελευταίο μπαρ, πήγε σπίτι με έναν άνδρα που συνάντησε εκείνη τη νύχτα. Βρέθηκε στο καθιστικό του την επόμενη ημέρα έχοντας μαχαιρωθεί στο λαιμό και στον ώμο πολλές φορές.

Η αστυνομία χρησιμοποίησε την έρευνα για να αναπτύξει μία βάση δεδομένων των ομοφυλόφιλων ανδρών στην πόλη. Οι ομοφυλόφιλοι άνδρες στην πόλη έλαβαν οδηγίες να μεταβούν στο αστυνομικό τμήμα του κέντρου της πόλης, να φωτογραφηθούν και να δώσουν δακτυλικά αποτυπώματα. Υπήρχαν πολλές αναφορές για αστυνομική παρενόχληση και εξευτελισμό των ομοφυλόφιλων ανδρών προκειμένου να πιεστούν να προσέλθουν στο αστυνομικό τμήμα. Η έρευνα οδήγησε στο να ερωτηθούν, να φωτογραφηθούν και να δώσουν αποτυπώματα περίπου 1,500 ομοφυλόφιλοι άνδρες.

Η συλλογή πληροφοριών αναφορικά με τους ομοφυλόφιλους άνδρες που ζουν στην πόλη σταμάτησε όταν ομάδες από την κοινότητα των ομοφυλόφιλων έλαβαν νομική δράση ενάντια στην ηγεσία της αστυνομίας.

Οι ανακριτές σημείωσαν τότε ότι δεν υπήρξε ποτέ υποστήριξη για την έρευνα από την κοινότητα. Η υπόθεση δεν επιλύθηκε ποτέ.

Υπόθεση Β) Βόμβα σε χώρο ΛΟΑΔΜ

Ένας δεξιός εξτρεμιστής τοποθέτησε μία βόμβα καρφιών σε πολυσύχναστο ΛΟΑΔΜ μπαρ. Η έκρηξη σκότωσε τρία άτομα και τραυμάτισε 70 άλλα.

Σε μια ανοικτή συγκέντρωση σε κοντινή πλατεία, λίγες ημέρες μετά την εκδήλωση που οργάνωσαν ΛΟΑΔΜ, ο τοπικός αρχηγός της αστυνομίας μίλησε στην κοινότητα των ΛΟΑΔΜ. Τόνισε ότι θα θέσει σε εφαρμογή μία κινητή αστυνομική ομάδα στον δρόμο όπου συνέβη το βομβιστικό επεισόδιο και ότι θα την κρατήσει στην περιοχή μέχρι να ολοκληρωθεί η ανάκριση.

Το φορτηγάκι είχε επανδρωθεί με αστυνομικούς που είναι φανερά ΛΟΑΔΜ. Πολλοί ΛΟΑΔΜ παρακολούθησαν την κινητή μονάδα και έδωσαν κατάθεση στους αστυνομικούς.

Συζήτηση ομάδας:

Υπόθεση Α) Φόνος ομοφυλόφιλου άνδρα

- Τι θα έκανες αν είχες την ευθύνη της έρευνας στην ανωτέρω περιγραφείσα υπόθεση;
- Ποια ήταν η αρχική λειτουργία της αστυνομίας στην υπόθεση;
- Ποια ήταν η επίδραση της αστυνομικής προσέγγισης στην κοινότητα των ΛΟΑΔΜ και στα μέλη της;
- Ποιο είναι το αποτέλεσμα της αστυνομικής δράσης στην ποινική έρευνα;
- Αν ένας παρόμοιος φόνος συνέβαινε στην πόλη σου την επόμενη βδομάδα, θα μπορούσες να πλησιάσεις τους ΛΟΑΔΜ μάρτυρες; Θα απαντούσαν στη δημόσια έκκληση να έλθουν και να δώσουν πληροφορίες στην αστυνομία;

Υπόθεση Β) Βόμβα σε χώρο ΛΟΑΔΜ

- Τι θα έκανες αν είχες την ευθύνη της έρευνας στην ανωτέρω περιγραφείσα υπόθεση;
- Ποια ήταν η αρχική λειτουργία της αστυνομίας στην υπόθεση;
- Ποια ήταν η επίδραση της αστυνομικής προσέγγισης στην κοινότητα των ΛΟΑΔΜ και στα μέλη της;
- Ποιο είναι το αποτέλεσμα της αστυνομικής δράσης στην ποινική έρευνα;
- Αν ένας παρόμοιος φόνος συνέβαινε στην πόλη σου την επόμενη βδομάδα, θα μπορούσες να πλησιάσεις τους ΛΟΑΔΜ μάρτυρες; Θα απαντούσαν στην δημόσια έκκληση να έλθουν και να δώσουν πληροφορίες στην αστυνομία;

Σημείο γενικής συζήτησης:

- Αν οι μάρτυρες ήταν νευρικοί για να προσκομίσουν αποδείξεις στην αστυνομία, τι θα μπορούσε να κάνει η αστυνομία για να οικοδομήσει την εμπιστοσύνη με την ΛΟΑΔΜ κοινότητα;

Δραστηριότητα 4.7: Ενισχύοντας τις κοινότητες των ΛΟΑΔΜ: αποτελεσματική ανταπόκριση της αστυνομίας (15 λεπτά ανά παράδειγμα)

Αυτή η δραστηριότητα περιλαμβάνει σύντομο διάβασμα και συζήτηση επιμέρους σημείων σε μικρές ομάδες, ακολουθούμενα από παρουσίαση και ομαδική συζήτηση. Όλα τα σενάρια είναι πραγματικές υποθέσεις και αντικατοπτρίζουν καταστάσεις σχετικές με την πολιτική και την κοινότητα των ΛΟΑΔΜ.

Συμβουλή στον εκπαιδευτή: Πριν χρησιμοποιήσουν τα ακόλουθα παραδείγματα, οι εκπαιδευτές πρέπει να εξετάσουν τα σενάρια που οι αστυνομικοί θεωρούν σχετικά με τη χώρα. Τα παρακάτω σημεία της υπόθεσης και της συζήτησης πρέπει να χρησιμοποιηθούν ως οδηγός παρά να μεταφραστούν απευθείας, εκτός αν το σενάριο καλύπτει τις τοπικές ανάγκες. Κάθε υπόθεση που θα χρησιμοποιηθεί πρέπει να γραφτεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι σχετική με τους εμπλεκόμενους αστυνομικούς, χρησιμοποιώντας τοπωνύμια, περιοχές κλπ. Τούτο θα καταστήσει τις υποθέσεις όσο το δυνατόν αληθινές για τους συμμετέχοντες.

Απαιτούμενο υλικό:

Ενημερωτικό Έντυπο 4.7 (ή παρόμοιες υποθέσεις)

Χαρτί, Μολύβια

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες.
2. Επιφορτίστε κάθε ομάδα με το διάβασμα της σύντομης υπόθεσης.
3. Επιφορτίστε την ομάδα με τη συζήτηση και τη διατύπωση απάντησης για τα σημεία συζήτησης υπό το κάθε σενάριο.
4. Ένα μέλος της ομάδας θα επιλεγεί για να κρατήσει σημειώσεις για τις σχετικές ερωτήσεις.
5. Συγκεντρώστε τους συμμετέχοντες και συζητήστε τις υποθέσεις και τα ζητήματα που εγέρθηκαν, επικεντρώνοντας στην απαιτούμενη επαγγελματική αστυνομική απάντηση.

Ενημερωτικό Έντυπο 4.7: Περιπτώσιολογικές μελέτες

Περίπτωση 1 – ομοφυλοφιλική επίθεση σε μπαρ

Ο Μάικλ είναι δικηγόρος που δουλεύει σε δικηγορική εταιρία στο κέντρο της πόλης. Έχει βγει έξω ένα βράδυ σε ένα κεντρικό club ομοφυλόφιλων με τον σύντροφό του Άλεξ. Έφυγαν από το κλαμπ στις 2 π.μ. Η έξοδος του κλαμπ ήταν σε πέρασμα. Στο τέλος του περάσματος μία συμμορία νέων παραμόνευε. Όταν ο Μάικλ και ο Άλεξ προσπέρασαν την συμμορία, τα μέλη της επιτέθηκαν στο ζευγάρι, χτυπώντας τους. Η συμμορία τους αποκάλεσε “πούστηδες”. Μετά το τέλος του ξύλου από την συμμορία, οι δύο άνδρες επέστρεψαν στην είσοδο του κλαμπ όπου δέχθηκαν πρώτες βοήθειες από τους υπεύθυνους της ασφάλειας.

Ο Άλεξ θέλει να φωνάξει την αστυνομία αλλά ο Μάικλ αρνείται. Φοβάται ότι οι λεπτομέρειες θα δημοσιευτούν και ότι θα πάνε στο δικαστήριο. Μπορεί να αναγνωριστούν ως ομοφυλόφιλοι από τους συναδέλφους τους, τους πιθανούς πελάτες ή την οικογένειά τους. Ο Μάικλ λέει στον Άλεξ “είναι ακριβώς αυτό που συμβαίνει με τους ομοφυλόφιλους μερικές φορές, πρέπει απλώς να το αντιμετωπίσεις”.

Περίπτωση 1 - Σημεία συζήτησης

- Πρέπει ο Μάικλ και ο Άλεξ να καταγγείλουν την επίθεση στην αστυνομία;
- Ποιο είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα για το ζευγάρι αν το πράξουν;
- Ποιο είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα για την αστυνομία αν δεχθεί μια τέτοια καταγγελία;
- Αν το ζευγάρι δεν αναφέρει την επίθεση ποιο θα είναι το αποτέλεσμα στο α) ζευγάρι, β) την τοπική κοινότητα των ΛΟΑΔΜ και γ) την αστυνομία;
- Πώς θα ενθαρρύνει η αστυνομία ανθρώπους να καταγγέλλουν τέτοια συμβάντα σαν αυτό;

Περίπτωση 2 (α) σεξ σε δημόσιο χώρο

Είσαστε σε περιπολία στο παραλιακό μέτωπο. Είναι 11 μ.μ. και σκοτάδι έξω. Διασταυρώνεστε στην παραλία με ένα αυτοκίνητο και είναι ένας νεαρός άνδρας και μία νεαρή γυναίκα στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου. Είναι και οι δύο γυμνοί από την μέση και κάτω.

Η γυναίκα κάνει στοματικό σεξ στον άνδρα.

Περίπτωση 2 (β) σεξ σε δημόσιο χώρο

Είσαστε σε περιπολία στο παραλιακό μέτωπο. Είναι 11 μ.μ. και σκοτάδι έξω. Διασταυρώνεστε στην παραλία με ένα αυτοκίνητο και είναι δύο νεαροί άνδρες στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου. Είναι και οι δύο γυμνοί από την μέση και κάτω.

Ο ένας άνδρας κάνει στοματικό σεξ στον άλλον άνδρα.

Περίπτωση 2 Σημεία προς συζήτηση

- Έχετε βρεθεί σε καταστάσεις όπως το σενάριο Β προηγουμένως;
- Πώς χειριστήκατε/θα χειριζόσασταν αυτή την κατάσταση;
- Θα χειριζόσασταν τα σενάρια Α και Β διαφορετικά;
- Ποιοι είναι οι παράγοντες που θα λάβετε υπόψη σας όταν θα αποφασίσετε να δράσετε σύμφωνα με το σενάριο;
- Αν αντιμετωπίσετε ένα σενάριο όπως το Α και Β και διαδοθεί ότι ένα από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα είχε πληρωθεί από το σεξουαλικό του ταίρι: α) ποια θα είναι η κατάλληλη δράση και β) τι προβλέπει η νομοθεσία γι' αυτό;

Περίπτωση 3 σεξ σε δημόσιο χώρο - επίθεση

Ο Ρίτσαρντ εργάζεται ως μεσαίο στέλεχος σε μεγάλη ασφαλιστική εταιρία. Είναι παντρεμένος με τρία παιδιά και ζει σε μικρό σπίτι εξοχής. Ο Ρίτσαρντ μαθαίνει για έναν παράδρομο αυτοκινητόδρομου όπου άνδρες συναντούν ανώνυμους συντρόφους. Οδηγεί μέχρι εκεί και κάνει βόλτες. Συναντά έναν άνδρα και πηγαίνει στο δάσος για σεξουαλική συνεύρεση. Αφού εισέρχονται στο δάσος, ο άνδρας χτυπάει τον Ρίτσαρντ ασταμάτητα και του κλέβει το πορτοφόλι και το τηλέφωνο. Ο Ρίτσαρντ βρίσκεται χτυπημένος μετά από λίγο και μεταφέρεται με ασθενοφόρο στο τοπικό νοσοκομείο, όπου επανακτά τις αισθήσεις του. Η αστυνομία ενημερώνεται από το νοσοκομείο και αναμένει να λάβει κατάθεση.

Υπόθεση 3 Σημεία συζήτησης

- Πώς θα δράσει η αστυνομία για να προστατέψει τα ατομικά δικαιώματα όσων θέλουν να κάνουν σεξ σε δημόσια σφαίρα, ακόμη κι αν είναι αυτό αδίκημα;
- Αν ο Ρίτσαρντ δεν αναφέρει στην αστυνομία τις λεπτομέρειες του τι του συνέβη, ποιο είναι το ρίσκο γι'αυτόν και το ευρύ κοινό; Υπάρχει ζήτημα για επανάληψη της παραβατικής συμπεριφοράς;
- Γιατί οι δράστες επέλεξαν να κλέψουν και να εξυβρίσουν τα άτομα σε αυτές τις περιπτώσεις;
- Ποια θέματα αναφορικά με την ιδιωτικότητα εγείρονται σε αυτή την υπόθεση;

Περίπτωση 4 Σχολείο Εκφοβισμός και επίθεση

Ο Θωμάς είναι 15 ετών μαθητής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ένα ήσυχο, φιλήσυχο αγόρι, το οποίο δεν παίζει κανένα “αρσενικό” αθλητικό παιχνίδι όπως ποδόσφαιρο ή ράγκμπι. Θεωρώντας τον «μαλακό», τα υπόλοιπα αγόρια τον φωνάζουν συχνά “αδελφή”, “πούστη” και άλλους υποτιμητικούς χαρακτηρισμούς, που υπονοούν ομοφυλοφιλία και δεν ανταποκρίνονταν στις προσδοκίες του φύλου για έναν «πραγματικό άνδρα». Οι μαθητές στο σχολείο του Θωμά πληροφορήθηκαν ότι ο Θωμάς εθεάθη σε χώρο για ομοφυλόφιλους στο κέντρο της πόλης.

Την επόμενη ημέρα, στο μάθημα της γυμναστικής, ο Θωμάς ξυλοκοπείται στα αποδυτήρια. Τα αγόρια τον αποκαλούν με ομοφοβικά ονόματα καθώς τον χτυπούν, ενώ χώνουν το κεφάλι του στην τουαλέτα και τραβούν το καζανάκι. Ο Θωμάς εγκαταλείπει το σχολείο και δεν επιστρέφει.

Περίπτωση 4 Σημεία συζήτησης

- Πρόκειται για ζήτημα της αστυνομίας;
- Είναι ευθύνη του διευθυντή του σχολείου να επιτηρεί τη συμπεριφορά στο σχολείο ή η αστυνομία έχει ρόλο;
- Ποια είναι η επίπτωση της χρήσης ομοφοβικών λέξεων ως υποτιμητικοί χαρακτηρισμοί σε σχολεία ή στην ευρύτερη κοινωνία;
- Πώς μπορεί αυτό ο τύπος συμβάντων να προληφθεί;

Περίπτωση 5 κλοπή κατόπιν διαδικτυακού ραντεβού

Ο Γιάννης είναι καθηγητής σε δημοτικό σχολείο μικρής πόλης. Δεν έχει ανακοινώσει ότι είναι ομοφυλόφιλος στην οικογένεια ή τους συναδέλφους του ενώ εργάζεται σε σχολείο το οποίο διαχειρίζεται θρησκευτική οργάνωση. Οι γονείς του είναι ηλικιωμένοι κι έχει αποφασίσει να μην ανακοινώσει την ομοφυλοφιλική του ταυτότητα μέχρι να πεθάνουν, γιατί αισθάνεται ότι δεν θα τον καταλάβουν ποτέ. Έχει ανησυχίες σχετικά με την προσωρινή θέση του στο σχολείο αν οι εργοδότες ανακαλύψουν ότι είναι ομοφυλόφιλος.

Ο Γιάννης χρησιμοποιεί ένα διαδικτυακό κοινωνικό δίκτυο για ομοφυλόφιλους προκειμένου να συναντά άλλους ομοφυλόφιλους. Ένα βράδυ προσκαλεί στο σπίτι του τη διαδικτυακή του γνωριμία, τον Άλφρεντ. Ο Άλφρεντ μένει το βράδυ αλλά φεύγει νωρίς το πρωί. Φεύγοντας, κλέβει το φορητό υπολογιστή και το πορτοφόλι του Γιάννη. Ο Γιάννης πρέπει να αναφέρει την απώλεια του υπολογιστή στην αστυνομία καθώς ο υπολογιστής ανήκει στο σχολείο.

Περίπτωση 5 Σημεία συζήτησης

- Η πληγείσα πλευρά είναι διατεθειμένη να πει τα γεγονότα στην αστυνομία;
- Τι πρέπει να γνωρίζει η αστυνομία για να χειριστεί αποτελεσματικά την υπόθεση;
- Ποιο είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα για την πληγείσα πλευρά;
- Ποιο είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα για την αστυνομία;
- Τι θα βοηθήσει την πληγείσα πλευρά να εμπιστευτεί την αστυνομία;
- Μπορεί η αστυνομία να ολοκληρώσει την έρευνα χωρίς να αποκαλύψει την ομοφυλοφιλική ταυτότητα της πληγείσας πλευράς;
- Σε κάθε ποινική υπόθεση που διερευνά η αστυνομία, είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα μία επιτυχημένη ποινική δίωξη;
- Πώς θα δράσει η αστυνομία για να προφυλάξει την πληγείσα πλευρά από το να συγκαλύψει ή να αλλάξει τα γεγονότα εξαιτίας του φόβου να αποκαλυφθεί η ομοφυλοφιλική της ταυτότητα;

Περίπτωση 6 Εκβιασμός

Η Σούζαν είναι λεσβία και ποτέ δεν το αποκάλυψε. Παντρεύτηκε τον Πέτρο πριν από 16 χρόνια και έχουν ένα 14χρονο παιδί. Έχει μία σχέση απόστασης από τον άνδρα της αλλά θέλει να παραμείνει παντρεμένη για το καλό του γιου της. Η Σούζαν είναι υψηλόβαθμη υπάλληλος σε κυβερνητική υπηρεσία.

Μία συνάδελφός της ανακάλυψε ότι είναι λεσβία και την εκβίασε ότι θα αποκαλύψει τον σεξουαλικό προσανατολισμό της στον άνδρα της και στους διευθυντές της εκτός αν η Σούζαν της δώσει ένα σημαντικό ποσό. Η Σούζαν θέλει να πει στην αστυνομία για τον εκβιασμό αλλά φοβάται ότι δεν θα κατανοήσουν την κατάστασή της. Επίσης, φοβάται ότι η αστυνομία θα αποκαλύψει την κατάσταση στον άνδρα της.

Περίπτωση 6 Σημεία συζήτησης

- Τα ΛΟΑΔΜ άτομα έχουν περισσότερες πιθανότητες να πέσουν θύματα εκβιασμού;
- Γιατί συμβαίνει αυτό;
- Ποιες είναι οι επιπτώσεις για την Σούζαν αν αποκαλύψει ότι είναι λεσβία;
- Είναι τα θύματα των εκβιασμών πρόθυμα να καταγγείλουν περιστατικά στην αστυνομία;
- Γιατί πρέπει η αστυνομία να ενθαρρύνει τα θύματα των εκβιασμών να προσέχονται σε αυτήν;
- Ποια ευθύνη φέρει η αστυνομία για την προστασία της ιδιωτικότητας της Σούζαν;

Βιβλιογραφία Τέταρτης Ενότητας

Danish Institute for Human Rights. (2011) Hate Crime Tool Kit: A guide for Police
ILGA, Draft report on incidents of homophobic and transphobic hate crime.

Federal Bureau of Investigation. (2015) Hate Crime Data Collection Guidelines and
Training Manual.

Franey, P and Del Aguila E. (2012) Supporting LGBT Communities: Police Toolkit,
UCD School of Social Justice, G-Force and the European Gay Police Association.

Logar, R. and Marvanove Vargova B. (2015) Effective Multi-Agency Cooperation for
Preventing and Combating Domestic Violence (Council of Europe)

National Coalition of Anti-Violence Programmes and The National Centre for Vic-
tims of Crime. (2010) Why it matters: Rethinking Victim Assistance for Lesbian,
Gay, Bisexual, Transgender and Queer Victims of Hate Violence and Intimate Part-
ner Violence.

National Centre for Transgender Equality. (2009) Responding to hate crime: A com-
munity resource manual

Office for Victims of Crime. (2014) Responding to Transgender Victims of Sexual
Assault

Polack, R. and LeDeroff, J. (2010) ILGO Europe Toolkit for training police officers
on tackling homophobic crime, ILGA Europe.

Polack, R. and LeDeroff, J. (2010) Joining Forces to Combat Homophobic and
Transphobic Hate Crime: Cooperation between Police Forces and LGBT Organisa-
tions in Europe, ILGA Europe.

Scottish Transgender Alliance. (2013) Gender Identity, Introductory Guide for Sup-
porting Transgender Persons www.scottishtrans.org/resources/

Stout, B. (2010) Equality and Diversity in Policing, Learning Matters Limited, Exeter.

Πέμπτη Ενότητα:

Δουλεύοντας με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ)

Πλαίσιο και σκεπτικό

Το Συμβούλιο της Ευρώπης θεωρεί εδώ και καιρό την κοινωνία των πολιτών ως «ζωτικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής κοινωνίας, και σημαντικό κι αναπόσπαστο μέρος της δημοκρατίας». ⁵³ Πέρα από την αξιολόγηση μέτρων για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, το Συμβούλιο και οι θεσμοί του, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) και του Επιτρόπου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, παρακολουθούν συγκεκριμένα την πρόοδο σε τοπικό επίπεδο για να αντιμετωπίσουν τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου. Έχουν αναζητήσει δεδομένα από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και έχουν βασιστεί σε αυτά για να προετοιμάσουν τις εκθέσεις των χωρών αλλά και τις επισκέψεις τους με στόχο την αξιολόγηση του επιπέδου των διακρίσεων και των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε εθνικό επίπεδο. Τα δεδομένα για τα εγκλήματα μίσους που συλλέγονται από την κοινωνία των πολιτών εξετάζονται με προσοχή, όπως επίσης η αξιολόγηση των ΟΚΠ για την αποτελεσματικότητα της αστυνομίας και άλλων φορέων στην αντιμετώπιση τέτοιου είδους βίας.

Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) είναι συχνά το πρώτο σημείο επαφής για τα θύματα των εγκλημάτων μίσους. Πολλές προσφέρουν σημαντική συναισθηματική, πρακτική, νομική, και ενίοτε ιατρική υποστήριξη. Με αυτή τους την ιδιότητα, αποτελούν βασική πηγή για την αστυνομία, ενώ βοηθούν στην κατανόηση του πραγματικού αντίκτυπου των εγκλημάτων μίσους στα θύματα και τις κοινότητές τους. Πολύ συχνά, η βοήθεια των ΟΚΠ αυξάνει τις πιθανότητες για τα θύματα να συνεργαστούν με την έρευνα και να παραμείνουν πιστοί στη δικαστική ποινική διαδικασία.

Η συνεργασία δεν είναι πάντα εύκολη. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να υπάρξει αμοιβαία καχυποψία μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών και της αστυνομίας. Αυτό το κεφάλαιο βοηθάει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν το έργο των ΟΚΠ και τον τρόπο με τον οποίο η αστυνομία μπορεί να συνεργαστεί καλύτερα μαζί τους για να βελτιώσει την ανταπόκρισή της προς τα θύματα. Κάτι τέτοιο ενέχει την άμεση συμβολή των οργανισμών της κοινωνίας των πολιτών που θα εξηγήσουν τις υπηρεσίες που παρέχουν, τα δεδομένα που έχουν συλλέξει, και όσα έχουν μάθει για τις ανάγκες των

⁵³ Ψήφισμα CM/Res(2016)3 για το καθεστώς συμμετοχής των διεθνών μη κυβερνητικών οργανώσεων στο Συμβούλιο της Ευρώπης

ΛΟΑΔΜ θυμάτων. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να δουλέψουν μαζί με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών προκειμένου να εντοπίσουν τομείς για βελτίωση και ευκαιρίες για συνεργασία.

Συνιστάται ιδιαίτερα η συμπερίληψη αυτής της ενότητας στα εκπαιδευτικά σεμινάρια όταν εμπλέκεται και η κοινωνία των πολιτών. Αυτή η ενότητα θα μπορούσε επίσης να παρουσιαστεί σε κάποιο χώρο οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών. Με αυτόν τον τρόπο θα δινόταν η ευκαιρία στους συμμετέχοντες να γνωρίσουν μια οργάνωση από πρώτο χέρι, υπογραμμίζοντας επιπλέον το μήνυμα ότι οι ΟΚΠ είναι βασικοί εταίροι στην κατανόηση και την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, αλλά και να προκύψουν νέες ερωτήσεις και ευκαιρίες για δράση.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες θα:

- κατανοήσουν τι μπορεί να προσφέρει η κοινωνία των πολιτών για να βελτιωθεί η έρευνα και καταγραφή των εγκλημάτων μίσους,
- μπορέσουν να προσεγγίσουν τοπικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για να συνεργαστούν σε θέματα αντιμετώπισης των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ,
- μπορέσουν να σχεδιάσουν συλλογικές δραστηριότητες με την κοινωνία των πολιτών.

Επισκόπηση δραστηριοτήτων

5.1 Τι είναι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, πώς μπορούν να βοηθήσουν και πώς μπορούμε να συνεργαστούμε; (40-45 λεπτά)

5.2 «Μπαίνοντας στη θέση τους: τι χρειάζομαι και τι μπορώ να κάνω;» (45 λεπτά)

5.3 Οικοδομώντας ουσιαστικές σχέσεις με τις κοινότητες (40 λεπτά)

Δραστηριότητα 5.1: Τι είναι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και πώς μπορούν να βοηθήσουν;

1. Πριν από τη δραστηριότητα:

α. Αναζητήστε τις σχετικές εθνικές και τοπικές ΟΚΠ που ασχολούνται με εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Συλλέξτε ονόματα, στοιχεία επικοινωνίας και μια μικρή περιγραφή για το έργο και τις υπηρεσίες τους. Προσθέστε αυτές τις πληροφορίες στο ενημερωτικό έντυπο 5.1 στην παράγραφο για τις ILGA και TGEU.

β. Βρείτε μια σχετική ΟΚΠ για να παρουσιάσει αυτή τη δραστηριότητα. Ιδανικά, η ΟΚΠ που θα επιλέξετε να έχει προσφέρει υψηλού επιπέδου εργασία στο χώρο της παρακολούθησης των εγκλημάτων μίσους και/ή υποστήριξης των θυμάτων. Σκεφτείτε να συμβουλευτείτε εθνικούς εμπειρογνώμονες σε ζητήματα εγκλημάτων μίσους για να σας προτείνουν την κατάλληλη οργάνωση. Βρείτε χρόνο για να προετοιμάσετε την παρουσίαση με την ΟΚΠ. Εξετάστε διεξοδικά το πρόγραμμα της παρουσίασης, συμφωνήστε ποια θα είναι τα κύρια μηνύματα και εντοπίστε ευαίσθητα σημεία που ενδέχεται να αναφερθούν κατά το σεμινάριο. Για παράδειγμα, μπορεί να υπάρξει μια ιδιαίτερα ευαίσθητη υπόθεση όπου η αστυνομία φέρεται να έχει κακομεταχειριστεί τα θύματα και/ή τους υποστηρικτές τους. Συμφωνήστε από πριν ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να αντιμετωπίσετε συζητήσεις για τέτοια περιστατικά ή ζητήματα. Θυμηθείτε ότι ο γενικός στόχος αυτής της παρουσίασης είναι να εντοπιστούν απευθείας και με ειλικρίνεια τυχόν προβλήματα και εντάσεις μεταξύ των ΟΚΠ και της αστυνομίας, παραμένοντας πάντα προσηλωμένοι σε λύσεις και τρόπους καλύτερης συνεργασίας της αστυνομίας με τις ΟΚΠ στο μέλλον.

Η παρουσίαση πρέπει να καλύψει τα ακόλουθα βασικά σημεία:

α. τη δουλειά της ΟΚΠ,

β. τον αντίκτυπο των εγκλημάτων μίσους στα θύματα, συμπεριλαμβανομένης ίσως μιας περιπτωσιολογικής μελέτης ή μιας προσωπικής ιστορίας,

γ. τις εντυπώσεις σχετικά με κενά στη νομοθεσία ή την εφαρμογή των νόμων,

δ. τα δεδομένα για εγκλήματα μίσους που επηρεάζουν τους ΛΟΑΔΜ και έχουν καταγραφεί είτε από την ΟΚΠ που έχετε καλέσει στην παρουσίαση ή κάποια άλλη οργάνωση εταίρο / ανάλυση για το πώς συγκρίνονται με στατιστικές της αστυνομίας και γιατί ενδέχεται να υπάρχουν διαφορές (π.χ. τα θύματα ενδέχεται να μην καταγγέλλουν τα περιστατικά στην αστυνομία, η ΟΚΠ και η αστυνομία μπορεί να χρησιμοποιούν διαφορετικά κριτήρια, κλπ.),

ε. μια επισκόπηση της μεθοδολογίας καταγραφής και μια αξιολόγηση για το πόσο αξιόπιστα είναι τα δεδομένα σχετικά με τα εγκλήματα μίσους,

στ. τους λόγους για τους οποίους τα θύματα δεν καταγγέλλουν τα εγκλήματα στην αστυνομία,

η. τις συστάσεις για το πώς η αστυνομία μπορεί να συνεργαστεί καλύτερα και να υποστηρίξει τα ΛΟΑΔΜ θύματα,

θ. τις προτάσεις για το πώς οι ΟΚΠ και η αστυνομία μπορούν να συνεργαστούν καλύτερα.

2. Ξεκινήστε τη δραστηριότητα με μια σύντομη συνάντηση ανταλλαγής ιδεών, ρωτώντας τους συμμετέχοντες τι γνωρίζουν για το έργο των ΟΚΠ σε διεθνές, εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, μπορείτε να αναφέρετε τις εξής ιδέες:

Οι ΟΚΠ μπορεί:

- > να είναι μεγάλες διεθνείς οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των εγκλημάτων μίσους και των ευρύτερων ζητημάτων δικαιωμάτων του ανθρώπου, για παράδειγμα η Διεθνής Αμνηστία ή το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- > να εστιάζουν συγκεκριμένα σε ζητήματα και δικαιώματα των ΛΟΑΔΜ, όπως οι ILGA και TGEU
- > να συμμετέχουν σε ποικίλες δραστηριότητες όπως η παρακολούθηση, η καταγραφή και η ευαισθητοποίηση για τα εγκλήματα μίσους
- > να διαβιβάζουν δεδομένα και πληροφορίες σε διεθνείς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένου του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά με την κατάσταση των εγκλημάτων μίσους σε εθνικό επίπεδο
- > να παράσχουν άμεση βοήθεια στα θύματα εγκλημάτων μίσους και να τα υποστηρίζουν στην καταγγελία των περιστατικών στην αστυνομία όταν αυτά συναινούν.

3. Στρέψτε την προσοχή των συμμετεχόντων στο ενημερωτικό έντυπο 5.1 που απαριθμεί τις διεθνείς και τοπικές ΟΚΠ, οι οποίες ασχολούνται με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ.

4. Καλέστε τον/ην εκπρόσωπο της ΟΚΠ να κάνει την παρουσίαση.

5. Μετά την παρουσίαση, οργανώστε μια συνεδρία ερωταπαντήσεων.

Ενημερωτικό Έντυπο 5.1: Διεθνείς, περιφερειακές και εθνικές οργανώσεις που ασχολούνται με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ

Ακολουθούν παραδείγματα από Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών που ασχολούνται με τα εγκλήματα μίσους σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Πάρτε το χρόνο σας να εξερευνήσετε τους ιστοτόπους τους. Θα ενημερωθείτε για τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ σε άλλες χώρες, πώς αυτά αντιμετωπίζονται και πώς υποστηρίζονται τα θύματα.

Διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις που ασχολούνται με τα εγκλήματα μίσους

Ευρωπαϊκός Τομέας της Διεθνούς Ένωσης Λεσβιών, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Διεμφυλικών και Μεσοφυλικών (ILGA-Europe)

<http://www.ilga-europe.org/>

Η ILGA-Europe έχει ως στόχο να διασφαλίσει συνοχή σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο όσον αφορά τα εγκλήματα μίσους και το λόγο μίσους. Η οργάνωση παρακολουθεί τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζουν τις διάφορες δεσμεύσεις τους τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, και συνεργάζεται με τα μέλη της σε εθνικό επίπεδο για να προωθήσει στοιχειοθετημένα υπεράσπιση που βοηθάει στην υιοθέτηση νομοθεσίας και πολιτικών από βουλευτές και κυβερνήσεις.

Η ILGA-Europe συνεργάζεται με επαγγελματικές οργανώσεις για την ενθάρρυνση εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε αστυνομικούς, εισαγγελείς, δικαστές και δικηγόρους. Προωθεί τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων για εγκλήματα μίσους και συμβάντα από οργανώσεις μέλη της, ενώ βοηθάει τα μέλη να αναπτύξουν τις ικανότητές τους σε αυτόν τον τομέα. Τέλος, η οργάνωση υποστηρίζει και βοηθάει με τις δίκες στα Ευρωπαϊκά δικαστήρια.

OII Europe (Organisation Intersex International Europe)

<https://oiieurope.org/about/>

Η OII Europe είναι ο συλλογικός φορέας εκπροσώπησης των Ευρωπαϊκών οργανώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα των μεσοφυλικών. Ενώ η οργάνωση δεν ασχολείται άμεσα με ζητήματα εγκλημάτων μίσους, αποτελεί εξαιρετική πηγή για να μάθετε περισσότερα σχετικά με τα μεσοφυλικά άτομα και τις εμπειρίες τους. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με την OII Europe για περισσότερες πληροφορίες αλλά κι όταν επιθυμείτε να έρθετε σε επαφή με εθνικές οργανώσεις που είναι μέλη της.

Transgender EU (TGEU)

<https://tgeu.org>

Η Transgender Europe συνεργάζεται με τις οργανώσεις μέλη της αλλά και τους εταίρους της για να παρακολουθεί και να ευαισθητοποιεί το ευρύ κοινό σχετικά με τη σοβαρή έκταση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της βίας κατά των διεμφυλικών σε διεθνή και Ευρωπαϊκή κλίμακα. Από το 2009, το πρόγραμμα Trans Murder Monitoring (TMM) (Έλεγχος Φόνων Διεμφυλικών) έχει χρησιμεύει ως συστηματική συλλογή, έλεγχος και ανάλυση των καταγγελλόμενων φόνων των διεμφυλικών και των ατόμων με διαφορετική έμφυλη έκφραση παγκοσμίως. Στην Ευρώπη, η TGEU συνεργάζεται με οργανώσεις εταίρους για την καταγραφή διακρίσεων, λόγου μίσους και εγκλημάτων μίσους, ενώ προσφέρει υποστήριξη σε θύματα / επιζώντες βίας σε κοινοτικό επίπεδο και στο πλαίσιο του προγράμματος ProTrans.

Διεθνής Αμνηστία

[Amnesty.org](https://www.amnesty.org)

Η Διεθνής Αμνηστία έχει πραγματοποιήσει μια σειρά από εθνικές έρευνες για εγκλήματα μίσους, συμπεριλαμβανομένων εγκλημάτων εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Οι εκθέσεις της περιλαμβάνουν περιπτώσιολογικές μελέτες, ανάλυση των εθνικών νομικών πλαισίων αλλά και των πολιτικών, και συστάσεις για βελτίωση.

Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

www.hrw.org

Όπως η Αμνηστία, έτσι και το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διεξάγει έρευνες για τα εγκλήματα μίσους, συμπεριλαμβανομένων των επιθέσεων κατά των ΛΟΑΔΜ. Οι εκθέσεις του Παρατηρητηρίου περιέχουν περιπτώσιολογικές μελέτες, ανάλυση των εθνικών νομικών πλαισίων και των πολιτικών, και συστάσεις για βελτίωση.

Κοιτάξτε την ενότητα «Εγκλήματα Μίσους» στον ιστότοπο και θα βρείτε διάφορες εκθέσεις για πολλές χώρες.

Εθνικές οργανώσεις που ασχολούνται με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ

Όνομα

Ιστότοπος

Στοιχεία επικοινωνίας

Μικρή περιγραφή των δραστηριοτήτων της οργάνωσης (εκπαίδευση, έλεγχος, υποστήριξη θυμάτων, κλπ.)

Δραστηριότητα 5.2: «Μπαίνοντας στη θέση τους: τι χρειάζεται και τι μπορώ να κάνω;»

Αυτή η ενότητα πρέπει να πραγματοποιηθεί με εμπλοκή κάποιας ΟΚΠ. Μπορεί να λάβει χώρα αμέσως μετά την παρουσίαση της ΟΚΠ.

1. Πριν από την παρουσίαση, πάρτε πέντε σελίδες παρουσίασης και γράψτε τα ακόλουθα:

Σελίδα 1: «Τι χρειάζονται τα θύματα;»

Σελίδα 2: «Τι χρειάζεται η αστυνομία;», «Τι μπορεί να κάνει η αστυνομία;»

Σελίδα 3: «Τι χρειάζονται οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών;», «Τι μπορούν να κάνουν οι ΟΚΠ;»

Σελίδα 4: «Τι χρειάζονται οι εισαγγελείς;», «Τι μπορούν να κάνουν οι εισαγγελείς;»

Σελίδα 5: «Τι χρειάζονται τα Υπουργεία;», «Τι μπορούν να κάνουν τα Υπουργεία;»

2. Μοιράστε τις σελίδες στην αίθουσα και δώστε μολύβια.

3. Κάντε μια εισαγωγή της ενότητας. Εξηγήστε ότι σκοπός αυτής της ενότητας για τους συμμετέχοντες είναι να:

- κατανοήσουν τη σκοπιά των διαφόρων ατόμων και οργανώσεων που ασχολούνται με την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ,
- σκεφτούν συγκεκριμένα τη σκοπιά των θυμάτων.

4. Χωρίστε την ομάδα σε πέντε μικρότερες ομάδες. Παροτρύνετέ τους να αφιερώσουν 5-7 λεπτά για να συμπληρώσουν τους πίνακες σε πρώτο πρόσωπο. Για παράδειγμα, για τον πίνακα του θύματος, θα έλεγαν, «Ως θύμα, χρειάζομαι...»/ «Ως αστυνομικός, μπορώ...». Τονίστε ότι ενώ τα θύματα μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα για να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ (π.χ. να καταγγείλουν και να παραμείνουν πιστοί στη δικαστική ποινική διαδικασία), δεν πρέπει ποτέ να αισθανθούν ότι αναγκάζονται να κάνουν κάτι που δεν θέλουν. Υπό αυτήν την έννοια, εξηγήστε ότι ο ρόλος τους διαφέρει πολύ από αυτόν της αστυνομίας, των ΟΚΠ και των Υπουργείων που έχουν την ευθύνη να λάβουν συγκεκριμένη δράση. Εξηγήστε ότι αυτός είναι ο λόγος που η σελίδα για τα θύματα διαφέρει από τις υπόλοιπες.

5. Ενημερώστε τους ότι όταν περάσουν τα 7 λεπτά, ένα μέλος της ομάδας θα παραμείνει ενώ οι υπόλοιποι θα συνεχίσουν με την επόμενη καρτέλα. Η ομάδα θα αφιερώνει και πάλι 5-7 λεπτά στην επόμενη καρτέλα, ενώ αυτός/η που έχει μείνει πίσω θα εξηγήσει τι έχει γράψει η ομάδα του/της, διατηρώντας το ίδιο ύφος. «Ως θύμα, χρειάζομαι...»/ «Ως αστυνομικός, μπορώ...», κλπ. Η ομάδα τότε θα εντοπίσει ό,τι λείπει και θα το προσθέσει στη λίστα.
6. Μετά το πέρας των 7 λεπτών, ένα διαφορετικό άτομο θα μείνει πίσω και οι υπόλοιποι θα συνεχίσουν. Η ομάδα θα αφιερώσει άλλα 5-7 λεπτά με την καρτέλα και θα ακούσει από το μέλος που έχει μείνει, τι έχουν γράψει στον πίνακα. Η ομάδα θα προσθέσει στη λίστα ενώ κάποιος άλλος θα μείνει για να εξηγήσει στην επόμενη ομάδα. Συνεχίστε έτσι έως ότου όλες οι ομάδες έχουν μελετήσει τις καρτέλες.
7. Ζητήστε από όλους να επιστρέψουν στη μεγαλύτερη ομάδα για ενημέρωση. Ρωτήστε τους τι αποκόμισαν από αυτή τη δραστηριότητα, τι τους εξέπληξε, με τι εντυπώσεις θα φύγουν. Επισημάνετε και καταγράψτε καίριες δράσεις που μπορούν να πραγματοποιηθούν βραχυμεσοπρόθεσμα για να καλυφθούν οι ανάγκες που έχουν αναγνωριστεί, σε συνεργασία με την αστυνομία, τις ΟΚΠ και άλλους φορείς.

Δραστηριότητα 5.3: Οικοδομώντας αποτελεσματικές σχέσεις με τις κοινότητες (1 ώρα)

Αυτή η δραστηριότητα έχει δύο μέρη. Το πρώτο μέρος αφορά την εξέταση μιας περιπτώσιολογικής μελέτης για να αντληθούν διδάγματα και να διευκρινιστεί τι θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά. Το δεύτερο μέρος είναι μια δραστηριότητα ανταλλαγής ιδεών όπου οι συμμετέχοντες προσδιορίζουν συγκεκριμένες δράσεις που μπορούν να πραγματοποιηθούν σε εθνικό επίπεδο για να βελτιωθούν οι σχέσεις μεταξύ της αστυνομίας και των ΛΟΑΔΜ κοινοτήτων. Όπως και με τις υπόλοιπες δραστηριότητες αυτής της ενότητας, συνιστάται ενθέρμως να λάβουν μέρος ΟΚΠ.

5.3α Ασυνόμειση στην Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ομοφοβίας, Ρουμανία: υπόθεση M.C. και A.C. κατά Ρουμανίας στο ΕΔΔΑ

1. Πριν από την παρουσίαση, πάρτε δύο σελίδες παρουσίασης. Στη μία σελίδα γράψτε «Τι λάθος έγινε;». Στη δεύτερη σελίδα γράψτε, «Τι θα μπορούσε να είχε γίνει διαφορετικά;»
2. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες. Αν είναι παρόντες εκπρόσωποι οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, βεβαιωθείτε ότι υπάρχουν μικτές ομάδες με αστυνομικούς. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να διαβάσουν την περιπτώσιολογική μελέτη έχοντας υπόψη αυτές τις

ερωτήσεις. Εξηγήστε ότι σκοπός της δραστηριότητας δεν είναι η απόδοση ευθυνών. Τονίστε το γεγονός ότι πολλές χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης είχαν παρόμοιες προκλήσεις. Δώστε έμφαση στο λόγο που επικεντρώνεστε σε αυτήν την περίπτωση εξηγώντας ότι είναι κάτι που συνέβη πραγματικά και εγείρει κοινά ζητήματα που αντιμετωπίζει τόσο η αστυνομία όσο και οι κοινότητες.

3. Δώστε στους συμμετέχοντες 5-7 λεπτά να διαβάσουν την περιπτωσιολογική μελέτη. Ζητήστε τους να δώσουν σύντομες απαντήσεις στις δύο ερωτήσεις.
4. Φέρτε τους συμμετέχοντες στις μεγάλες ομάδες για να μοιραστούν τις απαντήσεις τους. Συζητώντας τι λάθη έγιναν, βεβαιωθείτε ότι δίνετε προσοχή στα ακόλουθα:
 - Οι συμμετέχοντες τραυματίστηκαν μετά την πορεία ενώ είχαν ακολουθήσει τις οδηγίες για την αμφίεση και τα δρομολόγια.
 - Η αντιμετώπιση των θύματων από την αστυνομία ήταν λανθασμένη (π.χ. εκφράζοντας έκπληξη ότι τα θύματα ήταν «εύπορα» και αποθαρρύνοντάς τα να συνεχίσουν με την υπόθεση).
 - Ελλιπή επικοινωνία με τα θύματα για την υπόθεση, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά την εμπιστοσύνη της ευρύτερης ΛΟΑΔΜ κοινότητας (π.χ. η ACCEPT χρειάστηκε να επικοινωνήσει τρεις φορές με την αστυνομία για να μάθει τι συμβαίνει με την υπόθεση).
 - Υπάρχουν αποδείξεις ανεπαρκούς προγραμματισμού πριν από την πορεία σε σχέση με την προστασία των συμμετεχόντων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την πορεία.

Συζητώντας τι θα μπορούσε να είχε γίνει διαφορετικά, βεβαιωθείτε ότι θα τονιστούν τα ακόλουθα σημεία:

- Επανεξέταση των μέτρων ασφαλείας πριν την πορεία για να εξασφαλιστεί ότι οι συμμετέχοντες θα ήταν ασφαλείς πριν, κατά τη διάρκεια και μετά.
- Εκπαίδευση της αστυνομίας για το πώς παίρνουν συνέντευξη και έρχονται σε επαφή με θύματα ομοφοβικών επιθέσεων, με ευαισθησία και αποτελεσματικό τρόπο.
- Βελτιωμένη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων για πιθανές διώξεις των δραστών (σημείωμα προς τους εκπαιδευτές: βεβαιωθείτε ότι στη συζήτηση δεν αναφέρονται λεπτομερώς ζητήματα έρευνας καθώς αυτά συζητούνται στην Τέταρτη Ενότητα).
- Καλύτερη επικοινωνία με τα θύματα και τις πληγείσες κοινότητες μετά τα συμβάντα.

Ενημερωτικό Έντυπο 5.3α: Επισκόπηση της υπόθεσης M.C. και A.C. κατά Ρουμανίας στο ΕΔΔΑ

Αυτό το ενημερωτικό έντυπο προσφέρει μια επισκόπηση της υπόθεσης M.C. και A.C. κατά Ρουμανίας για εκπαιδευτικούς λόγους. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε τον ιστότοπο του Δικαστηρίου <https://goo.gl/sHMxb4>.

Τι συνέβη

Στις 3 Ιουνίου 2006, οι προσφεύγοντες συμμετείχαν στην ετήσια παρέλαση υπερηφάνειας στο Βουκουρέστι που είχε διοργανώσει η ACCEPT, μία μη κυβερνητική οργάνωση με σκοπό την παροχή πληροφοριών και την υποστήριξη της ΛΟΑΔΜ κοινότητας. Στην πορεία είχε εξασφαλιστεί αστυνομική προστασία. Η αστυνομία είχε σταματήσει διάφορα άτομα που είχαν εκφράσει ανοικτά τη δυσαρέσκειά τους για την πορεία, τους είχε πάρει τις φωτογραφίες, ενώ είχε ελέγξει τις ταυτότητές τους και είχε σημειώσει τα στοιχεία τους.

Κατά τις 7 το απόγευμα, αφού τελείωσε η πορεία, οι προσφεύγοντες και τέσσερις ακόμα συμμετέχοντες έφυγαν από το σημείο εκείνο χρησιμοποιώντας τα δρομολόγια και τα μέσα συγκοινωνίας που είχαν συστήσει οι αρχές στις οδηγίες που είχαν ετοιμάσει οι διοργανωτές για τους συμμετέχοντες στην πορεία. Όπως είχε επισημανθεί στο σχετικό φυλλάδιο, δεν φορούσαν ρούχα ή σήματα που θα φανέρωναν ότι συμμετείχαν στην πορεία.

Με το που επιβιβάστηκαν σε βαγόνι του μετρό, δέχθηκαν επίθεση από έξι νεαρούς άνδρες και μια γυναίκα που φορούσαν φούτερ με κουκούλα. Οι δράστες προσέγγισαν τα θύματα απευθείας και άρχισαν να τους γρονθοκοπούν και να τους κλωτσούν στο κεφάλι και το πρόσωπο. Κρεμάστηκαν από τις μεταλλικές ράβδους πάνω από τα κεφάλια τους, κλωτσώντας τους. Κατά τη διάρκεια της επίθεσης, φώναζαν: «Αδελφές, πηγαίντε στην Ολλανδία!» (Poronarilor, duce i-v în Olanda!)

Έσπρωξαν τα θύματα σε μια άκρη του βαγονιού. Ένα από τα θύματα προσπάθησε να προστατεύσει τους υπόλοιπους με το σώμα του, αλλά ο δεύτερος προσφεύγων έμεινε ακάλυπτος και χτυπήθηκε πολλαπλώς.

Η επίθεση διήρκεσε περίπου δύο λεπτά. Βγαίνοντας από το βαγόνι, οι δράστες γρονθοκόπησαν για μια ακόμη φορά τον πρώτο προσφεύγοντα στο πρόσωπο.

Κατά τη διάρκεια της επίθεσης, οι υπόλοιποι επιβάτες μαζεύτηκαν στην άλλη άκρη του βαγονιού. Μεταξύ αυτών ήταν ένας φωτογράφος που είχε συμμετάσχει στην πορεία. Τα θύματα του ζήτησαν να φωτογραφίσει το συμβάν. Καθώς το έκανε, οι δράστες επιτέθηκαν και σε αυτόν.

Η αστυνομική έρευνα

Αργότερα εκείνο το βράδυ της 3ης προς 4η Ιουνίου 2006, τα θύματα, συμπεριλαμβανομένων των προσφευγόντων και ενός εκπροσώπου της ACCEPT πήγαν στην αστυνομία. Άσκησαν ποινική δίωξη κατά των δραστών και δήλωσαν ότι η επίθεση έγινε λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού των θυμάτων. Επανελάβαν ότι δεν φορούσαν εμφανή διακριτικά σημάδια που θα μαρτυρούσαν ότι επέστρεφαν από την ομοφυλοφιλική πορεία. Υποστήριξαν ότι οι δράστες τους είχαν εντοπίσει στην πορεία (καθώς δεν φορούσαν μάσκες) και τους είχαν ακολουθήσει με σκοπό να τους βλάψουν. Ενημέρωσαν την αστυνομία για τα προσβλητικά σχόλια κατά τη διάρκεια της επίθεσης.

Σύμφωνα με τους προσφεύγοντες, οι αστυνομικοί εξεπλάγησαν όταν αντιλήφθηκαν ότι οι προσφεύγοντες και τα υπόλοιπα θύματα, αν και ομοφυλόφιλοι, ήταν εύποροι με κανονικές δουλειές και θέσεις ευθύνης. Προσπάθησαν να τους αποτρέψουν να δώσουν συνέχεια στην καταγγελία προειδοποιώντας τους ότι θα αναγκάζονταν να αντιμετωπίσουν τους δράστες στο δικαστήριο.

Λόγω αναδιοργάνωσης της αστυνομίας, ο φάκελος της υπόθεσης μεταφέρθηκε από το ένα αστυνομικό τμήμα στο άλλο, ενώ στις 4 Απριλίου 2007 καταγράφηκε στο αστυνομικό τμήμα του μετρό.

Καθώς δεν υπήρχε καμία εξέλιξη με την υπόθεση, οι προσφεύγοντες αναζήτησαν πληροφορίες για την πορεία της έρευνας μέσω επιστολών που έστειλε η ACCEPT στις 25 Σεπτεμβρίου 2006, στις 28 Μαρτίου 2007 και στις 20 Ιουλίου 2011. Στις 19 Μαρτίου 2007, κατήγγειλαν στο Υπουργείο Εσωτερικών Υποθέσεων την απουσία αποτελεσματικής έρευνας της υπόθεσης, αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

Στις 9 Αυγούστου 2011, σε απάντηση αιτήματος των προσφευγόντων για ενημέρωση, το αστυνομικό τμήμα τους ενημέρωσε ότι σκόπευε να μην κινήσει ποινική δίωξη (*neîncercerea urm ririi penale*) καθώς τα εικαζόμενα εγκλήματα είχαν παραγραφεί (*s-a împlinit prescrip ia special*). Η αστυνομία εξήγησε ότι η έρευνα είχε καταστεί δυσκολότερη καθώς ο φάκελος είχε φτάσει στο συγκεκριμένο αστυνομικό τμήμα ένα χρόνο μετά το συμβάν. Επιπλέον, είχαν αποτύχει όλες οι κινήσεις της αστυνομίας να εντοπίσουν τους φερόμενους ενόχους.

Στις 4 Οκτωβρίου 2011, το γραφείο του εισαγγελέα που πρόσκειται στο Πρωτοδικείο Βουκουρεστίου (Τέταρτη Περιφέρεια) ενέκρινε την πρόταση της αστυνομίας και αποφάσισε να λήξει την έρευνα. Η απόφαση εστάλη στην οικία του πρώτου προσφεύγοντα στις 27 Φεβρουαρίου 2012.

Ερωτήσεις:

Τι έγινε λάθος;

Πώς θα μπορούσε να είχε αντιμετωπιστεί καλύτερα η κατάσταση;

5.3β: Οικοδομώντας σχέσεις μεταξύ της αστυνομίας και των ΛΟΑΔΜ κοινοτήτων

Σημαντική σημείωση: Όλες αυτές οι ιδέες δεν αρμόζουν σε κάθε περίπτωση. Συνεπώς, είναι σημαντικό να προσαρμόζονται καταλλήλως. Για παράδειγμα, μπορεί να μην υπάρχει ΛΟΑΔΜ σύνδεσμος στην αστυνομία αλλά ούτε κι αστυνομικοί που έχουν φανερώσει την ομοφυλοφιλική τους ταυτότητα. Το μόνο που θα μπορούσε να γίνει σε αυτό το στάδιο είναι μικρά βήματα για τη βελτίωση της σχέσης μεταξύ της αστυνομίας και της κοινωνίας των πολιτών. Αυτό δεν είναι πρόβλημα. Το να προσδιοριστεί και να εφαρμοστεί ακόμα κι ένα μικρό βήμα είναι σημαντικό επίτευγμα και μπορεί να ανοίξει το δρόμο για περισσότερες ουσιαστικές βελτιώσεις στο μέλλον.

Πρώτο βήμα: Αξιολογήστε

1. Σε αυτό το βήμα, οι συμμετέχοντες αξιολογούν τις παρούσες σχέσεις μεταξύ της αστυνομίας και των ΛΟΑΔΜ κοινοτήτων. Αυτό αποτελεί ένα από τα δυσκολότερα βήματα, το οποίο μάλιστα απαιτεί ανοικτό πνεύμα και ειλικρίνεια. Αν οι προηγούμενες δύο συνεδρίες έχουν ολοκληρωθεί επιτυχώς, τότε έχετε περισσότερες πιθανότητες να καταλήξετε σε μια ακριβή και εποικοδομητική αξιολόγηση της κατάστασης των σχέσεων μεταξύ της αστυνομίας και της ΛΟΑΔΜ κοινότητας.

Δεύτερο βήμα: Οργανώστε

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μελετήσουν και πάλι το ενημερωτικό έντυπο 5.3β και συμφωνήστε σε τουλάχιστον δυο βήματα που μπορούν να γίνουν στο άμεσο μέλλον.

Τρίτο βήμα: Παραδώστε

3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να διευκρινίσουν πώς θα γίνουν αυτά τα βήματα και από ποιον. Στην περίπτωση που οι συμμετέχοντες έχουν αναγνωρίσει εμπόδια που δεν μπορούν να ελέγξουν (π.χ. παρουσία νομικού πλαισίου, ανεπαρκής πολιτική υποστήριξη), τότε ενθαρρύνετέ τους να προσδιορίσουν πώς θα μπορούσαν να ξεπεραστούν και υπενθυμίστε τους ότι το ζήτημα αυτό θα συζητηθεί εκ νέου στο επόμενο κεφάλαιο.

Ενημερωτικό Έντυπο 5.3β: Οικοδομώντας σχέσεις μεταξύ της αστυνομίας και των ΛΟΑΔΜ κοινοτήτων: μερικά πιθανά πρακτικά βήματα

Ξεκινήστε με μικρά βήματα

Εάν είναι η πρώτη φορά που η αστυνομία και οι ΟΚΠ έρχονται σε επαφή, τότε ξεκινήστε με μικρά βήματα. Για παράδειγμα, οργανώστε μια άτυπη συνάντηση έτσι ώστε κάθε πλευρά να μπορέσει να μάθει για τη δουλειά και τις δραστηριότητες της άλλης, και να προσδιοριστούν πιθανοί τρόποι συνεργασίας.

Παραμείνετε πρακτικοί και επικεντρωθείτε σε αμοιβαία επωφελείς δραστηριότητες

Συμφωνείστε στα σημεία επαφής και από τις δύο πλευρές και σε μια σύντομη περιγραφή του τι μπορούν να κάνουν.

Συμφωνείστε στη συμβολή των ΟΚΠ στην εκπαίδευση της αστυνομίας εστιάζοντας σε τομείς εμπειρογνωμοσύνης, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης των θυμάτων και της κατανόησης του αντίκτυπου των εγκλημάτων μίσους και των αναγκών των θυμάτων. Οι ΟΚΠ έχουν συχνά μια μοναδική αντίληψη των δεικτών προκατάληψης των ΛΟΑΔΜ που είναι σημαντικοί για την έρευνα και τη συλλογή στοιχείων.

Επισκεφτείτε τα γραφεία μιας εθνικής ή τοπικής ΟΚΠ που συνεργάζεται με ΛΟΑΔΜ κοινότητες

Επισκεφτείτε τοπικές επιχειρήσεις που είναι φιλικές προς τους ομοφυλόφιλους, όπως μπαρ και άλλα κοινωνικά στέκια. Οργανώστε από πριν την επίσκεψη, τονίζοντας ότι ενδιαφέρεστε να μάθετε ποια είναι η κατάσταση και κατά πόσον είχαν ζητήματα που είχαν απασχολήσει την κοινότητα.

Ζητήστε να έχετε μια συνάντηση για να συζητήσετε συγκεκριμένα περιστατικά που έχουν σημειωθεί και τις εντυπώσεις τους κατά πόσον η συχνότητα των περιστατικών έχει αυξηθεί ή αλλάξει.

Ζητήστε τη συμβολή ΟΚΠ για τη σύνταξη κατευθυντήριων οδηγιών ή πρωτοκόλλων για την αστυνομία. Πρόκειται για εξαιρετικό τρόπο να βελτιωθεί η καταλληλότητα και η ποιότητα αυτών των εγγράφων σχετικά με τις ανάγκες των θυμάτων, την κατανόηση του αντίκτυπου των εγκλημάτων μίσους και μιας καινούριας αντίληψης των δεικτών προκατάληψης.

Φροντίστε να υπάρχουν τακτικές επαφές

Η περιοδικότητα είναι σημαντική καθώς ενδυναμώνει τις σχέσεις και αυτό μπορεί να βοηθήσει σε δύσκολες στιγμές (βλέπε παρακάτω).

Κανονίστε ενημερωτική συνάντηση μετά από κάποιο συγκεκριμένο, ευαίσθητο ή υψηλής απήχησης περιστατικό

Λάθη γίνονται και πρέπει να μαθαίνουμε από αυτά. Αποφύγετε να κλείσετε διαύλους επικοινωνίας μετά από κάποιο δύσκολο περιστατικό όπως βία σε παρέλαση υπερηφάνειας, ελλιπής αστυνόμευση ή αστυνομική βία. Διατηρήστε την επικοινωνία ακόμη και σε περίπτωση έντασης σχετικά με συγκεκριμένα περιστατικά. Σκεφτείτε να κανονίσετε ανεπίσημες συναντήσεις όπου αυτά τα περιστατικά θα ζητηθούν με εμπιστευτικότητα, συμφωνώντας ότι δεν θα είναι παρόντες δημοσιογράφοι. Συνεργαστείτε με ΟΚΠ για να διευκολύνετε την υποστήριξη των θυμάτων, της οικογένειας ή της κοινότητας σε σχέση με συγκεκριμένα περιστατικά.

Βασιστείτε στα επιτεύγματά σας

Μπορεί να ξεκινήσατε με μικρά βήματα, αλλά συνεχίστε να ψάχνετε για ευκαιρίες μεγαλύτερης δέσμευσης. Μπορεί το σύστημα με τα σημεία επαφής να πηγαίνει καλά. Ίσως να έφτασε η στιγμή να συνεργαστείτε πιο στενά συζητώντας περιστατικά και τρόπους αντιμετώπισης. Ίσως να αισθάνεστε έτοιμοι να συζητήσετε το ενδεχόμενο να μοιραστείτε δεδομένα και πληροφορίες ανώνυμα. Μπορεί επίσης να συμφωνήσετε σε ένα σύστημα αναφοράς για την υποστήριξη των θυμάτων.

Βεβαιωθείτε ότι υπάρχουν αρκετοί πόροι γι' αυτή τη δουλειά

Για παράδειγμα, οι ΟΚΠ συχνά διαπιστώνουν ότι ενώ η δουλειά τους είναι απαραίτητη για την παρακολούθηση και την υποστήριξη των θυμάτων, στερούνται των αναγκαίων πόρων. Όπου είναι δυνατόν, είναι σημαντικό για την αστυνομία να βρει πόρους για τη δουλειά στην οποία βασίζεται.

Να είσαστε σαφείς για το τι μπορεί και τι δεν μπορεί να επιτευχθεί κι από τις δυο πλευρές

Για παράδειγμα, μια οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι το θύμα θα καταγγείλει το έγκλημα ή θα συμμετάσχει στη δικαστική ποινική διαδικασία. Παρομοίως, η αστυνομία δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι θα προχωρήσει η δίωξη.

Περαιτέρω βήματα: χαρτογραφώντας τις έρευνες για τα εγκλήματα μίσους στο δικό σας χώρο: πλαίσιο πολιτικής

Πλαίσιο και σκεπτικό

Ένα πετυχημένο σεμινάριο μπορεί να βελτιώσει σημαντικά την ικανότητα της αστυνομίας να διερευνά αποτελεσματικά τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Ωστόσο, δεν είναι παρά ένα κομμάτι του παζλ για μια συνολική προσέγγιση της αντιμετώπισης των εγκλημάτων μίσους. Για παράδειγμα, οι νόμοι για τα εγκλήματα μίσους μπορεί να καλύπτουν μόνο το σεξουαλικό προσανατολισμό και όχι την ταυτότητα φύλου, δυσχεραίνοντας έτσι την έρευνα και δίωξη των τρανσφοβικών εγκλημάτων μίσους. Οι φόρμες καταγραφής της αστυνομίας μπορεί να μην επιτρέπουν την καταγραφή όλων των παραμέτρων των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Συνεπώς, σημαντικές πληροφορίες που η αστυνομία έχει την τεχνογνωσία να εντοπίσει, χάνονται χωρίς να αντικατοπτρίζονται στις επίσημες στατιστικές. Οι ανακριτικές διαδικασίες που μάθατε σε αυτό το σεμινάριο ενδέχεται να μην αποτυπώνονται σε επίσημα πρωτόκολλα και κατευθυντήριες οδηγίες. Η Εισαγγελία μπορεί να μην έχει παρακολουθήσει το ίδιο σεμινάριο για τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, και συνεπώς να μην είναι εξίσου πληροφορημένη για τις αποδείξεις που δηλώνουν ύπαρξη κινήτρου προκατάληψης σε τέτοιου είδους εγκλήματα.

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν διάφορα εμπόδια στη βελτίωση της ανακριτικής τους πρακτικής και υποστήριξης των ΛΟΑΔΜ θυμάτων. Σκοπός αυτής της άσκησης είναι να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να γνωρίσουν όλα αυτά τα ζητήματα και να καταλήξουν σε μια προσέγγιση που εστιάζει στην εύρεση λύσεων. Συνιστάται η συμμετοχή υψηλόβαθμου αστυνομικού αλλά και εκπροσώπου του σχετικού Υπουργείου ή Υπουργείων. Θα ήταν επίσης χρήσιμο να παραστούν ΟΚΠ. Με τον τρόπο αυτό δίνονται περισσότερες ευκαιρίες για κατανόηση αυτών των σημαντικών ζητημάτων και λήψη αποφάσεων σχετικά με τρόπους βελτίωσης.

Σε αυτήν την ενότητα, οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να χαρτογραφήσουν το δικό τους εθνικό πλαίσιο σύμφωνα με βασικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για μια συνολική προσέγγιση των εγκλημάτων μίσους. Αυτά είναι:

- > Το εθνικό πλαίσιο: οι νόμοι για τα εγκλήματα μίσους περιλαμβάνουν το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου ως προστατευόμενες κατηγορίες;
- > Το πλαίσιο και σύστημα καταγραφής εγκλημάτων μίσους: οι φόρμες καταγραφής της αστυνομίας περιλαμβάνουν τα απαραίτητα «τετραγωνίδια προς σημείωση» και τα πεδία για την καταγραφή των ενδείξεων προκατάληψης κατά των ΛΟΑΔΜ, την απόδειξη κινήτρου προκατάληψης και την αντίληψη του θύματος;

- > Καθοδήγηση και κατευθυντήριες οδηγίες: η αστυνομία έχει λάβει σαφείς οδηγίες για τη διερεύνηση εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, τη διασφάλιση ότι τα θύματα λαμβάνουν βοήθεια και τη συνεργασία με τους εισαγγελείς για την επιτυχή έκβαση των υποθέσεων;
- > Εκπαίδευση: πραγματοποιούνται τακτικά εκπαιδευτικά σεμινάρια για την αστυνομία με θέμα την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ; είναι διαθέσιμα σε όλους τους αστυνομικούς;
- > Υπηρεσίες υποστήριξης: υπάρχουν υπηρεσίες για την υποστήριξη των θυμάτων εγκλημάτων μίσους; Καλύπτουν τους ΛΟΑΔΜ;

Αξίζει να σημειωθεί ότι καμία χώρα δεν έχει πλήρως εφαρμόσει κάθε πτυχή της συνολικής προσέγγισης των εγκλημάτων μίσους, όπως αυτή περιγράφεται παραπάνω. Συνεπώς, αυτή η άσκηση ενδέχεται να αποκαλύψει σημαντικά κενά στην εφαρμογή. Αυτό δεν πρέπει να θεωρηθεί εμπόδιο στην ολοκλήρωση της άσκησης. Σκοπός είναι να πάρουν οι συμμετέχοντες την πρωτοβουλία να χαρτογραφήσουν τα κενά και να εντοπίσουν πρακτικά βήματα για να καλύψουν αυτά τα κενά σε έναν ή περισσότερους τομείς. Αποτελεί επίσης ευκαιρία να προχωρήσουν εποικοδομητικά στο εθνικό επίπεδο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες θα:

- > διαμορφώσουν μια εικόνα του εθνικού τους πλαισίου αναφορικά με τα εγκλήματα μίσους (νομοθεσία, δεδομένα, πολιτική, εκπαίδευση, κλπ.) και θα εντοπίσουν τα υφιστάμενα κενά,
- > προσδιορίσουν και θα κατανοήσουν τα εμπόδια στην εφαρμογή όσων έμαθαν στο εκπαιδευτικό σεμινάριο και τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν για να αντιμετωπίσουν αυτά τα εμπόδια.

Επισκόπηση δραστηριοτήτων

6.1: Χαρτογραφώντας τα κενά

6.2: Λαμβάνοντας δράση

6.1: Χαρτογραφώντας τα κενά

1. Πριν από την παρουσίαση, εκτυπώστε το παρακάτω διάγραμμα σε πολλά αντίτυπα. Κόψτε τους όρους και έχετε τους έτοιμους για το σεμινάριο.

Νομικό πλαίσιο

Καθοδήγηση και κατευθυντήριες οδηγίες

Πλαίσιο καταγραφής εγκλημάτων μίσους

Εκπαίδευση

Υπηρεσίες υποστήριξης

Άλλο

2. Αντιγράψτε το παραπάνω διάγραμμα σε έναν πίνακα παρουσίασης. Φροντίστε να υπάρχει από ένα αντίτυπο για κάθε συμμετέχοντα έτσι ώστε να μπορεί να σημειώνει.
3. Καλωσορίστε τους συμμετέχοντες στην παρουσίαση κι εξηγήστε τους ότι σκοπός είναι η χαρτογράφηση του εθνικού πλαισίου με βάση όσα έμαθαν στο σεμινάριο αλλά και όσα γνώριζαν από πριν.
4. Εξηγήστε ότι θα ζητηθεί από κάθε συμμετέχοντα να διαβάσει όσα έχει γράψει και να δώσει τη δική του/της αξιολόγηση για το εθνικό πλαίσιο σχετικά με τον εκάστοτε όρο. Δώστε παράδειγμα χρησιμοποιώντας κάποιον όρο – π.χ. «νομικό πλαίσιο» - και παρουσιάζοντας τη δική σας αξιολόγηση των κενών στο νομικό πλαίσιο για τα εγκλήματα μίσους. Εξηγήστε ότι είναι πιθανό να έχουν τον ίδιο όρο περισσότεροι από ένας στην ομάδα. Στην περίπτωση αυτή, ο δεύτερος συμμετέχοντας θα προσθέσει περαιτέρω λεπτομέρειες ή πληροφορίες που δεν ειπώθηκαν.

5. Χωρίστε τη μεγάλη ομάδα σε μικρότερες (μπορείτε και να μην το κάνετε, εξαρτάται από εσάς). Μοιράστε τα μικρά κομμάτια χαρτιού (παραπάνω διάγραμμα) και βεβαιωθείτε ότι έχουν όλοι από ένα. Σε περίπτωση που χωρίσετε τους συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες, βεβαιωθείτε ότι έχουν περιληφθεί όλοι οι όροι σε κάθε ομάδα.
6. Στρέψτε την προσοχή των συμμετεχόντων στο μεγάλο διάγραμμα (αν έχετε περισσότερες ομάδες, εξηγήστε τους ότι θα χρειαστεί να ξανατιάξουν το διάγραμμα όταν αρχίσει η δραστηριότητα). Επαναλάβετε τους όρους για να βεβαιωθείτε ότι όλοι τους κατανοούν. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες εάν επιθυμούν να προσθέσουν κάποιον όρο. Συζητήστε το με την ομάδα και αποφασίστε από κοινού αν συμφωνούν να προστεθούν οι όροι.
7. Πείτε στους συμμετέχοντες ότι είναι η ευκαιρία τους να προσδιορίσουν τι χρειάζεται να γίνει για την εφαρμογή όσων έμαθαν στο σεμινάριο. Πείτε τους ότι δεν υπάρχει σωστή ή λάθος απάντηση. Είναι η ευκαιρία τους να καταγράψουν τι γνωρίζουν και τι χρειάζεται να γίνει.
8. Πείτε τους να αφήσουν κενή την τελευταία στήλη εξηγώντας ότι αυτή θα συμπληρωθεί στην επόμενη άσκηση.
9. Δώστε στους συμμετέχοντες 20-25 λεπτά για να συζητήσουν και να συμπληρώσουν τον πίνακα.
10. Εάν έχετε χωρίσει τους συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες, φέρτε τους όλους μαζί.
11. Ζητήστε από κάθε ομάδα να εξηγήσει τι συμφώνησε να γράψει στον πίνακα. Διευκολύνετε μια σύντομη συζήτηση για να συμφωνήσει η ομάδα στην αξιολόγησή της και να προσθέσει επιπλέον στοιχεία που μπορεί να προκύψουν από τη συζήτηση. Προσπαθήστε να συμφωνήσετε για κάθε κατηγορία.
12. Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να καταγράψουν όσα έχουν σημειωθεί στον πίνακα είτε φωτογραφίζοντάς τον είτε συμπληρώνοντας το αντίστοιχο χαρτί.

6.2: Λαμβάνοντας δράση

1. Με αυτήν την άσκηση ολοκληρώνεται το Έκτο Κεφάλαιο. Εξηγήστε ότι σκοπός αυτής της άσκησης είναι ο προσδιορισμός συγκεκριμένων και εποικοδομητικών δράσεων για τη βελτίωση κάθε πτυχής της συνολικής προσέγγισης των εγκλημάτων μίσους. Αναγνωρίστε ότι μερικές δράσεις δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα και το καθήκον των συμμετεχόντων. Παρ' όλ' αυτά η δουλειά που έγινε στο πλαίσιο αυτού του σεμιναρίου μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως καλό ιστορικό για ανώτερα στελέχη, υπουργεία, κλπ. Το γεγονός ότι μπορεί να απουσιάζει μια πτυχή της συνολικής προσέγγισης (π.χ. νόμοι για εγκλήματα μίσους), δεν σημαίνει ότι δεν μπορούν να ληφθούν δράσεις.

2. Ξεκινήστε τη συζήτηση με την ομάδα επαναλαμβάνοντας κάθε σημείο. Ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας, μπορείτε να κάνετε αυτή την άσκηση σε μικρές ομάδες. Μιλήστε για τις δράσεις συνοπτικά ενθαρρύνοντας τους συμμετέχοντες να εντοπίσουν δράσεις που μπορούν οι ίδιοι προσωπικά να αναλάβουν. Σε περίπτωση που έχετε παρόντες εκπροσώπους Υπουργείων ή ανώτερα στελέχη, ενθαρρύνετε τους να συμμετάσχουν λέγοντας ποια δράση μπορούν να αναλάβουν, όσο μικρή κι αν είναι.

3. Τελειώστε τη δραστηριότητα εξηγώντας ότι αυτό το διάγραμμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για σχέδιο δράσης σε εθνικό επίπεδο. Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να μελετήσουν και πάλι το διάγραμμα έτσι ώστε να παρακολουθήσουν την πρόοδο και να κάνουν αλλαγές. Ευχαριστήστε τους συμμετέχοντες για τη συμμετοχή τους. Αναγνωρίστε ότι μπορεί να είναι πρόκληση για τους αστυνομικούς σε πολλές χώρες, αλλά αποτελεί σημαντικό βήμα προκειμένου να υπάρξει πρόοδος.

Ενημερωτικά Έντυπα

Ενημερωτικό Έντυπο 6.1: Χαρτογραφώντας τα κενά

Τομέας	Αξιολόγηση	Ζητήματα Ποια είναι τα εμπόδια;	Δράση Τι μπορεί να γίνει τώρα; Από ποιον;
Νομικό πλαίσιο	Οι νόμοι για τα εγκλήματα μίσους περιλαμβάνουν το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου ως προστατευόμενες κατηγορίες		
Καθοδήγηση και κατευθυντήριες οδηγίες	Η αστυνομία έχει λάβει σαφείς οδηγίες για τη διερεύνηση εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ, τη διασφάλιση ότι τα θύματα λαμβάνουν βοήθεια και τη συνεργασία με τους εισαγγελέεις για την επιτυχή έκβαση των υποθέσεων;		
Πλαίσιο καταγραφής εγκλημάτων μίσους	Οι φόρμες καταγραφής της αστυνομίας περιλαμβάνουν τα απαραίτητα «τετραγωνίδια προς σημείωση» και τα πεδία για την καταγραφή των ενδείξεων προκατάληψης κατά των ΛΟΑΔΜ και την αντίληψη του θύματος;		
Εκπαίδευση	Πραγματοποιούνται τακτικά εκπαιδευτικά σεμινάρια για την αστυνομία με θέμα την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ; είναι διαθέσιμα σε όλους τους αστυνομικούς;		
Υπηρεσίες υποστήριξης	Υπάρχουν υπηρεσίες για την υποστήριξη των θυμάτων εγκλημάτων μίσους; Καλύπτουν τους ΛΟΑΔΜ;		
Άλλο			

Αξιολόγηση

Αξιολόγηση των γνώσεων πριν και μετά το σεμινάριο.

Πρώτο Παράρτημα: παραδείγματα μονοήμερου ή διήμερου σεμιναρίου

Σε αυτό το παράρτημα θα βρείτε παραδείγματα προγράμματος για μονοήμερο και διήμερο σεμινάριο. Συνιστάται το διήμερο πρόγραμμα προκειμένου να υπάρχει επαρκής χρόνος για τους συμμετέχοντες να αφομοιώσουν τις γνώσεις. Συνιστάται επίσης στους εκπαιδευτές να διαβάσουν αυτό το εγχειρίδιο πριν καταλήξουν στο πρόγραμμα για να μπορέσουν να επιλέξουν τα κεφάλαια και τις ασκήσεις που είναι καταλληλότερες για το εκάστοτε πλαίσιο.

Παρακαλείστε να διαβάσετε όλες τις σημειώσεις και τις οδηγίες στο εγχειρίδιο που αντιστοιχούν σε κάθε παρουσίαση του σεμιναρίου. Περιλαμβάνουν σημαντικές πληροφορίες για την προετοιμασία που πρέπει να γίνει πριν το σεμινάριο ενώ εξηγούν λεπτομερώς τις διάφορες δραστηριότητες.

Αστυνομεύοντας τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: σεμινάριο για επαγγελματική αστυνομική αντιμετώπιση

Διήμερο πρόγραμμα

9.15-9.30 Εισαγωγή και επισκόπηση του σεμιναρίου

Οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τον εαυτό τους και καλωσορίζουν το σεμινάριο. Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει τους στόχους και το αντικείμενο του σεμιναρίου.

9.30-11.15 Γιατί είμαστε εδώ;

Αυτές οι δραστηριότητες οριοθετούν το σεμινάριο. Η πρώτη δραστηριότητα περιλαμβάνει την παρουσίαση ενός επικεφαλής αστυνομικού που θα εκφράσει τις προσδοκίες του για τη συμμετοχή στο σεμινάριο αλλά και τη μελλοντική εφαρμογή όσων συζητηθούν. Στη δεύτερη δραστηριότητα, εκπρόσωπος οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών που συνεργάζεται στενά με ΛΟΑΔΜ θύματα εγκλημάτων μίσους θα εξηγήσει τη φύση και τον αντίκτυπο αυτών των εγκλημάτων.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 1.1: Συμβολή επικεφαλής αστυνομικού για να οριοθετήσει το σεμινάριο
Δραστηριότητα 1.2: Συμβολή εθνικής/τοπικής οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών για το αντίκτυπο και το πλαίσιο των εγκλημάτων μίσους

Δραστηριότητα 1.3: Εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ – το περιεχόμενο

11.15-11.30 Διάλειμμα για καφέ

11.30-13.00 Βασικές έννοιες: ποιες είναι οι κοινότητες των λεσβιών, ομοφυλόφιλων, διεμφυλικών και μεσοφυλικών, και τι είναι το έγκλημα μίσους;

Αυτές οι δραστηριότητες παρουσιάζουν τις ΛΟΑΔΜ ομάδες που στοχοποιούνται στο πλαίσιο των εγκλημάτων μίσους, και μελετούν την έννοια των εγκλημάτων μίσους σε διεθνές και εθνικό πλαίσιο.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 2.1: Κατανοώντας τη βασική ορολογία αναφορικά με τη ΛΟΑΔΜ κοινότητα – Ομαδική παρουσίαση από διαμεσολαβητές (30 λεπτά)

Δραστηριότητα 2.5: Τι είναι το έγκλημα μίσους; Παρουσίαση και ομαδική συζήτηση

Δραστηριότητα 2.7: Χαρτογραφήστε το εθνικό πλαίσιο αναφορικά με τα

εγκλήματα μίσους (δείτε το κεφάλαιο «περαιτέρω βήματα» για περισσότερο παραδείγματα σχετικά με πώς να χαρτογραφήσετε το εθνικό πλαίσιο).

13.00-13.45 Μεσημεριανό φαγητό

13.45-14.45 Κατανοώντας την ελλιπή καταγγελία εγκλημάτων

Αυτή η δραστηριότητα βοηθάει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν και να ανακαλύψουν τους λόγους για τους οποίους οι ΛΟΑΔΜ δεν καταγγέλλουν τα εγκλήματα μίσους.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 3.2: Αναγνωρίζοντας συγκεκριμένα εμπόδια στην καταγγελία των εγκλημάτων μίσους από τις ΛΟΑΔΜ κοινότητες – ανάγνωση έκθεσης του FRA

14.45-15.45 Δικαιώματα του ανθρώπου και ο ρόλος του αστυνομικού

Σε αυτή τη δραστηριότητα εξετάζονται βασικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και μελετάται η εφαρμογή αυτών στο ρόλο του αστυνομικού κατά τη διερεύνηση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 3.3: Κατανοώντας βασικούς κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης, άλλους κανόνες ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι εθνικούς κανόνες σχετικά με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ

15.45-16.00 Διάλειμμα για καφέ

16.00-17.30 Διερεύνηση των εγκλημάτων μίσους

Αυτές οι δραστηριότητες ενθαρρύνουν τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν πώς να διερευνήσουν αποτελεσματικά τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ αλλά και τη σημασία μιας θυματοκεντρικής προσέγγισης.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 4.2α: Διερεύνηση εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: θυματοκεντρική προσέγγιση (30 λεπτά)

Δραστηριότητα 4.2β: Διερεύνηση εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: θυματοκεντρική προσέγγιση

Δεύτερη μέρα

9.00-9.15 Καλωσόρισμα, επισκόπηση της πρώτης μέρας, αναφορά στη δεύτερη μέρα

9.15-11.30 (συμπεριλαμβανομένου διαλείμματος για καφέ) Συλλέγοντας αποδείξεις

Αυτές οι δραστηριότητες βοηθούν τους συμμετέχοντες στην αναγνώριση κοινών ενδείξεων προκατάληψης στα εγκλήματα μίσους σε βάρος των ΛΟΑΔΜ και στη χρήση αυτών για πετυχημένη διερεύνηση των εγκλημάτων.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 4.4: Συλλέγοντας αποδείξεις: ενδείξεις προκατάληψης – αποδεικνύοντας την επιλογή/κίνητρο της προκατάληψης

Δραστηριότητα 4.5: Συλλέγοντας αποδείξεις: ενδείξεις προκατάληψης – αναγνωρίζοντας τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ

(Προτείνεται να μοιράσετε το ενημερωτικό έντυπο 5.1 στους συμμετέχοντες)

11.30-12.30 Ενισχύοντας τις κοινότητες των ΛΟΑΔΜ: αποτελεσματική ανταπόκριση της αστυνομίας

Αυτή η δραστηριότητα χρησιμοποιεί περιπτώσιολογικές μελέτες για να βρεθούν τρόποι αντιμετώπισης συγκεκριμένων περιστατικών σεβόμενοι την κοινότητα. Είναι διαδραστική δραστηριότητα που δίνει την ευκαιρία να εξεταστούν στερεότυπα με ευαισθησία και πρακτικό τρόπο.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 4.7: Ενισχύοντας τις κοινότητες των ΛΟΑΔΜ: αποτελεσματική ανταπόκριση της αστυνομίας

12.30-13.30 Μεσημεριανό γεύμα

13.30-14.45 Συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Αυτή η δραστηριότητα βασίζεται σε μια σημαντική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για να εξεταστεί πώς η αστυνομία και οι ΟΚΠ μπορούν να συνεργαστούν προκειμένου να υπάρχει καλύτερη αστυνόμευση στο πλαίσιο παρέλασης υπερηφάνειας αλλά και σεβασμός στο δικαίωμα της ελευθερίας του συνέρχεσθαι χωρίς διακρίσεις.

Δραστηριότητα 5.1: Τι είναι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και πώς μπορούν να βοηθήσουν;

Δραστηριότητα 5.2: «Μπαίνοντας στη θέση τους: τι χρειάζεται και τι μπορώ να κάνω;»

14.45-15.00 Διάλειμμα για καφέ

15.00-16.30 Συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (συνέχεια)

Αυτές οι δραστηριότητες βοηθούν τους συμμετέχοντες, ιδανικά μαζί με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, να εντοπίσουν και να εφαρμόσουν συγκεκριμένα βήματα για συνεργασία με στόχο την υποστήριξη των θυμάτων και την καλύτερη παρακολούθηση των εγκλημάτων μίσους.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 5.3: Οικοδομώντας αποτελεσματικές σχέσεις με τις κοινότητες

16.30-17.00 Κλείσιμο και αξιολόγηση

Ο εκπαιδευτής τελειώνει το σεμινάριο και καλεί τους συμμετέχοντες να συμπληρώσουν μια αξιολόγηση.

Αστυνόμηση των εγκλημάτων μίσους σε βάρος των ΛΟΑΔΜ: σεμινάριο για επαγγελματική αστυνομική αντιμετώπιση

Μονοήμερο πρόγραμμα

Σημείωμα για τον εκπαιδευτή: Το μονοήμερο πρόγραμμα μπορεί μόνο να εστιάσει στα θεμελιώδη ζητήματα για την αστυνόμηση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ. Λόγω περιορισμένου χρόνου, οι συμμετέχοντες ενημερώνονται μέσω παρουσίασης σε αντίθεση με ομαδική δουλειά. Ως αποτέλεσμα, η συμμετοχή – μία από τις πιο πετυχημένες τεχνικές μάθησης – είναι αναγκαστικά περιορισμένη. Προτιμάται το διήμερο σεμινάριο εφόσον αυτό είναι εφικτό.

9.15-9.30 Εισαγωγή και επισκόπηση του σεμιναρίου

Οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τον εαυτό τους και καλωσορίζουν το σεμινάριο. Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει τους στόχους και το αντικείμενο του σεμιναρίου.

9.30-11.00 Γιατί είμαστε εδώ;

Αυτές οι δραστηριότητες οριοθετούν το σεμινάριο. Η πρώτη δραστηριότητα περιλαμβάνει την παρουσίαση ενός επικεφαλής αστυνομικού που θα εκφράσει τις προσδοκίες του για τη συμμετοχή στο σεμινάριο αλλά και τη μελλοντική εφαρμογή όσων συζητηθούν. Στη δεύτερη δραστηριότητα, εκπρόσωπος οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών που συνεργάζεται στενά με ΛΟΑΔΜ θύματα εγκλημάτων μίσους θα εξηγήσει τη φύση και τον αντίκτυπο αυτών των εγκλημάτων.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 1.1: Συμβολή επικεφαλής αστυνομικού για να οριοθετήσει το σεμινάριο
Δραστηριότητα 1.2: Συμβολή εθνικής/τοπικής οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών για το αντίκτυπο και το πλαίσιο των εγκλημάτων μίσους

11.00-11.30 Διάλειμμα για καφέ

11.30-13.00 Βασικές έννοιες: ποιες είναι οι κοινότητες των λεσβιών, ομοφυλόφιλων, διεμφυλικών και μεσοφυλικών, και τι είναι το έγκλημα μίσους;

Αυτές οι δραστηριότητες παρουσιάζουν τις ΛΟΑΔΜ ομάδες που στοχοποιούνται στο πλαίσιο των εγκλημάτων μίσους, και μελετούν την έννοια των εγκλημάτων μίσους σε διεθνές και εθνικό πλαίσιο.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 2.1: Κατανοώντας τη βασική ορολογία αναφορικά με τη ΛΟΑΔΜ κοινότητα

Δραστηριότητα 2.5: Τι είναι το έγκλημα μίσους;

Δραστηριότητα 2.7: Χαρτογραφήστε το εθνικό πλαίσιο αναφορικά με τα εγκλήματα μίσους (δείτε το κεφάλαιο «περαιτέρω βήματα» για περισσότερα παραδείγματα σχετικά με πώς να χαρτογραφήσετε το εθνικό πλαίσιο).

13.00-13.45 Μεσημεριανό φαγητό

13.45-14.45 Δικαιώματα του ανθρώπου και ο ρόλος του αστυνομικού

Σε αυτή τη δραστηριότητα εξετάζονται βασικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και μελετάται η εφαρμογή αυτών στο ρόλο του αστυνομικού κατά τη διερεύνηση των εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 3.3: Κατανοώντας βασικούς κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης, άλλους κανόνες ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι εθνικούς κανόνες σχετικά με τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ

14.45-15.45 Διερεύνηση των εγκλημάτων μίσους

Αυτές οι δραστηριότητες ενθαρρύνουν τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν πώς να διερευνήσουν αποτελεσματικά τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ αλλά και τη σημασία μιας θυματοκεντρικής προσέγγισης.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 4.2α: Διερεύνηση εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: θυματοκεντρική προσέγγιση

Δραστηριότητα 4.2β: Διερεύνηση εγκλημάτων μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ: θυματοκεντρική προσέγγιση

15.45-16.00 Διάλειμμα για καφέ

16.00-17.00 Συλλέγοντας αποδείξεις

Αυτές οι δραστηριότητες βοηθούν τους συμμετέχοντες στην αναγνώριση κοινών ενδείξεων προκατάληψης στα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ και στη χρήση αυτών για πετυχημένη διερεύνηση των εγκλημάτων.

Λίστα δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 4.4: Συλλέγοντας αποδείξεις: ενδείξεις προκατάληψης – αποδεικνύοντας την επιλογή/κίνητρο της προκατάληψης

Δραστηριότητα 4.5: Συλλέγοντας αποδείξεις: ενδείξεις προκατάληψης – αναγνωρίζοντας τα εγκλήματα μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ

(Προτείνεται να μοιράσετε το ενημερωτικό έντυπο 5.1 στους συμμετέχοντες)

17.00-17.15 Κλείσιμο και αξιολόγηση

Ο εκπαιδευτής τελειώνει το σεμινάριο και καλεί τους συμμετέχοντες να συμπληρώσουν μια αξιολόγηση.

